

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 6^{ης} Δεκεμβρίου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.05 π.μ.

Αρ. 8

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους έντιμους κύριους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει απαρτία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το πρώτο θέμα της ημερησίας διάταξης είναι η διαβεβαίωση των νέων βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, της κ. Σάβιας Ορφανίδου, της κ. Ξένιας Κωνσταντίνου και του κ. Μιχάλη Σοφοκλέους.

Αγαπητοί συνάδελφοι, παρακαλώ να εγερθείτε, για να δώσετε τη νενομισμένη διαβεβαίωση. Θα διαβάζω τη διαβεβαίωση και θα σας παρακαλέσω να την επαναλαμβάνετε.

Διαβεβαιώ επισήμως...

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Διαβεβαιώ επισήμως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα...

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και τους συνάδοντας αυτώ νόμους...

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...και τους συνάδοντας αυτώ νόμους...

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας...

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και της εδαφικής ακεραιότητας της Δημοκρατίας της Κύπρου.

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...και της εδαφικής ακεραιότητας της Δημοκρατίας της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, σας συγχαίρω, σας καλωσορίζω στη Βουλή και σας εύχομαι κάθε επιτυχία στο έργο σας.

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ευχαριστούμε, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα καλέσω τώρα τον νέο Υπουργό Οικονομικών κ. Κώστα Πετρίδη, τον οποίο καλωσορίζω με την ευκαιρία της παρουσίας του για πρώτη φορά υπό τη νέα του ιδιότητα και τον παρακαλώ να προσέλθει στο βήμα, για να μας...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πριν από την ομιλία του κ. υπουργού, επειδή ακριβώς η 7^η Δεκεμβρίου έχει καθιερωθεί ως η Ημέρα Αντίστασης, θεωρώ ότι θα ήταν σκόπιμο η Βουλή των Αντιπροσώπων με αυτή την ευκαιρία σήμερα να τηρήσει ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του Εθνάρχη Μακαρίου και όσων αντιστάθηκαν και δολοφονήθηκαν κατά την περίοδο της παρανομίας και του προδοτικού πραξικοπήματος του 1974.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή όλες τις αναφορές τις έχουμε μετά, έχετε ένσταση να τα κάνουμε μαζί όλα;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Να τα δούμε μετά.

Άρα, προχωρούμε με τον κ. υπουργό. Παρακαλώ να προσέλθει στο βήμα και να μας καταθέσει την ομιλία του για τον κρατικό προϋπολογισμό.

Κύριε υπουργέ, έχετε το βήμα.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ:

(ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ)

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Βρίσκομαι σήμερα ενώπιον σας, για να παρουσιάσω τις βασικές κατευθύνσεις της οικονομικής πολιτικής και του κυβερνητικού προγράμματος, που αποτυπώνονται στον προτεινόμενο κρατικό προϋπολογισμό για το 2020, αλλά και στον τριετή δημοσιονομικό σχεδιασμό.

Θα ήθελα, πριν προβώ στην ανάλυση του προϋπολογισμού, να ευχαριστήσω τον απερχόμενο Υπουργό Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη για το εξαιρετικό έργο που έχει φέρει εις πέρας, κάτω από ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες, ειδικά κατά την περίοδο της κρίσης. Έθεσε τον πήχη πολύ ψηλά για όλους τους

επόμενους Υπουργούς Οικονομικών, συμπεριλαμβανομένου και εμένα. Η προσήλωσή του στους στόχους, η αποφασιστικότητα, η διορατικότητα με την οποία πάντα ενεργούσε αποτελεί παράδειγμα για όλους μας.

Επίσης, θα ήθελα να εκφράσω ενώπιον της Βουλής τη βούλησή μου για ειλικρινή συνεργασία και διαβούλευση με τη Βουλή και όλα ανεξαιρέτως τα κοινοβουλευτικά κόμματα, ούτως ώστε σε πνεύμα συναίνεσης να μπορούμε να σχεδιάζουμε και να εφαρμόζουμε ωφέλιμες για τον τόπο πολιτικές.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Επανερχόμενος στο θέμα του κρατικού προϋπολογισμού για το 2020, επιτρέψτε μου πρώτα να αναφερθώ στην κατάσταση της κυπριακής οικονομίας όπως αυτή έχει διαμορφωθεί κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους.

Το 2019 είναι το πέμπτο στη σειρά έτος θετικής ανάπτυξης της οικονομίας μας. Από το 2015 μέχρι σήμερα είχαμε μέσο ετήσιο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης πέραν του 4%, επίδοση που κατατάσσει την Κύπρο στις πιο ψηλές θέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Για το 2020 προβλέπεται σχετική επιβράδυνση του ρυθμού μεγέθυνσης στο 2,9% από 3,2% που αναμένεται να κυμανθεί το 2019, παραμένοντας όμως σε υψηλά επίπεδα. Παρά τη σημαντική οικονομική δραστηριότητα, ο πληθωρισμός αναμένεται να παραμείνει σε σχετικά χαμηλά επίπεδα της τάξης του 1,2%.

Ιδιαίτερα θετική εξέλιξη αποτελεί η δραστική μείωση της ανεργίας, που έχει περιοριστεί περίπου στο 7% του εργατικού δυναμικού κατά το 2019 και προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω στο 6% το 2020. Το γεγονός ότι δεν ευημερούν μόνο οι αριθμοί, αλλά βελτιώνεται και το βιοτικό επίπεδο των πολιτών αποδεικνύεται και μέσα από τη μείωση του ποσοστού φτώχειας στην Κύπρο, το οποίο μειώθηκε στο 24% το 2018, από 28% το 2013.

Είναι αδιαμφισβήτητη η εδραίωση της οικονομικής δραστηριότητας και η προώθηση νέων επενδύσεων. Είναι δεδομένο πλέον ότι η οικονομία έχει σταθεροποιηθεί και ότι η εμπιστοσύνη έχει αποκατασταθεί. Το γεγονός ότι τρεις οίκοι αξιολόγησης κατατάσσουν ήδη την Κύπρο σε επενδυτική βαθμίδα αποτελεί απόδειξη ακριβώς της επαναφοράς της εμπιστοσύνης στην οικονομία μας.

Ειδικότερα, η Κυπριακή Δημοκρατία, από το 2013 μέχρι σήμερα, πέτυχε αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησής της μέχρι και 9 βαθμίδες. Πάνω σε αυτή την ισχυρή βάση εμπιστοσύνης, η Κυπριακή Δημοκρατία μπόρεσε για πρώτη φορά στην ιστορία της να εκδώσει στις διεθνείς αγορές ομόλογα διάρκειας 30 ετών και μάλιστα σε χαμηλά -και κατ'επέκταση- βιώσιμα επιτόκια. Ασφαλώς βοήθησαν και οι ευνοϊκές συνθήκες στις αγορές, αλλά -ας μη γελιόμαστε- χωρίς την ακλόνητη εμπιστοσύνη των επενδυτών στην κυπριακή οικονομία δε θα μπορούσαν να επιτευχθούν αυτά τα εντυπωσιακά αποτελέσματα.

Στον βαθμό που κάποιος μπορεί να προβλέψει, εκτιμούμε ότι η θετική πορεία της οικονομίας θα συνεχιστεί και μεσοπρόθεσμα, παρά το κλίμα γενικής αβεβαιότητας που επικρατεί σε παγκόσμιο επίπεδο.

Οι πραγματικοί πρωταγωνιστές της ανάκαμψης αυτής είναι ασφαλώς οι συμπολίτες μας, οι εργαζόμενοι, οι επιχειρήσεις, το σύνολο δηλαδή των παραγωγικών δυνάμεων.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Η έκκλησή μου είναι να αναλάβουμε από κοινού μια κοινή δέσμευση ότι θα συνεχίσουμε την προσπάθεια, ότι δε θα επιστρέψουμε στις κακές πρακτικές του παρελθόντος και ότι δε θα διστάσουμε ποτέ μπροστά στις δύσκολες αλλά καθοριστικές αποφάσεις ευθύνης, έτσι όπως δε διστάσαμε στο παρελθόν κυβέρνηση και Βουλή. Με πνεύμα σύνεσης και συναίνεσης, αλλά συνάμα και αποφασιστικότητας.

Η προσπάθεια δεν έχει ολοκληρωθεί και στην οικονομία δε χωρούν εφησυχασμοί. Τουναντίον, ελλοχεύουν σημαντικοί εξωτερικοί κίνδυνοι. Η Ευρώπη διαπνέεται από γενικευμένη αβεβαιότητα λόγω της διαχείρισης του Brexit, αλλά και της κλιμάκωσης των εμπορικών εντάσεων μεταξύ των μεγάλων οικονομιών, η οποία δημιουργεί μια τάση προστατευτισμού στο διεθνές εμπόριο, η οποία μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις. Εντείνονται δε οι προβλέψεις για επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας το επόμενο διάστημα. Όλα αυτά καθιστούν τη θωράκιση της κυπριακής οικονομίας ακόμη πιο επιβεβλημένη και την ακολουθούμενη εθνική πολιτική συνετή.

Για παράδειγμα, θα πρέπει να διατηρήσουμε τη σταθερότητα του τραπεζικού μας συστήματος, η οποία έχει επιτευχθεί μέσα από πολλές θυσίες και λήψη πολύ δύσκολων αποφάσεων. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι ο όγκος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, που παραμένουν εντός ισολογισμού τραπεζών, έχει μειωθεί από τα €28,9 δις, που ήταν στην κορύφωσή τους τον Φεβρουάριο του 2015, στα €9,8 δις τον Ιούνιο του 2019, που αποτελεί μείωση της τάξης του 66%.

Είναι προφανές ότι έχουν πραγματοποιηθεί πολύ σημαντικά βήματα στον τομέα αυτό της οικονομίας. Αλλάξαν πολλά σε σχέση με την εταιρική διακυβέρνηση των τραπεζών. Ο τραπεζικός δανεισμός είναι ξανά διαθέσιμος και μάλιστα με τα χαμηλότερα επιτόκια που είχαμε ποτέ στη χώρα μας. Οι διαδικασίες ελέγχου

και έγκρισης δανείων είναι πλέον πολύ πιο αυστηρές, για να διοχετεύεται ο δανεισμός είτε σε παραγωγικές επενδύσεις και δραστηριότητες είτε σε λογική κατανάλωση και να προστατεύεται η οικονομία από τον υπερδανεισμό και τη μη βιώσιμη υπερκατανάλωση, φαινόμενα που μπορεί πρόσκαιρα να παρουσιάζονται ως ανάπτυξη και ευημερία, αλλά στο τέλος δημιουργούν φούσκες και μεταφράζονται σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια, όπως έγινε στο παρελθόν.

Οι τράπεζες άντλησαν νέα κεφάλαια και αύξησαν τις προβλέψεις τους, ενώ δημιούργησαν μηχανισμούς αναδιάρθρωσεων που προηγουμένως απουσίαζαν εντελώς.

Παρά τα θετικά βήματα στον τομέα αυτό, ταυτόχρονα θα πρέπει όλοι να κατανοήσουμε ότι το τραπεζικό μας σύστημα λειτουργεί πλέον κάτω από ένα ιδιαίτερα αυστηρό, απαιτητικό, πανευρωπαϊκό, εποπτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο. Και ότι η πίεση θα είναι συνεχής μέχρι την πλήρη και οριστική εξυγίανση.

Όσον αφορά τον τομέα των δημόσιων οικονομικών, θα πρέπει να διατηρήσουμε τη συμμόρφωσή μας προς τους ευρωπαϊκούς κοινούς δημοσιονομικούς κανόνες. Όπως γνωρίζετε, ούτε και σε αυτό τον πυλώνα της οικονομίας δεν ενεργούμε από μόνοι μας. Τουναντίον, υπάρχουν πλέον αυστηροί κανόνες σε σχέση με τα δημόσια οικονομικά, ενώ τα προσχέδια προϋπολογισμών των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξετάζονται και εγκρίνονται σε ετήσια βάση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σε αυτά τα πλαίσια παραμένουμε δεσμευμένοι στην πολιτική των ισοσκελισμένων προϋπολογισμών, την οποία από το 2014 ακολουθούμε.

Από το 2016 λειτουργούμε με πλεονασματικό προϋπολογισμό, που για τη φετινή χρονιά υπολογίζεται στο 4% του ΑΕΠ, ίσως το ψηλότερο πλεόνασμα σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για το 2020 προβλέπεται επίσης σημαντικό πλεόνασμα ύψους 2,7% του ΑΕΠ. Με αυτό τον τρόπο διασφαλίζουμε τη μείωση και τη βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Το δημόσιο χρέος κλιμακώθηκε το 2015 στο 108% του ΑΕΠ. Φέτος και παρά την επιβάρυνσή του (λόγω κρατικής στήριξης του Συνεργατισμού) το 2018, όπου το δημόσιο χρέος αυξήθηκε στο 102,5%, το δημόσιο χρέος δεν μειωθεί κάτω από το φράγμα του 100% και θα κυμανθεί γύρω στο 97,4% του ΑΕΠ. Τα επόμενα χρόνια αναμένεται να συνεχίσει την πτωτική πορεία το 2020 και να περιοριστεί περίπου στο 91,1% του ΑΕΠ. Αυτή η πτωτική πορεία του δημοσίου χρέους η οποία διασφαλίζεται μέσω των πλεονασματικών προϋπολογισμών είναι και η στάση ευθύνης που πρέπει να επιδείξουμε έναντι των παιδιών μας και των μελλοντικών γενεών, για να μην τους μεταφέρουμε έναν δυσβάσταχτο λογαριασμό.

Ο προϋπολογισμός για το 2020 κινείται στα ίδια ακριβώς πλαίσια μιας ορθολογικής και αναπτυξιακής δημοσιονομικής πολιτικής. Προβλέπεται αύξηση των πρωτογενών δαπανών κατά περίπου 14% και με τις συνολικές δαπάνες γενικής κυβέρνησης να ανέρχονται στα €9,4 δις. Ταυτόχρονα προβλέπονται συνολικά έσοδα περίπου €10 δις. Οι αριθμοί αυτοί αντικατοπτρίζουν ξεκάθαρα την αναπτυξιακή φιλοσοφία του προϋπολογισμού που έχει τεθεί ενώπιόν σας για ψήφιση.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Η συνετή δημοσιονομική πολιτική δεν πρέπει να ακολουθείται ούτω λόγω δογματικών αντιλήψεων ούτε μόνο γιατί οι κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το επιβάλλουν. Οφείλουμε να την τηρούμε για το καλό της οικονομίας και των συμπολιτών μας. Γιατί τα υγιή δημόσια οικονομικά σημαίνουν υγιή και βιώσιμη οικονομική μεγέθυνση. Είναι ένας από τους κύριους παράγοντες που καθορίζουν την αξιοπιστία της χώρας τόσο από τους οίκους αξιολόγησης όσο και από τους ίδιους τους επενδυτές, ντόπιους και ξένους, που δημιουργούν εισοδήματα και θέσεις εργασίας. Όπως επίσης δημιουργούν δημόσια έσοδα και το απόθεμα εκείνο μέσω του οποίου μπορούμε να σχεδιάσουμε και να εφαρμόσουμε μια ουσιαστική και όσον το δυνατό αποτελεσματική κοινωνική πολιτική, η οποία ενισχύει το δίκτυο κοινωνικής προστασίας.

Μια κοινωνική πολιτική που υλοποιείται πλέον μέσα από τον σωστό σχεδιασμό, μέσω του θεμελίου της μεταρρύθμισης του κράτους πρόνοιας που είναι το ΕΕΕ και άλλων κοινωνικών παροχών ύψους €0,92 δις. Το κοινωνικό κράτος ενισχύεται επίσης λόγω των σημαντικά αυξημένων δαπανών στον προϋπολογισμό του 2020 για την υγεία, τα οποία ανέρχονται κοντά στο €1 δις, ενώ σημαντικός παραμένει και ο προϋπολογισμός για την παιδεία. Αξίζει να σημειωθεί ότι στον προϋπολογισμό δεν περιλαμβάνονται επιδόματα και συντάξεις που παρέχονται από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέσω του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, περιλαμβανομένων νέων πολιτικών που έχουν εφαρμοστεί για άρση διαχρονικών αδικιών του παρελθόντος, όπως του Επιδόματος Πατρότητας και της Σύνταξης Χηρείας Ανδρών, του οποίου οι δαπάνες για το 2020 προβλέπονται στα €1,95 εκατομ.

Είναι γι' αυτό που η ύπαρξη πλεονασμάτων δε σημαίνει την ταυτόχρονη ικανοποίηση απαιτήσεων και πιέσεων για αλόγιστη διόγκωση των δημοσίων δαπανών. Υπάρχουν κινήσεις που μπορεί να γίνουν, αλλά υπάρχουν και άλλες που ξεφεύγουν από τα όρια της βιωσιμότητας και της κοινής λογικής και θα μας βρουν αντίθετους. Ταυτόχρονα ελλοχεύουν κίνδυνοι για τα δημόσια οικονομικά, όπως οι επικείμενες αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου σε σχέση με τις προσφυγές εργαζομένων και συνταξιούχων του δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα έναντι των αποκοπών που έχουν γίνει, καθώς και από τυχόν ελλείμματα προκύψουν από την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Μέσα από τη συνετή διαχείριση των δημοσίων οικονομικών όχι μόνο αποτρέπουμε το όποιο ενδεχόμενο φορολογικών επιβαρύνσεων, αλλά δημιουργούμε και τις προϋποθέσεις που μας επιτρέπουν να

συνεχίσουμε να προωθούμε φορολογικά κίνητρα και ελαφρύνσεις, οι οποίες ενισχύουν το επιχειρηματικό κλίμα, αλλά και το διαθέσιμο εισόδημα των συμπολιτών μας.

Για παράδειγμα, για το 2020 έχει προϋπολογιστεί η αύξηση του ποσοστού φορολογικής έκπτωσης που παρέχεται σε όλους τους μισθωτούς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για εισφορές από το 1/6 στο 1/5 του φορολογητέου εισοδήματος. Επίσης, βρίσκεται ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών νομοσχέδιο που αποσκοπεί στον εκσυγχρονισμό του πλαισίου επιβολής των τελών χαρτοσήμου, με στόχο την απλοποίηση του τρόπου που διεξάγονται οι συναλλαγές και κατά συνέπεια τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τις επιχειρήσεις.

Θα πρέπει ταυτόχρονα να αναμένονται και κινήσεις που θα ενισχύσουν τον φορολογικό έλεγχο και που θα πατάξουν τη φοροδιαφυγή. Η υποβολή φορολογικής δήλωσης από όλους, έστω και εάν δεν προκύπτει φορολογική υποχρέωση, καθώς και η υποχρέωση διάθεσης τερματικού για ηλεκτρονικές πληρωμές από όλους τους πάροχους προϊόντων ή υπηρεσιών είναι επιβεβλημένη και εκκρεμεί ενώπιόν σας. Μόνο έτσι θα έχουμε συνολική εικόνα για τη φορολογική μας βάση.

Επίσης, η κυβέρνηση, μέσω του προτεινόμενου κρατικού προϋπολογισμού, προωθεί μια σειρά άλλων πολύ σημαντικών μέτρων, που αφορούν την προώθηση των εργασιών κατασκευής των υποδομών για την έλευση φυσικού αερίου, έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, περαιτέρω ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας, ίδρυση Υφυπουργείου Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, που ευελπιστώ να ψηφιστεί το συντομότερο και να συσταθεί, δημιουργία επενδυτικού ταμείου για παροχή χρηματοδότησης κεφαλαίου κυρίως σε καινοτόμες επιχειρήσεις, ανάπτυξη εφαρμογών της τεχνολογίας Blockchain στον δημόσιο τομέα, υλοποίηση της Στρατηγικής Ανάπτυξης του Τρόδου, νέα στεγαστική πολιτική, καθώς και άλλα μέτρα.

Εντός του 2020 αναμένεται επίσης η έναρξη υλοποίησης της σημαντικής επένδυσης που αφορά το νέο μηχανογραφικό σύστημα του Τμήματος Φορολογίας, ενώ θα τεθεί σε δημόσιο διάλογο το πλαίσιο για μια «Πράσινη» φορολογική μεταρρύθμιση.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Η προώθηση μεταρρυθμίσεων και αλλαγών στις δομές και διαδικασίες του κράτους και της οικονομίας πρέπει να είναι εθνικός στόχος. Και πρέπει να επιδιώξουμε τη συνεννόηση κυβέρνησης και Βουλής, προκειμένου από κοινού να στηρίξουμε μια φιλόδοξη μεταρρυθμιστική προσπάθεια που θα αλλάξει τη χώρα. Πρέπει από κοινού να προωθήσουμε ένα πλαίσιο πολιτικής το οποίο, μεταξύ άλλων, πρέπει να περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενέργειες:

- Τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, μια μεταρρύθμιση που αλλάζει ριζικά τον τρόπο λειτουργίας του κράτους, τόσο σε τοπικό όσο και σε κεντρικό επίπεδο. Που πέραν των δομικών αλλαγών δημιουργεί και εξοικονομήσεις δεκάδων εκατομμυρίων ως πρόσθετο έσοδο για την κοινωνία, που δεν προέρχονται ούτε από την αύξηση δαπανών ούτε από αύξηση της φορολογίας αλλά ως δομικό αποτέλεσμα μιας μεταρρύθμισης.
- Τη μεταρρύθμιση των δικαστηρίων, που θα οδηγήσει σε αύξηση και της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας, αφού «η ταχύτητα απόδοσης της δικαιοσύνης» είναι ένας τομέας στον οποίο υστερούμε και κρατεί την Κύπρο χαμηλά στους διεθνείς δείκτες ανταγωνιστικότητας, που παράλληλα έχει αρνητική επίδραση στις ντόπιες όσο και στις ξένες επενδύσεις και κατ' επέκταση στην ανάπτυξη, αλλά και κοινωνική δικαιοσύνη.
- Την προώθηση θεμάτων μεταρρύθμισης του συστήματος διαχείρισης ανθρώπινων πόρων στη δημόσια υπηρεσία που σχετίζεται με τη διαδικασία πρόσληψης, αξιολόγησης και ανέλιξης του προσωπικού. Ενώ υπάρχουν πολύ αξιολόγα στελέχη στη δημόσια υπηρεσία, πολίτες και επιχειρήσεις ζουν τις συνέπειες της έλλειψης ενός συστήματος αξιολόγησης και ανέλιξης που θα φέρει αξιοκρατία, αλλά και μεγαλύτερη αποδοτικότητα τόσο του κράτους όσο και της κυπριακής οικονομίας.
- Την απλοποίηση του Πλαισίου Αδειοδότησης για την έκδοση πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών. Κάτι που θα αντικαταστήσει ένα αναχρονιστικό σύστημα το οποίο βασίζεται στην προ της ανεξαρτησίας εποχή, με ένα σύγχρονο, αποτελεσματικό, ευρωπαϊκό πλαίσιο.
- Τη σύσταση νέας ανεξάρτητης εποπτικής αρχής για τον ασφαλιστικό τομέα και τον τομέα των ταμείων προνοίας, με στόχο την ενδυνάμωση και τη σωστή ανάπτυξη ενός αναδυόμενου τομέα για την οικονομία μας.
- Τη νομοθετική θέσπιση των «κοινωνικών επιχειρήσεων», μια μεταρρύθμιση που δημιουργεί έναν νέο τομέα στην οικονομική δραστηριότητα ενεργοποιώντας τις όμως πρωτίστως στην υπηρεσία των πιο ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.
- Την επανεξέταση της πρότασης για μερική αποκρατικοποίηση της CΥΤΑ, με την προσέλκυση στρατηγικού-συνεργάτη επενδυτή, προτού να είναι πολύ αργά. Στο ίδιο πλαίσιο πολιτικής περιλαμβάνεται το Χρηματιστήριο και το Κρατικό Λαχείο.

Μπορεί στη διάρκεια των συζητήσεων για τον προϋπολογισμό να μιλάμε με λεπτομέρεια για τις αυξομειώσεις των εσόδων και των δαπανών για την κάθε τομεακή πολιτική, αλλά το δυνητικό κόστος από τη μη υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων είναι τεράστιο τόσο σε ευρύ όσο και στην ποιότητα της ζωής μας. Για τις πιο πάνω καθοριστικές για το μέλλον αλλαγές προσβλέπουμε στη μεταξύ μας ουσιαστική συνεργασία για προώθηση αυτών των φιλόδοξων τομών στον τρόπο λειτουργίας του κράτους και της χώρας μας.

Το συγκεκριμένο, φιλόδοξο αλλά υλοποιήσιμο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα είναι αυτό που θα αλλάξει τη χώρα μας, θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα και θα διευρύνει την παραγωγική βάση της οικονομίας μας, αλλά και θα ενισχύσει την κοινωνική συνοχή. Η προσπάθεια διόρθωσης διαχρονικών στρεβλώσεων και παθογενειών στην οικονομία μας η οποία άρχισε τα τελευταία χρόνια θα πρέπει να συνεχιστεί.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Το τρίπτυχο ενός υγιούς τραπεζικού τομέα, μιας συνετούς δημοσιονομικής πολιτικής και των δομικών μεταρρυθμίσεων είναι η στρατηγική εκείνη η οποία θα μας επιτρέψει να σχεδιάσουμε και να εφαρμόσουμε τις πολιτικές ανάπτυξης, αλλά και κοινωνικής δικαιοσύνης. Είναι όμως και η στρατηγική πειθούς των διεθνών αγορών ότι η χώρα θα συνεχίσει να είναι αξιόπιστη και θα συνεχίσει να βαδίζει με τρόπο βιώσιμο και διατηρήσιμο.

Ως νέος Υπουργός Οικονομικών θέλω να εκφράσω ξανά την ειλικρινή βούλησή μου για μια μεταξύ μας αгаστή συνεργασία, στο πνεύμα πάντα της συναίνεσης και της διαβούλευσης, για να βρούμε εκείνες τις πολιτικές συγκλίσεις και δημιουργικές συνθέσεις, για να διασφαλίσουμε ότι ως πολιτεία θα συνεχίσουμε να πράττουμε και να αλλάζουμε τα κακώς έχοντα. Αυτό επιτάσσεται τόσο από το πολιτειακό σύστημα, το οποίο από κοινού υπηρετούμε εκτελεστική και νομοθετική εξουσία, αλλά και επιζητείται όσο ποτέ και από τους πολίτες.

Ο κρατικός προϋπολογισμός που έχετε ενώπιόν σας αυτό ακριβώς τον σκοπό υπηρετεί. Δίνει μια θετική δυναμική στην οικονομία υλοποιώντας νέα αναπτυξιακά έργα και ενισχύοντας παράλληλα την κοινωνική δικαιοσύνη. Διασφαλίζει τη διατήρηση του ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος χωρίς νέους φόρους και επιβαρύνσεις. Περιέχει νέες πολιτικές και σημαντικές μεταρρυθμίσεις. Οι αβεβαιότητες και τα προβλήματα στην κοινωνία φυσικά συνεχίζουν να υπάρχουν και οι κίνδυνοι συνεχίζουν να παραμονεύουν. Προς αντιμετώπισή τους χρειάζεται σύνεση, συναίνεση και αποφασιστικότητα.

Εκ μέρους της κυβέρνησης, σας καλώ να ψηφίσετε τον κρατικό προϋπολογισμό για το 2020 και το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο της τριετίας σε νόμο.

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σαν αύριο πριν από 45 χρόνια επέστρεψε στην Κύπρο ο εκλελεγμένος Πρόεδρος της Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, ύστερα από απουσία τεσσάρων και πλέον μηνών στο εξωτερικό. Μια απουσία που ήταν αποτέλεσμα του προδοτικού πραξικοπήματος εναντίον του, το οποίο είχε διενεργηθεί από τη Χούντα των Αθηνών και την ΕΟΚΑ Β΄ στις 15 Ιουλίου.

Η μακρά απουσία του Αρχιεπισκόπου συμπίπτει με τα τραγικά γεγονότα στην πατρίδα μας, την εισβολή της Τουρκίας, την κατάληψη του 40% του κυπριακού εδάφους και τον ξεριζωμό 200 000 Κυπρίων από τη γενέθλια γη.

Ο Μακάριος παρακολούθησε την τραγωδία από μακριά, κατάγγελλε την Άγκυρα στα Ηνωμένα Έθνη και πραγματοποίησε σειρά επαφών στο Λονδίνο και στην Αθήνα. Η ελληνική πρωτεύουσα ήταν ο τελευταίος σταθμός του πριν από την επιστροφή του στην Κύπρο, όπου έτυχε παλλαϊκής υποδοχής. Στη μνήμη όλων όσων αγωνίστηκαν για τη δημοκρατία στον τόπο μας, σας καλώ τώρα να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη!

Θα ήθελα προ ημερησίας διατάξεως επίσης να αναφερθώ σε ένα θλιβερό γεγονός, στον θάνατο ενός πρώην μέλους της Βουλής των Αντιπροσώπων, του Κυριάκου Τσιέπτη, σε ηλικία ενενήντα τριών ετών.

Ο Κυριάκος Τσιέπτης γεννήθηκε το 1926 στο Τρίκωμο. Από νεαρή ηλικία συμμετείχε ενεργά στο συνδικαλιστικό κίνημα και πρωτοστάτησε στους αγώνες της αγροτιάς, αλλά και στην ανάπτυξη του συνεργατικού κινήματος. Το 1955, όταν οι Βρετανοί αποικιοκράτες έθεσαν εκτός νόμου το ΑΚΕΛ, ήταν ένα από τα στελέχη του κόμματος που συνελήφθησαν και φυλακίστηκαν. Το 1959 προήδρευσε στο ιδρυτικό συνέδριο της Ένωσης Κυπρίων Αγροτών (ΕΚΑ), ενώ στη συνέχεια εξελέγη γραμματέας της ΕΚΑ

Αμμοχώστου. Ο εκλιπών διετέλεσε βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου του ΑΚΕΛ-Αριστερά από το 1988 μέχρι και το 1991.

Εκφράζοντας τα θερμά συλλυπητήριά μας προς τους οικείους του και διερμηνεύοντας τα αισθήματα όλων, σας καλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη του.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία του η μνήμη!

Η 9^η Δεκεμβρίου καθιερώθηκε το 2003 ως η Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφθοράς με την υιοθέτηση από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ της Συνθήκης κατά της Διαφθοράς. Το σοβαρό έγκλημα της διαφθοράς αποτελεί παγκόσμιο πρόβλημα, καθώς εντοπίζεται τόσο σε αναπτυγμένες όσο και σε αναπτυσσόμενες χώρες. Γι' αυτό είναι σημαντικό ως Βουλή των Αντιπροσώπων να προβούμε σε όλες τις δέουσες ενέργειες για την αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού και στη χώρα μας, ενισχύοντας με κάθε τρόπο τη διαφάνεια, την αξιοκρατία, την υπευθυνότητα και την απόδοση δικαιοσύνης, καθώς αποτελούν τα κύρια μέσα καταπολέμησης της διαφθοράς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στις 10 Δεκεμβρίου τιμούμε την επέτειο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Δυστυχώς, συνεχίζουμε να γινόμαστε μάρτυρες καταπάτησης στοιχειωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων ανά τον κόσμο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί και η πατρίδα μας, που εδώ και σαράντα πέντε χρόνια υφίσταται τα δεινά της τουρκικής εισβολής και κατοχής. Ανάμεσά τους και η καταπάτηση του δικαιώματος της ιδιοκτησίας, καθώς και του δικαιώματος της ελεύθερης διακίνησης και εκλογής του τόπου διαμονής στο εσωτερικό της χώρας μας, που ρητά προνοούνται από τα άρθρα 17 και 13 της διακήρυξης.

Ως νομοθετική εξουσία υποσχόμαστε να εργαστούμε για την επικράτηση μιας κοινωνικής και διεθνούς τάξης, μέσα στην οποία τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που προκηρύσσει η διακήρυξη να μπορούν να πραγματώνονται σε όλη τους την έκταση. Ταυτόχρονα καταδικάζουμε τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων οπουδήποτε κι αν συμβαίνουν και ειδικότερα τις ενέργειες της Τουρκίας εις βάρος της πατρίδας μας, που καταστρατηγούν κάθε έννοια δικαίου, έννομης τάξης και σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν τελειώσω, θα ήθελα να ευχηθώ σε όσους γιορτάζουν σήμερα χρόνια πολλά. Στον Νίκο και στον Νίκο και στον άλλο Νικόλα κ.λπ. και τα μέλη του προσωπικού, αλλά και όσους μας παρακολουθούν και δε μας παρακολουθούν εύχομαι χρόνια πολλά.

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να προχωρήσει σε ενημέρωση του σώματος για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

Εάν οι υπουργοί θέλουν να κάτσουν μαζί μας, είναι ευπρόσδεκτοι. Εάν θέλουν να αποχωρήσουν, είναι δικαίωμά τους. Όσοι θέλουν να αποχωρήσουν τώρα.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, κύριοι υπουργοί, έχουμε τριήμερο συζήτησης εδώ του προϋπολογισμού. Είστε ευπρόσδεκτοι στα διαλείμματα, αλλά και κατά τη διάρκεια των συζητήσεων να κάνετε τις δημόσιές σας σχέσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

Ναι, κύριε Χρίστου, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να προτείνουμε όπως η Βουλή τηρήσει ενός λεπτού σιγή εις μνήμη των έξι Ελλαδιτών στρατιωτών της ΕΛΔΥΚ, οι οποίοι μεταφέρθηκαν μόλις χθες στον ελλαδικό χώρο για ταφή, αφού έχασαν τη ζωή τους για την ελευθερία της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χρίστου, αυτό που λέτε, με πολύ σεβασμό το λέω και ιδιαίτερη ευαισθησία για τις ημέρες του 1974, καλύπτεται και από την προηγούμενη μονόλεπτη σιγή, αλλά και το κάνουμε συντεταγμένα κάθε χρόνο, όταν γίνεται η συνεδρία της Βουλής στις 15 Ιουλίου εδώ. Δε νομίζω ότι είναι σωστό μεμονωμένα για τον καθένα ξεχωριστά ή για κάθε ομάδα να γίνεται αυτό. Έτσι ήταν η συνήθεια στη Βουλή, τη διατηρούμε και βεβαίως τιμούμε τους έξι που χθες είδαμε και την εκδήλωση και που κάπιοι από εσάς παρευρεθήκατε και εκπροσωπήσατε και τη Βουλή. Όμως νομίζω ότι δε χρειάζεται να γίνει τούτο, έγινε με πολλές άλλες ευκαιρίες και θα γίνεται και πάντα θα τους τιμούμε.

Να παρακαλέσω τη γραμματέα να συνεχίσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

Η Βουλή φιλοξένησε στις 27 Νοεμβρίου τη 13^η Διάσκεψη Προέδρων των Κοινοβουλίων Μικρών Κρατών Ευρώπης. Στη Διάσκεψη συμμετείχαν πέραν της Κύπρου οι Πρόεδροι των κοινοβουλίων της Ισλανδίας, του Λουξεμβούργου, του Λιχτενστάιν, του Μονακό και του Μαυροβουνίου. Τρεις θεματικές ενότητες απασχόλησαν τους συνέδρους: «Προκλήσεις, ευκαιρίες και βέλτιστες πρακτικές για τα μικρά κράτη της Ευρώπης στην ψηφιακή εποχή», «Συνεργασία μεταξύ περιφερειών, οι διάφορες μορφές της και τα οφέλη για τα μικρά κράτη της Ευρώπης», «Συνεργασία μεταξύ μικρών κρατών Ευρώπης στον τομέα των σπάνιων νοσημάτων και η συμβολή των κοινοβουλίων». Πραγματοποιήθηκε επίσης γεύμα εργασίας με θέμα «Επενδύσεις και οικονομική ανάπτυξη: προκλήσεις για τα μικρά κράτη».

Με σκοπό τη διασφάλιση της σφαιρικότητας της συζήτησης για τη συνεργασία μεταξύ περιφερειών, προσκλήθηκαν και συμμετείχαν για πρώτη φορά Πρόεδροι κοινοβουλίων ή εκπρόσωποί τους από κράτη της Μέσης Ανατολής. Συμμετείχαν οι Πρόεδροι των κοινοβουλίων Αιγύπτου και Ομάν, οι Αναπληρωτές Πρόεδροι των κοινοβουλίων Σαουδικής Αραβίας και Παλαιστίνης και εκπρόσωποι των Προέδρων των κοινοβουλίων Κουβέιτ και Ισραήλ.

Οι Πρόεδροι των συμμετεχόντων κοινοβουλίων μικρών κρατών Ευρώπης υιοθέτησαν εξάλλου κοινή διακήρυξη, που αντικατόπτριζε το πνεύμα των συζητήσεων.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου εκπροσώπησε την Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) σε συνεδρία της Υπουργικής Επιτροπής των Συμβαλλόμενων Μερών στην Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης, στις 26 Νοεμβρίου, στο Παρίσι. Ο κ. Ευσταθίου μίλησε για το θέμα της ηθικής χρήσης των ψηφιακών μέσων επικοινωνίας και για το ζήτημα της δημιουργίας παρατηρητηρίου για τη διδασκαλία της ιστορίας στην Ευρώπη.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ο κ. Ευσταθίου συμμετείχε επίσης στις εργασίες της Μόνιμης Επιτροπής...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Όσοι διακινείστε λίγο πιο ήσυχα παρακαλώ και όσοι μιλάτε πιο σιγά.

Παρακαλώ, Αννίτα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

...της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Στρασβούργο, στις 28 και 29 Νοεμβρίου. Κατά τη συνεδρία υιοθετήθηκαν ομόφωνα το ψήφισμα και η σύστασή του για τον ρόλο της εκπαίδευσης στην ψηφιακή εποχή.

Οι κ. Στέφανος Στεφάνου και Γεώργιος Κ. Γεωργίου, μέλη της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου, συμμετείχαν σε συντονιστική συνάντηση της Ειδικής Επιτροπής της Συνέλευσης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, στις 29 Νοεμβρίου, στη Ρώμη. Όσον αφορά στο θέμα των «ξένων μαχητών», ο κ. Γεωργίου ανέφερε ότι, πέραν της συνεχούς ενίσχυσης των νομοθετικών και επιχειρησιακών εργαλείων των κρατών, απαιτείται να αντιμετωπιστούν τα πραγματικά αίτια του φαινομένου, όπως η φτώχεια, ο κοινωνικός αποκλεισμός και οι ξένες επεμβάσεις, που θυματοποιούν αθώους πληθυσμούς. Κατάδικασε δε την πρόσφατη στρατιωτική εισβολή της Τουρκίας στη Συρία, η οποία, τόνισε, αποτελεί κατάφωρη παραβίαση του διεθνούς δικαίου, ενισχύει τους κινδύνους επαναφοράς των τζιχαντιστών και αποσταθεροποίησης στην περιοχή.

Αντιπροσωπία της Βουλής αποτελούμενη από τους κ. Άγγελο Βότση, Ελένη Σταύρου, Ανδρέα Πασιουρτίδη και Ηλία Μυριάνθους συμμετείχε στην 62^η Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των Κοινοβουλίων των Χωρών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COSAC) στο Ελσίνκι, από την 1^η ως τις 3 Δεκεμβρίου. Συζητήθηκαν μεταξύ άλλων η προώθηση του κράτους δικαίου στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κλιματική στρατηγική για την Ευρώπη, το όραμα της νέας Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το μέλλον της Ευρώπης, καθώς και το Brexit. Τα μέλη της αντιπροσωπίας ανέδειξαν με παρεμβάσεις τους περιπτώσεις παραβιάσεων του διεθνούς δικαίου από την Τουρκία σε σχέση με την ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας, την εισβολή στη Συρία και την πρόσφατη παράνομη υπογραφή μνημονίου συναντίληψης Τουρκίας-Λιβύης.

Ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, ως πρόεδρος της Επιτροπής για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ανθρωπιστικά Θέματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ), συμμετείχε σε συνάντηση του προεδρείου της Συνέλευσης στην Μπρατισλάβα, στις 4 Δεκεμβρίου. Ο κ. Χατζηγιάννης ενημέρωσε τα μέλη του προεδρείου για τα αποτελέσματα της πρόσφατης τριμερούς συνάντησης στο Βερολίνο για το κυπριακό πρόβλημα. Κατάδικασε παράλληλα την κλιμακούμενη παράνομη δραστηριότητα της Τουρκίας στην ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας

και στην Ανατολική Μεσόγειο και στηλίτευσε την υπογραφή μνημονίου συναντίληψης Τουρκίας-Λιβύης, ως ενέργεια αντιβαίνουσα στο διεθνές και εθνικό δίκαιο και δη στη Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας.

Ως μέλος του προεδρείου της ΚΣ ΟΑΣΕ, ο κ. Χατζηγιάννης παρέστη εξάλλου στις 5 Δεκεμβρίου στις εργασίες της 26^{ης} Συνάντησης του Συμβουλίου Υπουργών του ΟΑΣΕ, που φιλοξένησε η σλοβακική προεδρία του οργανισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να ενημερώσει το σώμα για απουσίες βουλευτών σε αποστολές στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης συμμετέχει στη συνεδρία του προεδρείου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του ΟΑΣΕ και στην παρακολούθηση μέρους των εργασιών της συνάντησης του Συμβουλίου Υπουργών του ΟΑΣΕ στην Μπρατισλάβα και ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας εκπροσωπεί τον Πρόεδρο της Βουλής στην εξόδιο ακολουθία και τον ενταφιασμό του Μακαριστού Αρχιεπισκόπου Γρηγορίου Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας στο Λονδίνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχουν κάποια θέματα τα οποία θα κατατεθούν σήμερα και για τα οποία υπάρχει εισήγηση να κηρυχθούν επείγοντα και να ψηφιστούν σήμερα.

Τα θέματα αυτά είναι: «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2019», «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2019», «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019», «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνου του 2020 Νόμος του 2019», «Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2020 Νόμος του 2019», «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής του 2020 Νόμος του 2019», «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ.1) του 2019».

Βλέπετε, ενώ βελτιωθήκαμε -και θα επανέλθω και θα μιλήσει, αντιλαμβάνομαι, και ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, και πρέπει να μιλήσει- προς μία τεράστια βελτίωση στους προϋπολογισμούς των ημικρατικών οργανισμών και σε άλλα πολλά, έχουμε αυτή τη σωρηδόν απαίτηση για τα κατεπείγοντα.

Αν γίνονται αποδεκτά τα κατεπείγοντα, να προχωρήσουμε παρακάτω. Υπάρχει κάποια ένσταση;

Ναι, κύριε Βότση.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Δεν είναι ένσταση, απλώς στα πλαίσια της ενημέρωσης της ολομέλειας να πούμε ότι στην επιτροπή Οικονομικών έχουν κατατεθεί και οι τριάντα προϋπολογισμοί των ημικρατικών -για πρώτη φορά- εντός του 2019, που έπρεπε να κατατεθούν, φυσικά όχι στη χρονική περίοδο που θα έπρεπε, όπως θα έπρεπε, για να μπορέσουμε να έχουμε και την καλύτερη άνεση συζήτησης, με αποτέλεσμα η επιτροπή να έχει συζητήσει και τους τριάντα, αλλά για τους τρεις τελευταίους, οι οποίοι είναι της Αρχής Λιμένων Κύπρου, του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και της Επιτροπής Σιτηρών, δεν ολοκληρώθηκε η συζήτηση, για να γίνει ουσιαστική συζήτηση από τα μέλη της επιτροπής και να συνεχίσουμε τον Ιανουάριο, με αιτιολογία γιατί δεν είναι έγκαιρα κατατεθειμένοι. Γραπτώς έχει παραληφθεί σήμερα, αναφέρθηκε στην επιτροπή, έχετε και εσείς τις δικαιολογίες των τριών αυτών ημικρατικών οργανισμών, όχι για να τις διαβάσουμε τώρα, αλλά για να είναι ενώπιον του Προέδρου της Βουλής, για να έχουμε υπόψη μας του χρόνου πώς θα τους χειριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ειδικά αυτούς τους τρεις, και κάποιους άλλους που είναι στα όρια, θα πρέπει από τώρα να προετοιμαστούμε να τους προειδοποιήσουμε, ώστε να είναι στα πλαίσια.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Και πάλι, οφείλω να πω, κύριε Πρόεδρε -ακόμα μισό λεπτό- τις ευχαριστίες για τη γραμματεία της επιτροπής. Για να είναι όλα αυτά δυνατά, έχουν κάμει τεράστιο έργο, όπως και τα μέλη της επιτροπής, οι οποίοι έχουν υπερβάλει εαυτούς, πολύ θετικά και με καλή διάθεση προχωρήσαμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά. Τι κάμνουμε τώρα με τα κατεπείγοντα, κύριοι; Υπάρχει άποψη;

Ο κ. Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί, κατά την άποψη τη δική μας, ακόμα τζιαι αν έχουν συζητηθεί εκτός διαδικασίας, προϋπολογισμοί να ψηφίζονται κατεπειγόντως. Κατεπειγόντως ψηφίζονται νομοσχέδια ή προτάσεις νόμου τα οποία πρέπει να καλύψουν μια άμεση ανάγκη για κάποιο λόγο. Για τους προϋπολογισμούς ο συντάκτης του συντάγματος προνόησε συγκεκριμένη πρόνοια τι μπορεί να γίνει, εάν συμπληρωθεί το έτος.

Άρα, εγώ δεν καταλαβαίνω γιατί δεν μπορούμε -όπως θα κάμουμε με τους άλλους τρεις προϋπολογισμούς- να κάμουμε το ίδιο και με τους υπόλοιπους προϋπολογισμούς, χωρίς να δημιουργείται κανένα απολύτως πρόβλημα σε ό,τι αφορά τη λειτουργία τους. Η εικόνα που δίνουμε ως κοινοβούλιο για όσους παρακολουθούν -οι οποίοι φαντάζομαι θα είναι και ολίγοι- όταν περνούμε κατεπειγόντως προϋπολογισμούς, είναι η χειρότερη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ που ηύρες τρόπο για μια εξάιρετη δουλειά που έκαμε η επιτροπή Οικονομικών και οι βουλευτές και οι υπηρεσίες, αντί να δεις την ουσία και τη μεγάλη εικόνα, να ασχολείσαι με κάποια πράγματα, ώστε να μη βγει καμιά καλή εικόνα μέσα από αυτό το κτίριο!

Ευχαριστώ πολύ και εκ μέρους της επιτροπής σε ευχαριστώ και νομίζω εκφράζω...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ για τη φιλοφρόνηση! Να 'στε καλά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, ευχαριστώ πολύ.

Τι γίνεται με τα νομοσχέδια που πρέπει να κηρυχθούν επείγοντα; Υπάρχει ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέραν των νομοσχεδίων, υπάρχουν δύο σχέδια ψηφίσματος. Το ένα το γνωρίζετε όλοι, είναι αναφορικά με τη Λιβύη, το οποίο προτείνει το ΔΗΚΟ, και υπάρχει αίτημα να κηρυχθεί επείγον και να συζητηθεί σήμερα. Είναι το σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με το Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ Τουρκίας και Κυβέρνησης Σαράτζ της Λιβύης σχετικά με την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας. Το άλλο είναι επίσης καινούριο, κυκλοφόρησε το πρωί από τρεις βουλευτές, αν είμαι σωστός, της Πάφου, για τον Ακάμα. Είναι το σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με τις πρόσφατες πυρκαγιές του Κρατικού Δάσους Ακάμα και την ανάγκη προστασίας του εθνικού πλούτου της χώρας των κ. Κώστα Κωνσταντίνου, Χαράλαμπου Πιπτοκοπίτη και Ηλία Μυριάνθους, βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Πάφου.

Θυμίζω ότι υπάρχει εισήγηση και άλλου σχεδίου ψηφίσματος για τον Ακάμα, το οποίο έχει κατατεθεί την προηγούμενη εβδομάδα και ήταν για να συζητηθεί σήμερα. Θέλω την άποψή σας και για τα δύο, αλλά στο τέλος θα αποφασίσουμε φυσικά ξεχωριστά.

Παρακαλώ, ομιλητές για την κήρυξη ως επειγόντων των σχεδίων ψηφίσματος για τη Λιβύη και για τον Ακάμα από τους τρεις βουλευτές από την Πάφο.

Ναι, κύριε Τορναρίτη, και χρόνια πολλά ξανά.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ!

Κύριε Πρόεδρε, η εισήγηση της δικής μας ομάδας είναι να αναβληθούν όλα τα σχέδια ψηφίσματος που έχουμε στην ημερήσια διάταξη ή για κατάθεση, είτε αυτά που έχετε αναφέρει είτε τα υπόλοιπα, με δεδομένο ότι εμείς τουλάχιστον θέλουμε να πάρουμε τις απόψεις και του Υπουργείου των Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και των σωμάτων του κόμματός μας. Τώρα, όσον αφορά τον Ακάμα, επειδή υπάρχει ένα νέο σχέδιο ψηφίσματος το οποίο προέρχεται από τρεις κοινοβουλευτικές ομάδες, αντιλαμβάνεστε ότι θέλουμε να το μελετήσουμε, για να καταλήξει στη Βουλή ένα και μόνο ψήφισμα.

Με δεδομένα τούτα όλα, ζητούμε από το σώμα να εγκρίνει την αναβολή όλων των σχεδίων ψηφίσματος που έχουμε ενώπιόν μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Παρ' όλο που όλες οι εισηγήσεις για τα σχέδια ψηφίσματος είναι επείγουσες, δε θα διαφωνήσω με τον συνάδελφο τον κ. Τορναρίτη να γίνει αναβολή. Νομίζω ανάλογα πότε θα κρίνετε εσείς, κύριε Πρόεδρε -στην πρώτη συνεδρίαση του νέου χρόνου, αν είναι δυνατό- να τα συζητήσουμε και να ολοκληρώσουμε ή ακόμα και νωρίτερα, αν υπάρχει χρόνος από πλευράς του προγράμματος του δικού σας και της ολομέλειας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, δε συμφωνούμε με την αναβολή, ακόμα και αυτό το σχέδιο ψηφίσματος των τριών βουλευτών των τριών κομμάτων, που έχει μία άποψη, πιστεύω ότι είναι δημοκρατικό και σωστό και είναι υπεύθυνο από την πλευρά των κομμάτων να τοποθετηθούν. Είναι η άποψη τριών βουλευτών. Θα ήθελα να ήξερα πραγματικά η ολομέλεια της Βουλής πώς τοποθετείται απέναντι στην άποψη αυτών των τριών βουλευτών. Το να παραπέμπεται στις ελληνικές καλένδες νομίζω ότι δεν είναι το καλύτερο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να κάμουμε έναν σαφή διαχωρισμό των δύο σχεδίων ψηφίσματος που ήταν ενώπιόν μας εδώ και τρεις εβδομάδες και για τα οποία αυτό το σώμα δεσμεύτηκε -και έχω και τα πρακτικά μαζί μου, έχουν ζητηθεί τα πρακτικά- δεσμεύτηκε να αποφασίσει σήμερα.

Όμως, για να μην ξεκινήσουμε σήμερα τη συζήτηση επί της ουσίας και για τα τρία και για να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε με συναίνεση, είμαστε έτοιμοι να τελειώσει εδώ η συζήτηση, να αναβληθούν και τα τρία, αλλά με την αυστηρή δέσμευση, που θα τηρηθεί αυτή τη φορά, ότι εντός των προϋπολογισμών, τη μέρα που θα θέλουμε, όπως νιώθουμε, θα έρθουμε εδώ, για να αποφασίσουμε, είτε συμφωνούμε είτε διαφωνούμε. Είτε βρούμε συναίνεση στα σχέδια ψηφίσματος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, τούτο θέλω να το καταλάβω καλύτερα. Εννοείτε, όταν θα ψηφιστούν οι προϋπολογισμοί και μετά, να προχωρήσουμε με τα σχέδια ψηφίσματος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μέσα στη συζήτηση των προϋπολογισμών, προφανώς την τελευταία μέρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν ξεκινήσουμε τους προϋπολογισμούς...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...να εγκρίνουμε τα ψηφίσματα ή να τα απορρίψουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και να γίνει συζήτηση ή αυτή θα καλυφτεί από τις υπόλοιπες...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ενδεχομένως να μη χρειαστεί να γίνει συζήτηση, αν βρούμε συναίνεση και είναι ομόφωνα.

Είχα την εντύπωση ότι για τον Ακάμα εσυμφωνήσαμε στη Σύσκεψη Αρχηγών. Να μην ανοίξουμε τη συζήτηση επαναλαμβάνω, δε θέλω να τα συζητήσουμε επί της ουσίας, έν' γραμμένα τζιαι στα πρακτικά εχτές, αλλά, για να μην παν στις ελληνικές καλένδες, να δεσμευτούμε ότι την Τετάρτη τα ψηφίζουμε, είτε έτσι είτε αλλιώς είτε ομόφωνα είτε με διαφωνίες, τα ψηφίζουμε τζιαι ο καθένας αναλαμβάνει την ευθύνη του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία,

Ξέρετε, με πολλή πίεση ανοίγουμε ένα διαδικαστικό θέμα, το οποίο θα είναι λίγο ταλαιπωρία, αλλά από την άλλη δεν μπορώ να το αποφύγω.

Θα σας παρακαλέσω σε αυτό το διαδικαστικό πολύ σύντομα, η εισήγηση που υπάρχει είναι να κατατεθούν ουσιαστικά όλα, έστω και αυτό των τριών βουλευτών, και θα γίνει οποιαδήποτε προσπάθεια διαβούλευσης, συναίνεσης μέχρι την Τετάρτη και την Τετάρτη, με τον έναν τρόπο ή άλλο, να ψηφίσουμε. Αν αυτό γίνεται αποδεκτό από όλους, μπορεί να προχωρήσουμε, διαφορετικά θα τα πάρω ένα-ένα και θα ψηφίζετε.

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως σας έχω πει, εμείς θέλουμε να διαβουλευτούμε και με το Υπουργείο των Εξωτερικών και με τα όργανα του κόμματός μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή θέλετε περισσότερο χρόνο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Βεβαίως, περισσότερο χρόνο. Στο τέλος της ημέρας, τζιαι σήμερα να αναβληθούν θέματα, θα παν μετά τα Χριστούγεννα. Εμείς θεωρούμε ότι έν' σοβαρότατα τα συγκεκριμένα θέματα και θα μπορούσαμε κάλλιστα να πούμε και εμείς να εξεταστούν μεθαύριο. Δεν ακολουθείται τούτη η διαδικασία όλα τα χρόνια, τουλάχιστον που είμαι εγώ στη Βουλή, οπότε έχω την εντύπωση ότι σε ένα πνεύμα συναίνεσης τζιαι μπροστά 'πού τα Χριστούγεννα μπορούμε να οδηγηθούμε όπως οδηγούμασταν πάντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας άποψη είναι ότι ειδικά τα σχέδια ψηφίσματος για τον Ακάμα και τη Λιβύη θα πρέπει να συζητηθούν σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που η κάθε πλευρά έχει δικαίο να επιμένει στην άποψή της, ότι είναι επείγον το δικό της θέμα που έχει καταθέσει, εντούτοις η άποψή μας είναι ότι, παρά να μπλεχτούμε μέσα στους προϋπολογισμούς και να μη δώσουμε και τη βαρύτητα που πρέπει, να μας δοθεί και χρόνος να συνηνοηθούμε, γιατί μπορεί να υπάρξει και ομοφωνία, να το αφήσουμε αμέσως μετά. Παρ' όλο που επιμένω ότι το θέμα της Λιβύης είναι πρώτιστα επείγον, είναι το πιο επείγον, κατά την άποψή μας, εν πάση περιπτώσει για σκοπούς συναίνεσης εμείς δε θα έχουμε πρόβλημα να μείνουμε και μετά τους προϋπολογισμούς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με κάποιες διευκρινίσεις που χρειάζομαι να προχωρήσω σε...

Ναι, κύριε Λουκαΐδη... Συγγνώμη, κύριε Λουκαΐδη.

Με αυτή την τοποθέτησή σας, κύριε Λεωνίδου, το λογικό συμπέρασμα είναι ότι εσείς το σχέδιο ψηφίσματος της Λιβύης ζητάτε σήμερα να κατατεθεί, αλλά να μην κηρυχθεί επείγον, απλώς να κατατεθεί και να συζητηθεί, όποτε θα συζητηθεί. Μάλιστα.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Για σκοπούς συναίνεσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Το ίδιο, αντιλαμβάνομαι, και το ψήφισμα το άλλο των τριών βουλευτών, το οποίο πάει με τον Ακάμα, εκτός αν θα συζητηθεί ο Ακάμας σήμερα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να πω τα εξής...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή εκάμετε ανακεφαλαίωση, κύριε Πρόεδρε, των θέσεων, έν' τζιαι η δική μας η θέση που λέει όλα σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έκαμα ανακεφαλαίωση θέσεων, έν' άλλο που έκαμα, κύριε Περδίκη.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τελειώσει ο κ. Λουκαΐδης και μετά. Γίνεται;

Ο κ. Λουκαΐδης και μετά ο κ. Σιζόπουλος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πω το εξής, ότι η επίκληση της συναίνεσης, για να μην καταλήγει να είναι κοροϊδία και εμπαιγμός, θα έπρεπε να έχει συγκεκριμένο χαρακτήρα σήμερα, να μη σταλούν στις ελληνικές καλένδες τα σχέδια ψηφίσματος, ειδικότερα τα δύο σχέδια ψηφίσματος που είναι ενώπιόν μας εδώ και τρεις εβδομάδες. Επιτρέψτε μου, καταλήγω, λέγοντας ότι αυτό που συζητούμε για αναβολή τζιαι βλέπουμε, μετά τις γιορτές, είναι εμπαιγμός. Δεν είχαν τη δυνατότητα κάποιοι για τρεις εβδομάδες να μελετήσουν το σχέδιο ψηφίσματος για τον Ακάμα, αλλά ήρθαν και τοποθετήθηκαν θετικά εχτές στη Σύσκεψη Αρχηγών και συμφωνήσαμε ομόφωνα να ψηφίσουμε σήμερα και τώρα έχουμε αυτή την ανατροπή τζιαι θέλουν να παν να κάμουν μελέτη εις τα γραφεία. Αυτό είναι εμπαιγμός, κύριε Πρόεδρε!

Δεύτερον, σε ό,τι αφορά το σχέδιο ψηφίσματος για τις απαράδεκτες, καταδικαστέες ενέργειες των ΗΠΑ, τες πρόσθετες, για αναγνώριση του εμποικισμού κατά παράβαση των ψηφισμάτων του ΟΗΕ στην κατεχόμενη περιοχή της δυτικής όχθης, στην Παλαιστίνη, είχαμε τον Υπουργό Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας να αντιδρά αρνητικά αμέσως -αμέσως!- την ώρα που είχαν συμβεί οι ενέργειες, οι πρόσθετες, των ΗΠΑ. Είχαμε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή διά της κ. Μονγκερίνι να αντιδρά επίσης με συγκεκριμένη δήλωση καταδίκης αυτής της ενέργειας των ΗΠΑ. Εμείς εδώ στην Κύπρο -και με βάση τα όσα εχτές εσυζητηθήκαν στη σύσκεψη, κύριε Πρόεδρε- έχουμε γίνει βασιλικότεροι του βασιλέως.

Έχουμε γίνει ο πιο στενός σύμμαχος της αντιδραστικής πολιτικής των ΗΠΑ απέναντι στον παλαιστινιακό λαό. Εμείς, που είμαστε θύματα όχι μόνο της κατοχής, αλλά και του εμποικισμού, διστάζουμε να καταγγείλουμε τον εμποικισμό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, να περιοριστούμε στο διαδικαστικό σας παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αισθάνομαι ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι πώς αισθάνεστε, αλλά να περιοριστούμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...είναι η πρώτη και η μοναδική φορά που συζητούμε αυτό το θέμα, επειδή κάποιοι χθες είπαν «πάλι με χρόνια με καιρούς, αν χαλάσουν οι σχέσεις μας περίπου με το Ισραήλ, τότε να συζητήσουμε αυτό το θέμα, γιατί πρέπει να διατηρήσουμε τις σχέσεις μας με το Ισραήλ», χαιρετίζοντας και επικροτώντας ενδεχομένως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, όταν θα συζητήσουμε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...την απόπειρα μονιμοποίησης των παράνομων εμποικισμών...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, κύριε Λουκαΐδη!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μείνουμε στο αν αναβάλλονται ή όχι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Λοιπόν, ο κόσμος πρέπει να ξέρει, διότι οι συνάδελφοι ξέρουν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, είπατε τα βασικά επιχειρήματα, τουλάχιστον μην τα επαναλάβετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...ότι επιλέγουν να στείλουν στις ελληνικές καλένδες, να μη συζητήσουν, δεν έχουν την τόλμη καν να συζητήσουν το θέμα και να τοποθετηθούν, να πουν την άποψή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Είναι η γνώριμη θέση σας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Και δε θέλουν να γίνει απλώς συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας δώσω τον λόγο, κύριε Τορναρίτη, αλλά θεωρώ ο κ. Σιζόπουλος μπορεί να μας βοηθήσει όλους...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Βεβαίως θα ψηφίσουμε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η πλειοψηφία των βουλευτών ήδη αποφάσισε την αναβολή για σήμερα. Απ' εκεί και πέρα, απομένει ένα ζήτημα. Πότε θα συζητηθούν; Στο πλαίσιο του προϋπολογισμού ή ενδεχομένως τον Ιανουάριο; Εγώ εισηγούμαι εσείς, ως Πρόεδρος του κοινοβουλίου, να κάμετε μία διαβούλευση με τα κόμματα. Εάν υπάρχει δυνατότητα να γίνει εντός των προϋπολογισμών, να γίνει, διαφορετικά έχετε την ευθύνη να καθορίσετε αν θα συζητηθεί το χρονικό διάστημα πριν από τους προϋπολογισμούς ή σε κάποια φάση στον προϋπολογισμό, για να κλείσει αυτή η υπόθεση. Και νομίζω ότι, αν θα γίνει ακόμα και την Τετάρτη η συζήτηση, υπάρχει το περιθώριο ο καθένας να διαβουλευθεί και να διαμορφώσει απόψεις. Ο χρόνος είναι αρκετός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με όση γνώση και του θέματος τούτου έχω και με όση πείρα διαθέτω, το συμπέρασμα είναι ότι δε σηκώνει πολλή συναίνεση τούτο το πράγμα. Είτε αποφασίζουμε εδώ ή δεν μπορείτε να το αφήσετε πάνω μου και να μου λέτε «συναίνεση». Τι σημαίνει «συναίνεση»; Αφού είναι καθαρό τι θα γίνει. Ευχαρίστως να κάνω προσπάθειες συναίνεσης για όλα τα θέματα, αλλά για τούτο επιτρέψτε μου να πω ότι είναι προκαθορισμένες οι τοποθετήσεις. Νομίζω να προχωρήσουμε τώρα, να δώσω τον λόγο στον κ. Τορναρίτη επί της διαδικασίας σύντομα και σε ψηφοφορία και για τα τέσσερα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θα είμαι πάρα πάρα πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Απλώς, να υπενθυμίσω το σώμα ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός -το γνωρίζετε όλοι πολύ καλά- είχε καταθέσει σχέδιο ψηφίσματος για τις παράνομες ενέργειες της Τουρκίας και των Τουρκοκυπρίων στην Αμμόχωστο -προσέξτε, για τους παράνομους εποίκισμούς δηλαδή της δικής μας της Αμμοχώστου- και το ΑΚΕΛ δυο τρεις φορές μάς παρακάλεσε να πάμε και παρακάτω και παρακάτω, δυο μήνες. Δεν είχαν πρόβλημα τότε. Σήμερα επιδεικνύουν μια υπέρτερη ευαισθησία για το τι συμβαίνει στο Ισραήλ! Όλοι κρινόμαστε, είμαι σίγουρος, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς επαναλαμβάνουμε την εισήγησή μας: Μετά που θα ανταλλάξουμε απόψεις με τα αρμόδια όργανα της Δημοκρατίας, γιατί, αντιλαμβάνεστε, τίθενται θέματα στα σχέδια ψηφίσματος που άπτονται κρίσιμων θεμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα αποφασίσουμε με τη σοβαρότητα που πάντοτε αποφασίζουμε.

Άρα, επαναλαμβάνουμε το αίτημά μας για αναβολή για μετά τις γιορτές των Χριστουγέννων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν λέτε μετά, για να είμαστε και βέβαιοι για όλες τις εισηγήσεις, όταν λέτε μετά, εννοείτε στην πρώτη...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Στην πρώτη συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μισή κουβέντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, αλλά μισή, κύριε Λουκαΐδη, σας παρακαλώ, διότι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μισή, γιατί έγινε αναφορά.

Αντί να απαντηθούν αυτά που έχουμε αναφέρει στην παρέμβασή μας, επήραμε στο ψήφισμα για την Αμμόχωστο· ένα ζήτημα για το οποίο νομίζω όλες οι πολιτικές δυνάμεις από την πρώτη στιγμή αντιδράσαμε έντονα δημόσια. Ενώ στην περίπτωση των υπό αναφορά σχεδίων ψηφίσματος προφανώς κάποια κόμματα δεν αντέδρασαν και δεν ενοχλούνται ιδιαίτερα από την πολιτική των ΗΠΑ. Τεράστια η διαφορά! Δεν υπήρχε θέμα δηλαδή επί της αρχής, όμως υπήρξε θέμα, γιατί είχαμε ένα πολύ προβληματικό κείμενο που ήρθε ενώπιόν μας, το οποίο ο Συναγερμός εξέχασε στα συρτάρια και δεν το επανέφερε μετά, μετά που κατανόησε στη Σύσκεψη Αρχηγών ότι ήταν ιδιαίτερα προβληματικό. Όταν το επανέφερε, εκάναμε τις αλλαγές και ήρθε και πέρασε ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Τώρα να πάμε ως εξής: Να φύγουμε λίγο από τη σειρά της ημερησίας διάταξης, για να τελειώνουμε με τα σχέδια ψηφίσματος.

Η πρόταση του ΔΗΚΟ, το σχέδιο ψηφίσματος για τη Λιβύη, κατατίθεται, δε χρειάζεται να κηρυχθεί επείγον, δε χρειάζεται να γίνει ψηφοφορία.

Δεύτερον, όσον αφορά το σχέδιο ψηφίσματος του ΑΚΕΛ και των Οικολόγων για τον Ακάμα, αν θα συζητηθεί σήμερα ή θα αναβληθεί για τις 17, να ψηφίσουμε διά χειρός.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής; Για το σχέδιο ψηφίσματος για τον Ακάμα, αν θα συζητηθεί σήμερα ή στις 17.

Μετράτε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και τρεις αποχές, το σχέδιο ψηφίσματος αναβάλλεται για μετά τις γιορτές.

Τώρα το σχέδιο ψηφίσματος που κατέθεσαν οι τρεις βουλευτές για τον Ακάμα. Δε ζητείται να κατατεθεί και να εγκριθεί κατεπειγόντως και δεν πρέπει να τεθεί έτσι, δεδομένου ότι κατατέθηκε το κύριο σχέδιο ψηφίσματος, που κατατέθηκε από μέρες, και αναβλήθηκε για μετά. Δε βρίσκω λογικό να υπάρχει απαίτηση να εγκριθεί αυτό των τριών βουλευτών σήμερα. Άρα, κατατίθεται και αυτό σήμερα και συνυπολογίζεται ή γίνεται συναίνεση, αν μπορεί να γίνει, για να περιληφθούν κάποια σημεία του στο άλλο.

Και πάμε εις το σχέδιο ψηφίσματος τώρα για την Παλαιστίνη.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και τρεις αποχές, το σχέδιο ψηφίσματος για την Παλαιστήνη αναβάλλεται.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί σε όλους σας.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε
1. Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Αγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.251-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
2. Ο περί της Διευκόλυνσης των Επενδύσεων Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.254-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
3. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.255-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
4. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Γεωργίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.256-2019).	Υπουργό Άμυνας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.257-2019).	Υπουργό Άμυνας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
6. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.259-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.261-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8. Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2020 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.262-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
9. Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019.	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	(Αρ. Φακ. 23.01.060.264-2019).		
10.	Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 11) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.265-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.266-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Ο περί Συστήματος Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.267-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13.	Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.268-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14.	Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας (Καταργητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.269-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
15.	Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.270-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
16.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.271-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
17.	Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας του 2020 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.272-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
18.	Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2020 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.273-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
19.	Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Αξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.110-2019).	Υπουργό Άμυνας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
20.	Οι περί Εθελοντών-Εθελοντριών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.111-2019).	Υπουργό Άμυνας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
21.	Οι περί Αποχετεύσεων Παραλιμνίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.112-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
22.	Οι περί Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.113-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
23.	Οι περί Συστήματος Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	(Αρ. Φακ. 23.03.056.114-2019).		
24.	Οι περί Τμήματος Υδάτων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.115-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
25.	Οι περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.050.069-2013).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
26.	Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Εξαρτωμένους τους) (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.051.067-2014).	Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
27.	Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
28.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.028-2016).	Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
29.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
30.	Οι περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Τεχνητοί Ύφαλοι) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.085-2017).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
31.	Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.086-2017).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
32.	Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.087-2017).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Οικονομικών και Προϋπολογισμού
33.	Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρόωρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.100-2017).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
34.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.047-2018).	Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
35.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Δίδακτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.	Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού

	(Αρ. Φακ. 23.03.055.057-2018).		
36.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.058-2018).	Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
37.	Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.072-2018).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
38.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.074-2018).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
39.	Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.098-2018).	Γενική Λογίστρια εκ μέρους του Υπουργού Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
40.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.009-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
41.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.010-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
42.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Προαγωγές Μελών Πυροσβεστικής εκτός Ειδικών Πυροσβεστών) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.011-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
43.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.012-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
44.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.013-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
45.	Οι περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Χρήση Υδατικών Έργων για Ναυταθλητισμό με Πλωτά Μέσα) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.027-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
46.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.037-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
47.	Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Χρήση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών σε περιπτώσεις Παρούσας Κυανίου σε Λίμνη τελμάτων και περί Διασπώμενου	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος

	με Ασθενές Οξύ Κυανίου) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.038-2019).		
48.	Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Επιθεωρήσεις) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.039-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
49.	Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Χρηματικές Εγγυήσεις) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.040-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
50.	Οι περί Ιατρών και Οδοντιάτρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.041-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
51.	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.053-2019).	Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
52.	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.054-2019).	Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
53.	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Θέση Γενικού Διευθυντή) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.055-2019).	Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
54.	Οι περί της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.064-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
55.	Οι περί Φυλακών (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.070-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
56.	Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για Συναφή Θέματα Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.079-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
57.	Οι περί Ασφάλειας Δικτύων και Συστημάτων Πληροφοριών (Τέλη) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.080-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
58.	Οι περί Δημιουργίας Μητρώου Αγροτών και Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.082-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
59.	Οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Μείωση των Εθνικών Εκπομπών Ορισμένων Ατμοσφαιρικών Ρύπων) Κανονισμοί του 2019.	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος

	(Αρ. Φακ. 23.03.056.095-2019).		
60.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.096-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
61.	Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.097-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
62.	Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Προϊστάμενου Τομέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.099-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
63.	Οι περί Υπηρεσιακών Οχημάτων του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.100-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
64.	Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Άδειες και πιστοποιητικά Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.101-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
65.	Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Άδειες και πιστοποιητικά Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.102-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
66.	Έκθεση του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2019, αναφορικά με την καταβολή μερίσματος από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το οικονομικό έτος 2018, σύμφωνα με το άρθρο 17 ^Α του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2006 [Νόμος αρ. 117(I) του 2006]. (Αρ. Φακ. 10.01.006).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
67.	Έκθεση του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2019, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18(2) του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου του 1988 (Ν. 74/1988). (Αρ. Φακ. 06.03.003.001).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
68.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 44, 45, 46, 47, 48, 50, 51, 52 και 54) του 2019 με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2019, σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014],	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- καθώς και τις διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 59(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 13.04.001).
69. Ειδικά εντάλματα πληρωμής για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ διαφορετικών οικονομικών φορέων που υπάγονται στο ίδιο υπουργείο με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών με αρ. 8007, 8008 και 8009 του 2019, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου, σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 59(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 13.04.004).
- Υπουργό Οικονομικών
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
70. Ειδικά εντάλματα μεταφοράς για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ ομάδων/υποομάδων του προϋπολογισμού κάτω από το ίδιο κεφάλαιο με έγκριση του προϊσταμένου του οικονομικού φορέα, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2019, σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 59(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 13.04.005).
- Υπουργό Οικονομικών
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
71. Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 1) του 2019, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2019, του προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2019 Νόμου του 2019 [Ν. 36(II)/2019]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).
- Υπουργό Οικονομικών
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
72. Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 3) του 2019, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2019, του Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου,
- Υπουργό Οικονομικών
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4(1) του περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2019 Νόμου του 2019 [Νόμος αρ. 5(II) του 2019]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).

73. Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων, Απολογισμός και Ισολογισμός της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2019, για το 2018 σύμφωνα με το άρθρο 25(4) των περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμων του 1999-2007. (Αρ. Φακ. 10.01.001.010).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Προτάσεις νόμου

Προτάσεις νόμου	Κατάθεση από	Παραπομπή σε
1. Ο περί Κέντρων Αναψυχής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.143-2019).	Κυριάκο Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
2. Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.144-2019).	Ανδρέα Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
3. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.145-2019).	Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή Αλληλεγγύης	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.146-2019).	Κυριάκο Χατζηγιάννη, Μαριέλλα Αριστείδου και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων - Παθόντων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το πρώτο θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019», πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυριδής και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου, ώστε το λογιστικό κέρδος που προκύπτει κατά τη διαγραφή τραπεζικού δανείου το οποίο είναι μη εξυπηρετούμενο να μην υπόκειται σε υποχρέωση καταβολής έκτακτης αμυντικής εισφοράς για λογιζόμενη διανομή κερδών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μαρίνος Μουσιούτσας

Μαρίνος Σιζόπουλος

Μάριος Μαυρίδης
Ονούφριος Κουλλά
Άριστος Δαμιανού

Γιώργος Λιλλήκας
Γιώργος Πεردίκης
Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Οκτωβρίου και στις 4 Νοεμβρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εσωτερικών, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Διεθνών Τραπεζών Κύπρου και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου, ώστε το λογιστικό κέρδος που προκύπτει κατά τη διαγραφή τραπεζικού δανείου το οποίο είναι μη εξυπηρετούμενο να μην υπόκειται σε υποχρέωση καταβολής έκτακτης αμυντικής εισφοράς για λογιζόμενη διανομή κερδών.

Σημειώνεται ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις κατά ή πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2015 όπως ο όρος ερμηνεύεται από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και εφαρμόζονται αναφορικά με λογιστικά κέρδη που προκύπτουν για τα έτη 2017, 2018, 2019 και 2020.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτικής κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτικής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτικής της Συμμαχίας Πολιτών, το μέλος της βουλευτικής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της βουλευτικής των Ανεξαρτήτων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της βουλευτικής κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει την υπό αναφορά πρόταση νόμου στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;
Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.
Ισχύς του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Το λέω και για τους νεότερους βουλευτές: Με το 1 δηλώνουμε την παρουσία μας, 2 είναι το θετικό, 3 είναι το «όχι» και 4 είναι η αποχή.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ και δεκαεφτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δεκαεφτά εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα μία ψήφοι υπέρ και είκοσι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Να παρακαλέσω, για να μην το ξεχάσω, επειδή βλέπω ότι οι τρεις βουλευτές δεν έχουν τους ηλεκτρονικούς τους υπολογιστές, μέχρι τη Δευτέρα να το τακτοποιήσουμε.

Τα θέματα υπ' αριθμούς 3 και 4 έχουν...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

(Αστειευόμενος)

Εκείνοι που έχουν μπορεί να τα έχουν 'πού κάτω τζιαι να μεν τα βλέπω, έθθα τους ελέγξω έναν έναν! Σου ανέθεσα εσένα να το κάμεις τούτο το πράγμα και αυτή τη δουλειά δεν την κάμνεις!

Το λοιπόν. Τα θέματα υπ' αριθμούς 3 και 4 έχουν κοινή έκθεση και τιλοφορούνται «Ο περί της Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2013» και «Ο περί της Δέκατης Έβδομης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2017», νομοσχέδιο και πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Λιλλήκα, προέδρου της Συμμαχίας Πολιτών, αντίστοιχα.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 3: Τροποποίηση του άρθρου 40 του συντάγματος, ώστε να καθοριστεί ανώτατο όριο δύο συνεχών θητειών για το αξίωμα του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 4: Τροποποίηση των άρθρων 40 και 64 του συντάγματος, ώστε πρόσωπο να μη δικαιούται να θέσει υποψηφιότητα για Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας ή για βουλευτής, αν έχει ήδη υπηρετήσει στο αξίωμα του Προέδρου ή Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας ή του βουλευτή για δύο θητείες, αντίστοιχα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2013» και για την πρόταση νόμου «Ο περί της Δέκατης Έβδομης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Δημήτρης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Άριστος Δαμιανού

Γιώργος Λιλλήκας

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Γιώργος Περδίκης

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Συμμαχίας Πολιτών κ. Γιώργο Λιλλήκα, σε επτά συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 13 Ιουνίου 2018 και 27 Νοεμβρίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο τέως Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, Αδάμος Αδάμου (ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις), ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, Ανεξάρτητοι.

Σημειώνεται επίσης ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου και της πρότασης νόμου παρευρέθησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Κώστας Κωνσταντίνου, Ευανθία Σάββα και Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός του νομοσχεδίου, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία, είναι η τροποποίηση των άρθρων 40 και 64 του συντάγματος, τα οποία διαλαμβάνουν τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται, για να δικαιούται πρόσωπο να υποβάλει υποψηφιότητα για εκλογή στο αξίωμα του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας και στο αξίωμα του βουλευτή, αντίστοιχα, με την προσθήκη πρόσθετης προϋπόθεσης, που καθορίζει ανώτατο όριο δύο συνεχών θητειών για το αξίωμα του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας και τριών συνεχών θητειών για το αξίωμα του βουλευτή, με στόχο την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και της πολυφωνίας και την αποφυγή δημιουργίας κατεστημένου.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι επίσης η τροποποίηση των άρθρων 40 και 64 του συντάγματος με την εισαγωγή ανώτατου ορίου θητειών για την εκλογή στο αξίωμα του Προέδρου ή Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας και στο αξίωμα του βουλευτή, αντίστοιχα. Ωστόσο, η πρόταση νόμου διαφοροποιείται σε σχέση με το νομοσχέδιο ως προς το ότι ο προτεινόμενος με αυτήν περιορισμός για εκλογή στο αξίωμα του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας αναφέρεται σε δύο οποιεσδήποτε και όχι απαραίτητα συνεχείς θητείες στο αξίωμα του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας, καθώς και στο ότι ο προτεινόμενος περιορισμός για εκλογή στο αξίωμα του βουλευτή αναφέρεται σε δύο οποιεσδήποτε θητείες στο αξίωμα του βουλευτή, σε αντιδιαστολή με το νομοσχέδιο που προβλέπει τρεις συνεχείς θητείες.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση, με την οποία διασφαλίζεται η εναλλαγή των προσώπων που εκλέγονται στα πιο πάνω αιρετά αξιώματα, κρίνεται αναγκαία ως μέτρο ενίσχυσης των δημοκρατικών θεσμών, ανανέωσης και εκσυγχρονισμού στη δημόσια ζωή και συνακόλουθα ως μέτρο αποφυγής δημιουργίας πολιτικού κατεστημένου και πρόληψης της διαφθοράς στη δημόσια ζωή.

Όπως αναφέρεται στο προσέμιο και των δύο σχεδίων νόμου, τα άρθρα 40 και 64 του συντάγματος δεν περιλαμβάνονται στα θεμελιώδη άρθρα τα οποία δεν μπορεί καθ' οιονδήποτε τρόπο να τροποποιηθούν ή καταργηθούν. Περαιτέρω, σύμφωνα με το προσέμιο, το δίκαιο της ανάγκης, λόγω της συνεχιζόμενης τουρκικής κατοχής και των εξαιρετικών συνθηκών που επικρατούν στην Κύπρο ως αποτέλεσμα αυτής και της μη συμμετοχής των Τουρκοκυπρίων στη λειτουργία της Βουλής, δικαιολογεί τη διατήρηση της εξουσίας της Βουλής των Αντιπροσώπων να τροποποιεί μη θεμελιώδεις διατάξεις του συντάγματος.

Αναλύοντας τη φιλοσοφία και τις πρόνοιες του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής, ο τέως Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως επισήμανε ότι αυτό εντάσσεται στο πλαίσιο των μέτρων που λαμβάνει η κυβέρνηση για την ενίσχυση της πολιτικής λογοδοσίας και ότι ανάλογη ρύθμιση ήδη εξεταζόταν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών καθόσον αφορά τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης. Σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο, με την προτεινόμενη τροποποίηση εισάγεται ουσιαστικά κώλυμα στην υποβολή υποψηφιότητας για εκλογή στο αξίωμα του Προέδρου ή Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας για πρόσωπα που έχουν ήδη υπηρετήσει δύο συνεχείς θητείες στο αξίωμα αυτό και, προκειμένου για εκλογή στο αξίωμα του βουλευτή, το κώλυμα αυτό αφορά πρόσωπα που έχουν ήδη υπηρετήσει τρεις συνεχείς θητείες στο αξίωμα του βουλευτή με στόχο την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και της πολυφωνίας, αλλά και την αποφυγή δημιουργίας κατεστημένου.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε πως το εν λόγω υπουργείο συμφωνεί με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και είναι έτοιμο, σε περίπτωση ψήφισής του σε νόμο, να τον εφαρμόσει.

Κατά το στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου, απαντώντας σε σχετικό ερώτημα που υποβλήθηκε από μέλη της επιτροπής, ο τέως υπουργός διευκρίνισε πως η θέση της εκτελεστικής εξουσίας, όπως εκφράζεται με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, είναι ότι, σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του οι διατάξεις του νόμου, ήτοι το ανώτατο όριο θητειών, θα εφαρμόζεται και αναφορικά με πρόσωπα που κατά την εν λόγω ημερομηνία υπηρετούν στα εν λόγω αξιώματα. Συναφώς, επισήμανε πως εναπόκειται στη Βουλή, σε περίπτωση που επιθυμεί να εξαιρεθούν τα πρόσωπα αυτά από τον προτεινόμενο περιορισμό, να περιλάβει σχετική πρόνοια στο νομοσχέδιο στη βάση των αποφάσεων που θα ληφθούν από την ίδια. Περαιτέρω, διευκρίνισε ότι με βάση τις πρόνοιες του νομοσχεδίου δεν εξαιρούνται της σκοπούμενης ρύθμισης οι αρχηγοί ή οι επικεφαλής των πολιτικών κομμάτων.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου και της πρότασης νόμου μέλη της επιτροπής εξέφρασαν έντονα τον προβληματισμό τους για το κατά πόσο ο προτεινόμενος περιορισμός πρέπει να καλύπτει αθροιστικά τον συνολικό αριθμό των θητειών που υπηρετεί ένας αξιωματούχος και όχι μόνο τον αριθμό των συνεχόμενων θητειών, έτσι ώστε, πέραν της αποτροπής δημιουργίας κατεστημένου, να επιτυγχάνεται ουσιαστικά ο στόχος της ανανέωσης της πολιτικής ζωής. Συναφώς, επισημάνθηκε το γεγονός ότι, καθόσον αφορά στο αξίωμα του βουλευτή, έχει ήδη υιοθετηθεί από ορισμένα πολιτικά κόμματα εσωκομματικά ο περιορισμός των θητειών στο εν λόγω αξίωμα, επιφέροντας, όπου εφαρμόστηκε, τέτοια ανανέωση.

Τοποθετούμενος επί του πιο πάνω ζητήματος, ο τέως υπουργός τόνισε ότι στόχος του νομοσχεδίου είναι κυρίως η αποφυγή δημιουργίας κατεστημένου, εκφράζοντας ταυτόχρονα την άποψη ότι η ανανέωση της

πολιτικής ζωής δεν επιβάλλεται, αλλά επέρχεται από τον ίδιο τον λαό μέσα από τη λαϊκή κυριαρχία, ήτοι την επιλέγει ο ίδιος ο πολίτης μέσω της ψήφου του.

Περαιτέρω, στο αρχικό στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου, σε συνεδρία της επιτροπής που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2018, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας εξέφρασε επιφυλάξεις ως προς τη σκοπούμενη με το νομοσχέδιο τροποποίηση και επιφυλάχθηκε να επανέλθει γραπτώς επί του θέματος, επισημαίνοντας ότι η ρύθμιση που προτείνεται χρήζει περαιτέρω μελέτης και ιδιαίτερα ότι πρέπει να μελετηθεί κατά πόσο η προτεινόμενη τροποποίηση συνιστά περιορισμό στο δικαίωμα του εκλέγεσθαι, καθώς και κατά πόσο ο εν λόγω περιορισμός είναι αναγκαίος και ανάλογος του σκοπού που εξυπηρετεί. Συναφώς, μέλη της επιτροπής ζήτησαν όπως στο πλαίσιο της πιο πάνω μελέτης υποβληθούν στοιχεία στην επιτροπή αναφορικά με ανάλογες ρυθμίσεις που έγιναν στα συντάγματα άλλων ευρωπαϊκών κρατών, προκειμένου να διαμορφώσει άποψη για την έκταση και τον χαρακτήρα του σκοπούμενου περιορισμού.

Σε μεταγενέστερο στάδιο και κατόπιν σχετικής γραπτής παράκλησης της επιτροπής για επίστευση της υποβολής των αναμενόμενων σύμφωνα με τα πιο πάνω απόψεων και στοιχείων, η επιτροπή ενημερώθηκε ότι η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, ύστερα από ενδελεχή μελέτη του θέματος, κατέληξε στη θέση ότι η υπό εξέταση συνταγματική τροποποίηση δεν εγείρει οποιοδήποτε νομικό ζήτημα ή οποιαδήποτε σύγκρουση με άλλες διατάξεις του συντάγματος ή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Συναφώς, η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας παρέθεσε εκτενώς, προφορικά και γραπτώς, τους λόγους που συνηγορούν υπέρ της θέσης αυτής, οι οποίοι συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Το άρθρο 3 του Πρώτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) διασφαλίζει το δικαίωμα υποψηφίου να υποβάλει υποψηφιότητα σε εκλογή, το οποίο είναι σύμφωνο με τη λειτουργία κάθε κοινωνίας.
2. Σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) τα κράτη μέλη έχουν ευρεία διακριτική ευχέρεια να καθορίζουν τις προϋποθέσεις για υποβολή υποψηφιότητας, αλλά η διαδικασία με την οποία κρίνεται κατά πόσο ο υποψήφιος πληρεί ή όχι τα κριτήρια πρέπει να είναι αντικειμενική και δίκαιη. Το ΕΔΑΔ αποφάνθηκε επίσης ότι σε σχέση με το «παθητικό» αυτό δικαίωμα εξετάζεται η απουσία κατάχρησης και η αναλογικότητα των νομοθετικών διατάξεων.
3. Στο έγγραφο που υιοθέτησε η Επιτροπή της Βενετίας του Συμβουλίου της Ευρώπης τονίζεται ότι η επανεκλογή δε θεωρείται ανθρώπινο δικαίωμα, διότι θεωρείται ότι το πρόσωπο που διεκδικεί επανεκλογή έχει ήδη ασκήσει το δικαίωμά του για εκλογή και ως εκ τούτου περιορισμοί στις θητείες ή και απαγόρευση επανεκλογής δεν ερμηνεύονται ως παραβίαση του ανθρώπινου δικαιώματος του εκλέγεσθαι.
4. Η Επιτροπή της Βενετίας ενθαρρύνει την επιβολή περιορισμών στην επανεκλογή στο αξίωμα του Προέδρου στα προεδρικά κυρίως συστήματα, καθώς σε αυτά τα συστήματα η χωρίς όρια επανεκλογή θέτει σε κίνδυνο την ίδια τη δημοκρατία και μπορεί να οδηγήσει σε «republican monarch» και δικτατορία.
5. Η επιβολή αντικειμενικών και λογικών περιορισμών στην επανεκλογή στο αξίωμα του Προέδρου σύμφωνα με την επιτροπή της Βενετίας διαφυλάττει τη δημοκρατία, προστατεύει το ανθρώπινο δικαίωμα για πολιτική συμμετοχή και διασφαλίζει τις περιοδικές εκλογές.
6. Οι περισσότερες χώρες με προεδρικό πολίτευμα προβλέπουν περιορισμούς στις θητείες του αρχηγού του κράτους. Αντίθετα, καμία χώρα στην Ευρώπη δεν εισήγαγε ανάλογο περιορισμό για την επανεκλογή στο αξίωμα του βουλευτή, ενώ σε παγκόσμιο επίπεδο τέτοιοι περιορισμοί είναι σπάνιοι.
7. Σε ό,τι αφορά την εισαγωγή περιορισμών στην επανεκλογή στο αξίωμα του βουλευτή, η Επιτροπή της Βενετίας αναγνωρίζει ότι εναπόκειται σε κάθε συνταγματική τάξη και νομικό σύστημα να αποφασίσει κατά πόσο θα επιβάλει τέτοιους περιορισμούς και, σε περίπτωση που αυτοί τεθούν, πρέπει να είναι λιγότερο αυστηροί από τους περιορισμούς που επιβάλλονται για το εκτελεστικό όργανο και να καθορίζουν τουλάχιστον δύο συνεχείς θητείες. Ο περιορισμός στην επανεκλογή δεν είναι από μόνος του αυθαίρετος ούτε δυσανάλογος και δε θεωρείται επέμβαση στο δικαίωμα του λαού να επιλέξει εκπρόσωπο ούτε στο δικαίωμα συμμετοχής στη δημόσια ζωή ούτε στο δικαίωμα για εκλογή.
8. Με βάση τα πιο πάνω, συνάγεται το συμπέρασμα ότι το δικαίωμα για επανεκλογή δεν είναι απόλυτο δικαίωμα. Λογικοί και αντικειμενικοί περιορισμοί μπορούν να τεθούν στο ανθρώπινο δικαίωμα της πολιτικής συμμετοχής και στο δικαίωμα για εκλογή, γιατί αποτρέπουν τη χωρίς όρια άσκηση της εξουσίας στα χέρια του Προέδρου και προστατεύουν συνταγματικές αξίες, όπως την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, και υπάρχει έλεγχος και ισορροπία («checks and balances»).

Ακολούθως και αφού ολοκληρώθηκε η κατ' άρθρον εξέταση του νομοσχεδίου, ο νυν Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με επιστολή του προς την επιτροπή, ημερομηνίας 18 Νοεμβρίου 2019, δηλώνει ότι η κυβέρνηση επιθυμεί όπως το μέρος του νομοσχεδίου που αφορά τον περιορισμό των θητειών στο αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας προχωρήσει χωρίς καθυστέρηση και ανεξάρτητα από το μέρος του νομοσχεδίου που αφορά τον περιορισμό των θητειών στο αξίωμα του βουλευτή, δεδομένου του σχετικού

προβληματισμού που εκφράστηκε στην επιτροπή και του γεγονότος ότι ο περιορισμός στο αξίωμα του βουλευτή ρυθμίζεται από σχετική πρόταση νόμου. Συναφώς, με την εν λόγω επιστολή του ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υπέβαλε στην επιτροπή κείμενο του νομοσχεδίου το οποίο αναθεωρήθηκε, ώστε να προβλέπεται τροποποίηση μόνο του άρθρου 40 του συντάγματος.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου και της πρότασης νόμου στην ολομέλεια. Σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου ή της πρότασης νόμου, πρέπει να τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Δέκατης Τρίτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019» και «Ο περί της Δέκατης Τέταρτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019», αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα, πριν δώσω τον λόγο στους βουλευτές, και για αυτό το θέμα και για μελλοντικά θέματα που θα έχουμε μετά, αν μπορεί, να μου δοθεί έτσι περίπου τι χρόνος χρειάζεται, για να κάνουμε τον προγραμματισμό μας. Όχι κατ' ανάγκην να μιλήσετε δημόσια. Αν τα κόμματα μπορούν να μου στείλουν ένα σημείωμα, «για τα τάδε, τάδε θέματα θέλουμε πέραν του περίπου καθιερωμένου των δύο, τριών, τεσσάρων λεπτών, θέλουμε εκτενή συζήτηση» και περίπου πόση, για να οργανωθούμε λίγο καλύτερα.

Κύριοι κοινοβουλευτικοί, σας παρακαλώ, ανταποκριθείτε στην έκκλησή μου.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Άριστος Δαμιανού έχει τον λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ορθά άκουσα έναν συνάδελφο να λέει ότι υπάρχει πολυπλοκότητα, γι' αυτό θα παρακαλούσα αυτά που θα λεχθούν να τα σημειώσουμε, αφορούν το σύνολο των ρυθμίσεων που γίνονται.

Πρώτα πρώτα, μία διόρθωση: Ξεκινούμε με μέρος νομοσχεδίου, κυβερνητικού νομοσχεδίου, που αφορά τις θητείες Προέδρων της Δημοκρατίας. Ως γνωστό, είχε κατατεθεί προ καιρού νομοσχέδιο, κυβερνητικό νομοσχέδιο, που προνοούσε για μέγιστο όριο δύο θητειών Προέδρου της Δημοκρατίας και μέγιστο όριο τριών θητειών για βουλευτές. Στην πορεία η κυβέρνηση εγκατέλειψε το μέρος του νομοσχεδίου που αφορούσε τις θητείες των βουλευτών, λέγοντας ότι η Βουλή δικαιούται να ρυθμίσει τα του οίκου της, επειδή ακριβώς ο συνάδελφος ο Γιώργος ο Λιλλήκας είχε κατατεθειμένη πρόταση νόμου που αφορούσε το όριο θητειών -θα έρθω στη συνέχεια- που είναι το δεύτερο μέρος, το υπ' αριθμόν 4, που αφορά τις θητείες των βουλευτών.

Η δική μας θέση, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ξεκάθαρη και είναι απόλυτα συμβατή με μια πολιτική πρακτική που εφαρμόσαμε εδώ και χρόνια στο ΑΚΕΛ. Θεωρούμε ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα για την ανανέωση στην πολιτική ζωή του τόπου, πρέπει να δοθούν μηνύματα που αφορούν και τον εκσυγχρονισμό, αλλά και την αντιμετώπιση της απαξίωσης που, σε έναν βαθμό δικαιολογημένα, σε έναν άλλο αδικαιολόγητα, υπάρχει στην κοινωνία. Γι' αυτό προκρίνουμε την ψήφιση τέτοιων εκσυγχρονιστικών, ρηξικέλευθων νομοθεσιών.

Αναφέρομαι τώρα στο ζήτημα του Προέδρου της Δημοκρατίας, επειδή υπάρχει τροπολογία. Η τροπολογία μας, κύριε Πρόεδρε, είναι στο σημείο του πώς υπολογίζονται οι θητείες. Το κυβερνητικό νομοσχέδιο εμιλούσε για δύο διαδοχικές θητείες. Η εισήγηση που κατατίθεται με τροπολογία είναι αυτές οι θητείες να είναι αθροιστικά, δηλαδή να μην είναι κατ' ανάγκην διαδοχικές θητείες. Είναι ανάλογη με μια ρύθμιση που θα κάνουμε στη συνέχεια.

Επομένως, αυτό σε ό,τι αφορά το υπ' αριθμόν 3.

Να γίνει συνολική τοποθέτηση και για το επόμενο, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να γίνει.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Είναι κοινή έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Σε ό,τι αφορά τώρα τα ζητήματα του καθορισμού μέγιστου αριθμού θητειών για βουλευτές. Είναι η θέση μας ότι μπορεί να υπερψηφιστεί η πρόταση νόμου. Ο συνάδελφος κατέθεσε εισήγηση για δύο θητείες, η τροπολογία μας προνοεί για μέγιστο αριθμό τριών θητειών βουλευτών και, κατ' αναλογίαν της

προηγούμενης αναφοράς για Προέδρους, να μετρούν σωρευτικά, αθροιστικά και όχι διαδοχικά. Να μην πρέπει να είναι διαδοχικές οι θητείες, για να προσμετρούνται ως τρεις θητείες.

Και βεβαίως έχουμε και μια δεύτερη τροπολογία, με βάση την οποία από το όριο των θητειών, για αυτονόητους, ευνόητους λόγους λειτουργικότητας των κομμάτων και των κοινοβουλευτικών ομάδων, να εξαιρούνται οι αρχηγοί των κομμάτων ή οι επικεφαλής των ψηφοδελτίων, του εκλογικού συνδυασμού, ανάλογα με την περίπτωση.

Πρέπει να πω, για να προλάβω ένα μέρος της συζήτησης, ότι είναι αλήθεια ότι ο καθορισμός ορίου θητειών βουλευτών δεν είναι κάτι που συναντιέται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Υπάρχουν μερικές περιπτώσεις σε άλλα κράτη, σε άλλες ηπείρους, όχι κατ' ανάγκη στην Ευρώπη. Όμως είναι πολλές οι ιδιαιτερότητες και στο σύνταγμα μας, αλλά και στην πολιτική ζωή του τόπου. Θεωρούμε ότι δε μας εμποδίζει κανείς να προχωρήσουμε με κάποια μέτρα ρηξικέλευθα, ακριβώς για να δώσουμε μηνύματα προς την κοινωνία ότι αφουγκραζόμαστε προβληματισμούς, ότι πιστεύουμε στην ανανέωση, πιστεύουμε στον εκσυγχρονισμό και των θεσμών και της κοινωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης έχει τον λόγο.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ έχω την άποψη και θα την καταθέσω ότι εκείνος που μπορεί να περιορίσει τις θητείες είναι ο κυρίαρχος λαός. Ο καθένας έχει το δικαίωμα να διεκδικήσει. Αν ο κόσμος τον υποστηρίξει, θα είναι Πρόεδρος, αν ο κόσμος τον υποστηρίξει, θα είναι βουλευτής. Ειδικά για το πρώτο νομοσχέδιο, που σκοπεύει να αλλάξουμε το σύνταγμα, για να περιορίσουμε τις θητείες του Προέδρου σε δύο. Ενώπιόν μας έχουμε... ο πιθανός που μπορεί να κάμει χρήση της τρίτης θητείας είναι ο νυν Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο οποίος έχει εξαγγείλει ότι δε θα ξαναδιεκδικήσει και η κυβέρνησή του φέρνει πρόταση νόμου που δε θα του το επιτρέπει. Άρα, για τι συζητούμε; Συζητούμε για ένα ενδεχόμενο που θα συμβεί σε οκτώ χρόνια, να εκλεγεί κάποιος άλλος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε δέκα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Τρία χρόνια να λήξει η θητεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεκατρία ουσιαστικά.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Όχι, διότι θα το κάμει πριν την τρίτη θητεία. Δηλαδή, σε τρία χρόνια θα λήξει η θητεία του νυν Προέδρου που δε θα επαναδιεκδικήσει, θα εκλεγεί κάποιος άλλος, θα κάμει τα πρώτα του πέντε χρόνια, οκτώ, και τον ένατο χρόνο θα σκεφτεί τι θα κάμει, αν θα θέλει δεύτερη ή τρίτη θητεία. Και καλούμε σήμερα τη Βουλή να αλλάξει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ένα εύθραυστο σύνταγμα, για κάτι που θα είναι πονοκέφαλος ενδεχομένως σε οκτώ χρόνια. Εγώ λέω ότι αρνούμαι να ψηφίσω αυτό το πράγμα. Από την άλλη έχουμε το θέμα των βουλευτών που μπαίνει παράλληλα, αλλά και με εισήγηση να εξαιρεθούν οι αρχηγοί των κομμάτων, δηλαδή εκεί είναι που θα μας περιπαίξει ο κόσμος.

Η άποψη στην οποία έχω καταλήξει, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δεδομένα, θα είμαι εναντίον όλων των περιορισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λιλλήκας.

Συγγνώμη, δεν άκουσα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λιλλήκα)

Ο κ. Σιζόπουλος;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Λοιπόν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, ήσουν γυρισμένος πίσω και πάτησες το κουμπί του κ. Λιλλήκα; Κάτι έγινε εκεί.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν ξέρω, κάποιο μπέρδεμα έγινε στις τηλεπικοινωνίες. Δεν ξέρω αν ήταν η παρέμβαση του βαν ή οτιδήποτε άλλο που ελέγχει το σύστημα.

Λοιπόν, τα θέματα που έχουμε να συζητήσουμε ουσιαστικά είναι δύο. Το ένα αφορά τον περιορισμό των θητειών του Προέδρου της Δημοκρατίας. Εμείς θα το ψηφίσουμε, έστω και αν σύμφωνα με τον συνάδελφο τον κ. Βότση είναι κάτι που μπορεί να ισχύσει σε οκτώ χρόνια. Μπορεί να ισχύσει και ο Πρόεδρος μπορεί σήμερα να αλλάξει την άποψή του, παραμονές των εκλογών, και να επαναδιεκδικήσει τρίτη θητεία.

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Συναγερμού)

Μα, έτυχε και στο παρελθόν, να μην το ξεχνάμε τούτο. Εν πάση περιπτώσει, θεωρούμε ότι είναι ένα σωστό μέτρο, είναι κάτι που ισχύει και σε άλλες χώρες και θα μπορούσαμε να το εφαρμόσουμε.

Το δεύτερο ζήτημα αφορά τον αριθμό των θητειών των βουλευτών. Εδώ όμως υπάρχει μια διαφορά. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ασκεί εκτελεστικό έργο και ίσως σε αυτή την κατηγορία να προστίθενται και οι δημάρχοι, που ασκούν εκτελεστικό έργο. Οι βουλευτές δεν ασκούν εκτελεστικό έργο. Οι βουλευτές ασκούν νομοθετικό έργο και έλεγχο στην εκτελεστική εξουσία. Ως εκ τούτου, εμείς θεωρούμε ότι ο περιορισμός των θητειών των βουλευτών δεν πρέπει να ρυθμιστεί συνταγματικά. Αυτό επαφίεται πια στο κάθε κόμμα εσωτερικά να το ρυθμίσει. Εμείς ως ΕΔΕΚ το ρυθμίσαμε με περιορισμό των θητειών. Δύο πενταετίες για τους βουλευτές μας, είτε αυτές θα είναι συνεχόμενες είτε θα είναι διακεκομμένες.

Ως εκ τούτου λοιπόν, εμείς θα ψηφίσουμε την πρόταση νόμου νούμερο 3 και θα καταψηφίσουμε το νούμερο 4.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης, για να μη βάζω συνεχόμενους.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, είμαστε υπέρ του περιορισμού των θητειών σε δύο και για τον Πρόεδρο και για τους βουλευτές. Είμαστε υπέρ αυτός ο περιορισμός...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι βουλευτές σε δύο ή τρεις θητείες;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Στον περιορισμό των βουλευτών και των Προέδρων σε δύο θητείες, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε δύο θητείες, μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είμαστε υπέρ του να λειτουργήσει αυτός ο περιορισμός συσσωρευτικά και είμαστε εναντίον του να εξαιρούνται από αυτό τον περιορισμό οι αρχηγοί των κομμάτων ή των συνδυασμών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το συζητήσαμε στην επιτροπή Νομικών και όντως η κυβέρνηση έχει πει ότι η Βουλή θα πρέπει να ρυθμίζει τα του οίκου της. Εμείς λέμε ότι και τα κόμματα θα πρέπει να ρυθμίζουν από μόνα τους τα του οίκου τους και έχουμε την έξωθεν καλή μαρτυρία ότι εμείς στον Δημοκρατικό Συναγερμό αυτό το κάναμε. Άρα, δε θεωρούμε σωστό να δεσμεύσουμε το κοινοβούλιο και το εκλέγειν και εκλέγεσθαι μέσω νομοθετικής ρύθμισης και αλλαγής του συντάγματος και να κάνουμε μια αλλαγή. Που όντως, αν υπάρχουν δύο ή τρία κράτη στη Χάρτα των Ηνωμένων Εθνών που το τηρούν, που έχουν αντίστοιχη ρύθμιση και που το εφαρμόζουν. Απ'

εκεί και πέρα, κάτι που είπαμε και στην επιτροπή Νομικών είναι ο διαχωρισμός της εκτελεστικής εξουσίας από τη νομοθετική εξουσία. Και όντως αυτή είναι και η πρόθεση της κυβέρνησης μέσω του νομοσχεδίου που κατέθεσε, να περιοριστεί η θητεία του Προέδρου της Δημοκρατίας σε δύο θητείες.

Ός εκ τούτου, θα υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο για την πρόνοια που αφορά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και θα καταψηφίσουμε την πρόταση νόμου του κ. Λιλλήκα και τις τροπολογίες του ΑΚΕΛ που αφορούν τον περιορισμό των θητειών στους βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι θέση αρχής για το Δημοκρατικό Κόμμα ότι η λαϊκή κυριαρχία δεν μπορεί να περιοριστεί με οποιοδήποτε τρόπο ή να καλουπωθεί με νομοθετικές πράξεις. Τη θέση του κόμματος όσον αφορά τον περιορισμό των θητειών του Προέδρου της Δημοκρατίας την έχει αναπτύξει ο συνάδελφος ο κ. Βότσης. Όσον αφορά την τροπολογία των συναδέλφων του ΑΚΕΛ, σύμφωνα με την οποία οι θητείες οι βουλευτικές περιορίζονται σε τρία χρόνια, με εξαίρεση όμως τους προέδρους των κομμάτων, το Δημοκρατικό Κόμμα τάσσεται εναντίον, κύριε Πρόεδρε, εκτός από την αρχή της λαϊκής κυριαρχίας -την οποία επαναλαμβάνω- θεωρώ ότι ακούγεται παράξενο και στη δημοκρατική λογική ενός εκάστου κάποιος να επικαλείται την ανάγκη -που μπορούμε να την κατανοήσουμε- της ανανέωσης σε επίπεδο βουλευτών αλλά όχι την ανάγκη ανανέωσης σε επίπεδο ηγεσίας.

Άρα, γι' αυτό τον λόγο θα καταψηφίσουμε την τροπολογία των συναδέλφων του ΑΚΕΛ και θα καταψηφίσουμε επίσης και την πρόταση νόμου του κ. Λιλλήκα για τον περιορισμό της θητείας των βουλευτών σε δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του άρθρου 40 του συντάγματος, το οποίο - ειρήσθω εν παρόδω- δε συμπεριλαμβάνεται στα θεμελιώδη, άρα μπορεί να τροποποιηθεί. Σκοπός του νομοσχεδίου είναι οι απαιτήσεις οι οποίες θα πρέπει να διαλαμβάνονται και θα πρέπει να συντρέχουν όσον αφορά τα πρόσωπα τα οποία δικαιούνται να υποβάλουν υποψηφιότητα για εκλογή στο αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας. Απώτερος σκοπός είναι η ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών, κύριε Πρόεδρε, της πολυφωνίας και η αποφυγή δημιουργίας κατεστημένων, ιδιαίτερα όσον αφορά το θέμα του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο οποίος ασκεί εκτελεστική εξουσία, ώστε να μη δικαιούται να θέσει υποψηφιότητα ως Πρόεδρος για δύο συνεχόμενες θητείες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέραν των δύο, εννοείτε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Με συγχωρείτε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μη δικαιούται για δύο ή πέραν των δύο;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Για πέραν των δύο συνεχόμενων θητειών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κατάλαβα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Από μελέτη την οποία έχουμε κάμει ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών το δικαίωμα επανεκλογής επανεξετάζεται ως πτυχή του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, το οποίο προστατεύεται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την ΕΣΔΑ, αλλά δεν είναι απόλυτο, αφού αναγνωρίζεται στα κράτη μέλη μια ευρεία ευχέρεια να θέτουν σιωπηρούς περιορισμούς, εφόσον είναι καθολική και ουδέτερη. Δεν περιορίζουν τα δικαιώματα αυτά δηλαδή, του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, αυθαίρετα και δυσανάλογα, δεν

παραβιάζουν την αρχή κατά των διακρίσεων, επιδιώκουν νόμιμο σκοπό και δεν επεμβαίνουν στην ελεύθερη βούληση των πολιτών. Σ' αυτά τα πλαίσια ο περιορισμός των διαδοχικών θητειών αξιωματούχων για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή τον Αντιπρόεδρο, στη συγκεκριμένη περίπτωση, του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, για σκοπούς προστασίας των δημοκρατικών θεσμών είναι απολύτως δικαιολογημένος. Απλώς ήθελα να αναφέρω -έχει λεχθεί προηγουμένως από τη συνάδελφο- ότι οι περισσότερες χώρες που έχουν το προεδρικό σύστημα, κύριε Πρόεδρε, προβλέπουν περιορισμούς στην επανεκλογή του αρχηγού του κράτους. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με βάση την έκθεση που μας έχουν δώσει για τη θητεία των Προέδρων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Δημοκρατία μέσω του νόμου του Συμβουλίου της Ευρώπης, η επονομαζόμενη «Επιτροπή της Βενετίας», οι μόνες χώρες στις οποίες δεν προβλέπεται νομοθετικά περιορισμός της θητείας του αρχηγού του κράτους είναι το Αζερμπαϊτζάν, η Λευκορωσία και η χώρα μας.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και στην Ελλάδα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Στην Ελλάδα είναι προεδρευόμενη δημοκρατία. Μιλούμε για προεδρικά συστήματα. Για όλους αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, εμείς θα ψηφίσουμε το κυβερνητικό νομοσχέδιο, όπως αυτό διαλαμβάνει, δηλαδή τον περιορισμό του Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας μέχρι δύο συνεχόμενες θητείες.

Όσον αφορά το θέμα της πρότασης νόμου που αφορά την εκλογή των βουλευτών, δε θα επαναλάβω τα όσα έχουν λεχθεί και από τον συνάδελφο τον Δημήτρη τον Δημητρίου, απλούστατα να πω ότι αυτό είναι θέμα στο οποίο και ως Δημοκρατικός Συναγερμός έχουμε εισαγάγει έναν ανάλογο περιορισμό, ενώ σε παγκόσμιο επίπεδο δεν παρατηρείται, καμία χώρα δεν έχει θέσει περιορισμούς στο θέμα της εκλογής βουλευτών κάτω από περιοριστικούς όρους οποιουδήποτε αριθμού θητειών. Ως εκ τούτου, θα καταψηφίσουμε την πρόταση νόμου και τις σχετικές τροπολογίες όπως αυτές έχουν κατατεθεί.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι όλα τα δημοκρατικά πολιτεύματα με προεδρία της δημοκρατίας έχουν ουσιαστικά περιορίσει τον αριθμό των θητειών των Προέδρων. Δεν είναι καθόλου τυχαίο και δεν είναι από έλλειψη σεβασμού στη λαϊκή κυριαρχία, αντίθετα είναι από σεβασμό προς τη λαϊκή κυριαρχία. Είναι αποδεδειγμένο μέσα στην ιστορία ότι στις πλείστες των χωρών, όταν ένας βρίσκεται στην αρχηγία του κράτους για πάρα πολλά χρόνια, αυτό μπορεί να οδηγήσει σε κατάχρηση αυτής της εξουσίας, σε διαπλοκή, σε διαφθορά και ουσιαστικά πλήττει ή μπορεί να πλήξει τον ίδιο τον θεσμό της δημοκρατίας. Εδώ να υπενθυμίσω ότι η Γαλλική Δημοκρατία, η οποία είχε από δεκαετίες μέσα στο σύνταγμα περιορισμό δύο θητειών για τον Πρόεδρο, έκανε δεύτερη τροποποίηση του συντάγματος στο συγκεκριμένο άρθρο, για να περιορίσει και τη διάρκεια των θητειών. Διότι ήταν δύο θητείες μόνο ο Πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας, αλλά η κάθε θητεία ήταν επταετής και κρίθηκε ακριβώς -σωστά- ότι τα δεκατέσσερα χρόνια που ήταν οι δύο θητείες, άρα ήταν δεκατέσσερα χρόνια στην εξουσία... και το περιόρισαν σε δύο θητείες πενταετούς διάρκειας. Κατά συνέπεια θεωρώ ότι απλά ψηφίζοντας ουσιαστικά το νομοσχέδιο -με την τροποποίηση βέβαια που εισηγήμαστέ, να είναι αθροιστικές οι δύο θητείες- ουσιαστικά θα ενισχύσουμε και τον θεσμό της εναλλαξιμότητας, της ανανέωσης, αλλά ταυτόχρονα θα καθησυχάσουμε και τις ανησυχίες των πολιτών.

Πέραν τούτου, όσον αφορά τις θητείες των βουλευτών. Είναι γεγονός ότι δε συναντούμε σε πολλές χώρες νομοθετικές ρυθμίσεις που περιορίζουν τον αριθμό των θητειών των βουλευτών. Αυτό δε μας εμποδίζει από το να πρωτοστατήσουμε και εμείς μια φορά σαν Κύπρος και να μην είμαστε πάντα ουραγοί. Ιδιαίτερα στη χώρα μας -που γνωρίζουμε πόσο έντονη είναι η απαξίωση της πολιτικής από πλευράς σημαντικής μερίδας των πολιτών- η απαίτηση για ανανέωση, το να θεσμοθετήσουμε εμείς αυτή την ανανέωση, δηλαδή να δημιουργήσουμε έναν μηχανισμό που θα οδηγήσει στην ανανέωση, νομίζω ότι θα εκτιμηθεί από την κοινωνία των πολιτών, ενώ αντίθετα, αν εξαιρέσουμε τον εαυτό μας, θεωρώ ότι θα κατηγορηθούμε.

Τις τροπολογίες του ΑΚΕΛ θα τις αποδεχτώ και θα υπερψηφίσω την πρώτη, για να είναι τρεις οι θητείες των βουλευτών αντί δύο, αλλά θα καταψηφίσω το δεύτερο σκέλος, που εξαιρεί τους αρχηγούς των κομμάτων, γιατί, εάν ισχύει το θέμα της ανανέωσης για όλους τους υπόλοιπους, πρέπει να ισχύει και για τους αρχηγούς των κομμάτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όσον αφορά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να σημειώσω ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι απολύτως συνεπής με τις δημόσιες δηλώσεις του και διά νόμου λέει ξεκάθαρα ότι δεν πρόκειται να διεκδικήσει τρίτη προεδρική θητεία. Όσον αφορά τους βουλευτές, θέλω να υπενθυμίσω ότι το 2011 η Βουλή των Αντιπροσώπων ανανεώθηκε κατά 40% περίπου. Τέσσερις δηλαδή στους δέκα βουλευτές δεν επανεξελέγησαν. Το 2016 αυτό το ποσοστό ανέβηκε περίπου στο 50%. Ένας στους δύο βουλευτές δηλαδή το 2016 δεν επανεξελέγη και με την απαξίωση που υπάρχει προς την πολιτική ζωή πολύ πιθανόν αυτό το ποσοστό να αυξηθεί ακόμα περισσότερο. Αυτό το οποίο θέλω να πω είναι ότι δεν είναι διά νομοθεσιών που κάνεις την ανανέωση αλλά μέσα από την κριτική σκέψη των πολιτών.

Ένα σχόλιο όσον αφορά τη δήλωση του κ. Περδίκη, ο οποίος είναι υπέρμαχος των δύο θητειών. Καλό είναι να αυτοελέγχεται και σαν κόμμα. Εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός ψηφίσαμε τις τρεις κοινοβουλευτικές θητείες, ο κ. Περδίκη έκανε τέσσερις κοινοβουλευτικές θητείες και δεν έθεσε αυτοπεριορισμό, δηλαδή το Κίνημα των Οικολόγων να πει ότι ο βουλευτής των Οικολόγων θα επανεκλεγεί μόνο για δύο θητείες. Έκανε τέσσερις ο ίδιος και τώρα μας νουθετεί πως πρέπει να πάμε στις δύο κοινοβουλευτικές θητείες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας,

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μετά από μένα, Γιώργο μου, δε θα φύγουμε απ' εδώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία, επί προσωπικού.

Ποιο είναι το προσωπικό;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή δεν ωραίο από πλευράς της Βουλής να προβάλλονται και να διαδίδονται ψευδείς ειδήσεις, θέλω να ενημερώσω τον κ. Ανδρέα Κυπριανού ότι εδώ και τρία περίπου χρόνια υπάρχει καταστατική ρύθμιση στο Κίνημα Οικολόγων για δύο θητείες και αυτή θα ακολουθήσουμε. Για να μην έχετε έγνοια!

Ευχαριστώ πολύ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Από τούδε και στο εξής εννοείς; Τα τελευταία τρία χρόνια, αφού άλλαξαν και από πρόεδρος έγινε γενικός γραμματέας. Τα προηγούμενα δεκαεπτά χρόνια τι έγινε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έβγαλέν με ο λαός βουλευτή, όπως έβγαλε και πολλούς από τους δικούς σας, κύριε Ανδρέα Κυπριανού. Τι να κάμουμε; Ψηφίστε! Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα! Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα, ψηφίστε! Ψηφίστε, κύριε Ανδρέα Κυπριανού!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Βάζεις τον δάχτυλον εις τον τύπον των ήλων...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα ψηφίσουμε, κύριε Κυπριανού. Έχουμε και άλλους Οικολόγους που έρχονται στη σειρά, μην ανησυχείτε! Και θα ακολουθήσουν τη νέα οδηγία των δύο θητειών. Ψηφίστε, παρακαλώ, να βάλουμε δύο θητείες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας τώρα έχει τον λόγο.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ξεκινήσω με το τελευταίο παράδειγμα, είναι καλό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απ' όπου θέλεις.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Επειδή ο Γιώργος ο Περδίκης είναι αγαπητός συνάδελφος. Αν επερνούσε τούτη η θεωρία των δύο θητειών, δε θα ήσουν εδώ, Γιώργο μου. Άρα, είναι λάθος κίνηση που κάμνεις.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

Περίμενε, εντάξει. Αν έσιετε λασάνια που βλαστούν οι δικοί σας, να τα δούμε!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα ασφαλώς εδώ είναι θεσμικό. Άκουσα επιχειρήματα και από τους δικούς μας και από άλλες πλευρές, ότι «οι πρόεδροι», λέει, «περιορίζονται. Οι διακοσμητικοί πρόεδροι περιορίζονται». Στην Αμερική υπάρχει περιορισμός, αλλά οικεία βουλήσει. Νομίζω ένας Πρόεδρος της Αμερικής έκαμε τρεις θητείες. Αλλά δεν το λένε ούτε το σύνταγμά τους ούτε τα συντάγματα των πολιτειών.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριοι, αφήστε με να τελειώσω και πέστε μου ό,τι θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συνεχίσετε...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δε με ενοχλεί, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστεειυόμενος)

Ενοχλεί με εμένα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τώρα πρέπει να ξέρουμε όλοι ότι η δημοκρατία γεννήθηκε ξέρετε πού, δε θα το πούμε. Ο θεμελιωτής της δημοκρατίας ήταν ο Κλεισθένης και ο πατέρας της ο Περικλής. Αυτοί που επινόησαν τη δημοκρατία... είναι το αρχαιότερο πολίτευμα, δε νομίζω να διαφωνεί κανένας επί τούτου. Τούτοι δεν έβαλαν κανένα περιορισμό, δηλαδή παρεμβαίνουμε στη βούληση του λαού. Αν τύχει ο κύριος τάδε να είναι αγαπητός κύριος και πράττει έργα αγαθά και καλά για τον τόπο του, δεν είμαστε εμείς εις θέσιν να παρέμβουμε στη βούληση του λαού και να του περιορίσουμε την επιλογή του. Και ακούω επιχειρήματα, ας πούμε, που λένε ότι, «Μα, εννά περιορίσουμε τη διαφθορά». Καλά, αν ηύραμε έτσι συνταγή, μπράβο μας! Δηλαδή, άμα είναι δύο θητείες, εννά αγιοποιηθούν τα πράγματα; Γίνεται δηλαδή; Μου είναι αδιανόητο.

Το άλλο επιχείρημα, με την απαξίωση της πολιτικής. Καλά, είναι με τις θητείες η απαξίωση της πολιτικής ή με τις πράξεις και τις ενέργειές μας; Άρα λοιπόν, δεν είναι επιχειρήματα που κατά την ταπεινή μου γνώμη μπορούν να σταματήσουν αυτό που λέγεται ως επιχείρημα.

Θέλω να σχολιάσω ακόμη κάτι, κύριε Πρόεδρε, για το θέμα των αρχηγών των κομμάτων, για το θέμα με τους σταυρούς προτιμήσεως. Οι αρχηγοί των κομμάτων, αν με ρωτάτε εμένα, έπρεπε να είναι ενισχυμένοι οι σταυροί προτίμησης που παίρνουν, διότι είναι αρχηγοί των κομμάτων. Γιατί να μην μπουν στην κρίση του λαού όπως μπαίνουν και οι κοινοί θνητοί βουλευτές; Να θυμίσω στο σώμα ότι μια φορά έβαλα πρόταση νόμου, έμεινα μόνος μου, αλλά εψήφισά την! Εκαταψηφισέτέ την όλοι, άπαντες, αλλά οι αρχηγοί των κομμάτων, αν με ρωτάτε εμένα, κακώς αποδέχονται αυτό το πράγμα και πρέπει να συμφωνήσουν όλοι, κύριοι, να καταργηθεί αυτό το αναχρονιστικό και αντιδημοκρατικό μέτρο. Και να τους παρακαλέσω να βάλουν και 2% πριμοδότηση. Ε, εντάξει, αφού θέλουν να είναι αρχηγοί, να έχουν τη δυνατότητα να τους εγκρίνει ο ίδιος ο λαός.

Ως εκ τούτου, κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω ότι το δημοκρατικό πολίτευμα της αθηναϊκής δημοκρατίας είναι πολύ καλό παράδειγμα και ουδείς περιορισμός υπήρχε. Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα. Όποιοι θέλουν, να βάλουν και να αποφασίζει ο λαός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε μου έφερε κανένα κόμμα εισήγηση για το πόση ώρα θέλετε να μιλάτε, γι' αυτό και το αφήνω λίγο ελεύθερο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Να το συμφωνήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνείτε το και φέρτε μου κάτω, αν έχει άλλα θέματα, διότι όπως τούτο μπορούσε να είχε τελειώσει πριν δεκαπέντε λεπτά και δε θα άλλαζε καθόλου το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας, είμαι βέβαιος.

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Απλά είναι για να πω στον φίλο τον Ζαχαρία τον Κουλία ότι η αθηναϊκή δημοκρατία ήταν άμεση δημοκρατία, δεν ήταν αντιπροσωπευτική δημοκρατία, γι' αυτό δεν υπήρχε η ανάγκη των θητειών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λιλλήκα, δε θέλω να τοποθετηθώ, αλλά κατ' ιδίαν θα σου πω ότι ακριβώς το επιχείρημα είναι ανάποδο.

Ο κ. Άριστος Δαμιανού.

Να το εξηγήσουμε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν πω τώρα δηλαδή ότι στην αθηναϊκή δημοκρατία είχαν δικαίωμα ψήφου όσοι είχαν περιουσία, μπορεί να κακοφανιστούν και ορισμένοι. Και ούτε γυναίκες, βεβαίως!

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Εμείς τότε εννά είμαστε στην αθηναϊκή δημοκρατία;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δύο σημεία, κύριε Πρόεδρε. Το πρώτο, μπορεί οποιοσδήποτε από εμάς να αναπτύξει επιχειρήματα, για να υποστηρίξει την άποψή του, και να ανασύρει και νομικά έγγραφα και να επιχειρηματολογήσει. Υπάρχει μια απλή αλήθεια. Αυτός ο τόπος χρειάζεται δυνατότητες εκσυγχρονισμού και επειδή όλοι έκαμαν μια για το σπίτι τους, εμείς σεμνυνόμεθα ότι ήμασταν οι πρώτοι που τα υιοθετήσαμε, πριν μια δεκαετία. Και το ότι πολλοί από εμάς είμαστε σε αυτά τα έδρανα είναι αποτέλεσμα διορατικότητας συναδέλφων και συντρόφων μας και στελεχών της ηγεσίας του ΑΚΕΛ πριν από πάρα πολλά χρόνια. Οπότε οι προτάσεις που κατατέθηκαν αρχικά από την κυβέρνηση είχαν βρει ανοικτές τις πόρτες του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Επομένως, μπορούν να μπαίνουν διάφορα επιχειρήματα.

Η αλήθεια είναι ότι έχουμε μια δυνατότητα, ασκώντας λαϊκή κυριαρχία -εμείς είμαστε οι εκφραστές της λαϊκής κυριαρχίας- να πούμε ότι καθορίζουμε όρια θητειών. Δε γίνεται αποδεκτό αυτό από κοινοβουλευτικές ομάδες, είναι σεβαστό, αλλά -επαναλαμβάνω- δεν είναι δικαστήριο, για να επιχειρηματολογήσουμε με βάση τεκμήρια και νομολογίες και συνθήκες και συγγράμματα. Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει πολλές ιδιότυπες ρυθμίσεις στο σύνταγμά της, που μάλιστα ήταν δοτές. Τώρα έχουμε τη δυνατότητα, ασκώντας λαϊκή κυριαρχία, να πρωτοτυπήσουμε σε ένα ζήτημα, στον καθορισμό ορίου θητειών των βουλευτών. Απ' εκεί και πέρα, ο καθένας παίρνει τις αποφάσεις του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παύλος Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με κάλυψαν απόλυτα ο Άγγελος ο Βότσης και η Χριστιάνα Ερωτοκρίτου για τα περί λαϊκής κυριαρχίας και άνισης δημοκρατίας, άσχετα αν η Γαλλία, οι Ηνωμένες Πολιτείες και οποιαδήποτε χώρα, που ανακάλυψαν τη δημοκρατία αργότερα από τον ελληνισμό, χρησιμοποιούν άλλες νομοθεσίες.

Θα μείνω σε ένα σημείο το οποίο μου προκάλεσε εντύπωση. Η υπεροχή της δημοκρατίας έναντι άλλων συστημάτων είναι ανοχή στον πολιτικό σου αντίπαλο. Δηλαδή, αν ο Νίκος Αναστασιάδης επέλεγε να είναι ξανά υποψήφιος, θα το αποφασίζαμε εμείς εκ των προτέρων να του κόψουμε τα πόδια, γιατί βουλευόμαστε και ως Δημοκρατικό Κόμμα είμαστε στην αντιπολίτευση; Ή η δημοκρατία και η συνειδητή συμμετοχή μας σε αυτό το σύστημα θα του το επέτρεπε και θα αποφάσιζε ο κυρίαρχος λαός; Αυτό είναι το ένα.

Δεύτερον, δηλαδή διαχρονικά -για να μην εξαιρέσω κανέναν- η διαπλοκή και η διαφθορά εστιάζονταν στον Γλαύκο Κληρίδη, στον Τάσσο Παπαδόπουλο, στον Δημήτρη τον Χριστόφια; Στους αρχηγούς των κομμάτων, στους βουλευτές, σε υπηρεσιακούς; Είναι αστεία τα επιχειρήματα και δε θα μπορούσα να σιωπήσω, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ πολύ γιατί μου δώσατε τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Νομίζω να πάμε για ψηφοφορία τώρα.

Για το υπ' αριθμόν 3 υπάρχει τροπολογία.

Να διαβαστεί η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2013»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του νομοσχεδίου, ώστε στην παράγραφο (γ) αυτού να αντικατασταθεί το προτεινόμενο νέο εδάφιο (ε) από το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(ε) δεν έχει υπηρετήσει προηγουμένως στο αξίωμα του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας για δύο (2) συνολικά θητείες.».

Σημειώσεις:

1. Με την τροπολογία καθορίζεται ότι η πρόσθετη προϋπόθεση για εκλογή στο αξίωμα του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου θα αφορά δύο (2) συνολικά θητείες και όχι δύο (2) συνεχόμενες θητείες, όπως προβλέπεται στο νομοσχέδιο.
2. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι δύο ψήφοι υπέρ και είκοσι οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ και είκοσι οκτώ εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 40 του Συντάγματος. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και δώδεκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ και δώδεκα εναντίον, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Δέκατης Τρίτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και δώδεκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ και δώδεκα εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο, δηλαδή περνά με μία ψήφο, διότι θέλει τριάντα οκτώ ψήφους, για να περάσει, είναι αλλαγή του συντάγματος.*

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία του ΑΚΕΛ για το υπ' αριθμόν 4 θέμα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Για να ψηφιστεί το νομοσχέδιο της κυβέρνησης όσον αφορά τις θητείες του Προέδρου, αποσύρω το πρώτο σκέλος της πρότασης νόμου μου, που αφορούσε τις θητείες του Προέδρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Υπάρχει τροπολογία;

Να διαβαστεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για την πρόταση νόμου «Ο περί της Δέκατης Έβδομης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2017»

Γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του άρθρου 3 της πρότασης νόμου από το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Τροποποίηση του άρθρου 64 του Συντάγματος. 3. Το άρθρο 64 του Συντάγματος τροποποιείται με την αρίθμηση του υφιστάμενου κειμένου αυτού ως παραγράφου 1 και την προσθήκη στο τέλος αυτού της ακόλουθης νέας παραγράφου:

“2. Επιφυλασσομένου του δικαιώματος αρχηγού κόμματος ή επικεφαλής ψηφοδελτίου προς υποβολή υποψηφιότητας βουλευτού άνευ περιορισμού ως προς τον αριθμό των βουλευτικών θητειών, παν πρόσωπον δικαιούται να υποβάλει υποψηφιότητα βουλευτού, εφόσον δεν έχει διατελέσει βουλευτής για τρεις (3) εν τω συνόλω θητείες, νοουμένου ότι πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1.”».

Σημειώσεις:

1. Με την τροπολογία καθορίζεται ότι η πρόσθετη προϋπόθεση για εκλογή στο αξίωμα του βουλευτή θα αφορά σε τρεις (3) συνολικά θητείες αντί δύο (2), όπως προτείνεται με την πρόταση νόμου, και παράλληλα εξαιρείται ο αρχηγός κόμματος ή ο επικεφαλής ψηφοδελτίου από την εν λόγω προϋπόθεση.
2. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαέξι ψήφοι υπέρ και τριάντα τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαέξι ψήφους υπέρ και τριάντα τέσσερις ψήφους εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Ανεξάρτητοι.
Εναντίον: ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 40 του Συντάγματος. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Άρθρου 64 του Συντάγματος. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τρεις ψήφοι υπέρ, τριάντα δύο ψήφοι εναντίον και δεκαπέντε αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τρεις ψήφους υπέρ, τριάντα δύο εναντίον και δεκαπέντε αποχές, τα άρθρα 1 έως 3 απορρίπτονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Δέκατης Τέταρτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τρεις ψήφοι υπέρ, τριάντα δύο ψήφοι εναντίον και δεκαπέντε αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρεις ψήφοι υπέρ, τριάντα δύο ψήφοι εναντίον και δεκαπέντε αποχές. Η πρόταση νόμου καταψηφίζεται.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα εισηγούμουν όπως τα θέματα αυτά δημοσιευτούν μαζί ως μία ενιαία τροποποίηση του συντάγματος, αλλά εντάξει, μία είναι τελικά.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί της Δέκατης Τέταρτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2016». Είναι πρόταση νόμου του κ. Περδίκη.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 64 του συντάγματος, ώστε πολίτης της Δημοκρατίας να δικαιούται να υποβάλει υποψηφιότητα για το αξίωμα του βουλευτή, εφόσον συμπληρώσει το εικοστό πρώτο (21^ο) έτος της ηλικίας του αντί το εικοστό πέμπτο (25^ο) έτος, όπως ισχύει σήμερα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί της Δέκατης Τέταρτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2016»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Δημήτρης Δημητρίου

Άριστος Δαμιανού

Πανίκος Λεωνίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λιλλήκας

---

* **Υπέρ:** Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εναντίον: ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ, Ανεξάρτητοι.
Αποχές: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Ανδρέας Πασιουρτίδης
Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών κ. Γιώργο Περδίκη, σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 25 Σεπτεμβρίου 2019 και 27 Νοεμβρίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Υπουργείου Εσωτερικών. Ο Υφυπουργός παρά τω Προέδρω, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται επίσης ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Κώστας Κωνσταντίνου, Ευανθία Σάββα και Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του άρθρου 64 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ώστε πολίτης της Δημοκρατίας να δικαιούται να υποβάλει υποψηφιότητα για το αξίωμα του βουλευτή, εφόσον συμπληρώσει το εικοστό πρώτο έτος (21^ο) της ηλικίας του αντί το εικοστό πέμπτο (25^ο) έτος, όπως ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση νόμου, με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα στους νεότερους να έχουν ενεργό ρόλο και λόγο στα πολιτικά δρώμενα του τόπου και ενισχύεται η συμμετοχή τους στα κοινά. Στην ίδια έκθεση επισημαίνεται ότι ανάλογη ρύθμιση ήδη ισχύει για την εκλογή στα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια.

Όπως αναφέρεται στο προοίμιο της πρότασης νόμου, το άρθρο 64 του συντάγματος δεν περιλαμβάνεται στα θεμελιώδη άρθρα, τα οποία δεν μπορεί καθ' οιονδήποτε τρόπο να τροποποιηθούν ή καταργηθούν. Περαιτέρω, σύμφωνα με το προοίμιο, το δικαίωμα της ανάγκης, λόγω της συνεχιζόμενης τουρκικής κατοχής και των εξαιρετικών συνθηκών που επικρατούν στην Κύπρο ως αποτέλεσμα αυτής και της μη συμμετοχής των Τουρκοκυπρίων στη λειτουργία της Βουλής, δικαιολογεί τη διατήρηση της εξουσίας της Βουλής των Αντιπροσώπων να τροποποιεί μη θεμελιώδεις διατάξεις του συντάγματος.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η υπό τροποποίηση πρόνοια του συντάγματος είναι αναχρονιστική και δε συνάδει με τις σύγχρονες αντιλήψεις περί της άσκησης του δικαιώματος του εκλέγεσθαι, δεδομένου ότι η πλειοψηφία των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει υιοθετήσει το κατώτατο όριο ηλικίας των δεκαοκτώ (18) ή των είκοσι ενός (21) ετών ως προσόν εκλογιμότητας στο αξίωμα του βουλευτή. Συναφώς, επισήμανε ότι το κατώτατο όριο ηλικίας ως προσόν εκλογιμότητας στο αξίωμα του ευρωβουλευτή έχει ήδη καθοριστεί στο εικοστό πρώτο (21^ο) έτος, όπως ισχύει για την εκλογή στα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο πρόεδρος της επιτροπής επισήμανε ότι με την προτεινόμενη τροποποίηση επηρεάζεται και το απαιτούμενο κατώτατο όριο ηλικίας για τον διορισμό στο αξίωμα του υπουργού, καθώς, σύμφωνα με το άρθρο 59.1 του συντάγματος, «ουδείς διορίζεται ως υπουργός, εμμή όταν είναι πολίτης της Δημοκρατίας και έχει τα προσόντα εκλογιμότητος τα απαιτούμενα δι' υποψήφιον βουλευτή». Επισημάνθηκε συναφώς ότι το εν λόγω άρθρο δεν περιλαμβάνεται στα θεμελιώδη άρθρα του συντάγματος, τα οποία δεν μπορεί καθ' οιονδήποτε τρόπο να τροποποιηθούν ή καταργηθούν.

Σχολιάζοντας την πιο πάνω επισήμανση του προέδρου της επιτροπής, ο εισηγητής της πρότασης νόμου ανέφερε ότι δεν κρίνει σκόπιμη τη διαφοροποίηση του κατώτατου ορίου ηλικίας για διορισμό στο αξίωμα του υπουργού στην προτεινόμενη ρύθμιση, καθώς εναπόκειται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να αποφασίζει κάθε φορά κατά πόσο ένα νέο σε ηλικία πρόσωπο είναι ικανό και κατάλληλο για διορισμό στη θέση αυτή.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέφερε πως, δεδομένου ότι το υπό τροποποίηση άρθρο δεν περιλαμβάνεται στα θεμελιώδη άρθρα του συντάγματος, εναπόκειται στην πολιτεία να καθορίσει το κατώτατο όριο ηλικίας που κρίνει κατάλληλο για την εκλογή προσώπου στο αξίωμα του βουλευτή και για διορισμό του στο αξίωμα του υπουργού.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δήλωσε ότι αρμόδιο υπουργείο, για να τοποθετηθεί επί του υπό συζήτηση θέματος, είναι το Υπουργείο Εσωτερικών.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε ότι το εν λόγω υπουργείο δεν εγείρει οποιαδήποτε ένσταση στην προτεινόμενη τροποποίηση.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της μελέτης της πρότασης νόμου η επιτροπή, μέσω ερωτηματολογίου που υποβλήθηκε στο Ευρωπαϊκό Κέντρο για Κοινοβουλευτική Έρευνα και Τεκμηρίωση, ενημερώθηκε για το κατώτατο όριο ηλικίας ως προσόν εκλογιμότητας στο αξίωμα του βουλευτή που ισχύει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Από τις απαντήσεις που λήφθηκαν προκύπτει ότι στην πλειοψηφία των χωρών αυτών και συγκεκριμένα σε είκοσι έξι (26) χώρες το κατώτατο όριο ηλικίας για την υποβολή υποψηφιότητας για το αξίωμα του βουλευτή καθορίζεται στα δεκαοκτώ (18) έτη, σε επτά χώρες καθορίζεται στα είκοσι ένα (21) έτη,

σε τέσσερις χώρες καθορίζεται στα είκοσι (25) έτη και μόνο σε ελάχιστες περιπτώσεις, που αφορούν το σώμα της γερουσίας, τίθεται υψηλότερο όριο ηλικίας.

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή ενημερώθηκε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη Δημοκρατία μέσω του Νόμου του Συμβουλίου της Ευρώπης, γνωστή ως «Επιτροπή της Βενετίας», κατά την 51^η Σύνοδο της Ολομέλειας, τον Ιούλιο του 2002, υιοθέτησε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με εκλογές, στις οποίες αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι το δικαίωμα του εκλέγεσθαι πρέπει κατά προτίμηση να αποκτάται στην ίδια ηλικία με το δικαίωμα ψήφου και οπωσδήποτε όχι αργότερα από την ηλικία των είκοσι πέντε (25) ετών, εκτός όπου καθορίζεται ειδική ηλικία ως προσόν για την άσκηση ορισμένων καθηκόντων, όπως στην περίπτωση του γερουσιαστή ή του επικεφαλής κράτους.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου στην ολομέλεια. Σε περίπτωση ψήφισης της πρότασης νόμου, πρέπει να τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Δέκατης Πέμπτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δύο πράγματα γίνεται να πω, κύριε Πρόεδρε; Σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Η πρόταση νόμου, κύριε Πρόεδρε, αφορά στη μετατροπή του δικαιώματος... το ηλικιακό όριο, για να μπορεί κάποιος να βάλει υποψηφιότητα για βουλευτής, μετατίθεται από τα είκοσι πέντε στα είκοσι ένα. Όπως έχουμε πληροφορηθεί από την υπηρεσία της Βουλής, αυτό συμβαίνει στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπάρχουν και χώρες που πήγαν στα δεκαοκτώ, πρέπει να πω. Σε ένα μελλοντικό στάδιο μπορεί να το δούμε και αυτό ή να το δείτε, αν θέλετε. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι εγώ ελπίζω ότι αυτή η τροποποίηση, αν εγκριθεί, θα καταφέρει να φέρει πιο κοντά τους νέους και στην πολιτική και στο κοινοβούλιο, αλλά και στις εκλογές. Βέβαια, η καλύτερη εκείνη αλλαγή, που θα φέρει πιο κοντά τους νέους και τους πολίτες στην εκλογική διαδικασία, είναι η οριζόντια ψηφοφορία, την οποία ελπίζω πολύ σύντομα να ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να συμπληρώσω από εκεί που έμεινε ο κ. Περδίκης, ότι, όντως, όπως επικαλούμασταν προ ολίγου τα θέματα των δικαιωμάτων και το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι, θα έπρεπε, αφού ο νόμος κρίνει ότι στα δεκαοκτώ ένα άτομο είναι ικανό να αποφασίζει και να επιλέγει και έχει την κρίση να το πράξει, να είναι ικανό και να εκλέγεται. Με την ίδια λογική ο νόμος επιτρέπει στα άτομα που συμπληρώνουν τα δεκαοκτώ τους έτη να συμβάλλονται, επιτρέπει σε άτομα να κρατούν όπλο -όσοι υπηρετούν στρατιωτική θητεία- άρα θα έπρεπε να κρίνει και τη δυνατότητα και την ικανότητα του ατόμου να εκλέγεται. Άρα, ο νόμος θα έπρεπε να καταλήξει στα δεκαοκτώ έτη. Τουλάχιστον είναι ένα βήμα προς αυτή την κατεύθυνση και ελπίζω ότι θα ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν κατατέθηκε η σχετική υπό συζήτηση πρόταση νόμου στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών για επιβολή ηλικιακού κριτηρίου για τη διεκδίκηση βουλευτικής έδρας, ήτοι το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας, ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αποταθήκαμε μέσω του Ευρωπαϊκού Κέντρου για κοινοβουλευτική έρευνα και τεκμηρίωση. Από τις εκθέσεις που έχουμε πάρει διαπιστώνεται ότι σε όλα τα κοινοβούλια

προβλέπεται κάποιου είδους ηλικιακός περιορισμός στο δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας για το βουλευτικό αξίωμα. Όσον αφορά την πλειοψηφία των κοινοβουλίων, σε είκοσι έξι από τα τριάντα οκτώ κοινοβούλια από όπου έχουμε πάρει απαντήσεις ως όριο ηλικίας για την υποβολή υποψηφιότητας για το βουλευτικό αξίωμα καθορίζεται η ηλικία των δεκαοκτώ ετών. Σε εφτά περιπτώσεις το ηλικιακό όριο καθορίζεται στα είκοσι ένα έτη, σε μία μόνο περίπτωση στα είκοσι τέσσερα έτη ή στα είκοσι τρία, ενώ σε τέσσερις μόνο περιπτώσεις στα είκοσι πέντε έτη, που είναι δηλαδή και το δικό μας ηλικιακό κριτήριο. Περαιτέρω θα πρέπει να λεχθεί ότι, αν εγκριθεί η υπό συζήτηση τροπολογία, επηρεάζεται και το άρθρο 59 του συντάγματος, στο οποίο αναφέρεται ότι για να διοριστεί ένας υπουργός πρέπει να έχει τα ανάλογα προσόντα τα οποία πρέπει να έχει ένας βουλευτής. Άρα, ενδεχομένως, από αυτή την τροπολογία μπορεί μελλοντικά να έχουμε και υπουργούς στην ηλικία των είκοσι ενός ετών.

Ως Δημοκρατικός Συναγερμός θα υπερψηφίσουμε τη σχετική τροπολογία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φυσικά θα ελπίζουμε από τούντες ηλικίες να μην βκάλουν πρόεδρο, διότι εννά βκαίνουν στη σύνταξη κάτω 'πού τα τριάντα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μπορεί!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λοιπόν, ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς θα υπερψηφίσουμε την πρόταση νόμου, διότι κινείται στην ίδια φιλοσοφία με όσα συζητούσαμε προηγουμένως: Τη δυνατότητα να δώσουμε βήμα συμμετοχής στη συλλογική δράση και σε νεότερους ανθρώπους. Αυτό που θέλω να σημειώσω είναι ότι -κακά είναι τα ψέματα- θα υπάρχει μια αντίφαση για όσους συναδέλφους προηγουμένως επέλεξαν να καταψηφίσουν το όριο θητειών, που θα έδινε επίσης τη δυνατότητα σε νέους ανθρώπους να μπουν στο κοινοβούλιο, με αυτό που θα ψηφίσουμε αυτή τη στιγμή. Εμείς παραμένουμε συνεπείς και στο προηγούμενο και στο συγκεκριμένο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πράγματι, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μια σημαντική αντίφαση σε αυτούς που ψήφισαν αυτά που ψήφισαν προηγουμένως, γιατί φανταστείτε -κι εμείς, είπαμε, υποστηρίζουμε τη συγκεκριμένη συνταγματική τροποποίηση- να εκλέξει ο κυρίαρχος λαός κάποια συμπολίτη μας ή κάποιο συμπολίτη μας είκοσι ενός ετών και οι κύριοι βουλευτές εξ αριστερών να τον οδηγήσουν σπίτι του σε ηλικία τριάντα έξι ετών, επειδή έτσι αποφάσισαν με την ψήφο τους. Άρα, πράγματι υπάρχει αντίφαση μεταξύ του πώς αντιλαμβάνονται κάποιοι σε αυτή την αίθουσα την ίδια τη δημοκρατία.

Θα πω επίσης, για τούτο που ακούστηκε προηγουμένως από τον κ. Περδίκη, ότι θυμάμαι το 2002 -ήμουν έναν χρόνο βουλευτής- είχαμε καταθέσει τότε την πρόταση για οριζόντια ψηφοφορία. Στην πορεία ο Δημοκρατικός Συναγερμός την υιοθέτησε ως συνεδριακή απόφαση τζιαι πράγματι αγωνιζόμαστε από εκείνη την ημέρα να γίνει πράξη. Και πάλι καλούμε το κόμμα της αριστεράς να αντιληφθεί ότι και με αυτό τον τρόπο συμμετέχει η κοινωνία των πολιτών εδώ πέρα σε τούτο τον ναό της δημοκρατίας και σίγουρα εκσυγχρονίζουμε και ανανεώνουμε την πολιτεία μας και δίνουμε, προσέξτε, το δικαίωμα στους πολίτες να επιλέγουν τους καλύτερους από οποιαδήποτε πλευρά, είτε την κόκκινη είτε την πράσινη είτε την μπλε. Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάντως σήμερα εννά φταρνίζονται οι Ροδίτες, διότι αναφέρθηκε η Ρόδος καμιά δεκαριά φορές!

Το λοιπόν, ως εκεί που μπορώ να βλέπω, έχει δύο βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού και δύο του Δημοκρατικού Κόμματος. Πράγματι, θέλετε να συμβάλετε; Δεν κρίνετε ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Αν θέλετε, θα σας δώσω όλους τον λόγο και αποφασίστε.

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Το Δημοκρατικό Κόμμα δεν έχει πάρει τον λόγο γι' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, δεν είπα να σβήσω κανέναν από τον κατάλογο! Απλώς, έκαμα μια παρατήρηση.

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είμαι εναντίον της συγκεκριμένης τροποποίησης, απλώς θεωρώ ότι υπάρχει ένα θέμα, αν θέλετε, δυσμενούς διάκρισης εις βάρος των ανδρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή; Να το λύσουμε τζαι τούτο σήμερα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ολοκληρώνει το λύκειο ένα αγόρι δεκαοκτώ ετών, θα πρέπει να πάει στον στρατό και μετά να ξεκινήσει τις σπουδές του, άρα δεν προλαβαίνει στα είκοσι ένα του να είναι και απόφοιτος, αν θεωρήσουμε ότι θα ακολουθήσει μια τριετή θητεία, ενώ μια κοπέλα που ολοκληρώνει στα δεκαοκτώ της το λύκειο μπορεί να πάρει τα ακαδημαϊκά προσόντα που νιώθει ότι χρειάζεται και να διεκδικήσει με ακαδημαϊκά προσόντα το βουλευτικό αξίωμα. Οπότε υπάρχει αυτό το στοιχείο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να καταγραφεί αυτό.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή νομίζω ότι στην ουσία κάμνουμε έναν διαγωνισμό για το ποιο είναι το πιο σύγχρονο κόμμα, ποιο είναι το κόμμα που θέλει περισσότερο τους νέους, παρά το γεγονός ότι θα υπερψηφίσουμε όλοι μας την πρόταση του κ. Περδίκη, να μην απατώμαστε. Είναι συμβολική και μόνο αυτή η κίνηση. Δηλαδή, στις προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις όλα τα κόμματα είχαν πάρα πολλούς εικοσιτετράχρονους και εικοσιτετράχρονες που εκάμναν ουρά και θέλαν να συμμετέχουν στην πολιτική και στην εκλογική διαδικασία και δεν τα κατάφεραν, επειδή είχαν συνταγματικό περιορισμό; Άρα, είναι η ποιότητα του πολιτικού λόγου ενός εκάστου από εμάς και η ποιότητα του πολιτικού ήθους που εκπέμπει ή δεν εκπέμπει που θα προσελκύσει ή θα απωθήσει τους νέους από την πολιτική. Γι' αυτό να μη θεωρούμε ότι και με αυτή την υπερψήφιση κάμνουμε και την κοσμογονική αλλαγή που θα αλλάξει το πολιτικό πεδίο στην Κύπρο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Αγαπητέ Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Συμφωνούμε σχεδόν με όλους τους προλαλήσαντες, όμως εγώ εννά τονίσω κάτι ιδιαίτερως. Ότι, εφόσον η πατρίδα εμπιστεύεται τους νέους -και τώρα και τις νέες- δεκαοκτώ χρονών ως επαγγελματίες στο στρατό να υπηρετήσουν την πατρίδα, νομίζω ότι εν' άδικό να μη δικαιούνται να υποβάλουν οποιαδήποτε υποψηφιότητα για οποιοδήποτε αξίωμα. Επομένως, δε λέμε ότι θα εφαρμοστεί, αλλά μπορεί να είναι και ένα ακόμη κίνητρο να δοθεί σε αυτούς τους νέους η ευκαιρία να εμπλακούν στην πολιτική και στα κοινωνικά του τόπου μας. Δε λέω ότι θα αλλάξει σε μεγάλο βαθμό, αλλά τουλάχιστον να το έχουμε μπροστά τους και ως επιλογή.

Εμείς θα το υπερψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είτε εμπιστευόμαστε τους νέους είτε δεν τους εμπιστευόμαστε. Δεν υπάρχει μισή εμπιστοσύνη. Αν τους εμπιστευόμαστε λοιπόν ότι είναι υπεύθυνοι και σοβαροί, για να ασκούν άλλα καθήκοντα και ιδιαιτέρως στον τομέα της ασφάλειας, θα πρέπει να τους εμπιστευθούμε και να νομοθετούν μέσα από αυτό το βήμα, εάν ο λαός και οι πολίτες τους επιλέξουν.

Θα μου πείτε βέβαια, απαντώντας στον φίλο τον Νίκο Τορναρίτη, δεν είναι επάγγελμα το βουλευτικό, για να στείλουμε κάποιον σπίτι του. Εξάλλου ο ίδιος ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει αποφασίσει -όπως μας είπε- τρεις θητείες μόνο. Άρα, είτε νομοθετικά είτε όχι κάποιος θα ολοκληρώσει τις τρεις θητείες αν είναι βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού. Αλλά, επαναλαμβάνω, δεν είναι επάγγελμα, για να μείνει άνεργος.

Θέλω να σημειώσω επίσης -ως απάντηση για την αναφορά σε πτυχίο- ότι την πρώτη φορά που εκλέγηκα βουλευτής, το 1996, είχα γνωρίσει στο κοινοβούλιο αυτό πολλούς βουλευτές οι οποίοι δεν είχαν πάει πανεπιστήμιο, πολλοί μάλιστα δεν είχαν πάει ούτε λύκειο, και σας διαβεβαιώ ήταν πολύ σοφότεροι από πολλούς πτυχιούχους που νομοθετούν σήμερα.

Κλείνω λέγοντας ότι, ναι, δεν είναι εύκολη υπόθεση να εκλεγεί ένας είκοσι ενός ετών, αν όμως εμείς ήμασταν συνεπείς και θεσμοθετούσαμε τη σταδιακή ανανέωση με βάση τις δύο ή τις τρεις θητείες, ναι, θα αυξάναμε τις πιθανότητες τους να εκλεγούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Επειδή θα μιλήσουν και οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι ακόμα, σας παρακαλώ, πέστε μου και τη γνώμη σας αν θα αφήσω τη συζήτηση έτσι ελεύθερη να πηγαίνει ή θα περιοριστούμε.

Ο κ. Λουκαΐδης έχει τον λόγο.

Συγγνώμη;

(Μη ευκρινές σχόλιο από βουλευτή)

Ακόμα! Φανταστείτε πόσνα διαφωνείτε πόσα εννά πούμε!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αν ζήτησα τον λόγο, ήταν μετά τις αναφορές του κ. Τορναρίτη ο οποίος επέλεξε να πάει στο προηγούμενο θέμα, για να ασκήσει κριτική στο ΑΚΕΛ. Επειδή μόνο ένας εξ ημών έχει μιλήσει, είπα να πω τζαι εγώ δκυο κουβέντες, παρ' όλο ότι με πρόλαβε ο φίλος ο Γιώργος ο Λιλλήκας. Θα έλεγα ακριβώς ότι το να είσαι βουλευτής δεν είναι επάγγελμα και, έστω, κάποιος ο οποίος δε θα μπορεί να επανεκλεγεί στη Βουλή στα τριάντα εφτά του προφανώς έχει όλο το πεδίο μπροστά του είτε να πάει να βοηθήσει προσφέροντας υπηρεσίες στον δημόσιο τομέα ή στον ιδιωτικό τομέα να αξιοποιηθεί και να εργαστεί ή να διεκδικήσει άλλο πολιτειακό αξίωμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλάτε για το νομοσχέδιο που επέρασε τωρά, έτσι;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι. Σε αυτό επικεντρώθηκε ο κ. Τορναρίτης.

Έσκει τζαι τοπική αυτοδιοίκηση, έσκει πλείστα τόσα πράματα που μπορεί να κάμει, αν θέλει να παραμείνει στον χώρο της πολιτικής ή να βοηθήσει το κόμμα του στην παραγωγή πολιτικής. Οπότε, νομίζω ήταν ατυχές. Δε χρειάζεται να το συνεχίσουμε.

Θέλω να πω ότι μπορεί να μη γίνει κοσμογονική αλλαγή -και όντως δε θα γίνει, έσκει δίκαιο η αγαπητή κυρία Ερωτοκρίτου- πλην όμως θα είναι ένα βήμα προς την κατεύθυνση της περαιτέρω εμπλοκής των νεότερων ανθρώπων στην πολιτική. Δε θα αποπειραθούν -και μάλλον θα συμβεί και στην πράξη- τα κόμματα αύριο να συμπεριλάβουν, για παράδειγμα, φοιτητές υποψήφιους στα είκοσι ένα, είκοσι δύο τους χρόνια; Τούτο δε θα βοηθήσει, αν γίνει, να έχουμε ίσως αυξημένη συμμετοχή ή κίνητρο για αυξημένη συμμετοχή από κάποια στρώματα του πληθυσμού τα οποία σήμερα απαξιώνουν σε πολύ υψηλότερα ποσοστά την όποια εμπλοκή και συμμετοχή στην πολιτική; Λοιπόν, κάμνουμε το σωστό, επειδή συμφωνούμε. Νομίζω ότι δε χρειάζεται να επεκτείνουμε τη συζήτηση πέρα από την ουσία στην οποία θα ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, εγώ νόμιζα, κύριε Λουκαΐδη, ότι γίνεται προσπάθεια να βρεθεί κάποιος να διαφωνήσει με τις παρεμβάσεις που γίνονται τζαι νομίζω εννά δυσκολευτούμε όλοι.

Ο κ. Τορναρίτης.

Προσπάθησε, Νίκο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αν είχα πάρει τον λόγο και αν τοποθετήθηκα, τοποθετήθηκα μετά που ο κ. Δαμιανού αναφέρθηκε στο προηγούμενο θέμα και είχα πει ότι είναι οξύμωρο, ακριβώς, να περιορίζει από τη μια πλευρά το ΑΚΕΛ σε τρεις θητείες, συνταγματικά πλέον, το δικαίωμα του κυρίαρχου λαού και υπέβαλα το ερώτημα, εάν και εφόσον ο λαός επιλέξει ένα άτομο είκοσι ενός ετών, στα τριάντα έξι του τι μήνυμα στέλνουμε στο συγκεκριμένο άτομο.

Τώρα όσον αφορά την απαξίωση που ανέφεραν είτε ο κ. Λουκαΐδης είτε και οι υπόλοιποι συνάδελφοι -και έχουν απόλυτο δίκαιο- δηλαδή είναι αλήθεια ότι οι πολίτες μάς ακούν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και αλλάζουν κανάλι, αν βρισκόμαστε σε μια τηλεόραση ή εν πάση περιπτώσει αλλάζουν σταθμό, αν είμαστε στο ραδιόφωνο. Αυτή είναι μια πραγματικότητα. Οι πολίτες ακούν κόμματα και γυρίζουν την πλάτη. Και αυτή είναι μια πραγματικότητα ακόμη. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο ο Δημοκρατικός Συναγερμός κατέθεσε ενώπιόν σας, θα το πω ξανά, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας και κλείνω με αυτό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, πέστε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...κατέθεσε την πρόταση για οριζόντια ψηφοφορία. Να δώσουμε το δικαίωμα στους πολίτες να επιλέγουν τους καλύτερους από όλα τα κόμματα, από όλους τους ανεξάρτητους συνδυασμούς. Με τούτο τον τρόπο η ανανέωση θα επέλθει, όχι μέσω των πολιτικών γραφείων, κύριε Πρόεδρε, των κεντρικών επιτροπών ή των κλειστών δωματίων των κομμάτων, αλλά μέσω της απόφασης του λαού μας. Έν' πολύ απλά τα πράγματα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παρ' όλον ότι εμείναν μας αλλό σαράντα θέματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έννεμ πρόβλημα. Εκατάλαβα ότι έχετε όρεξη, επειδή είναι η τελευταία.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

...είπα, αφού έχουν όρεξη οι συνάδελφοι, να κάμω τζιαι εγώ λίγη όρεξη!

Και ουσιαστικά θα λάβω υπόψη την πρόκλησή σας περί διαφωνίας τζιαι ήθελα να ρωτήσω, καλά, γιατί μπήκε το είκοσι ένα και δεν μπήκε το δεκαοκτώ, που έχει είκοσι έξι κοινοβούλια, όπως αναφέρθηκε 'πού τον κ. Γεωργίου, που έχουν υιοθετήσει στα δεκαοκτώ να μπορούν να θέτουν υποψηφιότητα; Παρ' όλα αυτά όμως, εμείς, έστω και με αυτή τη μείωση που γίνεται από τα είκοσι πέντε στα είκοσι ένα, θα στηρίξουμε αυτή την πρόταση νόμου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άντρος Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που οι προκλήσεις ήταν πολλές σήμερα, για να μιλήσει κάποιος στην ολομέλεια, είπα ότι δε θα μιλήσω, αλλά νομίζω ότι ο κ. Τορναρίτης έχει ξεπεράσει κάθε όριο προκλητικότητας, γι' αυτό είμαι υποχρεωμένος να πω δκυο-τρία πράγματα.

Το πρώτο που θέλω να πω είναι ότι πρέπει ο ίδιος να σκεφτεί γιατί το κόμμα του καθιέρωσε τις τρεις θητείες τζιαι τώρα υπεραμύνεται του δικαϊώματος κάποιου που μπορεί να έν' τριάντα έξι χρονών να παραμείνει στη Βουλή. Εγώ δε θα επιστρέψω στο προηγούμενο θέμα, παρ' όλο που είχα πολλά να πω για το προηγούμενο θέμα τζιαι το πόσα κατεστημένα προκαλούνται από βουλευτές οι οποίοι παραμένουν πολλές θητείες στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Είμαι τζιαι εγώ, κύριε Κωνσταντίνου, αλλά, αν θέλετε, να συζητήσουμε τζιαι για το γιατί ο επικεφαλής των κομμάτων πρέπει να είναι στη Βουλή. Δε θα το συζητήσω, γιατί θεωρώ ότι το θέμα συζητήθηκε και τέλειωσε.

Εγώ θα πάω στην οριζόντια ψηφοφορία την οποία επικαλείται συνέχεια ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Βέβαια, σε κρίσιμες στιγμές, την ώρα που έπρεπε να την υπερψηφίσει, τράβησε πίσω. Έθθα το συζητήσω αυτό το πράγμα. Εγώ θα σταθώ σ' ένα άλλο σημείο, διότι μιλούμε για τον εκσυγχρονισμό όποτε μας βολεύει όλους τζιαι, όταν υπάρχουν ζητήματα τα οποία πρέπει να αποδείξουμε ότι έν' εκσυγχρονισμοί, τα προσπερνούμε έτσι με μεγάλη ευκολία.

Τζιαι πρέπει να αποφασίσουμε: Τι είναι το σύγχρονο; Το σύγχρονο είναι η ισοπέδωση της πολιτικής; Δηλαδή το πώς θα επιλέγει ο καθένας τον άνθρωπο τον οποίο θα ψηφίσει, με την κατάσταση που ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι επικρατεί στα μέσα ενημέρωσης στην Κύπρο, με την αδιαφορία που υπάρχει ανάμεσα στους πολίτες για την πολιτική, θα πρέπει το κριτήριο να είναι πόσο ωραίος είναι στην εμφάνιση, πόση ευγλωττία έσει, όταν μιλά, ή θα πρέπει να κρίνουμε με βάση την ουσία και όχι την εικόνα; Και η ουσία είναι οι πολιτικές θέσεις που διατυπώνει ο καθένας, ποιων τα συμφέροντα εκφράζει και τι υποστηρίζει. Εάν λοιπόν έν' με βάση την ουσία που πρέπει να κρίνουμε το πώς ψηφίζουμε κάποιον υποψήφιο σε οποιαδήποτε εκλογική αναμέτρηση, ε, τότε δεν μπορούμε να πούμε ότι μπορεί να ψηφίσει τον Νίκο Τορναρίτη, ο οποίος είναι στον Δημοκρατικό Συναγερμό τζιαι εκφράζει εκ διαμέτρου αντίθετη φιλοσοφία που τζιαινή που εκφράζει ο Άντρος Κυπριανού στο ΑΚΕΛ. Γι' αυτό πρέπει να αποφασίσουμε. Το σύγχρονο τι είναι; Είναι η ουσία; Να δώσουμε έμφαση στα θέματα ουσίας ή στα θέματα εικόνας; Εμείς λέμε ότι η ουσία έν' πολλά πιο σημαντική 'πού την εικόνα. Αυτή είναι η μεγάλη μας διαφορά.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δε θα απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 64 του Συντάγματος. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ. Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Δέκατης Τέταρτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

(Γελώντας)

Έχει κανέναν που θέλει να δικαιολογήσει την ψήφο του;

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε. Παρόντες σαράντα πέντε. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε να αμβλυθθεί ο περιορισμός επί των εισφορών φυσικών προσώπων από το 1/6 του φορολογητέου εισοδήματος στο 1/5 αναφορικά με εισφορές σε ασφαλιστήρια σχεδίων ζωής, σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, στο ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων, σε ταμεία συντάξεων και ταμεία προνοίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μαρίνος Μουσιούτσας	Μαρίνος Σιζόπουλος
Ονούφριος Κουλλά	Μιχάλης Γιωργάλλας
Στέφανος Στεφάνου	Γιώργος Περδίκης
Άριστος Δαμιανού	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 18 Νοεμβρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε να αμβλυθθεί ο περιορισμός επί των εισφορών φυσικών προσώπων από το 1/6 του φορολογητέου εισοδήματος στο 1/5 αναφορικά με εισφορές σε ασφαλιστήρια σχεδίων ζωής, σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, στο ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων, σε ταμεία συντάξεων και ταμεία προνοίας.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, με το υφιστάμενο φορολογικό πλαίσιο εκπίπτουν του φορολογητέου εισοδήματος εισφορές μέχρι και το 1/6 του φορολογητέου εισοδήματος φυσικού προσώπου, οι οποίες αφορούν:

1. εισφορές σε ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής,
2. συνεισφορές σε ασφαλιστικά σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και
3. εισφορές στο ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων, ταμεία συντάξεων και ταμεία προνοίας.

Στο πλαίσιο της συζήτησης η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αυξάνεται το περιθώριο φορολογικής έκπτωσης για φυσικά πρόσωπα λόγω ασφαλιστικών εισφορών από το 1/6 του φορολογητέου εισοδήματος στο 1/5, με σκοπό την ενθάρρυνση της συμμετοχής σε ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, ταμεία προνοίας και σχέδια υγείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της βουλευτής των Ανεξαρτήτων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο για λήψη τελικής απόφασης στο στάδιο της συζήτησής του από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει τροπολογία εδώ του ΕΛΑΜ.

Διαβάστε την.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου με την προσθήκη αμέσως μετά το άρθρο 2 αυτού του ακόλουθου νέου άρθρου:

«Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 14B.

3. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη αμέσως μετά το άρθρο 14A αυτού των ακόλουθων νέων άρθρων:

“Έκπτωση για τόκους δανείου κύριας κατοικίας.

14B. Σε περίπτωση δανείου που παραχωρήθηκε σε πρόσωπο για την απόκτηση κύριας κατοικίας το οποίο είναι ή έχει καταστεί εξυπηρετούμενο σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και εφόσον το συνολικό ποσό του δανείου, όπως αυτό αναφέρεται στη συναφθείσα σύμβαση, δεν υπερβαίνει κατ’ ανώτατο όριο τις τριακόσιες χιλιάδες ευρώ (€300.000) και η συνολική αξία της κύριας κατοικίας δεν υπερβαίνει κατ’ ανώτατο όριο τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ (€250.000), εκπίπτει του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος της οικογένειας το ποσό των τόκων:

Νοείται ότι το ποσό που εκπίπτει του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος της οικογένειας δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000):

Νοείται περαιτέρω ότι η έκπτωση παραχωρείται σε περίπτωση που δεν υπάρχει στην κατοχή της οικογένειας ακίνητη περιουσία, πέραν της κύριας κατοικίας, που υπερβαίνει σε αξία τις πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€500.000) με βάση την τελευταία εκτίμηση που διενεργήθηκε από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και το συνολικό ακαθάριστο ετήσιο εισόδημα της οικογένειας δεν υπερβαίνει-

(α) τις πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000) για οικογένειες χωρίς ή με ένα εξαρτώμενο τέκνο,

(β) τις εξήντα χιλιάδες ευρώ (€60.000) για οικογένειες με δύο εξαρτώμενα τέκνα,

(γ) τις εβδομήντα χιλιάδες (€70.000) για οικογένειες με τρία εξαρτώμενα τέκνα και άνω.

Ιδιωτικά σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

14Γ. Τα ιδιωτικά σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης εκπίπτουν του φόρου εισοδήματος.”».

Σημειώσεις:

1. Προσθήκη νέων άρθρων στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο, ώστε:

- α. σε περίπτωση που πρόσωπο το οποίο έχει συνάψει δάνειο το οποίο είναι εξυπηρετούμενο ή κρίνεται ως τέτοιο με βάση τις οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και εφόσον το συνολικό ποσό του δανείου, όπως αυτό αναφέρεται στη συναφθείσα σύμβαση, δεν υπερβαίνει κατ’ ανώτατο όριο τις τριακόσιες χιλιάδες ευρώ (€300.000) και η συνολική αξία της κύριας κατοικίας δεν υπερβαίνει κατ’ ανώτατο όριο τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ (€250.000), να εκπίπτει του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος της οικογένειας το ποσό των τόκων, το οποίο δεν ξεπερνά τις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000), και
- β. τα ιδιωτικά σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης να εκπίπτουν του φόρου εισοδήματος.

2. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ναι, Πρόεδρε, σχετικά με την τροπολογία, ο σκοπός της είναι να βοηθήσει τους καλοπληρωτές, τους ανθρώπους οι οποίοι εξυπηρετούν τα δάνειά τους όσον αφορά την πρώτη κατοικία και ο δεύτερος στόχος είναι να μη δημιουργηθούν νέα μη εξυπηρετούμενα. Επίσης θα στείλει το μήνυμα ότι η κύρια κατοικία είναι κοινωνικό αγαθό και όχι απλά ένα τραπεζικό προϊόν.

Για το θέμα της ιατροφαρμακευτικής ασφάλειας θεωρούμε ότι η υγεία των ανθρώπων είναι το πιο σημαντικό πράγμα στη ζωή. Ως εκ τούτου, οφείλουμε να δώσουμε το δικαίωμα σε αυτούς οι οποίοι επιθυμούν να έχουν ιδιωτικές ασφάλειες και το κίνητρο επίσης να απαλλάσσονται από τη φορολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η πραγματικότητα, επειδή δεν υπάρχει αυτή η τροπολογία, για να τη μελετήσουμε, αναρτημένη πάνω στο ηλεκτρονικό σύστημα...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Όπως το παρατηρώ, δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, ωραία. Συνεχίστε.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Έχω την εντύπωση ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο που συζητούμε έν' κάτι διαφορετικό. Δεν ξέρω αν γίνεται εντελώς διαφορετική επεξεργασία.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εν έχει σχέση.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Εν έχει σχέση, ακριβώς. Ίσως να μπορούσε να πάει σε κάποια άλλη πρόταση νόμου ή νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Πρόεδρε, να απαντήσω ως εξής: Σχετική πρόταση όσον αφορά τους καλοπληρωτές έχει κατατεθεί από το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο εδώ και δύο περίπου χρόνια. Μετά από διάφορες υποσχέσεις ότι θα συζητηθεί και θα έρθει πιο ολοκληρωμένη πρόταση, περιμέναμε, αλλά αυτό δεν έγινε ποτέ. Γι' αυτό κι εμείς αποφασίσαμε να το εντάξουμε σήμερα σ' αυτό το πλαίσιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Εκείνο που θα έλεγα, κύριε Πρόεδρε, γιατί πράγματι η τροπολογία δεν έχει σχέση με τη συγκεκριμένη πρόταση που έν' ενώπιόν μας, είναι ότι εμείς θα επιφυλαχτούμε, εάν δεν εγκριθεί σήμερα η τροπολογία, να τη συζητήσουμε στην επιτροπή υπό τη μορφή πρότασης νόμου ή αυτεπάγγελτου θέματος τζιαι μπορεί να το συνδυάσουμε τζιαι με άλλες σκέψεις που υπάρχουν επί των θεμάτων τούτων, για να δούμε πώς θα εξελιχθούν τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατανοητό.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χωρίς να υπάρχει ουσιαστική διαφωνία επί της ουσίας της πρότασης, η συμπερίληψη της στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο ενδεχομένως θα το κρίνει ως αντισυνταγματικό, γιατί ακριβώς στερείς έσοδα από το κράτος. Η Βουλή δεν έχει αυτή την αρμοδιότητα να στερήσει έσοδα από το κράτος. Έσοδα δεν μπορείς να του στερήσεις. Από εκεί και πέρα, μπορεί αυτό να ρυθμιστεί με έναν διαφορετικό τρόπο. Αν συμπεριλαμβανόταν στο νομοσχέδιο όπως ήρθε από την κυβέρνηση, δε θα υπήρχε κανένα απολύτως πρόβλημα. Γι' αυτό ακριβώς η πρόταση ας εξεταστεί διαφορετικά.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να ξαναπούμε ότι η πρόταση νόμου, όπως είπε και ο κ. Βότσης, υπάρχει στην επιτροπή, δηλαδή δεν είναι αυτή η τροπολογία που πρέπει να συζητηθεί. Υπάρχει η πρόταση νόμου στην επιτροπή. Ελπίζω να συζητηθεί. Και, αν θέλετε να το πούμε ξεκάθαρα, είναι και συμβολικός ο λόγος που βάλαμε την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή αποσύρετέ την;

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι, δεν αποσύρουμε την τροπολογία. Και, αν είναι αντισυνταγματική, ας το κρίνει πρώτα το σώμα και στη συνέχεια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε με πολύ κόπο περάσει έναν κανονισμό, για να μην έχουμε τέτοιου είδους φαινόμενα. Εμείς τούτη την τροπολογία την είδαμε... Δηλαδή να ορκιστώ; Είδαμε την πριν λίγα λεπτά. Έν' σοβαρό θέμα. Όπως το περιγράφουν, είμαστε υπέρ. Αλλά, αν υπάρχει πρόταση νόμου, έν' καλύτερα να τη συζητήσουμε μαζί με άλλες προτάσεις νόμου παρόμοιας φύσης που έχουν να κάμουν με τη διευκόλυνση των δανειοληπτών σε σχέση με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, που περιμένουμε τζαι από την Κεντρική Τράπεζα να μας φέρει οσονούπω κάτι σχετικό -ελπίζω ως τις αρχές του Γενάρη να ξεκινήσει αυτή η εργασία μαζί με το πλαίσιο αφερεγγυότητας, που έχουμε δικές μας προτάσεις νόμου που εκκρεμούν, πολύ πιο πριν απ' αυτές του ΕΛΑΜ- και να το δούμε πιο ψύχραιμα και πιο συγκροτημένα. Λέω, εκ πρώτης όψεως εμείς θα συμφωνούσαμε, αλλά να μην κάμουμε καμιά ματσαράγκα, που γι' αυτό τον λόγο, κύριε Πρόεδρε, κάμαμε την τροποποίηση του κανονισμού της Βουλής, έννεν έτσι;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το δεύτερο μέρος της τροπολογίας, είναι η ουσία του νομοσχεδίου που έχουμε ενώπιόν μας. Αντί να είναι μέχρι το 1/6 που φοροαπαλλάσσεται του εισοδήματος, να γίνει το 1/5, για να καλύπτονται και οι ασφάλειες ζωής και οι ιδιωτικές ασφάλειες και ιδιωτικά ταμεία προνοίας. Αυτή είναι η φιλοσοφία.

Όσον αφορά το πρώτο μέρος, επί της ουσίας δε διαφωνεί κανείς. Και έχουν δίκαιο οι συνάδελφοι του ΕΛΑΜ ότι ήταν οι πρώτοι που το είχαν θίξει από το '17. Είναι ένα θέμα που όλους μάς βρίσκει θετικά προσκεκίμενους στο να το εξετάσουμε. Θα έχει αντισυνταγματικότητα να μπει σε αυτό το νομοσχέδιο, όχι γιατί μειώνει έσοδα -απεφάνθη το Ανώτατο Δικαστήριο ότι η μείωση εσόδων δεν είναι αντισυνταγματική- αλλά πώς διακρίνεις αυτόν που έχει το σπίτι που μένει απ' αυτόν που έχει ένα διαμέρισμα; Άρα, χρειάζεται μια προσεκτική ανάλυση και μελέτη να το κάμουμε και να σταθεί συνταγματικά, για να βοηθήσουμε πράγματι, και να στείλουμε ένα μήνυμα ότι αυτή η Βουλή δε νοιάζεται μόνο για τους ασυνεπείς, αλλά δίδει και προτεραιότητα στους συνεπείς, που πληρώνουν τις οφειλές και τις δόσεις τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Απλώς μια επισήμανση, κύριε Πρόεδρε, και γι' αυτό και η αναφορά στο ζήτημα της τροπολογίας που έχει κατατεθεί από το ΕΛΑΜ. Θα ήταν ορθό και προς την ορθή κατεύθυνση, αν, όπως το έχουμε αντιληφθεί, κάλυπτε όλο το φάσμα των δανειοληπτών αυτό το συγκεκριμένο σημείο. Από την άλλη όμως, να πούμε ότι για άτομα τα οποία έχουν φορολογητέο εισόδημα μέχρι €19.500 δεν προκύπτει οποιοσδήποτε φόρος ή έκπτωση, για να επωφεληθούν. Άρα, θεωρούμε ότι ακριβώς θα πρέπει να επεξεργαστούμε την πρόταση νόμου που υπάρχει, για να δούμε πώς μπορεί να καλύπτεται ολόκληρο το φάσμα των πολιτών που έχουν τέτοιου είδους δάνεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μέσα κι από τη συζήτηση, αλλά και από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και την τροπολογία που κατατίθεται αναφέρονται δύο ζητήματα: Το ένα είναι η ανάγκη για συζήτηση για συνολική αναθεώρηση του φορολογικού μας συστήματος και το δεύτερο τι κάνουμε με τους συνεπείς δανειολήπτες. Δύο ζητήματα που πρέπει ασφαλώς να μας απασχολήσουν, να μας απασχολήσουν όμως με έναν συντεταγμένο τρόπο, αλλά την ίδια στιγμή να μην αφήσουμε τούτη τη συζήτηση να πάει σε βάθος χρόνου. Πρέπει να αυτοδεσμευτούμε ότι το αμέσως επόμενο διάστημα στην επιτροπή Οικονομικών θα πρέπει να ασχοληθούμε με αυτά τα ζητήματα και να πάρουμε αποφάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία μπαίνει σε ψηφοφορία.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δύο ψήφοι υπέρ, τριάντα επτά εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους εναντίον, δύο ψήφους υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 7 μέχρι 12 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιλοφορούνται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2020 Νόμος του 2019», «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019», «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2020 Νόμος του 2019», «Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία του 2020 Νόμος του 2019», «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2020 Νόμος του 2019» και «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2020 Νόμος του 2019».

Να διαβαστούν οι σκοποί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 7 θέματος: Έγκριση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το έτος 2020.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 8 θέματος: Έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το έτος 2020.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 9 θέματος: Έγκριση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων για το έτος 2020.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 10 θέματος: Έγκριση του προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία για το έτος 2020.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 11 θέματος: Έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών για το έτος 2020.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 12 θέματος: Έγκριση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού για το έτος 2020.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μαρίνος Μουσιούπτας	Μαρίνος Σιζόπουλος
Αβέρωφ Νεοφύτου	Γιώργος Λιλλήκας
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Άριστος Δαμιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 11 Νοεμβρίου και 2 Δεκεμβρίου 2019. Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά νομοσχεδίων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής οι πρόεδροι των διοικητικών συμβουλίων, οι γενικοί διευθυντές και άλλοι εκπρόσωποι των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου στους οποίους οι εν λόγω προϋπολογισμοί αφορούν. Παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργείων.

Σκοπός των νόμων που προτείνονται είναι η κατά νόμο έγκριση των προϋπολογισμών των υπό αναφορά νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου για το οικονομικό έτος 2020.

Οι προϋπολογισμοί των οργανισμών με τη σειρά που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα προβλέπουν ειδικότερα για το έτος 2020 τα ακόλουθα:

1. Προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης

Έσοδα ύψους €30.248.000, τα οποία προέρχονται κυρίως από εισπράξεις από την πώληση κατοικιών/διαμερισμάτων/οικοπέδων (€6.691.000) και έσοδα από τις πολιτογραφήσεις ξένων επενδυτών στην Κύπρο (€22.500.000), ενώ οι δαπάνες ανέρχονται σε €15.645.624 και αναλύονται σε:

- α. Αποδοχές Προσωπικού (€2.110.824),
- β. Αμοιβές και Άλλα Ωφελήματα (€596.000),
- γ. Λοιπές Διοικητικές Δαπάνες (€980.200),
- δ. Κεφαλαιουχικές Δαπάνες (€7.780.000),
- ε. Αποπληρωμές Δανείων/Οφειλών (€4.078.600),
- στ. Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό (€100.000).

2. Προϋπολογισμός της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου

Έσοδα ύψους €349.140.000 και δαπάνες ύψους €420.137.920. Συνεπώς, ο προϋπολογισμός είναι ελλειμματικός, ενώ οι κυριότερες δαπάνες αυτού αφορούν:

- α. Τακτικές Δαπάνες (€277.245.750),
- β. Κεφαλαιουχικές Δαπάνες (€107.738.150),
- γ. Υποχρεώσεις προς το Ταμείο Συντάξεως (€19.600.000),
- δ. Έργα επί πληρωμή για τρίτους (€9.954.000),
- ε. Απρόβλεπτες δαπάνες (€5.600.000).

Σημειώνεται ότι η επιτροπή σύμφωνα με κατά πλειοψηφία απόφασή της προχώρησε στην αποκοπή κονδυλίου ύψους €500.000, το οποίο αφορά κονδύλι για «Συμβούλους για Στρατηγικό Επενδυτή» (Απόφαση Υ.Σ 31/1/2019) του Κεφαλαίου 20003, άρθρο 20290 του εν λόγω προϋπολογισμού.

Το κονδύλι αυτό αφορά την προκήρυξη διαγωνισμών με στόχο τη μετάκληση ανεξάρτητων εξειδικευμένων χρηματοοικονομικών και νομικών συμβούλων για διερεύνηση όλων των διαθέσιμων επιλογών για τη μετοχοποίηση/δημιουργία θυγατρικής εταιρείας ιδιωτικού δικαίου και τη μερική αποκρατικοποίηση της Αρχής μέσω της προσέλκυσης και επιλογής κατάλληλου στρατηγικού συνεργάτη/επενδυτή.

3. Προϋπολογισμός του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων

Έσοδα ύψους €2.643.188, τα οποία προέρχονται κυρίως από δημόσια ενίσχυση (€2.321.760) και δαπάνες του ίδιου ύψους. Συνεπώς, ο προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος και οι κυριότερες δαπάνες αυτού αφορούν:

- α. Αποδοχές Προσωπικού (€1.982.943),
- β. Αμοιβές και Άλλα Ωφελήματα (€273.000),
- γ. Λοιπές Διοικητικές Δαπάνες (€371.645),
- δ. Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες (€15.000).

4. Προϋπολογισμός του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία

Έσοδα ύψους €6.810, τα οποία προέρχονται κυρίως από Τόκους και Επενδύσεις (€6.800), και δαπάνες ύψους €98.050. Συνεπώς, ο προϋπολογισμός είναι ελλειμματικός και η διαφορά που προκύπτει θα καλυφθεί από το αποθεματικό του Ταμείου, το οποίο ανέρχεται στις €740.000 περίπου.

Οι κυριότερες δαπάνες αφορούν:

- α. Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/Ερευνες (€6.650),
- β. Κοινωνικές Παροχές (€90.000), οι οποίες αφορούν το Σχέδιο Λειτουργίας και Δημιουργίας Μικρών Μονάδων Αυτοεργοδότησης, καθώς και δύο σχέδια παροχής χορηγίας σε οργανώσεις για προγράμματα κατάρτισης ατόμων με αναπηρίες.

5. Προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού

Έσοδα ύψους €40.703.780, τα οποία προέρχονται κυρίως από κρατική χορηγία (€34.903.600), από έσοδα από ιδιόκτητους και άλλους αθλητικούς χώρους (€1.023.050), καθώς και έσοδα από την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων (€2.500.000), ενώ οι δαπάνες ανέρχονται στο ίδιο ύψος. Συνεπώς, ο προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος και οι κυριότερες δαπάνες αυτού αφορούν:

- α. Διαχειριστικά Έξοδα/Συντήρηση (€14.110.938),
- β. Χορηγίες (€14.352.010),
- γ. Δημιουργία και Βελτίωση Αθλητικών Χώρων (€9.715.802),
- δ. Αποπληρωμή Δανείων και Άλλων Υποχρεώσεων (€2.125.000).

Σημειώνεται ότι η επιτροπή σύμφωνα με κατά πλειοψηφία απόφασή της προχώρησε στη δέσμευση μέρους του κονδυλίου συνολικού ύψους €2.500.000 το οποίο ο ΚΟΑ εισπράττει από την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων (φόρος στοιχήματος) και στη συνέχεια καταβάλλει στην κυπριακή ομοσπονδία που οργανώνει το ετήσιο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου, η οποία με τη σειρά της το διαθέτει για σκοπούς ενίσχυσης των ποδοσφαιρικών ομάδων και των ακαδημιών τους.

6. Προϋπολογισμός του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών

Έσοδα ύψους €11.695.500, τα οποία προέρχονται κυρίως από κρατική χορηγία (€11.000.000) και τόκους (€655.000), και δαπάνες ύψους €11.698.290.

Συνεπώς, ο προϋπολογισμός είναι οριακά πλεονασματικός και οι δαπάνες αυτού αφορούν:

- α. Δαπάνες Προσωπικού (€8.624.500),
- β. Λειτουργικές Δαπάνες (€2.174.250),
- γ. Κεφαλαιουχικές Δαπάνες (€899.540).

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για την κατά νόμο έγκριση όλων των προϋπολογισμών που περιλαμβάνονται στο επισυνημμένο παράρτημα, επιφυλάσσοντας τις θέσεις των μελών της ως προς έναν έκαστο των εν λόγω προϋπολογισμών κατά το στάδιο της συζήτησής τους στην ολομέλεια της Βουλής.

Ταυτόχρονα, η επιτροπή εκφράζει ευαρέσκεια για την υποβολή και κατάθεση στη Βουλή μεγάλου αριθμού προϋπολογισμών νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αυτοί αφορούν, ώστε να καταστεί δυνατή η επιτέλεση της λειτουργίας τους από την έναρξη του αντίστοιχου οικονομικού έτους. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται εν πολλοίς στις συντονισμένες προσπάθειες τόσο του Προέδρου της Βουλής όσο και της επιτροπής για εξορθολογισμό της παγιωθείσας κατάστασης που είχε δημιουργηθεί με την κατάθεση των εν λόγω προϋπολογισμών στη Βουλή και έγκρισή τους πολλές φορές μετά τη λήξη της περιόδου νόμιμης λειτουργίας των εν λόγω νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2020 Νόμος του 2019.
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019.
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2020 Νόμος του 2019.
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία του 2020 Νόμος του 2019.
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2020 Νόμος του 2019.
6. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Θα τοποθετηθώ για όλους, κύριε Πρόεδρε, όλους τους προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, είναι για όλους φυσικά.

Ένα λεπτό όμως, για να συνεννοούμαστε. Ένα λεπτό, κύριοι. Για τους ημικρατικούς οργανισμούς θα δώσω από τρία λεπτά στο κάθε κόμμα.

Ξεκινούμε.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Εγώ απλά θα πω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για έκαστον;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, εννοώ για όλους. Επειδή ζήτησα να μου πείτε αν έχετε απαίτηση για οτιδήποτε...

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Συμφωνώ, αλλά είχα επικοινωνήσει με τον Σωκράτη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή είναι για τούτο που εννοούσατε ότι θέλετε είκοσι λεπτά;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι, για τους προϋπολογισμούς συνολικά. Είναι λιγότερο από δύο, ενάμισι λεπτό για τον καθένα, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Άρα, η συζήτηση πάει, για να ξέρετε όλοι, είκοσι λεπτά περίπου, δέκα, δώδεκα και πέντε-έξι τα άλλα κόμματα και προχωρούμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εντάξει. Συνολικά τόσα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, συνολικά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μπορεί σε κάποιον προϋπολογισμό να μη μιλήσουμε, σε κάποιον να χρειαστούμε τέσσερα λεπτά. Δε θα ξεπεράσουμε τα είκοσι λεπτά σύνολο στους προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, για να καταλάβω. Πριν ψηφίσουμε τον κάθε προϋπολογισμό θα γίνεται συζήτηση για εκείνον τον προϋπολογισμό; Ή...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ε, πώς θα γίνει συζήτηση, Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως θέλετε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Πρόεδρε, με όλο τον σεβασμό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε άποψη, μη διαμαρτύρεστε, εγώ την άποψή σας θέλω.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...επειδή πρώτη φορά έχουμε αυτή την εικόνα και δικαιολογείται να την κουβεντιάσουμε, για μερικά δευτερόλεπτα, όχι περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για να μην κάμουμε αυτό που είπαμε όλοι ότι θέλουμε να αποφύγουμε την προηγούμενη φορά, με

συνοπτικές να συζητούμε και να εγκρίνουμε στην επιτροπή και τώρα με συνοπτικές να συζητούμε και να εγκρίνουμε στην ολομέλεια, πρέπει ένας ένας προϋπολογισμός να συζητηθεί, για να γίνει οργανωμένα η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οκέι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αν βγει το ΑΚΕΛ και πει κάτι για τη Cyta, θα έχει τη δυνατότητα το κάθε άλλο κόμμα επίσης να τοποθετηθεί για τη Cyta.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Να δώκω τον λόγο τώρα στον κ. Βότση τότε να μου πει κάποια πράγματα και να ξεκινήσουμε.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Έχω την εντύπωση ότι το πρώτο πακέτο που μπαίνει με κοινή έκθεση είναι επτά προϋπολογισμοί. Η εμπειρία τόσων χρόνων λέει ότι από τους επτά εννέα συζητήσουμε τον ένα, αλλά ο καθένας βεβαίως μπορεί να συζητήσει όποιους θέλει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Εγώ εισηγούμαι να έχουμε απεριόριστο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπράβο, πολύ καλά!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Θεωρώ ότι δε θα τον καταχραστούμε. Και ξεκινώ εγώ, για να πω ότι, όχι μόνο δε θα καταχραστούμε τον χρόνο, θα εγκρίνουμε όλους τους προϋπολογισμούς της συγκεκριμένης κοινής έκθεσης, επαναλαμβάνω.

Σημείο άξιο αναφοράς είναι ο προϋπολογισμός της Cyta, στον οποίο η πλειοψηφία της επιτροπής ΔΗΚΟ, ΑΚΕΛ -και δέκα, αν δεν κάμνω λάθος, ήταν παρόντες εκείνη την ώρα- έχουμε αποκόψει...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Και οι Οικολόγοι.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Και οι Οικολόγοι, συγγνώμη.

...έχουμε αποκόψει το κονδύλι που αφορά τις μελέτες για μετοχοποίηση, ιδιωτικοποίηση κ.λπ. -όχι «σταυρώσει», «αποκόψει»- κατά πλειοψηφία, οπότε δεν είναι στον προϋπολογισμό αυτό το κονδύλι. Να πούμε ότι η Cyta, που πρέπει να πούμε δυο λόγια, θεωρούμε ότι κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση. Αναμένουμε φυσικά να δούμε όλα αυτά που όλοι απαιτούμε, εμείς που υποστηρίζουμε ότι πρέπει να διατηρηθεί ο ρόλος της Cyta ως ένας ημικρατικός οργανισμός που είναι στον ανταγωνισμό. Έχει δικαίωμα οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός αντίστοιχος να κάνει τη δουλειά του παράλληλα με τη δουλειά που γίνεται στη Cyta. Είχαμε πει τότε -και αναμένουμε να υλοποιηθεί απόλυτα- ότι πρέπει να εξορθολογήσει η Cyta τις δαπάνες της, τις λειτουργίες της, να εκσυγχρονιστεί. Βλέπω ότι σιγά σιγά γίνονται βήματα. Έχουμε συμπληρωματικό προϋπολογισμό για τη Cyta σε λίγο, στο άλλο κομμάτι, που θα το δούμε, όπου βάζουν επιπλέον χρήματα στο ταμείο συντάξεων, για να καλυφθεί το έλλειμμα και να ολοκληρωθεί η κάλυψή του σε εξήμισι χρόνια αντί δεκαπέντε που ήταν το αρχικό πλάνο...

(Μη ευκρινή σχόλια)

Επτάμισι; Επτάμισι ήταν την προηγούμενη. Πριν την προηγούμενη ήταν δεκαπέντε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τελείωσε, κύριε...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Λοιπόν, εν πάση περιπτώσει θεωρούμε ότι γίνονται σωστά βήματα στη Cyta. Εμείς θα στηρίξουμε τη Cyta και τη στηρίζουμε. Είμαστε απαιτητικοί στο ότι πρέπει να γίνουν κινήσεις εξορθολογισμού -και γίνονται- από το συμβούλιο και τη διεύθυνση, αλλά δε θα αφήσουμε τη Cyta να είναι βορά στα οποιαδήποτε ιδιωτικά συμφέροντα την ώρα που δεν είναι πλέον μονοπώλιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η συζήτηση θα γίνει ένα με ένα, ανεξάρτητα της τοποθέτησης που έκαμε ο πρόεδρος της επιτροπής. Πάμε στο υπ' αριθμόν 7 νομοσχέδιο, προϋπολογισμό, που είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης.

Ποιος θέλει να μιλήσει; Ένα ένα. Ποιος θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όχι, ο κ. Στεφάνου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή είστε γραμμένοι πάνω.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όι, έν' για το άλλο που ήμουν γραμμένος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, δεύτερη ανάγνωση τότε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ποσού ύψους €15.645.624 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων του ίδιου Κεφαλαίου. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων Πρώτου Διορισμού, Προαγωγής και Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής. Άρθρο 7.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 8.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 9.

Απασχόληση συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 10.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 11.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τρεις. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνο.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Τώρα, ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, το υπ' αριθμόν 8 θέμα.

Ποιος θέλει να μιλήσει γι' αυτό;

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Είναι για τη Cyta, δεν είναι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να χαιρετίσω και την πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της Cyta, την κ. Ρουβιθά, που είναι παρούσα εδώ.

Δυο-τρία πράγματα τα οποία έχουν βγει από τη συζήτηση του προϋπολογισμού της Cyta: Πρώτον, το 2018 η Cyta σημειώνει αυξημένη κερδοφορία, που μετά και τη φορολογία φτάνει τα €60 εκατομ. Σύμφωνα με τα όσα έχουν λεχθεί στην επιτροπή Οικονομικών, τα προβλεπόμενα οικονομικά αποτελέσματα για το '19 προβλέπονται ακόμα καλύτερα, παρά το γεγονός ότι το περιβάλλον είναι πάρα πολύ ανταγωνιστικό. Και αυτό είναι σημαντικό, όπως σημαντικό είναι το γεγονός πως τα οικονομικά αποτελέσματα της Cyta έχουν πανηγυρικά διαψεύσει εκείνες όλες τις Κασσάνδρες που πριν από πέντε χρόνια προέβλεπαν ότι σε πέντε χρόνια η Cyta θα χρεοκοπήσει. Όχι μόνο δεν έχει χρεοκοπήσει, αλλά έχει αυξημένη κερδοφορία. Αυτό δείχνει και τις δυνατότητες που έχει η Cyta.

Το δεύτερο σημαντικό που έχει λεχθεί και πρέπει να έχουμε υπόψη μας είναι ότι η Cyta εντέλλεται από το κράτος να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο σε τρεις στρατηγικούς τομείς για την Κύπρο. Ο πρώτος στρατηγικός τομέας είναι η αναβάθμιση των εθνικών υποδομών σταθερής επικοινωνίας και η Cyta εξ ονόματος του κράτους και για όλη την κοινωνία, περιλαμβανομένων και των ανταγωνιστών της, τούτη την ώρα κάνει επένδυση ύψους €120 εκατομ. σε βάθος δέκα χρόνων για την τεχνολογία της οπτικής ίνας. Αν δεν ήταν η Cyta, δεν ξέρω ποιος θα την έκαμνε! Δεύτερον, η Cyta καλείται να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στον ψηφιακό μετασχηματισμό της κοινωνίας και, τρίτον, η Cyta καλείται να διευρύνει και να αναβαθμίσει τις διεθνείς υποθαλάσσιες και δορυφορικές συνδέσεις του τόπου μας.

Δύο πράγματα λοιπόν δείχνουν γιατί η Cyta πρέπει να συνεχίζει να είναι δημόσιος οργανισμός, να ανήκει στο κράτος, στην κοινωνία, στους πολίτες και όχι στο ιδιωτικό κεφάλαιο. Πρώτον, η κερδοφορία και κατ' επέκταση η προσφορά προς την κοινωνία και τους πολίτες του κέρδους που έχει η Cyta μέσα από τα μερίσματα και όχι μόνο και, δεύτερον, γιατί υπάρχουν στρατηγικοί τομείς που καθορίζουν και την πορεία του τόπου, που και για λόγους εθνικής ασφάλειας, αλλά και για πολλούς άλλους λόγους το κράτος πρέπει να έχει καθοριστικό ρόλο και αυτός ο ρόλος μπορεί να υλοποιηθεί μόνο μέσα από τη Cyta ως δημόσιος ημικρατικός οργανισμός.

Εμείς νιώθουμε ιδιαίτερα ευτυχείς, γιατί μαζί με άλλα κόμματα έχουμε αποκόψει το κονδύλι του €0,5 εκατομ. που προοριζόταν για έρευνα για σκοπούς ιδιωτικοποίησης. Έχω ακούσει με έκπληξη και σήμερα τον Υπουργό Οικονομικών να επαναλαμβάνει στην ομιλία του πως η κυβέρνηση θα επιμείνει στην πολιτική της ιδιωτικοποίησης. Αυτός κι αν είναι δογματισμός! Όταν έχεις έναν οργανισμό κερδοφόρο, που διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο για την οικονομία, την κοινωνία, την τεχνολογία, για την πορεία του τόπου, να θέλεις να τον δώσεις βορά στο ιδιωτικό κεφάλαιο αυτό το πράγμα λέγεται δογματισμός.

Με όσα έχω πει -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- δε σημαίνει ότι η Cyta δεν αντιμετωπίζει προβλήματα. Έχει προβλήματα τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν. Έχει ανάγκη και από εκσυγχρονισμό, για να γίνει

ευέλικτη, γρήγορη και να μπορεί να συνεχίσει να είναι ανταγωνιστική στο πολύ ανταγωνιστικό περιβάλλον μέσα στο οποίο δρα η Cyta.

Με όλα αυτά θέλω να υπογραμμίσω ότι το ΑΚΕΛ, πέρα από την υπερπήφιση του προϋπολογισμού, θα συνεχίσει να στηρίζει τους ημικρατικούς οργανισμούς και τη Cyta και την ίδια ώρα θα προτείνει και θα συζητήσει μαζί με το διοικητικό συμβούλιο και τη διεύθυνση και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις της Cyta για μεταρρυθμίσεις οι οποίες μπορούν να γίνουν και να βοηθήσουν τον οργανισμό να συνεχίσει να είναι ανταγωνιστικός, δραστήριος, κερδοφόρος και σημαντικός για την οικονομία και την κοινωνία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι πραγματικότητα, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ότι ακούσαμε πριν λίγο τον νέο Υπουργό Οικονομικών να αναφέρεται στο όραμα της κυβέρνησης και την εμμονή του στην, όπως την αποκάλεσε, μερική αποκρατικοποίηση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. Βέβαια, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ξέρουμε όλοι ότι είναι ημικρατικός οργανισμός, τουτέστιν ότι αυτό που λέγεται κατ' ευφημισμόν «περαιτέρω αποκρατικοποίηση» ή «μερική αποκρατικοποίηση» της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου μεταφράζεται σε ιδιωτικοποίηση του οργανισμού και μετατροπή του σε μία ιδιωτική επιχείρηση.

Και έχουμε ζήσει αυτά τα χρόνια πολύ δυνατές, ανθηρές ιδιωτικές εταιρείες, οι οποίες δεν άντεξαν την κρίση, δεν άντεξαν τον ανταγωνισμό και κατέρρευσαν και δεν είναι μόνο οι τράπεζες, υπάρχουν και άλλες.

Αντίθετα, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, η Cyta, όπως λέγεται κοινώς, κατάφερε να αντέξει τις δύσκολες χρονιές της κρίσης και να επανέλθει σε σημαντική κερδοφορία. Έχει ουσιαστικά καταρρεύσει το αφήγημα της κυβέρνησης, έχει ουσιαστικά διαψεύσει την κυβερνητική πολιτική η σωστή διαχείριση των οικονομικών θεμάτων της Cyta σε αντίθεση και αντιδιαστολή παλαιότερων χρόνων και πρέπει να τα θυμηθούμε αυτά τα παλαιότερα χρόνια.

Χρειάζεται περαιτέρω εκσυγχρονισμός, χρειάζεται περαιτέρω μεταρρύθμιση, χρειάζεται περαιτέρω αλλαγή σ' αυτόν τον οργανισμό, για να μπορέσει να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό, τον οποίο μέχρι σήμερα φαίνεται να αντιμετωπίζει επιτυχώς, χωρίς να μπαίνει σε καταστάσεις αισχροκέρδειας και να παρέχει υπηρεσίες που είναι ικανοποιητικές.

Γι' αυτό εμείς στηρίζουμε με την ψήφο μας τον προϋπολογισμό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, με μια επιφύλαξη, κύριε Πρόεδρε. Ξέρω ότι δεν έχει ουσιαστική σημασία αυτό που θα πω και πολλές φορές έχω εκφράσει και την αντίθεσή μου σ' αυτή τη συνήθεια που αναπτύξαμε τελευταία στο κοινοβούλιο, να αναφερόμαστε γενικώς σε κονδύλια, χωρίς να τα σημειώνουμε, αλλά θέλω να σημειωθεί ότι εμείς ψηφίζουμε τον προϋπολογισμό της Cyta ή της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου εκτός από εκείνες τις δαπάνες που έχουν να κάνουν με την εισαγωγή της τεχνολογίας του 5G, όπως λέγεται κοινώς. Δεν μπορέσαμε να εντοπίσουμε στον προϋπολογισμό ποια είναι αυτά τα κονδύλια, ζητούμε από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, πριν προχωρήσει στη εφαρμογή της τεχνολογίας αυτής, να μελετήσει τις επιπτώσεις πάνω στη δημόσια υγεία και βεβαίως να την καλέσουμε για ακόμα μια φορά ως ημικρατικός οργανισμός που είναι να συμμορφώνεται με τους νόμους και τις διατάξεις που ισχύουν στην Κυπριακή Δημοκρατία. Να μην τοποθετεί παράνομα κεραίες κινητής τηλεφωνίας, όπως κάνουν δυστυχώς κατά συρροή ιδιωτικές εταιρείες, και γενικώς να λαμβάνει υπόψη τις έγνοιες και τις ανησυχίες των εργοδοτών της, των μέτοχων της, που είναι ο κυπριακός λαός, που είναι οι Κύπριοι πολίτες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πρόεδρε, για να μην επαναλάβω όσα είπαν οι προλαλήσαντες, θα πρέπει να τονίσουμε ότι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών δεν είναι ένας ημικρατικός οργανισμός όπως τους υπόλοιπους. Έχει μια ιδιαιτερότητα, μια ιδιαιτερότητα, γιατί σήμερα οι τηλεπικοινωνίες είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες και τα θέματα ασφάλειας τόσο της Εθνικής Φρουράς όσο των υπολοίπων δυνάμεων ασφαλείας, αλλά και των κρατικών υπηρεσιών είναι ύψιστης σημασίας στη σημερινή εποχή του υβριδικού πολέμου που υπάρχει σε όλα τα επίπεδα.

Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο και θα πρέπει να υπάρχει ιδιαίτερη στήριξη και ιδιαίτερη θωράκιση αυτού του ημικρατικού οργανισμού.

Την ίδια στιγμή θα ήθελα να εκφράσω για ακόμη μια φορά την απαρέσκειά μας για το γεγονός ότι υπάρχουν κρατικές υπηρεσίες οι οποίες αγοράζουν τηλεπικοινωνιακά δεδομένα από ιδιωτικές εταιρείες. Από τη στιγμή που έχουμε έναν ημικρατικό οργανισμό υψηλών προδιαγραφών, αυτό θα πρέπει να εκλείψει. Δεν

είναι δυνατόν σ' αυτή την περίοδο, σ' αυτές τις καταστάσεις να έχουμε κρίσιμες σημασίες κρατικές υπηρεσίες οι οποίες να αγοράζουν τηλεπικοινωνιακά δεδομένα από ιδιωτικές εταιρείες μ' ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Και εμείς ως κόμμα θα μπορούσαμε σήμερα ως ΕΔΕΚ να αγοράσουμε πιο φθηνές τηλεπικοινωνίες από ιδιωτικές εταιρείες και δεν το κάνουμε. Παραμένουμε σταθεροί ακριβώς στις υπηρεσίες που μας προσφέρει η Αρχή Τηλεπικοινωνιών, γιατί αυτό είναι μια ένδειξη εκτίμησης, ανεξάρτητα αν τις πληρώνουμε ενδεχομένως πιο ακριβά, γιατί ακριβώς θέλουμε να στηρίξουμε αυτόν τον οργανισμό για όλες τις ιδιαιτερότητες που είπα προηγουμένως. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο από την πλευρά της ΕΔΕΚ θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς χαιρόμαστε διπλά πού η σωστή διαχείριση στη Cyta γίνεται επί των ημερών μας, γιατί στο παρελθόν, στο πρόσφατο παρελθόν, έγινε τεράστια κακοδιαχείριση, υπήρξαν σκάνδαλα και κάποιοι μάλιστα οδηγήθηκαν και στη φυλακή γι' αυτά.

Πράγματι, είναι ευχάριστο το γεγονός, έγινε σωστή διαχείριση, για να καλυφθεί το έλλειμα, το τεράστιο, αναλογιστικό έλλειμμα του Ταμείου Συντάξεων που προέκυψε μεταξύ άλλων και μέσα από κακές επενδύσεις και κακοδιαχείριση και σκάνδαλα. Μεταξύ άλλων λέω, γιατί λήφθηκε και μια ριζοσπαστική απόφαση σε ό,τι αφορά τη Cyta Hellas, που είναι επίσης ένα σκάνδαλο που χάθηκαν κάποιες δεκάδες ή εκατοντάδες εκατομμύρια.

Από εκεί και πέρα, τα όσα λέγοντα είναι και εκ του περισσού. Βεβαίως, υπάρχει κυβερνητική πολιτική για μερική αποκρατικοποίηση της Cyta και όχι για ιδιωτικοποίηση.

Ασφαλέστατα, ο τομέας επικοινωνιών, των τηλεπικοινωνιών, έχει μεγάλη σημασία για το κάθε κράτος και το ερώτημα είναι το εξής: Σ' όλα τα κράτη υπάρχει πάντοτε, σώννει και καλά, μια κρατική εταιρεία σε έναν ή δύο ή τρεις ή πέντε ευαίσθητους τομείς;

Ασφαλώς, η ασφάλεια, ο έλεγχος, ο έλεγχος της αγοράς, η ύπαρξη ανταγωνισμού είναι το καθοριστικότερο κριτήριο και σε καμία περίπτωση η κερδοφορία.

Αλλά, θέλω να διευκρινίσω ότι το νομοσχέδιο, η κυβερνητική πολιτική είναι ακριβώς για μερική αποκρατικοποίηση, είναι για να μπει στη Cyta ένας στρατηγικός επενδυτής που θα ενισχύσει την τεχνογνωσία, θα βελτιώσει τις λειτουργίες, θα γίνουν πιο αποτελεσματικές ενδεχομένως με χαμηλότερο λειτουργικό κόστος, χωρίς το κράτος να χάνει τον έλεγχο, θα έχει την πλειοψηφία και του ιδιοκτησιακού καθεστώτος τους, άρα μιλάμε για δύο εντελώς διαφορετικά πράγματα. Μάλιστα, νομίζω ότι αυτή η πρόταση για μερική αποκρατικοποίηση προερχόταν στο παρελθόν και από άλλα κόμματα, από την ΕΔΕΚ, νομίζω, από τη Συμμαχία Πολιτών και δεν ξέρω και από πού αλλού.

Εν πάση περίπτωση, αυτή είναι η κυβερνητική πολιτική. Το τι θα γίνει είναι άλλο πράγμα εκεί πέρα. Μπροστά μας έχουμε έναν προϋπολογισμό που πράγματι εκσυγχρονίζει τη Cyta, γίνονται επενδύσεις σε υποδομές. Είναι αλήθεια και είναι ευχάριστο αυτό, υπάρχει αυξημένη κερδοφορία, γιατί λήφθηκαν σοβαρές, σωστές αποφάσεις, αυτό είναι ευχάριστο, ουδεμία σχέση έχει όμως με όλα τα υπόλοιπα και το αν διαψευστήκαμε και όχι και ούτω κάθε εξής.

Θα στηρίξουμε τον προϋπολογισμό της Cyta και εμείς θέλουμε να συνεχίσει αυτός ο εκσυγχρονισμός και η σωστή πορεία και, αν και εφόσον μέσα από τη σωστή λειτουργία της Cyta υπάρχει δυνατότητα και για μειωμένες χρεώσεις στους πολίτες, γιατί όχι;

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Όπως πάντα, πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Είναι πολύ σωστή η λογική να προστατεύσουμε τον δημόσιο πλούτο, που είναι οι διάφοροι ημικρατικοί οργανισμοί. Ταυτόχρονα η Cyta και η ΑΗΚ είναι και εθνικός πλούτος, δεν είναι μόνο δημόσιος -για πολλούς λόγους τους οποίους γνωρίζουμε όλοι- αλλά από την άλλη στο όνομα της προστασίας αυτού του εθνικού πλούτου πρέπει κάποια στιγμή να σπάσει και το απόστημα των βασιλείων, των καπετάνιων και των καπεταναίων, των ναυτών και κομματικών ταγών, οι οποίοι εκπροσωπούν τα συμφέροντα πολλές φορές όχι του δημόσιου και του εθνικού πλούτου, αλλά κάτι άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Πώς μπορεί να εξηγηθεί από τη μια να δίνουμε τα συγχαρητήρια για την καλή διαχείριση και τα καλά αποτελέσματα προς τη Cyta και από την άλλη να επιμένουμε στο ξεπούλημα του οργανισμού; Δεν μπορούμε να το κατανοήσουμε, απλά να εκτιμήσουμε ότι στο τέλος της ημέρας αυτό που υπερέχει στον Συναγερμό είναι η προσήλωση στο δόγμα τους, το οποίο λέει «οτιδήποτε είναι κερδοφόρο, οτιδήποτε έχει αξία, παράγει πλούτο για το δημόσιο, το πολεμούμε, το ξεδοντιάζουμε και το ετοιμάζουμε να το παραδώσουμε στον ιδιωτικό τομέα».

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πρώτα απ' όλα να εκφράσουμε την ικανοποίηση της Βουλής, γιατί η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Cyta είναι εδώ και είναι καλό και οι υπόλοιποι που ηγούνται των ημικρατικών οργανισμών να θα ήταν καλό να είναι εδώ, από εκεί και πέρα να πούμε ότι δεν επεξεργαζόμαστε και δε θέλουμε το ξεπούλημα κανενός. Αυτή είναι μια ρήση λαϊκίστικου περιεχομένου, η οποία χρησιμοποιείται κατά κόρον από την αριστερά. Έχω την εντύπωση ότι θα λάβουν τα μηνύματα των καιρών, ότι ο λαϊκισμός πλέον δεν πωλεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 8 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ποσού ύψους €419.637.920 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 6.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την άσκηση ελέγχου πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 7.

Ενσωμάτωση γενικών αυξήσεων μισθών και τιμαριθμικού επιδόματος στους βασικούς μισθούς. Άρθρο 8.

Κωδικοποίηση κλιμάκων. Άρθρο 9.

Τροποποίηση βαθμών και ειδικοτήτων των θέσεων. Άρθρο 10.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 11.

Απαγόρευση προσλήψεων για την κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 12.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 13.

Προκαταβολή για την αγορά μηχανοκίνητου οχήματος. Άρθρο 14.

Μείωση και φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 15.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 16.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε, τριάντα τέσσερις παρόντες, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ και καμία ψήφο εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το υπ' αριθμόν οκτώ, ο προϋπολογισμός, εγκρίνεται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 9 είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2020 Νόμος του 2019».

Ποιοι θέλετε να μιλήσετε;

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Καταρχάς να καλωσορίσουμε και τον διευθυντή του ΚΥΠΕ, τον κ. Πεννηταέξ.

(Αστειευόμενος)

Μας είπε ότι πριν από πολλά χρόνια ήρθε στο ΚΥΠΕ ως Πεννηταέξ και, παρά την παρέλευση των χρόνων, σύντομα θα συνταξιοδοτηθεί τζιαι πάλι εννάν πενηνταέξ, δεν αυξήθηκε!

Το πρώτο που θέλω να πω είναι ότι ο ρόλος και η δουλειά του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων είναι σημαντική πρώτα απ' όλα για το κύρος της Κύπρου.

Δεύτερον, είναι σημαντική η δουλειά, γιατί αποτελεί μια αφετηρία που προσφέρει πολλή ενημέρωση και πολλή βοήθεια στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, για να ενημερώνουν.

Πρέπει όμως να πω ότι για ακόμη μια χρονιά τόσο το διοικητικό συμβούλιο όσο και η διεύθυνση μάς επισήμαναν ότι το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων είναι σοβαρά υποστελεχωμένο και, δε φτάνει που είναι υποστελεχωμένο, ήρθε και το Υπουργείο Εξωτερικών και πήρε με απόσπασση, παρά την άρνηση του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης και τη θετική άποψη των αρμόδιων υπουργείων, δύο υπαλλήλους, για να ασκούν ειδικά καθήκοντα στο Υπουργείο Εξωτερικών μαζί με άλλους αποσπασμένους, πολλούς άλλους στο Υπουργείο Εξωτερικών που ασκούν ειδικά καθήκοντα. Τώρα τι καθήκοντα προσπαθούμε να καταλάβουμε.

Η κυβέρνηση έχει εγκρίνει για τα επόμενα δύο χρόνια τρεις θέσεις, δεν είναι αρκετές. Το ΚΥΠΕ χρειάζεται ενίσχυση και νομίζω ότι η κυβέρνηση πρέπει να το δει με διαφορετικό φακό, γιατί, επαναλαμβάνω, το ΚΥΠΕ έχει πολλαπλούς σημαντικούς ρόλους και πρώτα απ' όλα είναι και το κύρος της ίδιας της χώρας μας στο εξωτερικό, έτσι όπως βγαίνει προς τα έξω μέσα από τη δραστηριότητα, τη λειτουργία του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Πρόεδρε, να πω ότι η επιτροπή στη συνέχεια, όπως έχει πει ο Στέφανος, στη συνεδρίαση έχει ζητήσει από το Υπουργείο Οικονομικών και το Τμήμα Διοίκησης και Προσωπικού αυτά τα θέματα που ο Στέφανος πολύ σωστά έχει αναδείξει να τα δει, γιατί όντως το ΚΥΠΕ, μπορεί ίσως να μην το παρατηρούμε τόσο, αλλά θα δείτε σε πλείστες ανακοινώσεις ότι κάτω από κάθε ανακοίνωση, ακόμα και όπως μεταφέρεται, είναι το ΚΥΠΕ που βγάζει την είδηση έγκαιρα και έγκυρα, γι' αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό και πράγματι να χαιρετίσω και εγώ, διότι είναι εδώ ο διευθυντής του ΚΥΠΕ, είναι σημαντικό να παρακολουθούν τη συζήτηση

των προϋπολογισμών τουλάχιστον οι πρόεδροι και οι γενικοί διευθυντές των συμβουλίων που ψηφίζονται οι προϋπολογισμοί τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ονούφριος Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε,

Συμφωνούμε ότι επιτελείται μια σημαντική δουλειά, ένα σπουδαίο έργο, μάλιστα με υπερβάλλον ζήλο από το υφιστάμενο προσωπικό και χαιρόμαστε που έχουν αποδεσμευτεί οι τρεις θέσεις και, αν και εφόσον χρειάζεται κάτι άλλο, που σίγουρα χρειάζεται χωρίς καμία αμφιβολία, νομίζω ότι θα μπορούμε πλέον να είμαστε σ' εκείνο τον δρόμο να καλύψουμε και ανάγκες τέτοιες σε προσωπικό των υπηρεσιών μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 9 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων ποσού ύψους €2.643.188 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 8.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 9.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 10.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 11.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 12.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 13.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα πέντε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε παρόντες, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το υπ' αριθμόν 9 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Πάμε τώρα στο υπ' αριθμόν 10 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία του 2020 Νόμος του 2019».

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία ποσού ύψους €98.050 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 5.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο. Τριάντα τέσσερις παρόντες, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2020 Νόμος του 2019».

Ποιος θέλει να μιλήσει;

Δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Λειτουργίας του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών, ποσού ύψους €11.698.290 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων του προϋπολογισμού κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 8.

Διάθεση ειδικώς εισπραττομένων ή εμβαζόμενων ποσών προς υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων ή/και σκοπών. Άρθρο 9.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 10.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 11.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 12.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχικών αναγκών. Άρθρο 13.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων Πρώτου Διορισμού, θέσεων Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής και θέσεων Προαγωγής. Άρθρο 14.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 15 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Πάμε τώρα στο υπ' αριθμόν 12 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2020 Νόμος του 2019».

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Διάβασε τις τροπολογίες πρώτα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2020 Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την ένθεση σημείωσης έναντι του Κεφαλαίου 02, άρθρο 01-02 «Επιχορηγήσεις αθλητικών φορέων», ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την Κατεύθυνση Β΄ - Αθλητισμός Κορυφής - Ομοσπονδίες - Απρόβλεπτα (€75.567), να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
2. Με την ένθεση σημείωσης έναντι του Κεφαλαίου 06, άρθρο 01 «Μη προβλεπόμενες δαπάνες», ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το άρθρο αυτό, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, εμείς από την πορεία του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού είμαστε ικανοποιημένοι. Υπάρχουν φυσικά πάντοτε ελλείψεις, υπάρχουν προβλήματα κ.λπ. Θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, όμως έχουμε υποβάλει δύο προτεινόμενες τροπολογίες. Η μία τροπολογία είναι για τα απρόβλεπτα €75.567 και η δεύτερη για τις μη προβλεπόμενες δαπάνες €400.000. Ο λόγος που ζητούμε ένθεση σημείωσης, δηλαδή το σταύρωμα, διότι όλα προβλέπονται, είναι ότι δεν μπορούν να μας πουν τι ακριβώς θέλουν αυτά τα χρήματα. Να προσέρχονται στην επιτροπή Οικονομικών και, αφού αναφέρουν τον σκοπό για τον οποίο θέλουν αυτά τα χρήματα, τότε οπωσδήποτε η επιτροπή Οικονομικών θα αποφασίζει ανάλογα και θα αποδεσμεύει το ποσό, χωρίς να δημιουργηθεί το παραμικρό πρόβλημα. Είναι καλό να υπάρχει μια διαφάνεια και αυτό θέλουμε απ' όλους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να αναφέρω τον λόγο που θα καταψηφίσω τον προϋπολογισμό του ΚΟΑ. Ενώ υποσχέθηκαν ουκ ολίγες φορές και στην επιτροπή Ελέγχου ότι θα φέρουν το οργανόγραμμα, θα εφαρμόσουν τα σχέδια χρηστής διοίκησης, θα δουν τα προβλήματα των ομοσπονδιών και θα επιλύσουν τα ζητήματα ατασθαλιών που παρουσιάζονται στα ταμεία του ΚΟΑ, εντούτοις τίποτα δεν έγινε, Πρόεδρε. Θα ψηφίσω τις τροπολογίες του ΔΗΚΟ, γιατί είναι προς την ορθή κατεύθυνση, αλλά θα καταψηφίσω εντελώς τον προϋπολογισμό του ΚΟΑ. Πρέπει να καταλάβει το διοικητικό συμβούλιο του ΚΟΑ ότι, αν θέλει να αλλάξει κάποια πράγματα, πρέπει να εφαρμόσει ριζικές αλλαγές στον τρόπο που λειτουργεί ο ΚΟΑ και οι ομοσπονδίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να κάνω ένα σχόλιο και για τον ΚΟΑ, αλλά και γενικά για τους ημικρατικούς οργανισμούς. Διατηρούμε και συντηρούμε οργανισμούς οι οποίοι κοστίζουν διπλάσια απ' ό,τι κοστίζουν οι ανάλογοι στον ιδιωτικό τομέα και το κόστος το πληρώνει είτε ο φορολογούμενος είτε ο καταναλωτής. Σε όλες

τις περιπτώσεις που προσωπικά έχω εξετάσει, οι χρεώσεις που χρεώνουν οι κρατικές επιχειρήσεις είναι πολύ υψηλότερες απ' αυτές που χρεώνουν οι ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Πέραν τούτου όμως, οι ημικρατικοί οργανισμοί έχουν τεράστια υψηλό λειτουργικό κόστος. Απλώς, να αναφέρω μόνο το παράδειγμα του ΚΟΑ. Με προϋπολογισμό €40 εκατομ., άμα αφαιρέσεις κάποια κονδύλια που είναι για γήπεδα και για υποδομές, μένουν €30 εκατομ. Το ένα τρίτο αυτών των χρημάτων είναι για δαπάνες λειτουργίας του οργανισμού. Ούτε τα μισά λεφτά δε μένουν για τον πραγματικό σκοπό για τον οποίο υπάρχει ο ΚΟΑ, δηλαδή για τον αθλητισμό, για την άσκηση αθλητικής δραστηριότητας.

Η προσωπική μου άποψη είναι ότι οφείλει αυτή η κυβέρνηση και οποιαδήποτε κυβέρνηση να μεριμνά, για να μπορεί ο καταναλωτής να έχει το χαμηλότερο δυνατό κόστος, για να μπορεί ο φορολογούμενος να πληρώνει τη χαμηλότερη δυνατή φορολογία, για να μπορεί να αναπτυχθεί αυτή η οικονομία χωρίς προβλήματα. Οι δημόσιοι οργανισμοί γενικά δεν μπορούν να ανταγωνιστούν τον ιδιωτικό τομέα, ακριβώς επειδή έχουν και υψηλότερο κόστος και πιο δύσκολο τρόπο λειτουργίας. Αυτές είναι οι απόψεις οι δικές μου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Κάθε χρόνο, όταν συζητούμε τους προϋπολογισμούς του ΚΟΑ, κύριε Πρόεδρε, το πρώτο σημείο που είναι μπροστά μας είναι η ανάγκη για εκσυγχρονιστική νομοθεσία του ΚΟΑ. Έχουμε θέσει το ζήτημα και κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή Οικονομικών. Δυστυχώς, κάθε φορά είμαστε ένα στάδιο πιο πίσω. Τώρα, ενώ αναμέναμε την κατάθεση της εκσυγχρονιστικής νομοθεσίας του ΚΟΑ, ενημερωθήκαμε ότι αναμένεται σε συνεργασία και με την κυβέρνηση μια οριζόντια ενιαία νομοθεσία για τον αθλητισμό. Θα περιμένουμε να δούμε τι θα κατατεθεί ενώπιόν μας, ελπίζοντας ότι το επόμενο διάστημα θα έχουμε εξελίξεις γύρω από το συγκεκριμένο ζήτημα.

Το δεύτερο σημείο στο οποίο θέλω να σταθώ είναι η ανάγκη για ουσιαστικό έλεγχο των ομοσπονδιών οι οποίες χρηματοδοτούνται και ελέγχονται από τον ΚΟΑ. Οικονομικός έλεγχος στη διαχείριση των ομοσπονδιών όπου, κύριε Πρόεδρε, ας μην κρυβόμαστε, συμβαίνουν πράματα και θάματα! Ο ΚΟΑ είχε προχωρήσει τα προηγούμενα χρόνια σε έναν κώδικα χρηστής διακυβέρνησης. Έχουμε ζητήσει από τον ΚΟΑ μετά από την εφαρμογή αυτού του κώδικα να έρθει ενώπιόν μας με συγκεκριμένα αποτελέσματα, γιατί σε αυτό το ζήτημα πρέπει απαραίτητως να πάρουμε αποφάσεις, να ληφθούν μέτρα.

Και ένα τρίτο σημείο και τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, να επισημάνω την ανάγκη για ενίσχυση από τον ΚΟΑ του κοινωνικού αθλητισμού και έργα τα οποία θα στοχεύουν σε αυτή την κατεύθυνση, όπως επίσης είναι μπροστά μας και πρέπει να εξετάσουμε τις πολιτικές για στήριξη και των πρωταθλητών μας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή άκουσα τον κ. Μάριο Μαυρίδη, που τα 'χει με τους ημικρατικούς οργανισμούς, θέλω να πω το εξής για τους ημικρατικούς οργανισμούς: Ώσπου ήταν οι ημικρατικοί οργανισμοί εις το κράτος, ωφελείτο το κράτος και τα αποτελέσματα ήταν πολύ καλύτερα. Και να του πω ένα καλό παράδειγμα τζιαι να πάει να το ελέγξει, που' ναι τζιαι καθηγητής.

Των οικονομικών που 'σαι, κύριε Μαυρίδη;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ναι.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να πιάσεις τα νούμερα να δεις τι γίνεται με το λιμάνι της Λεμεσού. Εκμισθώσαν το αγκυροβόλιο, ιδιωτικοποίησαν το, πρώτα ήταν €100 κάθε πλοίο που έμπαινε μέσα, οι τροφοδοσίες, πάρα πολύς κόσμος δικός μας εργαζόταν, εδωκάμεν το, ιδιωτικοποιήσαμεν τον γιαλό, σαν να τζιαι βάλλουν του αλάτι μέσα οι κύριοι. Τώρα πού το ήβραν τούτο τζιαι εκάμαν το δεν ξέρω και ανεβάσαν το στα €500 το κάθε πλοίο που μπαίνει μέσα και όλες οι ταρίφες του λιμανιού ετριπλασιαστήκαν, με το πρόσχημα να αυξηθεί η δουλειά. Εμειώθην η δουλειά τζιαι αυξηθήκαν οι ταρίφες και το κράτος έχασε και εχάσαν και καμπόσοι εργαζόμενοι δικοί μας. Έν' τούτες οι ιδιωτικοποιήσεις σας;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλλά, πες του τι εννά πεις εσύ, να τα πει, για να μη σηκωθείτε τζιαι οι δκυο!
Έλα, κύριε Μάριε, επί προσωπικού.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Με το λιμάνι Λεμεσού τα έσοδα του κράτους έχουν υπερδιπλασιαστεί!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς θέλω να πω ότι θα καταψηφίσουμε, γιατί αυτή θα είναι και η γενικότερη μας τάση, τα σταυρώματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τα γενικά ζητήματα έχετε τη Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη να μιλήσετε για τους προϋπολογισμούς. Μην ανοίγετε γενικότερα ιδεολογικοπολιτικά ζητήματα. Αλλά έχετε τον λόγο, πέστε ό,τι θέλετε.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Εν πάση περιπτώσει όμως, να κάνω και ένα σχόλιο, ότι τόσο πολύ ενοχλούν οι ιδιωτικοποιήσεις, που όλοι ομόφωνα θέλουν να ιδιωτικοποιήσουμε το λιμάνι της Λάρνακας!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Πάμε τώρα για ψηφοφορία όσον αφορά τις τροπολογίες. Θα γίνει μία ψηφοφορία και για τις δύο μαζί.

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τις τροπολογίες.

Τι γίνεται; Υπάρχει σύστημα ή δεν υπάρχει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει σύστημα, έχω τα αποτελέσματα, κύριε Πρόεδρε.

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και καμία αποχή, οι τροπολογίες εγκρίνονται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, ποσού ύψους €40.703.780 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

Κατάργηση θέσεων. Άρθρο 6.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 8.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 9.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 10.

Απαγόρευση προσλήψεων για την κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 11.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 12.

Εναλλαξιμότητα. Άρθρο 13.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 14 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα 13, 14 και 15 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2019 Νόμος του 2019», «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2019» και «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2019», έχουν κοινή έκθεση.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων ύψους €350.000, παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων ύψους €600.000 και παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων ύψους €78.531, αντίστοιχα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Μαρίνος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μάριος Μαυρίδης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Ονούφριος Κουλλά	Μιχάλης Γιωργάλλας
Στέφανος Στεφάνου	Γιώργος Περδίκης
Άριστος Δαμιανού	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος σε αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 13 Νοεμβρίου και 2 Δεκεμβρίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριών παρευρέθηκαν ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: Ανεξάρτητοι.

Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) και η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο αναπληρωτής διευθυντής του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (ΘΟΚ).

Σκοπός των νόμων που προτείνονται είναι η έγκριση συμπληρωματικών πιστώσεων για την κάλυψη αναγκών της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας (ΑΨΑ), του ΚΟΑ και του ΘΟΚ για τις οποίες η αρχική πρόβλεψη κρίθηκε ανεπαρκής.

Ειδικότερα, προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός ΑΨΑ

Παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων ύψους €350.000 για τους ακόλουθους σκοπούς:

- α. Έναρξη του έργου για προμήθεια εξοπλισμού και παροχή υπηρεσιών κυβερνοάμυνας (σχεδιασμό εγκαταστάσεων, προμήθεια μηχανογραφικού εξοπλισμού, λογισμικών, εργαλείων και εκπαιδεύσεων) για λογαριασμό του Υπουργείου Άμυνας στη βάση μνημονίου συνεργασίας που έχει υπογραφεί στις 5 Σεπτεμβρίου 2019 μεταξύ ΑΨΑ και Υπουργείου Άμυνας.
- β. Δημιουργία και λειτουργία χώρου Διαχείρισης Εκτάκτων Καταστάσεων (Disaster Recovery Site) για την Εθνική Ομάδα Αντιμετώπισης Ηλεκτρονικών Επιθέσεων (National CSIRT), σύμφωνα με τις πρόνοιες του προαναφερόμενου μνημονίου συνεργασίας μεταξύ ΑΨΑ και Υπουργείου Άμυνας (διαμόρφωση και δημιουργία φυσικών χώρων/πρνοιών υποδομών φυσικής ασφάλειας).
- γ. Δημιουργία «National Early Warning System» συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού, ανάπτυξης και λειτουργίας αισθητήρων για τις κυβερνητικές και κρίσιμες υπηρεσίες του κράτους.

2. Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός ΚΟΑ

Παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων ύψους €600.000 που αφορούν στην επιχορήγηση από το κράτος προς το δήμο Λάρνακας για σκοπούς ανέγερσης του νέου γηπέδου αντισφαίρισης του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας και μεταφορά εξοικονομήσεων κυρίως από επιχορηγούμενα κατασκευαστικά έργα στις χορηγίες των αθλητικών φορέων και αθλητών.

3. Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός ΘΟΚ

Παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων ύψους €78.531 για κάλυψη της συμμετοχής του ΘΟΚ στο πρόγραμμα «EMERGENCY-From shared experience to new creativity-Living Heritage-Reframing Memory» μετά από πρόσκληση της μεγαλύτερης Παγκόσμιας Έκθεσης Σκηνογραφίας και Θεατρικής Αρχιτεκτονικής Prague Quadrennial. Το ποσό θα καλυφθεί από κοινοτικούς πόρους προς όφελος του ΘΟΚ και συγκεκριμένα θα παραχωρηθεί στον οργανισμό από το Arts Institute της Πράγας που αποτελεί το φορέα που ηγείται του εν λόγω προγράμματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των νομοσχεδίων για την κατά νόμο έγκριση όλων των συμπληρωματικών προϋπολογισμών που περιλαμβάνονται στο επισυνημμένο παράρτημα κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος. Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που το υπ' αριθμόν 1 νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας Νόμος (Αρ. 1) του 2019».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2019 Νόμος του 2019.
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2019.
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θέλει να μιλήσει για την ψηφιακή ασφάλεια;

Κανένας.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Λειτουργίας της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας, ποσού ύψους €350.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων του προϋπολογισμού. Άρθρο 4.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννιά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα εννιά ψήφοι υπέρ. Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννιά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας Νόμος (Αρ. 1) του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για το υπ' αριθμόν 14 θέλει κάποιος να μιλήσει;

Δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού ύψους €600.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Πάμε τώρα στο υπ' αριθμόν 15.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ποσού €78.531 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον, δύο αποχές και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Κωστής Ευσταθίου (ΚΣ ΕΔΕΚ), Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: Ανεξάρτητοι.

Αποχή: Ηλίας Μυριάνθους (ΚΣ ΕΔΕΚ).

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για το έτος 2020.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Νίκος Κέττηρος
Αννίτα Δημητρίου	Πανίκος Λεωνίδου
Γιώργος Κάρουλλας	Πάυλος Μυλωνάς
Αντρέας Καυκαλιάς	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Γιώργος Τ. Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 27 Νοεμβρίου 2019. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για το έτος 2020.

Ο προϋπολογισμός του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για το έτος 2020 είναι ισοσκελισμένος και παρουσιάζει έσοδα ύψους €13.500.000 και δαπάνες του ίδιου ύψους.

Ειδικότερα, ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει κρατική χορηγία ύψους €7.547.510, ποσό ίσο με αυτό που περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου και στον κρατικό προϋπολογισμό για το 2020.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, τα προϋπολογιζόμενα έσοδα του προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2020 κατανέμονται ως ακολούθως:

Γενική κρατική χορηγία	€7.547.510
Δίδακτρα και διαχειριστική χρέωση	€5.115.046
Ειδική κρατική χορηγία (Διαρθρωτικά Ταμεία)	0
Διάφορες εισπράξεις	€837.444
Σύνολο εσόδων	€13.500.000

Περαιτέρω, οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για το έτος 2020 κατανέμονται ως ακολούθως:

Τρέχουσες δαπάνες	€7.647.129
Λειτουργικές δαπάνες	€1.383.510
Διαχειριστικά έξοδα	€2.251.000
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	€1.457.010
Δαπάνες στέγασης	€10.000

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Ανεξάρτητοι.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Αποχή: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Μη προβλεπόμενες δαπάνες

και αποθεματικό

€751.351

Σύνολο εξόδων

€13.500.000

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Οικονομικών και της Ελεγκτικής Υπηρεσίας συμφώνησαν με τις πρόνοιες του προϋπολογισμού.

Ο πρύτανης του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου δήλωσε ότι ο προϋπολογισμός θα καλύψει δαπάνες που αφορούν την εύρυθμη και ομαλή λειτουργία του πανεπιστημίου, καθώς και τη γενικότερη ανάπτυξή του.

Επιπρόσθετα, ο ίδιος αναφέρθηκε σε θέματα που αφορούν τη λειτουργία του πανεπιστημίου, τη στέγαση, τους στόχους, το έργο, τα προγράμματά του, καθώς και τις συνεργασίες του με άλλους οργανισμούς. Επίσης, ο πρύτανης ενημέρωσε την επιτροπή ότι προωθείται η ολοκλήρωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία του πανεπιστημίου, καθώς και η συμμόρφωση με τις υποδείξεις του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης για την ιδρυματική και τις προγραμματικές αξιολογήσεις.

Ο διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του ίδιου πανεπιστημίου ανέφερε ότι έχει καταρτιστεί ο στρατηγικός σχεδιασμός για τη λειτουργία και την περαιτέρω ανάπτυξη του πανεπιστημίου και, όπως επισήμανε, κατά την ετοιμασία του προϋπολογισμού έχουν συμμορφωθεί με όλες τις υποδείξεις και παρατηρήσεις του Υπουργείου Οικονομικών. Σύμφωνα επίσης με τον ίδιο, το πανεπιστήμιο έχει ήδη συμμορφωθεί με τις συστάσεις και εισηγήσεις του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για την περίοδο ελέγχου 2006-2012 και στη συνέχεια θα επακολουθήσει η συμμόρφωση και για τα επόμενα έτη, στο πλαίσιο των νέων ελέγχων που θα διεξαχθούν.

Στα πλαίσια της περαιτέρω μελέτης του προϋπολογισμού η επιτροπή διεξήλθε των προνοιών του και υπέβαλε διευκρινιστικά ερωτήματα για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσής της.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, δήλωσε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του προϋπολογισμού για την κατά νόμο έγκρισή του στο πλαίσιο της συζήτησής του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού ύψους €13.500.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού/εκλογής, προαγωγής/ανέλιξης και πρώτου διορισμού/εκλογής και προαγωγής/ανέλιξης. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 8.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Άρθρο 9.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Απαγόρευση διενέργειας δαπάνης για απασχόληση με οποιοδήποτε τρόπο συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 12.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 13.

Εφαρμογή των προνοιών για μείωση απολαβών και τη μη παραχώρηση προσαυξήσεων. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε.

Όταν είναι έτοιμα, ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα εγκρίνονται τα άρθρα 1 έως 14.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2020 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας για το έτος 2020.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2020 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Νίκος Κέττηρος

Αννίτα Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Κάρουλλας

Παύλος Μυλωνάς

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Αντρέας Καυκαλιάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2019. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου (ONEK) και του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου. Σημειώνεται ότι, παρ' όλο που κλήθηκαν να παραστούν όλες οι οργανώσεις νεολαίας, μόνο η οργάνωση νεολαίας του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ONEK για το έτος 2020.

Ο προϋπολογισμός του ONEK για το έτος 2020 προβλέπει έσοδα ύψους €13.775.814 και δαπάνες ύψους €14.275.814.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Ο προϋπολογισμός του ONEK για το έτος 2020 είναι ελλειμματικός, όπως και ο περσινός του 2019, κατά €500.000. Σημειώνεται ότι υποβάλλεται ελλειμματικός προϋπολογισμός κατόπιν συνεννόησης του ONEK με το Υπουργείο Οικονομικών και υπό την προϋπόθεση κάλυψης του ελλείμματος μέσω έγκρισης διάθεσης μέρους του ποσού που συσσωρεύτηκε σε δύο λογαριασμούς του ONEK που αφορούν τα προγράμματα «Youth in Action» και «Eurodesk», το οποίο ανέρχεται σε €1,3 εκατομ.

2. Οι δαπάνες του προϋπολογισμού του ONEK για το 2020 κατανέμονται ως εξής:

	€
• Δαπάνες προσωπικού	1.485.129
• Άλλες δαπάνες	12.690.685
• Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	<u>100.000</u>
Σύνολο δαπανών	€14.275.814

3. Το ύψος της κρατικής χορηγίας που προβλέπεται για το 2020 είναι €3.300.000, παραμένοντας στα επίπεδα του 2019.

4. Ο προϋπολογισμός του ONEK έτυχε μελέτης τόσο από το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας όσο και από το Υπουργείο Οικονομικών. Το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του, ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 2019, ζήτησε όπως ενσωματωθούν συγκεκριμένες εισηγήσεις στον προϋπολογισμό, πριν από την προώθησή του στο Υπουργικό Συμβούλιο. Επισημαίνεται ότι έχουν υιοθετηθεί οι εν λόγω εισηγήσεις του Υπουργείου Οικονομικών και ενσωματώθηκαν στο κείμενο του προϋπολογισμού.

5. Ο ONEK έχει καθορίσει διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου μέσα στα πλαίσια των παρατηρήσεων και εισηγήσεων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Οι εκπρόσωποι του αρμόδιου υπουργείου και του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησαν με τις πρόνοιες του προϋπολογισμού.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας δεν προέβη σε συγκεκριμένες παρατηρήσεις επί των προνοιών του προϋπολογισμού, αλλά έδωσε επεξηγήσεις σε ερωτήματα που τέθηκαν από μέλη της επιτροπής.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του προϋπολογισμού ενώπιον της επιτροπής ο Πρόεδρος του ONEK ενημέρωσε την επιτροπή για το έργο, τα προγράμματα και τους στόχους του ONEK. Περαιτέρω, ο ίδιος έδωσε επεξηγήσεις για θέματα που αφορούν τα διάφορα προγράμματα και τις δράσεις του ONEK, καθώς και τη στήριξη που παρέχεται σε νέους ανθρώπους μέσα από αυτά.

Στη συνέχεια τα μέλη της επιτροπής υπέβαλαν αριθμό ερωτημάτων, για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσής τους σε σχέση με τις πρόνοιες του υπό εξέταση προϋπολογισμού.

Επιπρόσθετα, η επιτροπή ζήτησε από τον ONEK όπως της σταλούν και γραπτώς στοιχεία σε σχέση με τα ερωτήματα που εγέρθηκαν από την επιτροπή. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων ζητήθηκαν και στοιχεία για τις χορηγίες που έχουν δοθεί από τον ONEK κατά το τρέχον έτος και σε ποιους, καθώς και κατάλογος με τα προγράμματά του.

Επίσης, η επιτροπή υπέδειξε την ανάγκη συμμετοχής του ONEK και σε δράσεις στήριξης και απεξάρτησης νεαρών που είναι χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών. Επιπρόσθετα, η επιτροπή επισήμανε την ανάγκη δημιουργίας μηχανισμού ενημέρωσης των νέων όσον αφορά τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας.

Επίσης, επισημάνθηκε από την επιτροπή το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που πρέπει να επιδεικνύεται από τον ONEK όσον αφορά τους νέους που ζουν στην ύπαιθρο και στις απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν κατά την εξέταση του προϋπολογισμού συμφώνησαν με την προώθησή του στην ολομέλεια για την κατά νόμο έγκρισή του.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, δήλωσε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του προϋπολογισμού για την κατά νόμο έγκρισή του στα πλαίσια της συζήτησής του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής:

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Απολογούμαι συνάδελφοι, μια κουβέντα μόνο.

(Μη ευκρινή σχόλια)

Ε, η ώρα της αλήθειας τώρα!

Οι ευαισθησίες μας για τους νέους, για μέτρα, για πολιτικές εδώ αποκαθλώνονται, έτσι; €3,3 εκατομ., κύριε Πρόεδρε, τα διαθέσιμα από το κράτος κονδύλια προς τον ΟΝΕΚ, τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου, για να ασκήσει πολιτική υπέρ των νέων. €3,3 εκατομ.! Φτώχιες, κύριε Πρόεδρε!

Την ίδια στιγμή ο γνωμοδοτικός ρόλος, ο συμβουλευτικός ρόλος του Οργανισμού Νεολαίας προς την κυβέρνηση, προς την πολιτεία είναι υποβαθμισμένος σχεδόν σε ανυποληψία. Και αυτό ένα μεγάλο πρόβλημα σε σχέση με τις προσεγγίσεις μας, τις εκτιμήσεις μας απέναντι στους νέους ανθρώπους.

Και ένα τρίτο και τελευταίο σημείο, κύριε Πρόεδρε. Έχουμε σημειώσει κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή Οικονομικών την ανάγκη ο Οργανισμός Νεολαίας να κάνει περισσότερα πράγματα σε ό,τι αφορά τον στρατηγικό στόχο για τη νεολαία που είναι η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Προγράμματα σε ευάλωτες ομάδες νέων σε υποβαθμισμένες περιοχές. Είναι μια αναγκαιότητα την οποία έχουμε σημειώσει κατά τη διάρκεια της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Φαίνεται ο κ. Καυκαλιάς δεν έχει ακούσει ούτε για την εθνική στρατηγική για τη νεολαία, που παρουσιάστηκε τον Μάιο του 2017 και είναι σε εφαρμογή, στηριζόμενη σε έξι πυλώνες, και είναι η πρώτη ουσιαστική αλλαγή, κύριε Καυκαλιά, που έγινε στον Οργανισμό Νεολαίας, μετά που προήδρευε ο κ. Λιλλήκας στις αρχές της δεκαετίας του '90. Και, αντί αυτό να το αναγνωρίσετε, έρχεστε εδώ με τη γνωστή σας τακτική να τα μηδενίσετε όλα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μία υπόμνηση. Επειδή μέσα από τα έργα μας κρινόμαστε, το πόσο σημαντική προτεραιότητα είναι η νεολαία για την κυβέρνηση Αναστασιάδη μπορεί να εξαχθεί ως συμπέρασμα και από το γεγονός ότι είναι ακέφαλος ο οργανισμός αυτός. Έσπευσε να στείλει στο Προεδρικό τον κ. Σεντώννα, αλλά δε μερίμνησε να στελεχώσει επαρκώς τον ίδιο οργανισμό. Όλα τα υπόλοιπα εκανονίστε τα. Το συγκεκριμένο προφανώς δεν αποτελεί προτεραιότητα και οι αλήθειες δεν πρέπει να σας ενοχλούν. Να τις δέχεστε ως κριτική!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίπλαρος.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαστε εδώ, για να λέμε τις αλήθειες. Ακριβώς επειδή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναγνωρίζει τον ρόλο που είχε ο κ. Σεντώννας -και νομίζω απ' όλους αναγνωρίζεται το έργο το οποίο έχει επιτελέσει- τον έχει μεταφέρει, ναι, στο Προεδρικό σε μία νευραλγική θέση ακριβώς και να παρακολουθεί και να ενισχύει και τον Οργανισμό Νεολαίας και σίγουρα να είναι ακόμη πιο, αν θέλετε, κοντά στο κέντρο λήψεως αποφάσεων.

Άρα, κύριε Δαμιανού, θεωρώ ότι το επιχείρημα το οποίο έχετε θέσει καταρρίπτεται, αν το δει κανείς από την ορθή αντίληψη και όχι από τη λανθασμένη, στην οποία έχετε αναφερθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λόγω της πίεσης του χρόνου, πραγματικά δε θέλαμε να διευρύνουμε τη συζήτηση, γιατί θα έχουμε και την ευκαιρία στους προϋπολογισμούς να πούμε περισσότερα πράγματα, όμως δεν άκουσα απάντηση για το γεγονός το αναντίλεκτο που τεκμηριώνεται από τα γεγονότα ότι ουσιαστικά έχουμε έναν υποβαθμισμένο προϋπολογισμό, πενιχρό, που αφορά ειδικά στα προγράμματα του Οργανισμού Νεολαίας, και έχουμε υποβάθμιση του πιο σημαντικού ρόλου που έχει να διαδραματίσει, του συμβουλευτικού του ρόλου προς όλες τις κρατικές υπηρεσίες και τμήματα. Εάν δούμε ευρύτερα την εικόνα όμως -και δε θα αναλύσω- θα διαπιστώσουμε ακριβώς απαξίωση απέναντι στους νέους και στο γεγονός ότι έχει καταστεί άπιαστο όνειρο η απόκτηση ιδιόκτητης κατοικίας από τους περισσότερους εξαιτίας της ανύπαρκτης

στεγαστικής πολιτικής αυτής της κυβέρνησης. Το ίδιο συμβαίνει, όταν μιλούμε για τους εργαζόμενους νέους, που είναι τα μεγαλύτερα θύματα της δραματικής μείωσης μισθών που είχαμε ιδιαίτερα το '13, με τους μισθούς να παραμένουν εκεί στα €500, €600 και €700 για πάρα πολλούς νέους μας. Μπορούμε να το επεκτείνουμε όμως και σε μια σειρά από άλλους τομείς της κυβερνητικής πολιτικής. Δείχνουν ακριβώς αδυναμία αντιμετώπισης των προβλημάτων που αφορούν στους νέους ανθρώπους. Δε θέλω να το επεκτείνω άλλο, έχει και πολλά άλλα, μένω ως εδώ και θα πούμε περισσότερα στους προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ονούφριος Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, το ποιοι έριξαν τους νέους στο βάραθρο της ανέχειας μέσα από τις οικονομικές τους πολιτικές είναι πολύ καλά γνωστό στην κοινωνία, αλλά και εμείς γι' αυτό επιφυλασσόμαστε να τα πούμε από βδομάδας. Προς το παρόν να επισημάνω ότι οι δαπάνες του Οργανισμού Νεολαίας είναι €14,3 εκατομ. ασχέτως της κυβερνητικής χορηγίας, που είναι στα ίδια επίπεδα, κύριε Καυκαλιά, με πέρσι.

Ευχαριστώ πολύ. Να μείνω ως εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να επεκτείνω τη σκέψη του συνάδελφου του Γιώργου Λουκαΐδη, που έν' σωστή, ότι οι νέοι σήμερα υποαπασχολούνται, αλλά το χειρότερο ξέρετε ποιο είναι; Τους εκμεταλλεύεται το ίδιο το κράτος, όπως κάμνουν πολλές φορές οι ιδιώτες εργοδότες. Πάρα πολλοί νέοι με διάφορα προγράμματα του κράτους απασχολούνται στο κράτος με €500, €600. Ακούστε τέχνη που ανακάλυψε το κράτος. Κάμνει σύμβαση αυτοεργοδοτούμενου και τον βάζει και πληρώνει ΦΠΑ και κοινωνικές ασφαλίσεις. Δηλαδή, αν του δίνει €600, τα €250 πκιάννει τα! Έγινε συζήτηση στην επιτροπή Ελέγχου και αυτό που κάμνει το κράτος είναι παράνομο και καλώ την κυβέρνηση αυτή την απαράδεκτη τακτική και πρακτική να την ακυρώσει και να την αναθεωρήσει. Είναι αδιανόητο το κράτος να δίνει μισή απασχόληση στους νέους και να τους χρεώνει είτε ΦΠΑ είτε κοινωνικές ασφαλίσεις είτε και τα δύο μαζί. Έτσι εφεύρεση μόνο η κυβέρνηση τούτη ανακάλυψε!

(Μη ευκρινή σχόλια)

Ναι, έν' επιχειρηματίες! Κάμνει τους ολόμαυρους τζιαι έν' επιχειρηματίες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δεν είχα πρόθεση να παρέμβω, κύριε Πρόεδρε, αλλά, επειδή επεκτάθηκε η συζήτηση πάνω στην εκμετάλλευση των νέων μας από κάποιους επιτήδειους εργοδότες με εξευτελιστικούς μισθούς και αντιλήφθηκα ότι αυτή είναι μια γενική ευαισθησία, αναμένω ότι η πρόταση νόμου που καταθέσαμε για την κατοχύρωση εθνικού κατώτατου μισθού στα €1.125 σύντομα θα έλθει στην ολομέλεια και αναμένω ότι θα περάσει ομόφωνα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ήθελα απλά να απαντήσω στον φίλο μου τον Αντρέα, επειδή ο κ. Λουκαΐδης είπε ότι δεν απαντήσαμε. Δεν είναι μόνο ο δημόσιος τομέας που μπορεί να προσφέρει στους νέους, αλλά και ο ιδιωτικός τομέας. Υπάρχουν πολλά προγράμματα από διάφορες οργανώσεις εθελοντικές και μη κερδοσκοπικές, οι οποίες μπορούν και προσφέρουν στους νέους.

Εν πάση περιπτώσει, μιας και ανέφερε και ο κ. Κουλίας το θέμα των νέων ότι είναι παραμελημένοι, εγώ λέω ότι δεν είναι παραμελημένοι, είναι καταπατημένοι από εμάς, τη γενεά τη δική μας. Το είπε και ο Μάριο Ντράγκι, ο τέως Διοικητής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, κάτι που είπα και εγώ πολλές φορές. Ο Ντράγκι είπε ότι δυστυχώς οι νομοθεσίες, οι εργαζόμενοι, οι παλαιοί εργαζόμενοι στην Ευρώπη γενικά - γιατί δεν είναι μόνο κυπριακό φαινόμενο- προσπατεύονται υπερβολικά από νομοθεσίες και μέσω των συντεχνιών τους σε βαθμό που κοστίζουν τόσο πολύ, που δεν περισσεύουν χρήματα, για να κάνουμε

ανάπτυξη για τους νέους. Το είπε ο Μάριο Ντράγκι και το είπα και εγώ πάρα πολλές φορές και, άμα το σκεφτείτε, αυτό το κράτος ξοδεύει 40%-42% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος για δημόσιες δαπάνες. Αυτά τα χρήματα θα μπορούσαν να ήταν λιγότερα, για να είναι χαμηλότερες οι φορολογίες, για να μπορούν οι επιχειρήσεις να δημιουργούν θέσεις εργασίας και να προσλαμβάνουν νέους ανθρώπους.

Εσείς γελάτε, αλλά δεν καταλαβαίνετε, γι' αυτό γελάτε. Δυστυχώς, δυστυχώς...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυβερνάτε οχτώ χρόνια. Γιατί δεν το έκαμες, κύριε;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυβερνάς οχτώ χρόνια, κάμε το! Ποιου το λες;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Κουλία, αν ήμουν εγώ κυβέρνηση από μόνος μου, θα τα έκανα. Απλώς...

(Γέλια)

Είναι καιρός να καταλάβετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάντως εμένα μου αρέσουν τα κέφια που έχετε, διότι έχουμε ακόμα τριάντα οχτώ θέματα...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...οπότε με έτσι κέφια έχω την εντύπωση ότι δε θα κουραστείτε!

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι πλήρως το αντιπολιτευτικό μένος ή οίστρο του ΑΚΕΛ, των εξ αριστερών συναδέλφων...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Λοιπόν, αντιλαμβάνομαι πλήρως τον αντιπολιτευτικό οίστρο του ΑΚΕΛ, αλλά ας δουν τον μέσο όρο ηλικίας των υπουργών επί διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια και τον μέσο όρο ηλικίας του Υπουργικού Συμβουλίου επί Νίκου Αναστασιάδη, για να δούμε ποιος εκτιμά και σέβεται περισσότερο τους νέους.

Όσον αφορά την ανεργία, νομίζω είναι τουλάχιστον ντροπή το 17% που παρέδωσαν να το συγκρίνουν με το 6% που είναι σήμερα, γιατί το 17% του 2013 στην παράδοση περιλάμβανε πολλές χιλιάδες νέους οι οποίοι σήμερα βρήκαν εργασία.

Επίσης, ο μηδενισμός σε σχέση με προγράμματα για τη νεολαία από την αντιπολίτευση είναι εντελώς ανεδαφικός. Αυτή η κυβέρνηση με τα προγράμματα της ΑΝΑΔ, με τα φορολογικά κίνητρα για καινοτόμες επιχειρήσεις και πάρα πολλά άλλα έχει δώσει την ευκαιρία και πολλοί νέοι επαναπατρίζονται.

Και μην αναφέρεστε στο θέμα της στέγασης, κύριε Λουκαΐδη, γιατί, αν υπάρχει πρόβλημα στη στέγαση, οφείλεται κυρίως στις χιλιάδες οικονομικούς μετανάστες τους οποίους βαφτίσατε πολιτικούς πρόσφυγες, δείχνοντάς τους τα παραθυράκια του νόμου. Θεωρείτε ότι αυτοί δεν πρέπει να στεγαστούν; Όταν δώσαμε όλα τα οικονομικά κίνητρα των €2.000 και €2.500 μετρητά σε οικονομικούς μετανάστες τρία-τέσσερα χρόνια στην Αρχή Ασύλου, τρία-τέσσερα στην Αναθεωρητική Αρχή Ασύλου και τρία-τέσσερα στο Ανώτατο Δικαστήριο, επί δέκα ή δώδεκα χρόνια πληρώναμε κάποιους οι οποίοι δεν ήταν πολιτικοί πρόσφυγες αλλά οικονομικοί μετανάστες. Αυτό εξυπηρετούσε την πολιτική σας και όλες τις άλλες πολιτικές που οδήγησαν στην κεντρομόλο των ξένων στην Κύπρο. Όλοι αυτοί όμως μαζί με τους 1 700 τότε Παλαιστίνιους από το Ιράκ που πολιτογραφήσατε Κυπρίους πρέπει να στεγαστούν. Και, για να στεγαστούν αυτοί, αντιλαμβάνεστε ότι ανεβάζουν δραματικά το ύψος των ενοικίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κύριοι, για πρώτη φορά στην ιστορία της Βουλής έχετε την ευχέρεια να έχετε πριν από τη συζήτηση των προϋπολογισμών όλους τους προϋπολογισμούς τούτους. Θεωρούσα ότι με σύντομες παρεμβάσεις και επί της ουσίας θα μπορούσατε να κλείσετε και να πείτε αύριο πάνω στις πολιτικές όσα θέλετε. Δέστε και λίγο ορισμένα πράγματα που επετύχετε, αξιοποιήστε τα θετικά!

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα τον λόγο, για να αστείψω λίγον τον κ. Μαυρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστείευόμενος)

Μόνο τον κ. Μαυρίδη ή και τον κ. Κυπριανού;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αρχικά εξήτησα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξεκινούμε καλό τα αστεία τωρά!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μερικά δευτερόλεπτα και να κάτσω, παρ' όλο που το θέμα είναι πολύ σοβαρό τζιαι δεν είναι, για να αστείευκόμαστε μεταξύ μας, εν' η αλήθεια, αλλά, όταν ακούεις τον κ. Μαυρίδη, αποκαλύπτεται αυτό που δεν ακούμε στην ολομέλεια και είναι η κυβερνητική πολιτική. Και είναι αποκαλυπτικός πάντα ο κ. Μαυρίδης απ' αυτή την άποψη, διότι βκάλει τα σώψυχα της παράταξής του!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Και πρέπει να είναι!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αυτά που δεν ομολογούνται, αλλά γίνονται στην πράξη!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Πρέπει να είναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Οπότε, για τους χαμηλούς μισθούς των νέων εργαζομένων ευθύνονται οι παλαιότεροι εργαζόμενοι, τελεία! Ποιος μπορεί να διαφωνήσει; Όχι οι εργοδότες, όχι αυτοί που τους εκμεταλλεύονται, αλλά οι πιο παλιοί εργαζόμενοι, που μπορεί να παίρνουν €1.200 αντί €600. Λοιπόν, είναι ο νεοφιλελευθερισμός σε όλο του το μεγαλείο!

Αλλά τα άλλα που είπε ο κ. Κυπριανού, τα οποία επίσης είναι σοβαρά, είναι επικίνδυνα από μια άλλη άποψη. Διερωτώμαι... οι συνάδελφοι -εν ηξέρω, έφυγε τζιαι η Στέλλα η Κυριακίδου που ήμασταν στο Συμβούλιο της Ευρώπης- αν θα μπορούσε να σηκωθεί κάποιος συνάδελφος στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης και να μιλήσει έτσι όπως ακούσαμε τον κ. Κυπριανού! Λυπούμαι πραγματικά! Λυπούμαι πραγματικά!

Τωρά οι αριθμοί βέβαια, πέρα από την προπαγάνδα και τα ψέματα που λέγονταν επί προ-προηγούμενης διακυβέρνησης, που επήρε μέτρα και μειωθήκαν σημαντικά τα φαινόμενα εκμετάλλευσης του πλαισίου, σήμερα έχουμε μια εικόνα πολύ χειρότερη σε αριθμούς και αναλαμβάνουμε πολύ μεγαλύτερη ευθύνη -σωστά, ως οφείλουμε- με βάση τις διεθνείς συνθήκες, για τις τριάντα τόσες χιλιάδες αιτούντων προστασία που είναι στη χώρα... Είναι πολύ μεγαλύτεροι οι αριθμοί. Τζιαι σήμερα, οι άνθρωποι τούτοι παίρνουν επίδομα ενοικίου -που πάει κατευθείαν στον ιδιοκτήτη, δεν παίρνουν σεντ εις τα χέρια τους- παίρνουν κουπόνια, για να πάρουν τα φαγητά για εκείνους τζιαι για τα παιδιά τους, τζιαι τους δίνεται ένα μικρό ποσό rocket money. Όμως έχουμε δραματική αύξηση -τα λέω για τον υπουργό σας- πολύ μεγαλύτερη απ' εκείνη που υπήρχε είτε επί Τάσσου Παπαδόπουλου είτε επί Δημήτρη Χριστόφια, γιατί έχουμε υποχρεώσεις διεθνείς, ναι. Τζιαι πρέπει να δούμε τις αιτίες του προβλήματος και πρέπει να βλέπουμε τους ανθρώπους. Το βασικό βέβαια είναι ότι πρέπει να σεβόμαστε τα ανθρώπινα δικαιώματα και να μη μιλούμε με τρόπο που παραπέμπει... Να μην το πω, άτε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρ' όλο που έπρεπε λογικά να χαρούμε που έχουμε τους προϋπολογισμούς των ημικρατικών πριν τους γενικότερους προϋπολογισμούς τζιαι να συζητήσουμε επί των τροπολογιών, έχουμε πλατειάσει πάρα πολύ. Εγώ εκείνο που θέλω να σημειώσω -και επί του συγκεκριμένου προϋπολογισμού, που είναι του Οργανισμού Νεολαίας, αλλά γενικότερα και επί όλων των προϋπολογισμών- το έχω καημό να ακούσω ένα θετικό για τούτη τη διακυβέρνηση 'πού την αριστερά! Δε βλέπουν τίποτε θετικό ότι κάμνουμε! Η αντιδιαστολή της άποψης της αριστεράς και του κόσμου έχει διαφανεί στις τελευταίες προεδρικές εκλογές. Αυτό είναι ξεκάθαρο. Ο Οργανισμός Νεολαίας έχει παράξει σημαντικό έργο, έχει συμβάλει και εισακούεται από την κυβέρνηση, γι' αυτό και υπάρχουν συγκεκριμένες πολιτικές για τους νέους σε όλα τα υπουργεία και δε μετριέται ο προϋπολογισμός για τη νεολαία με τα €3,5 εκατομ. του οργανισμού. Υπάρχουν οριζόντια προγράμματα αρκετά, υπάρχει η στήριξη, υπάρχει ο σεβασμός στους νέους ανθρώπους και αυτό αποδεικνύεται και με την τοποθέτηση του προέδρου του οργανισμού σε κυβερνητικό πόστο.

Τη γενικότερη πολιτική της κυβέρνησης, αν θέλετε, θα έχουμε την ευχέρεια να τη συζητήσουμε στους προϋπολογισμούς την επόμενη εβδομάδα, όμως με το να μηδενίζετε τα πάντα, δε νομίζω ότι κερδίζει κανείς. Σίγουρα κάμνοντας έργο, παράγοντας μια κυβέρνηση, θα κάμνει και τα λάθη της. Και έχουμε κάμει λάθη. Αλλά προτιμούμε να παράγουμε προς το θετικό και ας κάμνουμε λάθη. Έχει άλλους που 'χουν κάμει πολύ περισσότερα λάθη. Έχει άλλους που πήραν την ανεργία 'πού το 3% και την παράδωσαν στο 15%. Φυσικά δεν είμαστε εμείς αυτοί!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πολύ σύντομα, γιατί θα τα πούμε στη συζήτηση των προϋπολογισμών, αλλά συμφωνώ απόλυτα. Μιλούμε για τότε όμως, όταν ήταν αυτή η κυβέρνηση, γιατί αυτή η κυβέρνηση άλλαξε τα δεδομένα σε σχέση με τα επιδόματα. Άρα, τώρα είναι διαφορετικά από τότε, αλλά τώρα υπάρχουν άλλα προβλήματα και έχουμε ξεχειλώσει τις ευρωπαϊκές Οδηγίες, κύριε Πρόεδρε, ενσυνείδητα. Υπάρχει αμφιβολία ότι σήμερα αυτοί που έρχονται με συστάσεις από τις χώρες τους -και δεν είναι πολιτικοί πρόσφυγες όταν τους συστήνει η χώρα τους, όταν τους δίνει έγγραφα- έρχονται ως εργάτες και στις δύο μέρες ζητούν πολιτικό άσυλο; Άσυλο! Άσυλο! Έμαθαν το κόλπο! Και υπάρχει αμφιβολία ότι επί προηγούμενης κυβερνήσεως, όταν δίναμε οικονομικά κίνητρα συγκεκριμένα... υπήρχαν και δύο δημόσιοι υπάλληλοι. Και πέστε μου πόσοι δημόσιοι υπάλληλοι, κύριε Πρόεδρε, έχουν εγκαταλείψει τις εργασίες τους. Ο ένας ήταν λειτουργός του Γραφείου Ευημερίας, η άλλη ήταν στη Γενική Εισαγγελία λειτουργός. Ξέρετε πολλούς που έχουν εγκαταλείψει τες δουλειές τους στη δημόσια υπηρεσία, ανώτερες θέσεις, για να δημιουργήσουν τον ΚΙΣΑ και να έχουν εισοδήματα από εκεί; Και αυτοί είναι ο κ. Πολυκάρπου και η κυρία του, τους οποίους τότε στήριξε, αν ενθυμείστε πάρα πολύ καλά, ο τότε Υπουργός Εσωτερικών...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να μην αναφερόμαστε σε ονόματα...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πλήρωσαν πολλά εκατομμύρια αυτός ο λαός και ο φορολογούμενος, όχι σε δικαιούχους, γιατί πρώτοι προστατεύουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ευρωπαϊκές Οδηγίες, αλλά σ' αυτούς που έκαναν κόλπο, κόλπο για να παραμείνουν στην Κύπρο, ενώ δεν ήταν πολιτικοί πρόσφυγες, δέκα και δώδεκα χρόνια, εκμεταλλευόμενοι το σύστημα και εκμεταλλευόμενοι τα παραθυράκια που τους άνοιγαν κάποιοι επιτήδειοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάριος Μαυρίδης και μετά ο Γιώργος Λουκαΐδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ τον Γιώργο Λουκαΐδη, ο οποίος μου δίνει την ευκαιρία να διορθώνω κάποια πράγματα, που είναι λάθος -αυτά που είπατε δηλαδή- και επίσης να αναφέρομαι και σε πολιτικές οι οποίες θα βελτιώνουν τα πράγματα και την οικονομία, αλλά και την κοινωνία. Οι μισθοί καταγράφουν σημαντική αύξηση από το 2013 -απ' εκεί που είχαν πέσει μετά την κρίση- μέχρι το 2019. Αν θέλετε, να ελέγξετε τα στοιχεία. Και ο λόγος που υπάρχει πρόβλημα, που υπάρχει πρόβλημα ανεργίας στους νέους, είναι λόγω της λανθασμένης δομής του εκπαιδευτικού συστήματος που έχουμε στην Κύπρο. Θα έπρεπε να είχαμε ένα σύστημα το οποίο να επιτρέπει στον φοιτητή, στον μαθητή σε οποιοδήποτε στάδιο της μόρφωσής του να επιλέγει πού θα πάει, θα έπρεπε να είχαμε αυτόνομα σχολεία. Βεβαίως να παίρνει τα δίδακτρα από την κυβέρνηση με voucher και να πληρώνει. Με αυτό τον τρόπο θα δημιουργείτο και υγιής ανταγωνισμός και θα είχαμε καλύτερα αποτελέσματα, αλλά πρωτίστως θα γινόταν μία βέλτιστη κατανομή του εργατικού δυναμικού στους διάφορους τομείς της οικονομίας, διότι θα μπορούσε να δουλέψει η ελεύθερη αγορά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δε θα απαντήσω τίποτε επί της ουσίας, κύριε Πρόεδρε, αλλά νομίζω γινόμαστε όλοι συνένοχοι, εάν κάποιος συνάδελφός αναφέρεται με αυτόν τον -επιτρέψτε μου να πω- απαράδεκτο έως ανήθικο τρόπο για ακτιβιστές ενώπιον της ολομέλειας και εμείς σιωπούμε. Και ο λόγος που έχω πάρει τον λόγο είναι για να πω ξανά ότι στο Συμβούλιο της Ευρώπης αυτές τις οργανώσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων, τους ακτιβιστές, τους έχουμε ως τους καλύτερους συνεργάτες και μόνο σε δικτατορικά καθεστώτα, φασιστικά, είναι που βρίσκουμε μια παρόμοια αντιμετώπιση απέναντι σε αυτές τις οργανώσεις και τα οργανωμένα σύνολα. Εάν κάποιος έχει στοιχεία για διάπραξη ποινικών αδικημάτων, διότι περί αυτού πρόκειται, είχε και έχει υποχρέωση να τα καταθέτει, για να οδηγηθούν στη δικαιοσύνη όποιοι έχουν πιθανώς ευθύνες, διαφορετικά είναι εκτός από όλα όσα ανέφερα και κοινός συκοφάντης!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Νεολαίας ποσού που δεν υπερβαίνει τα €14.275.814 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Διάθεση ειδικών εμβαζομένων/εισπραττομένων ποσών για υλοποίηση συγκεκριμένων σκοπών/προγραμμάτων. Άρθρο 5.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο επί των δαπανών και εσόδων. Άρθρο 6.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 7.

Αναστολή πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 8.

Εφαρμογή διατάξεων για μείωση απολαβών και μη παραχώρηση προσαυξήσεων σε υπηρετούντες στον Οργανισμό Νεολαίας. Άρθρο 9.

Υπερωριακή απασχόληση. Άρθρο 10.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού για κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 11.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 12.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 13.

Εναλλαξιμότητα νεοδιοριζόμενων υπαλλήλων. Άρθρο 14.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ και μία ψήφο εναντίον, τα άρθρα 1 μέχρι 15 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ και μία ψήφο εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 18 θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος (Αρ. 2) του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €5.173.181.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος (Αρ. 2) του 2019»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Χρίστος Χρίστου

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Νίκος Νουρής

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Γιώργος Λουκαΐδης

Αδάμος Αδάμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και την 21^η Νοεμβρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ). Το Υπουργείο Οικονομικών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής. Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Μαρίνος Μουσιούττας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΟΚΥΠΥ συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €5.173.181 για την κάλυψη δαπανών που αφορούν την πρόσληψη επιπρόσθετου προσωπικού για τις νέες θέσεις προσωπικού υποδοχής, λειτουργών πληροφορικής, προϊσταμένου μονάδας, επιχειρησιακών διευθυντών και διευθυντή μεταμοσχευτικού κέντρου, την καταβολή επιδομάτων, την αγορά φαρμάκων και την αγορά λογισμικού συστήματος.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα από το Υπουργείο Υγείας στοιχεία, το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ στη συνεδρία του ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2019, αφού μελέτησε τις μέχρι τώρα ενέργειες των διευθύνσεων, τις αλλαγές που συντελούνται στον τομέα της υγείας, καθώς και την ανάγκη ενίσχυσης των υγειονομικών κέντρων και των νοσηλευτηρίων με υποστηρικτικό προσωπικό, υπέβαλε αίτημα προς το Υπουργείο Υγείας για την ανάγκη πλήρωσης δέκα νέων θέσεων προσωπικού υποδοχής για την εξυπηρέτηση των ασθενών και τη στελέχωση των νοσηλευτηρίων και των κεντρικών γραφείων του οργανισμού με εξειδικευμένο προσωπικό. Επιπλέον, το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ ενέκρινε τις αμοιβές που αφορούν τα επιδόματα θέσεως υπαλλήλων και τα επιδόματα υπερωριακής απασχόλησης των ιατρών που υπέγραψαν συμβόλαιο με τον ΟΚΥΠΥ και έκρινε σκόπιμη την υποβολή αιτήματος προς το Υπουργείο Υγείας για την καταβολή τους.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, έπειτα από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με την οποία καθορίστηκε όπως μετά την 1^η Σεπτεμβρίου 2019 δεκαπέντε φαρμακεία παραμείνουν ανοικτά για την κάλυψη των αναγκών των ασθενών στις απομακρυσμένες περιοχές, το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ έκρινε

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Ανεξάρτητοι.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

σκόπιμη την ανάγκη αγοράς φαρμάκων μέχρι και το τέλος του 2019.

Τέλος, το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ έκρινε σκόπιμη την ανάγκη αγοράς λογισμικού συστήματος LIS (Laboratory Information System) για σκοπούς ολοκλήρωσης της διασύνδεσης όλων των εργαστηρίων με το σύστημα του ΟΑΥ για την ορθή υποβολή όλων των απαιτήσεων προς τον ΟΑΥ, δεδομένου ότι στο παρόν στάδιο τα αιτήματα αποστέλλονται είτε με τηλεομοίτυπο είτε δε στέλνονται, με αποτέλεσμα ο οργανισμός να ζημιώνει από τα έσοδά του.

Το Υπουργείο Υγείας, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω, κατέθεσε τον υπό συζήτηση συμπληρωματικό προϋπολογισμό στη Βουλή για έγκριση.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενες συμπληρωματικές πιστώσεις κατανέμονται ως ακολούθως:

1. Μισθοί υπαλλήλων ύψους €190.053 για τριάντα επτά (37) νέες θέσεις που κρίνονται απαραίτητες για την ομαλή λειτουργία του οργανισμού, των νοσηλευτηρίων και των κέντρων υγείας [δέκα (10) για προσωπικό υποδοχής, είκοσι (20) για λειτουργούς πληροφορικής, μίας (1) για προϊστάμενο μονάδας, πέντε (5) για επιχειρησιακούς διευθυντές και μίας (1) για διευθυντή μεταμοσχευτικού κέντρου].
2. Επίδομα ευθύνης για τον διευθυντή Μεταμοσχευτικού Κέντρου ύψους €4.160.
3. Επίδομα σε ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό αγροτικών περιοχών ύψους €24.000.
4. Υπερωριακή αμοιβή σε ιατρικό προσωπικό για έξι μήνες, ήτοι από την 1^η Ιουλίου 2019 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2019, ύψους €460.037.
5. Κατ' αποκοπή υπερωριακή αμοιβή σε ιατρικό προσωπικό για έξι μήνες, ήτοι από την 1^η Ιουλίου 2019 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2019, ύψους €979.600.
6. Επίδομα βάρδιας σε ιατρικό προσωπικό για έξι μήνες, ήτοι από την 1^η Ιουλίου 2019 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2019, ύψους €68.920.
7. Επίδομα κατά τις Κυριακές και τις αργίες στην περίοδο βάρδιας σε ιατρικό προσωπικό για έξι μήνες, ήτοι από την 1^η Ιουλίου 2019 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2019, ύψους €415.918.
8. Επίδομα επιφυλακής σε ιατρικό προσωπικό, ήτοι από την 1^η Ιουλίου 2019 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2019, ύψους €1.522.820.
9. Συνεισφορές εργοδότη στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής, Ταμείο Τερματισμού Απασχόλησης και συνεισφορές στο ΓΕΣΥ για υπαλλήλους ύψους €507.673.
10. Αγορά φαρμάκων για δεκαπέντε φαρμακεία που θα παραμείνουν ανοικτά για την κάλυψη των αναγκών των ασθενών στις απομακρυσμένες περιοχές ύψους €500.000.
11. Αγορά του μηχανογραφικού συστήματος LIS (Lab Information System) για τη μηχανογράφηση και σωστή διασύνδεση των εργαστηρίων με το σύστημα του ΟΑΥ ύψους €500.000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, τάχθηκε ομόφωνα υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο. Σημειώνεται ωστόσο ότι η επιτροπή εκφράζει την έντονη δυσαρέσκειά της για τη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται στην υλοποίηση της διαδικασίας αυτονόμησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Την ίδια ώρα που θα ψηφίσουμε και θα στηρίξουμε τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας, δεν μπορούμε να μην αναφερθούμε στις αμαρτίες αυτής της κυβέρνησης σε σχέση με τον ίδιο τον ΟΚΥΠΥ.

Ψηφίσαμε, αν θυμάστε, το νομοσχέδιο και μετά από έναν χρόνο εδέησε η κυβέρνηση να διορίσει συμβούλιο και να στελεχώσει τον οργανισμό. Ακόμα στελεχώνει τις διευθύνσεις των ΟΚΥΠΥ ανά επαρχία η κυβέρνηση. Αποτέλεσμα είναι μια σειρά από αρνητικές συνέπειες. Τα νοσοκομεία ασφυκτιούν. Δυστυχώς, η κυβέρνηση με την αμέλειά της φέρει βαρύτερες ευθύνες για την κατάσταση στην οποία βρίσκονται τα νοσοκομεία. Ο ίδιος ο υπουργός είπε προχτές ότι τα ΤΑΕΠ εργάζονται σε συνθήκες προσωπικού ασφαλείας. Τούτο ξέρετε με τι ισοδυναμεί στην πράξη; Ότι κινδυνεύουμε ανά πάσα στιγμή να χάσουμε ζωές.

Την ίδια στιγμή κλινικές παραμένουν αστελέχωτες, αντιμετωπίζουμε σοβαρότατα προβλήματα σ' ό,τι

αφορά τον εξοπλισμό και διαιωνίζονται τα προβλήματα χωρίς λύσεις. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας υποσχόταν και δεσμευόταν από το '16 ότι τα νοσοκομεία θα ήταν πλήρως στελεχωμένα στο πλαίσιο της αυτονομίησης, ούτως ώστε να αντιμετωπίσουν με επάρκεια τις προκλήσεις ενόψει της εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας. Για ακόμα μια φορά άθρακες ο θησαυρός, οι δεσμεύσεις του Προέδρου και της κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πραγματικά είναι πολύ δύσκολη η θέση μου σήμερα να μιλήσω για το συγκεκριμένο ζήτημα, όταν για χρόνια ολόκληρα προειδοποιούσα και έλεγα ότι τα προβλήματα έπρεπε να είχαν εκ των προτέρων αντιμετωπιστεί και όμως βρισκόμουν στοχοποιημένος ότι δεν ήθελα το ΓΕΣΥ και όλα όσα ακούγαμε μέχρι σήμερα. Σήμερα διαπιστώνω ότι η ίδια η επιτροπή Υγείας της Βουλής ομόφωνα εκφράζει την έντονη δυσαρέσκειά της για τη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται στην υλοποίηση της διαδικασίας αυτονομίησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Για να μην υπενθυμίσω τα θέματα με τον κ. Νικόλσον, που, όταν τα είχαμε αναδείξει, και πάλι είχαμε στοχοποιηθεί. Όταν είχαμε πει ότι θα έπρεπε, σύμφωνα με τη νομοθεσία, να προηγηθεί η αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων σε διοικητικό και σε οικονομικό επίπεδο, για να μπορέσουν να λειτουργήσουν αποδοτικά όσον αφορά το ΓΕΣΥ, και τι δεν ακούσαμε.

Εν πάση περιπτώσει, νομίζω ότι πια δεν υπάρχει κανένας λόγος εγώ να μιλώ γι' αυτά τα ζητήματα, γιατί μιλούν τα γεγονότα και μιλούν όλοι οι υπόλοιποι πια. Όμως σήμερα θα πρέπει να αναδείξουμε δύο βασικά ζητήματα. Το ένα θέμα είναι ο αργός ρυθμός με τον οποίο ο ΟΚΥΠΥ προχωρεί στην αυτονόμηση των νοσοκομείων, στη στελέχωση και κυρίως στην κάλυψη των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει για τα θέματα του συστήματος υγείας, και το δεύτερο, την ώρα που ο οργανισμός αδυνατεί να τιμολογήσει τις υπηρεσίες που προσφέρουν τα δημόσια νοσηλευτήρια στους δικαιούχους πρωτοβάθμιας περίθαλψης στο ΓΕΣΥ, ζητούμε σήμερα, αφού έχει απώλειες εκατομμυρίων απ' αυτή την αδυναμία, ο φορολογούμενος πολίτης να εισφέρει καινούρια χρήματα -μέσω συμπληρωματικού προϋπολογισμού- για να καλυφθούν οι ανάγκες.

Οι εκτιμήσεις που έχουμε είναι ότι τους πρώτους πέντε μήνες από την εφαρμογή του ΓΕΣΥ η απώλεια του ΟΚΥΠΥ από τις μη τιμολογούμενες υπηρεσίες του πλησιάζει περίπου τα €20 εκατομ. και αυτή τη στιγμή ο φορολογούμενος πολίτης πρέπει να δώσει άλλα περίπου €5,5-€6 εκατομ., για να καλύψει αυτές τις ανάγκες. Αντιλαμβάνεστε ότι, αν δε συνέλθουν σύντομα και αν δεν προχωρήσουν με γρήγορες διαδικασίες στη διόρθωση των προβλημάτων με την εισαγωγή της δευτεροβάθμιας περίθαλψης, τότε τα ελλείμματα θα είναι τεράστια, τα προβλήματα θα είναι ακόμα μεγαλύτερα και ο κίνδυνος συνολικής κατάρρευσης του δημόσιου τομέα υγείας θα είναι πια πάρα πολύ μεγάλος. Παρ' όλα αυτά, εμείς θα ψηφίσουμε τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν παίρνω τον λόγο, για να δημιουργήσω αναταραχή ή συζήτηση. Αν παίρνω τον λόγο, είναι για να θυμίσω πως είμαστε στη μέση μιας μεγάλης μεταρρύθμισης, της μεγαλύτερης μεταρρύθμισης που έγινε τις τελευταίες δεκαετίες. Και είπαμε και λέμε ότι προβλήματα θα υπάρχουν. Δεν μπορείς να κάμεις μεγάλη μεταρρύθμιση χωρίς προβλήματα. Απ' εκεί και πέρα όμως Κασσάνδρες δεν χρειαζόμαστε άλλες, έχουμε αρκετές. Θέλουμε κόμματα, πολιτευτές, βουλευτές με θετική ενέργεια, με θετικά σχόλια, για να γίνει πράξη αυτή η μεταρρύθμιση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα συνεχίσω απ' εκεί που έμεινε ο συνάδελφος ο Μαρίνος Σιζόπουλος, ο οποίος πάντοτε ήταν σωστός με τα θέματα υγείας όπως και στα υπόλοιπα θέματα. Και να αναφέρω στο σώμα -να υπενθυμίσω- ότι είναι ο Μαρίνος Σιζόπουλος που κατήγγειλε τον Νικόλσον και τον Πολύζο, ότι ήταν δύο άτομα που διόρισε αυτή η

κυβέρνηση τα οποία αντί να ενισχύσουν το έργο του ΓΕΣΥ, το διέλυαν. Όταν ενεγράφη το θέμα στην επιτροπή Ελέγχου, υπέβαλαν την παραίτησή τους και οι δύο αυτοί κύριοι. Και επειδή ακούω, έτσι, κάτι ευχολόγια, όπως αυτά που είπε ο συνάδελφος ο Δημητρίου, τον οποίο πολύ συμπαθώ. Για να ξέρεις, κύριε Δημητρίου, είσαι πολύ καλό παιδί, αλλά δεν είναι με τα ευχολόγια που κάμνεις ΓΕΣΥ. Όλη αυτή η Βουλή θα 'λεγα ομοφώνως έδωσε αυτής της κυβέρνησης ένα σημαντικό εργαλείο, το νομοθέτημα. Και υπήρχαν δύο βασικές προϋποθέσεις, να συνεννοηθεί με τους γιατρούς τους ιδιώτες και του δημοσίου και να αναβαθμίσει τα νοσοκομεία. Ε, μες στο καταστροφικό της έργο κατάφερε τι; Να διαλύσει και τα νοσοκομεία, να διαλύσει και τον ιδιωτικό τομέα. Εκάμαμέν τους όλους τους γιατρούς κυβερνητικούς. Τηλεφωνάς του, εν απαντά! Γιατί να απαντά; Αφού πιάνει €150.000, πιάνει €200.000! 'Εν' παλαβός να απαντήσει; Και εκαταστήσαμε όλο το ανενεργό δυναμικό των γιατρών, οι οποίοι έχουν είκοσι χρόνια να βάλουν ακουστικό στ' αυτί τους τζιαι κάμνουν τους γιατρούς! 'Εν' ιατρική που κάμνουμε εμείς; Να μεν πω τον όρο τι κάμνουμε! Και ξέρετε ποιος την πληρώνει; Ο κοσμάκης και κερδίζουν τα νεκροταφεία στο τέλος της ημέρας!

Και να σας πω ακόμα κάτι που μου κατάγγειλε ένας γιατρός προχτές, Πρόεδρέ μου.

Ο κ. Σιζόπουλος εν' γιατρός, εν ηξέρω, μπορεί, έχουμε τζι άλλο γιατρό εδώ;

'Ενας που έπαθε στη σκληροκοειδή απόφυση αιμορραγία έπαιρνε κορτιζόνη...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο)

'Ενας συνάδελφός σου γιατρός.

Αυτή την κορτιζόνη το Υπουργείο Υγείας είχε συμφωνία και την έπαιρνε από την Ελλάδα €6 τα τριάντα δισκία τον μήνα ή από την Πολωνία. Είχαμε σύμβαση με την Ελλάδα. Ξέρετε πόσα πληρώνουμε σήμερα; Οι φωστήρες -έπιασαν δουλειά τα κοράκια- €150 τα τριάντα δισκία χρεώνει σήμερα το ΓΕΣΥ! Αυτό κάμνουν οι κύριοι! Φυσικά, τους προειδοποιώ από το βήμα της Βουλής ότι εννά τους εγγράψω θέμα και θα στείλω την υπόθεσή τους στο ΤΑΕ. Ακούτε τι εκάμαν! 'Πού τα €6 εχρεώσαν €150! Είναι τέτοιες δουλειές που κάμνουν!

Πηγαίνετε στα νοσοκομεία να δείτε, να δείτε ποια είναι η κατάστασή μας δηλαδή! Εις τη Λάρνακα έχει ένα νοσοκομείο που το κτίζουν, εν' όπως το γεφύρι της Άρτας! Κτίσε, κτίσε, κτίσε και δεν τελειώνει! Αλλά γίνεται να μην έχουν κρεβάτια, να μην έχουν κουβέρτες, να μην έχουν μαξιλαροντύματα; Πηγαίνετε να δείτε στα χειρουργεία ποια εν' η κατάσταση! Είναι αγιωμένα τα χειρουργικά εργαλεία, υπάρχει πρόβλημα με τις αποστειρώσεις, είναι μια δραματική κατάσταση! 'Εν' καλά να μου λέει ο κ. Δημητρίου ότι εν' όλα καλά και άγια και αντέχουμε... Μα, ο Χάρος δεν αντέχει, κύριε, κάμνει τη δουλειά του! Εννά σας περιμένει εσάς;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω πάμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας ποσού ύψους €5.173.181 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα. Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος (Αρ. 2) του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε παρόντες, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση με την Οδηγία 2013/55/ΕΕ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του συστήματος πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς («κανονισμός ΙΜΙ»).

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Χρίστος Χρίστου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Νίκος Νουρής

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Αδάμος Αδάμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν την 31^η Οκτωβρίου και στις 7 Νοεμβρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, των Οδοντιατρικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, καθώς και του Οδοντιατρικού Συμβουλίου Κύπρου και του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής βουλευτές κ. Γιώργος Τ. Γεωργίου και Γεώργιος Προκοπίου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Εγγραφής Οδοντιάτρων Νόμου, ώστε αναφορικά με το επάγγελμα του οδοντίατρου να επιτευχθεί ορθή εναρμόνιση με την Οδηγία 2013/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Νοεμβρίου 2013 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2005/35/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του συστήματος πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς («κανονισμός ΙΜΙ»).

Ειδικότερα, η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην ορθή ενσωμάτωση της πιο πάνω Οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη για το επάγγελμα του οδοντίατρου, λόγω του ότι στην αρχική ενσωμάτωσή της δεν συμπεριλήφθηκε το ακριβές χρονικό πλαίσιο αναγνώρισης των τίτλων εκπαίδευσης που χορηγούνται στην Ισπανία σε επαγγελματίες που άρχισαν την πανεπιστημιακή εκπαίδευση μεταξύ της 1^{ης} Ιανουαρίου 1986 και της 31^{ης} Δεκεμβρίου 1997.

Σημειώνεται ότι όλοι όσοι παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις προτεινόμενες με το νομοσχέδιο ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θέλει να μιλήσει;

(Αστείευόμενος)

Κανένας οδοντίατρος, κανένας που έχει πρόβλημα με τον οδοντίατρό του;

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ και δύο αποχές.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες, τριάντα ψήφοι υπέρ και μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2020 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών για το έτος 2020.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2020 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάνης

Νίκος Κέττηρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Μαριέλλα Αριστείδου

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Ονούφριος Κουλλά

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 26 Νοεμβρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών και του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (ΚΦΙΚΒ).

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Ανεξάρτητοι.

Αποχή: ΕΛΑΜ.

Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και η Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Ο προϋπολογισμός του ΚΦΙΚΒ προβλέπει δαπάνες ύψους €110.600.040 και έσοδα του ίδιου ύψους, στα οποία περιλαμβάνονται κρατική χορηγία ύψους €28,1 εκατομ., που προορίζεται να καλύψει διαχειριστικά έξοδα, ύψους €2,1 εκατομ., τραπεζικά τέλη, ύψους €3,1 εκατομ., και επιχορήγηση επιτοκίου δανείων μέσω του Σχεδίου Αφερεγγυότητας, ύψους €22,9 εκατομ. Σε σχέση με το έτος 2019, τα προϋπολογιζόμενα έσοδα για το έτος 2020 παρουσιάζουν αύξηση κατά €2 εκατομ.

Περαιτέρω έσοδα για το έτος 2020 αποτελούν οι πρόσοδοι από τους τόκους εκδοθέντων δανείων του Σχεδίου Φερεγγυότητας, ύψους €6 εκατομ., η αποπληρωμή εκδοθέντων δανείων, ύψους €30,5 εκατομ., και οι αναλήψεις δανείων εσωτερικού, ύψους €46 εκατομ. (άτοκα δάνεια από το Πάγιο Ταμείο για το Σχέδιο Αφερεγγυότητας).

Στις προβλεπόμενες δαπάνες, πέραν των διαχειριστικών εξόδων, περιλαμβανομένου του μισθολογίου, ύψους €2,1 εκατομ., περιλαμβάνεται επίσης πρόνοια, ύψους €46 εκατομ., για παραχώρηση δανείων μέσω του Σχεδίου Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας, από την οποία ποσό ύψους €40 εκατομ. αφορά σε δάνεια για σπουδές, ποσό ύψους €1,5 εκατομ. σε δάνεια για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και ποσό ύψους €4,5 εκατομ. σε δάνεια επαγγελματικής δραστηριοποίησης.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, με βάση το Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας, υπολογίζεται ότι θα παραχωρηθούν στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κρατικές εγγυήσεις, ύψους €0,5 εκατομ.

Σημειώνεται ότι το εν λόγω σχέδιο, το οποίο τερματίστηκε το 2012, αφορά σε αιτήσεις που είχαν εγκριθεί πριν από τον τερματισμό του και καλύπτει δάνεια για στέγαση με κυβερνητική εγγύηση.

Η εκπρόσωπος του ΚΦΙΚΒ δήλωσε ότι ο αντίστοιχος προϋπολογισμός για το έτος 2019 αναμένεται, μέχρι το τέλος του χρόνου, να παρουσιάσει υλοποίηση της τάξης του 100%, ενώ για το έτος 2018 το ποσοστό υλοποίησης ήταν της τάξης του 87%.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφερε ότι στο τμήμα δεν παρατηρούνται καθυστερήσεις αναφορικά με αιτήσεις δανείων, παρ' όλο που αυτό είναι υποστελεχωμένο και απαιτείται η πρόσληψη προσωπικού.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι έχει ετοιμαστεί το σχέδιο διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων του ΚΦΙΚΒ.

Η πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι, παρά τη διαχρονικά θετική συμβολή του φορέα στην ενίσχυση της φερεγγυότητας και στήριξης των ιδιοκτητών κατεχόμενων περιοσιών, τα σημερινά δεδομένα επιβάλλουν εμπλουτισμό των σχεδίων, αναπροσαρμογή των κριτηρίων, καθώς και ανάπτυξη σχεδίων στήριξης για δυσπραγούσες περιπτώσεις που δεν μπορούν να αξιοποιήσουν τα υφιστάμενα σχέδιά του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΦΙΚΒ για το 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλει να μιλήσει κάποιος;

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Βεβαίως και θα υπερψηφιστεί ο προϋπολογισμός, απλώς να υπενθυμίσω ότι εκκρεμεί η πρόταση νόμου για επιβολή του τέλους του 0,4%, τουτέστιν 4‰, για κάθε αγοραπωλησία γης στις ελεύθερες περιοχές, προκειμένου ο προϋπολογισμός του Φορέα να ενισχυθεί, ώστε να δοθεί επιτέλους βοήθεια και αρωγή δωρεάν και χωρίς δεσμεύσεις στους ιδιοκτήτες των κατεχόμενων περιοχών, αλλά και σ' όλους όσοι πληρώνουν το κόστος της τουρκικής εισβολής. Επιτέλους, ευελπιστούμε ότι μέσα στο 2020 θα ολοκληρωθεί η συζήτηση και έτσι του χρόνου ο Φορέας αυτός θα διαθέτει μερικά εκατομμύρια σε βοήθεια, επαναλαμβάνω, στους πρόσφυγες και στους κατόχους, ιδιοκτήτες της κατεχόμενης μας γης, ώστε να αποφεύγεται και αυτό το απαράδεκτο, να παρακολουθούμε τους συμπατριώτες μας υπό το κράτος της φτώχειας και της ανέχειας να απευθύνονται σε αυτούς τους απατεώνες της «επιτροπής» των κατεχομένων, για να εκλιπαρούν ψίχουλα για τη γη τους.

Επομένως, ευελπιστούμε -λέω και τελειώνω- ότι επιτέλους η πρόταση νόμου για επιβολή του τέλους θα υπερψηφιστεί το συντομότερο δυνατόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γεγονός ότι εκκρεμεί η πρόταση νόμου του κ. Ευσταθίου, την έχουμε συζητήσει σε μια συνεδρία, θα συνεχίσουμε, ελπίζω ότι μέχρι το τέλος Ιανουαρίου, που έχει δεσμευτεί και η κυβέρνηση να ολοκληρώσει τη μελέτη σε σχέση με την επιδότηση της απώλειας χρήσης, κάπου να συσχετιστεί.

Να πούμε όμως ότι το πρόβλημα του Φορέα δεν είναι τα οικονομικά όσο το να αναπροσαρμόσει τα σχέδια του, για να μπορούν να ανταποκρίνονται και να στηρίζουν τους ιδιοκτήτες κατεχόμενης περιουσίας. Έχουμε συζητήσει την ανάγκη να επαναφερθούν τα σχέδια που αφορούν τη δανειοδότηση. Είναι γνωστό ότι από τα σχέδια που έχει τώρα ο Φορέας μόνο για τα φοιτητικά δάνεια παραχωρεί δάνεια με κεφάλαια του Φορέα, όπως και για το σχέδιο των νέων επιστημόνων. Τα υπόλοιπα είναι επιδότηση επιτοκίου για τα στεγαστικά και τα επαγγελματικά και αντιλαμβάνεστε ότι υπάρχει μια διάσταση.

Επίσης, όσον αφορά το σχέδιο για τους νέους επιστήμονες, θα πρέπει να αναπροσαρμολογούν τα κριτήρια. Δεν αξιοποιείται το κονδύλι. Από ένα κονδύλι, αν δεν απατώμαι, €3 εκατομ. απορροφήθηκε €0,5 εκατομ. Με αυτούς τους τρόπους δε στηρίζουμε τους ιδιοκτήτες κατεχόμενης περιουσίας και βέβαια ούτε εκείνους που βρίσκονται σε δυσπραγούσα κατάσταση και δεν έχουν ανάγκη κανένα από τα σχέδια που λειτουργούν σήμερα και που πρέπει να βρούμε τους τρόπους να τους στηρίζουμε.

Να χαιρετίσουμε επίσης το γεγονός ότι ετοιμάστηκε επιτέλους σχέδιο, για να έχουν δικαίωμα και οι ιδιοκτήτες κατεχόμενης περιουσίας να προβούν σε αναδιάρθρωση από τα δάνεια που είχαν πάρει από τον Φορέα. Μέχρι τώρα και για τόσο καιρό αναδεικνυόταν, καταγγελλόταν και δεν είχε ληφθεί οποιαδήποτε πρόνοια. Όλος ο κόσμος μπορούσε να πάει στην τράπεζά του να κάμει αναδιάρθρωση, εκείνοι που είχαν δάνεια μέσα από τον Φορέα δεν μπορούσαν να το κάμουν.

Επίσης, θα ήθελα να σχολιάσω μια χθεσινή δήλωση, ανακοίνωση του νέου Υπουργού Εσωτερικών σε σχέση με τη στήριξη των προσφύγων, ότι έχουν κάνει πάρα πολλά. Προσπαθούσα να βρω ένα θετικό να πω, για να μην έχει παράπονο ο κ. Κυπριανού, και ακριβώς το μόνο θετικό που έχει κάμει είναι να αυξήσει το ποσό και να επεκτείνει τα κριτήρια, για να καλύψει όμως όσους έχουν υψηλά εισοδήματα, από €35.000 μέχρι €40.000 και πάνω, οι οποίοι μπορούν να αξιοποιήσουν το νέο σχέδιο για τη στεγαστική πολιτική. Ο υπόλοιπος κόσμος, οι χαμηλά αμειβόμενοι δεν μπορούν να τα αξιοποιήσουν και είναι μεγάλο πρόβλημα. Και σίγουρα είναι μεγάλο πρόβλημα αυτό που έχει αναφερθεί και προηγουμένως, ότι, αν δε στηρίζουμε τους ιδιοκτήτες κατεχόμενης περιουσίας, όχι μόνο στην «επιτροπή αποζημιώσεων» προσφεύγουν, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, βρίσκουν και άλλους τρόπους να ξεπουλήσουν τις περιουσίες τους σε διάφορους ξένες επενδυτές. Αν δεν τα βλέπουμε και αν δεν τα ξέρουμε, ας ανοίξουμε τα αφτιά και τα μάτια μας να τα δούμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Αριστείδου.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σε ό,τι αφορά τον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, θα ήθελα εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού να συγχαρώ και να εκφράσω την ικανοποίησή μας και την ευαρέσκειά μας για το έργο που επιτελεί στηρίζοντας τον προσφυγικό κόσμο. Σίγουρα, οι βελτιώσεις που έχουν σημειωθεί σε ό,τι αφορά τη στήριξη των προσφύγων σε όλους τους τομείς των αρμοδιοτήτων του είναι πολύ σημαντικές και αυξημένες.

Να πω παράλληλα ότι πέτυχε, ναι, να αναδιαρθρωθούν σε μεγάλο ποσοστό τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, ενώ έχει εγκριθεί -και χαιρετίζουμε αυτό το γεγονός- από το Υπουργικό Συμβούλιο σχέδιο από το Υπουργείο Οικονομικών που τίθεται σε εφαρμογή από τις 2 Ιανουαρίου 2020 με ισχύ μέχρι την 31^η Μαρτίου του 2020, ένα επιπλέον μέτρο που ανακουφίζει έναν μεγάλο αριθμό δανειοληπτών προσφύγων. Μπορεί, ναι, να υπάρχουν προβλήματα, όμως το σίγουρο είναι ότι πάντα μπορεί να υπάρξει και βελτίωση. Και σίγουρα στόχος όλων μας είναι μέσα από τον Φορέα να συνεχίσει να είναι το βασικό στήριγμα του προσφυγικού κόσμου.

Θα ήθελα όμως, πριν κλείσω, κύριε Πρόεδρε, να χαιρετίσω που για πρώτη φορά αυτή η κυβέρνηση μετά από σαράντα πέντε χρόνια έχει ολοκληρώσει ένα μητρώο προσφύγων, για να μπορέσουμε επιτέλους να ετοιμαστούν τα σενάρια όσον αφορά το επίδομα της απώλειας χρήσης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ εύχομαι μέσα από αυτή τη νέα διαδικασία που έχει να ασχοληθεί ο Φορέας για τις αναδιαρθρώσεις δανείων των προσφύγων να έρθει να ελέγξει και πόσους τόκους παράνομους πλήρωσε αυτό το κράτος σε επιδοτήσεις επιτοκίων σε τράπεζες που, ενώ έπρεπε να εφαρμόζουν τα επιτόκια όπως ήταν τα συμφωνημένα, δεν εφαρμόζαν τα συμφωνημένα.

Και να αναφέρω ότι έχουν έρθει κοντά μας και καταγγελίες όσον αφορά τις περιπτώσεις νεαρών ζευγαριών που αιτούνται για επίδομα αναφορικά με τα νέα κριτήρια χρηματικής βοήθειας, που, ενώ ήξερε ο Φορέας ότι θα αλλάξουν αυτά τα κριτήρια και θα δοθούν μεγαλύτερα ποσά, εντούτοις βιάστηκαν να ξεκινήσουν να δίνουν προκαταβολές, για να μην μπορούν αυτά τα νεαρά ζευγάρια, οι νέες οικογένειες να πάρουν το συνολικό ποσό που είχε ανακοινώσει η κυβέρνηση. Και αυτές οι καταγγελίες, κύριε Πρόεδρε, αυτή τη στιγμή ελέγχονται από την Επιτροπή Διοικήσεως, διότι μέσα σε ένα κράτος που υποτίθεται θέλει να βοηθήσει ιδιαίτερα αυτή την ομάδα του πληθυσμού, που είναι οι πρόσφυγες, δε θα έπρεπε να υπάρχουν αυτές οι διαδικασίες, άμα θέλουμε να μιλούμε για θέματα χρηστής διοίκησης. Αλλάζουν τα κριτήρια, αλλάζουν τα ποσά τα οποία διοχετεύονται, αλλά εντούτοις στις περιπτώσεις που είχαν ήδη υποβάλει αυτά τα αιτήματα και είχαν εγκριθεί δεν περιμέναν ακόμα κάποιες εβδομάδες, για να τους δώσουν το ποσό το οποίο έκρινε η κυβέρνηση ότι θα ήταν αυξημένο, και βιάστηκαν να τους δώσουν πολύ μικρότερα ποσά και πολλοί αυτή τη στιγμή καταφεύγουν σε καταγγελίες εναντίον της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Επειδή όλοι μας έχουμε ευαισθητοποιηθεί για τους ιδιοκτήτες κατεχόμενων περιουσιών, να αναφέρω ότι ο καλύτερος τρόπος, για να ενισχυθούν αυτοί οι άνθρωποι, είναι το σχέδιο για απώλεια χρήσης, το οποίο έχουμε προτείνει εδώ και χρόνια και το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη. Από την κυβέρνηση έχει ολοκληρωθεί και το μητρώο περιουσιών. Και τα υπόλοιπα βεβαίως μπορούν να βοηθήσουν, αλλά ο πιο δίκαιος τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματος είναι να μπορεί ο κάθε πρόσφυγας να λαμβάνει ένα μικρό ενοίκιο για απώλεια χρήσης για την περιουσία του.

Thank you.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Είπα «thank you».

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Με συγχωρέίτε;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Είπα «thank you».

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Είναι ο Μαυρίδης, κάμνει ό,τι θέλει!

Κύριε Μαυρίδη, πκιερώννουμέν σε 'πού την Κυπριακή Δημοκρατία, για να ξέρεις! Άρα, το ανακαλείς.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, το ανακαλώ το «thank you» στην πολύτιμη Κυπριακή Δημοκρατία οπωσδήποτε!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μπράβο! Εντάξει, διότι λοαρκάζεις να πάεις τζαι στη μικτή εσύ απ' ό,τι φαίνεται!

Κύριε Πρόεδρε,

Για τούτο το κρίσιμο θέμα που είπαν και οι συνάδελφοι τα σχόλιά τους θέλω να επαναλάβω για την ιστορία το εξής, το οποίο νομίζω ήταν δική σας επινόηση και πρέπει να το πούμε και να το πούμε, για να το ακούσει ξανά η κυβέρνηση. Σίγουρα αυτό το κράτος δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να λύσει τα προβλήματά του με τους πρόσφυγες και να βάλει χρήματα τέτοια, που πράγματι να πάρουν μια αποζημίωση

σωστή. Ο Πρόεδρος της Βουλής παλαιότερα έκαμε την εξής σπουδαία εισήγηση: Να μεταφερθεί συντελεστής δόμησης. Ο συντελεστής δόμησης είναι μεγάλη οικονομική ανακούφιση, μπορεί να αποτιμηθεί σε χρήμα και να είναι πράγματι ουσιαστική η βοήθεια για τον προσφυγικό κόσμο.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Πεردίκη)

Κύριε, κύριοι, σας παρακαλώ! Σας παρακαλώ πολύ!

Η μεταφορά συντελεστή από την κατεχόμενη γη στις ελεύθερες περιοχές είναι ένας ανέξοδος τρόπος από το κράτος αλλά ουσιαστικός και δραστικός, για να ανακουφίσει πράγματι τους εκτοπισθέντες. Δηλαδή, αν, κύριε, έχεις πέντε σκάλες χωράφι, θα σου δώσουν συντελεστή διακόσια μέτρα να τον προσθέσεις ή να τον πουλήσεις. Και αυτό θα βοηθούσε και την ελεύθερη οικονομία απ' εδώ.

Δυστυχώς, Πρόεδρέ μου, κάποιοι δεν ακούν καλά, αλλά είναι καλά να τους το επαναλαμβάνουμε μήπως κάποιοι ευαισθητοποιηθούν ότι η μεταφορά συντελεστή δόμησης από την κατεχόμενη περιοχή στις ελεύθερες είναι πολύ καλός τρόπος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ποσού ύψους €110.600.040 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσέυματος ορισμένων ομάδων δαπανών για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων ομάδων δαπανών. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Εναλλαξιμότητα και απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων που παραμένουν κενές πέραν των πέντε ετών. Άρθρο 6.

Απαγόρευση προσλήψεων προσωπικού για κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση αντικατάστασης αποχωρούντων υπαλλήλων. Άρθρο 8.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων ωρομίσθιου προσωπικού. Άρθρο 9.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Απαγόρευση πρόσληψης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 12.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 13.

Καταβολή της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής. Άρθρο 14.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 15.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 16.

Όροι και ορολογία. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είστε έτοιμοι, ανακοινώνετε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

Είναι ομόφωνο, τριάντα τρεις παρόντες, τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 21 και 22 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019». Το θέμα με αρ. 21 είναι πρόταση νόμου των κ. Μαριέλλας Αριστείδου, Ονούφριου Κουλλά, Κυριάκου Χατζηγιάννη και Ελένης Σταύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το θέμα με αρ. 22 είναι πρόταση νόμου της κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός για το υπ' αριθμόν 21: Τροποποίηση του περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμου, ώστε να εισαχθούν σε αυτόν ρυθμίσεις για την υποβολή ένστασης και τη διαδικασία εξέτασης αυτής από τον αρμόδιο υπουργό.

Σκοπός για το υπ' αριθμόν 22: Τροποποίηση του περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμου, ώστε να εισαχθούν σε αυτόν ρυθμίσεις για την υποβολή ένστασης και τη διαδικασία εξέτασης αυτής από τον αρμόδιο υπουργό.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων-Παθόντων για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Νίκος Κέττηρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Μαριέλλα Αριστείδου

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Ονούφριος Κουλλά

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων- Παθόντων μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, από τις οποίες η πρώτη κατατέθηκε στη Βουλή στις 8 Ιουνίου 2018 από την κ. Μαριέλλα Αριστείδου, τους κ. Ονούφριο Κουλλά και Κυριάκο Χατζηγιάννη, καθώς και την κ. Ελένη Σταύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και σε μεταγενέστερο στάδιο υιοθετήθηκε από την κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και η δεύτερη κατατέθηκε στη Βουλή στις 11 Οκτωβρίου 2019 από την κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Οκτωβρίου 2018, καθώς και στις 22 Οκτωβρίου και 26 Νοεμβρίου 2019.

Στο πλαίσιο της συζήτησης κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι της Επιτροπής Ανακουφίσεως Παθόντων του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Υγείας, του Γραφείου του Επιτρόπου Προεδρίας, της Υπηρεσίας Αγνοουμένων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκαταστάσεως Παθόντων και της Παγκύπριας Οργάνωσης Συγγενών Αδελώτων Αιχμαλώτων και Αγνοουμένων Κύπρου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμου, ώστε να δοθεί το δικαίωμα σε παθόντες, κατά την έννοια της υπό τροποποίηση νομοθεσίας, να υποβάλλουν ένσταση εναντίον αποφάσεων της Επιτροπής Ανακουφίσεως Παθόντων.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου είναι επίσης η τροποποίηση του περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμου, ώστε να δοθεί το δικαίωμα σε παθόντες που αποστρέφονται στην Επιτροπή Ανακουφίσεως Παθόντων

να υποβάλλουν ένσταση εναντίον απόφασης της εν λόγω επιτροπής, η οποία θα εξετάζεται κατ' αναλογίαν της ισχύουσας στον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο διαδικασίας εξέτασης ιεραρχικής προσφυγής.

Στο πλαίσιο της μελέτης των εν λόγω προτάσεων νόμου ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι συμφωνεί με τους σκοπούς της πρώτης πρότασης νόμου, καθότι πρόκειται περί μίας πλήρους ρύθμισης, η οποία δύναται να τεθεί σε εφαρμογή ευθύς ως αυτή ψηφισθεί σε νόμο.

Όσον αφορά τη δεύτερη πρόταση νόμου, με την οποία προτείνεται η θέσπιση διαδικασίας άσκησης ιεραρχικής προσφυγής και η ίδρυση δευτεροβάθμιου ιατροσυμβουλίου, ο ίδιος αρμόδιος δήλωσε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση είναι αχρείαστη, καθότι η ιεραρχική προσφυγή θα εξετάζεται από τον αρμόδιο υπουργό, ο οποίος θα αποτελείται σε ήδη υφιστάμενα όργανα. Ταυτόχρονα ανέφερε ότι η ίδρυση δευτεροβάθμιου ιατροσυμβουλίου με κανονισμούς καθιστά τη διαδικασία χρονοβόρα.

Ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Αγνωσμένων εισηγήθηκε την ενοποίηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων, δεδομένου ότι διέπονται από την ίδια φιλοσοφία. Υπό το φως των πιο πάνω, οι εισηγητές της πρώτης πρότασης νόμου υπέβαλαν εισήγηση για τροποποίηση της προτεινόμενης προθεσμίας εντός της οποίας ο αρμόδιος υπουργός θα αποφαινεται επί υποβληθείσας από παθόντα ένστασης από σαράντα πέντε (45) ημέρες, που είχε αρχικά προταθεί, σε εξήντα (60) ημέρες.

Από την πλευρά της η εισηγήτρια της δεύτερης πρότασης νόμου εισηγήθηκε απάλειψη σχετικής πρόνοιας για την ίδρυση δευτεροβάθμιου ιατροσυμβουλίου, με σύνθεση και λειτουργία που θα ρυθμίζεται με κανονισμούς.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης οι εισηγητές των δύο εν λόγω σχεδίων νόμου αποφάσισαν όπως αυτές ενοποιηθούν σε ένα ενιαίο κείμενο, στο οποίο να περιληφθεί πρόνοια για δικαίωμα υποβολής ένστασης και για τη διαδικασία εξέτασής της από τον αρμόδιο υπουργό.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνωσμένων-Παθόντων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του ενιαίου κειμένου σχεδίου νόμου, όπως αυτό έχει ενοποιηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία για τις καλές προθέσεις των εισηγητών της πρότασης νόμου. Αυτό το οποίο όμως απασχολεί είναι ότι άθελά μας πιθανόν να βάζουμε σοβαρό θέμα σε σχέση με την ίδια τη φύση του ταμείου. Το Ταμείο Ανακουφίσεως Παθόντων με βάση το άρθρο 3 είναι ανεξάρτητο ταμείο, το οποίο ελέγχεται μάλιστα από τον Γενικό Ελεγκτή, με δικό του προϋπολογισμό. Τώρα οποιαδήποτε απόφαση προσβάλλεται υπό μορφή ένστασης, λέει η πρόταση, στον υπουργό. Ποιον υπουργό; Αν θεωρηθεί ότι ο υπουργός αυτός είναι ιεραρχικά ανώτερο όργανο από το Ταμείο, τότε τίθεται πολύ σοβαρό θέμα ανεξαρτησίας του Ταμείου από την εκτελεστική εξουσία. Σε αυτή την περίπτωση ο υπουργός μπορεί να αποφασίσει διαφορετικά σε ένα Ταμείο του οποίου οι δαπάνες ελέγχονται από τη διαχειριστική επιτροπή; Δεύτερον, μπορεί να γίνει ένσταση σε σώμα άλλο από το αποφασίζον; Δεν μπορεί! Επομένως, έχω την ταπεινή θέση ότι, ψηφίζοντας αυτή την πρόταση, τίθεται πολύ σοβαρό θέμα αμφισβήτησης της ανεξαρτησίας του Ταμείου, γ' αυτό και δεν μπορούμε, τουλάχιστον εμείς, να το υπερψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Αριστείδου.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι κάπου έχουμε περιπλέξει λίγο τα πράγματα. Είναι μία πολύ πολύ απλή πρόταση. Οδηγηθήκαμε στη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, αφού είχαμε εντοπίσει ένα κενό στις περιπτώσεις που αποτεινόνται στην αρμόδια επιτροπή και, όταν απορρίπτεται η αίτησή τους, δεν υπάρχει διαδικασία υποβολής ένστασης για επανεξέταση της αίτησής τους. Επομένως... Ναι, γιατί πρέπει να πάει σε μια ανεξάρτητη... Δεν πρέπει να πάει στην ίδια την επιτροπή.

Επομένως, μέσω αυτής της πρότασης νόμου, εμείς θεωρούμε ότι διορθώνουμε ουσιαστικά μία αδικία σε βάρος των παθόντων, οι οποίοι τώρα θα έχουν το δικαίωμα σε περίπτωση απόρριψης να μπορούν να υποβάλλουν ένσταση εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Ανακουφίσεως Παθόντων σε διάστημα εξήντα ημερών.

Ως εκ τούτου, κύριε Πρόεδρε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα υπερψηφίσει την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, επειδή είχαμε διαπιστώσει μία διάκριση και μία αδικία σε βάρος των αναπήρων του 1974, το οποιοδήποτε άλλο άτομο με αναπηρία, όταν απορριφθεί η αίτησή του από το οποιοδήποτε ιατροσυμβούλιο, έχει το δικαίωμα ένστασης. Στην προκειμένη περίπτωση, τα άτομα που είναι ανάπηρα, γιατί η αρτιμέλειά τους τέλος πάντως επηρεάστηκε από τη συμμετοχή τους το 1974 στον πόλεμο, είναι άδικο να μην έχουν αυτή τη δυνατότητα. Γι' αυτό θεωρούμε ότι είναι μια διαδικασία που πρέπει να διαμορφωθεί και ελπίζω ότι θα περάσει σήμερα, αφού είναι σχεδόν κοινή η πρόταση με τον Δημοκρατικό Συναγερμό, για να δώσουμε ακριβώς αυτή τη δυνατότητα. Και να πω ότι ένας ακόμα λόγος που χρειάζεται αυτό το σώμα είναι γιατί πλέον αποτείνονται σε αυτή την επιτροπή και άτομα που το 1974 το ποσοστό αναπηρίας τους ήταν μέχρι 16% και, μπορεί το τραύμα που είχαν να μην τους προκαλούσε πρόβλημα, σήμερα όμως να έχει επιδεινωθεί και να αποτείνονται τώρα, για να πάρουν τούτη την έγκριση ως άτομα με αναπηρία, ως παθόντες. Οπότε, θεωρούμε ότι χρειάζεται, είναι δικαίωμά τους να προσφύγουν. Δεν είναι ότι όποιος προσφύγει θα το πετύχει, αλλά όταν αποδείξει ότι πράγματι επηρεάζεται από την απόφαση του προηγούμενου ιατροσυμβουλίου ή του υπουργού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του ενιαίου κειμένου των προτάσεων νόμου. Είπαμε είναι ενιαίο το κείμενο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του ενιαίου κειμένου των προτάσεων νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο των προτάσεων νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, το ενιαίο κείμενο νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

---

* Υπέρ: ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ, Ανεξάρτητοι.
Αποχή: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019». Είναι πρόταση νόμου των βουλευτών κ. Πανικού Λεωνίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, και Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, ώστε να μετατεθεί η έναρξη της ισχύος ορισμένων διατάξεων του περί Εταιρειών (Τροποποιητικού) (Αρ. 3) Νόμου του 2018 για τις 18 Απριλίου 2020.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ανδρέας Κυπριανού

Ηλίας Μυριάνθους

Κώστας Κώστα

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Άγγελος Βότσης

Ζαχαρίας Κουλίας

Μαρίνος Μουσιούπας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε κατά προτεραιότητα την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους κ. Πανίκο Λεωνίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, και Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2019. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της ο Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης, εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ). Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, έτσι ώστε η ημερομηνία έναρξης της ισχύος των διατάξεων των άρθρων 11 (γ), 20, 23(β), 26(β), 28(δ) και 36(ε) του περί Εταιρειών (Τροποποιητικού) (Αρ. 3) Νόμου του 2018 να μετατεθεί από τις 18 Δεκεμβρίου 2019 στις 18 Απριλίου 2020. Οι διατάξεις αυτές αφορούν την επιβολή χρηματικής επιβάρυνσης από τον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη σε εταιρείες, σε περίπτωση που παραλείπουν να υποβάλουν έγκαιρα έντυπα και έγγραφα, όπως είναι η ετήσια έκθεση εταιρείας, τα έγγραφα για τα εγγεγραμμένα γραφεία εταιρειών, έγγραφα για παραχώρηση μετοχών κ.λπ. Η πρόνοια αυτή θα τεθεί σε ισχύ, όπως αναφέρεται πιο πάνω, στις 18 Δεκεμβρίου 2019.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή σε προηγούμενη συνεδρία της, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2019, είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για το εν λόγω θέμα και τα προβλήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή των υπό τροποποίηση διατάξεων τόσο από τους εισηγητές της πρότασης νόμου όσο και από τους κυβερνητικούς αρμοδίους. Με βάση την ενημέρωση της οποίας έτυχε, η επιτροπή αποφάσισε όπως συζητήσει, σε επόμενη συνεδρία της, σχετική πρόταση νόμου η οποία εν το μεταξύ θα κατατίθετο στη Βουλή και θα συζητείτο κατά προτεραιότητα, λόγω του ότι δεν της παρείχτο ο απαραίτητος χρόνος να τη μελετήσει σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα που θέτει ο Κανονισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων, αφού στις 18 Δεκεμβρίου του τρέχοντος έτους οι εν λόγω διατάξεις πρόκειται να τεθούν σε ισχύ.

Υπό το φως των πιο πάνω, κατατέθηκε στη Βουλή η υπό συζήτηση πρόταση νόμου, ο σκοπός της οποίας αναλύεται πιο πάνω. Οι εισηγητές της πρότασης νόμου υποστήριξαν την ανάγκη ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, ώστε να δοθεί η προτεινόμενη παράταση και να παρασχεθεί ο απαραίτητος χρόνος αφενός στο Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη να επιλύσει τα προβλήματα που διαπιστώνονται στο σύστημα με την ηλεκτρονική υποβολή των υπό αναφορά εγγράφων και αφετέρου στους πολίτες να καταθέσουν τα απαιτούμενα έγγραφα και κυρίως την ετήσια έκθεση η οποία συνυποβάλλεται μαζί με τους ελεγμένους λογαριασμούς εκάστης εταιρείας.

Ο Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, αντιλαμβανόμενοι τη δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι εταιρείες στην έγκαιρη ετοιμασία των αιτήσεων για υποβολή τους στον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη, δε διαφώνησαν με την προτεινόμενη παράταση, αφού η έναρξη της ισχύος των υπό τροποποίηση διατάξεων δε θα επηρεάσει την επόμενη αξιολόγηση συμμόρφωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας από το Global Forum, η οποία θα πραγματοποιηθεί το καλοκαίρι του 2020.

Οι εκπρόσωποι του ΣΕΛΚ, αφού συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, ανέφεραν ότι τα μέλη τους αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην έγκαιρη ετοιμασία των ελεγμένων λογαριασμών που απαιτούνται για κατάθεση στον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη μαζί με την ετήσια έκθεση των εταιρειών, αφού οι τελευταίες, λόγω οφειλών που έχουν από προηγούμενα έτη, καθυστερούν να αποταθούν στους λογιστές για την ετοιμασία τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιον της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα.

Πέρσι, κύριε Πρόεδρε, ψηφίσαμε μία νομοθεσία με την οποία υποχρεώναμε όλες τις εταιρείες της Κύπρου, όταν θα υποβάλλουν αιτήσεις και υποβάλλονται αυτές εκπρόθεσμα, να πρέπει να υπόκεινται σε κυρώσεις. Και αυτές οι κυρώσεις αφορούν penalties, πρόστιμα, επί ημερήσιας βάσης αφενός, αλλά και συνολικό πρόστιμο. Μέσα από μία έρευνα που έγινε, κύριε Πρόεδρε, διαπιστώθηκε ότι τα συστήματα του ίδιου του Γραφείου του Εφόρου είχαν πρόβλημα και έχουν πρόβλημα. Οι διαδικασίες που ακολουθούνται είναι τέτοιες που αναγκάζονται εκ του αποτελέσματος οι εταιρείες, όχι άμεσα οι εταιρείες, αλλά τα Γραφεία που υποβάλλουν αυτές τις αιτήσεις, κατά κύριο λόγο λογιστικά Γραφεία, να έχουν καθυστερήσεις, με αποτέλεσμα, τώρα που εκπνέει η προθεσμία και θα αρχίσει μετά τις 18 Δεκεμβρίου, να υπόκεινται σε αυτές τις κυρώσεις που είπα προηγουμένως, να μην μπορούν να εφαρμόσουν τη νομοθεσία, με αποτέλεσμα μικρές εταιρείες, κυρίως μικρές εταιρείες και μικρομεσαίες εταιρείες, οι οποίες δεν έχουν ούτε την οικονομική άνεση, να μην μπορούν κάποια στιγμή να πληρώνουν αυτά τα μεγάλα πρόστιμα.

Γι' αυτό ζητήσαμε παράταση για έναν χρόνο, η επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα για τέσσερις μήνες. Θα συμφωνήσουμε, κύριε Πρόεδρε, αλλά πιστεύουμε και θέλουμε να καταγραφεί ότι αυτή η νομοθεσία είναι προβληματική και πρέπει να επανεξεταστεί. Ιδιαίτερα οι κυρώσεις και τα πρόστιμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κώστας Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν πριν από έναν χρόνο συζητούσαμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, ρωτούσαμε το Τμήμα του Εφόρου Εταιρειών αν είναι έτοιμοι να προχωρήσουμε. Μας είπαν ότι ήταν έτοιμοι. Εν τη σοφία της η Βουλή αποφάσισε να δώσει έναν χρόνο, για να εφαρμοστεί η σχετική νομοθεσία. Όταν ήρθε η πρόταση νόμου των συναδέλφων, η πραγματικότητα είναι ότι οι υπόλοιποι νομίζαμε ότι είχε να κάνει μόνο με την αύξηση των σχετικών προστίμων. Στη συζήτηση που έγινε σε τρεις συνεχόμενες συνεδρίες της επιτροπής είδαμε δυστυχώς ότι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα. Να σας δώσω ένα απλό παράδειγμα. Αν καταχωρισθεί ένα έντυπο, για παράδειγμα, μια ετήσια έκθεση με λανθασμένη ημερομηνία, τότε την επόμενη χρονιά το σύστημα δε σε αφήνει να την καταθέσεις, αλλά το πρόστιμο το μεγάλο θα το δεχθείς. Και, όταν ρωτήσαμε το απλό, το αυτονόητο: «Δεν μπορεί στο σύστημα να μπει ένα κουμπί αναίρεσης, ένα delete, να το ακυρώνει, να μπορείς να το διορθώνεις, να επανακαταθέσεις το έντυπο;», μας είπαν το εξής αμίμητο: «Μπορεί να χρειαστούν και δέκα χρόνια, για να αλλάξουμε το λογισμικό.»!

Όντως, οι συνάδελφοι είχαν εισηγηθεί έναν χρόνο, αλλά -η αλήθεια- εμείς ως κόμμα προτείναμε τους τέσσερις μήνες και έγινε ομόφωνα αποδεκτό από την επιτροπή, διότι τον ερχόμενο Ιούνη η Κύπρος θα αξιολογηθεί από διεθνείς οργανισμούς και δε θέλαμε να δώσουμε την ευκαιρία στον οποιοδήποτε να κάνει μια κακή αξιολόγηση. Ελπίζουμε μέσα σε τούτους τους τέσσερις μήνες, το αρμόδιο τμήμα να κάμει τούτες τις αλλαγές που χρειάζονται στο λογισμικό, για να μην υπάρχουν τα οποιαδήποτε προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε, ότι έχει παραδεχτεί το Γραφείο του Εφόρου Εταιρειών ότι υπάρχουν συγκεκριμένα προβλήματα στο μηχανογραφικό σύστημα της υπηρεσίας. Από την άλλη, υπάρχει αξιολόγηση

της Κύπρου από διεθνείς οργανισμούς σε σχέση και με το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος τον Ιούνιο του 2020. Έχουμε δώσει ομόφωνα αυτή την τετράμηνη παράταση και έχουμε παροτρύνει όλους τους ενδιαφερομένους να βρουν τις λύσεις εκείνες οι οποίες θα επιτρέψουν να εφαρμοστεί η νομοθεσία, χωρίς να θυματοποιούμε την οποιαδήποτε εταιρεία. Αν δε βρουν τις λύσεις, τότε θα δούμε πώς προχωρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Συμπληρωματικά, κύριε Πρόεδρε -με ό,τι έχει αναφερθεί συμφωνούμε απόλυτα- να πούμε ότι το συγκεκριμένο πρόβλημα δεν αναμένεται ότι θα επιλυθεί με την παράταση που έχει δοθεί στους τέσσερις μήνες, παρ' όλο ότι είχαμε ζητήσει στην αρχική πρόταση έναν χρόνο, που θα έλεγα ότι ούτε εκεί προβλεπτόταν ότι θα μπορούσε να διορθώσουν το πρόβλημα και ο λόγος είναι ο εξής: Δυστυχώς, το 2015 είχε ψηφιστεί από το σώμα μια νομοθεσία η οποία ουσιαστικά, σε συνδυασμό με το τι είχαμε ψηφίσει από πέρσι, θα παράγει από μόνη της πρόστιμα στις εταιρείες. Και ακριβώς το πρόβλημα είναι ότι, πέραν των €350 που έχουν να πληρώσουν οι εταιρείες ως ετήσιο τέλος, θα έρχονται, γιατί καμία εταιρεία δε θα μπορεί όπως είναι η φόρμουλα που θα λειτουργεί για τις συγκεκριμένες καταθέσεις εντύπων, να ενεργοποιεί αμέσως τη διαδικασία προστίμου, που θα φτάνει μέχρι τα €250. Οπότε, αντιλαμβανόμαστε όλοι τι επιβάρυνση θα έχουν μικρές ή μεγάλες εταιρείες. Το πρόβλημα δεν είναι οι μεγάλες. Κατά κύριο λόγο είναι οι μικρές. Ως εκ τούτου, πολύ ορθά, όπως έχει αναφέρει και ο συνάδελφος Κώστας και ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Ανδρέας Κυπριανού, πέραν της αξιολόγησης, εμείς αναμένουμε να έχουμε μπροστά μας σε τέσσερις μήνες μια ολοκληρωμένη πρόταση από πλευράς του Γραφείου Εφόρου που να λύνει όλα αυτά τα αδιέξοδα τα οποία έχουμε σήμερα μπροστά μας και από την άλλη να μην κριθούμε από τους διεθνείς οργανισμούς με αρνητικά σχόλια στις εκθέσεις τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 51 του περί Εταιρειών (Τροποποιητικού) (Αρ. 3) Νόμου του 2018. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Αντιμετώπισης του Αδικαιολόγητου Γεωγραφικού Αποκλεισμού Νόμος του 2019».

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε;

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ζητούμε αναβολή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

Αναβάλλεται.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα πιλοφορείται «Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Κάποιος θα ζητήσει αναβολή και για τούτο, αντιλαμβάνομαι;

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε και εμείς να ζητήσουμε αναβολή γι' αυτή την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

Ο κ. Κώστας Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Όταν πριν από αρκετούς μήνες ξεκινούσε η συζήτηση της πρότασης νόμου στην επιτροπή Εμπορίου της Βουλής, χωρίς να μπαίνω στην ουσία του θέματος, ξέραμε ότι θα ασκηθούν πολλές πιέσεις πάνω στην επιτροπή. Καταλήξαμε μετά από πολλές συζητήσεις σε ένα κλίμα συναινετικό, πραγματικά, -μια προσπάθεια που έγινε απ' όλους, από τον πρόεδρο μέχρι το τελευταίο μέλος της επιτροπής- σε ένα ομόφωνο κείμενο που ήρθε σήμερα.

Εμείς θα συναινέσουμε με την αναβολή, κύριε Πρόεδρε, με την ελπίδα, με την ευχή ότι τελικά τα διάφορα συμφέροντα που ασκούν μεγάλες πιέσεις δε θα καταφέρουν τον σκοπό τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβάλλεται τότε.

Τα θέματα με τους αριθμούς...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ. Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όχι.

Απλώς, θέλω να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι έγινε εξαντλητική συζήτηση της συγκεκριμένης πρότασης νόμου και έχουμε καταλήξει σχεδόν ομόφωνα σε ένα πολύ σοβαρό κείμενο. Θα συναινέσουμε στην αναβολή, όχι ότι θα προσφέρει τίποτε επί της ουσίας, απλώς επειδή, όταν ένα νομοθέτημα, μία πρόταση νόμου έρχεται για πρώτη φορά στη Βουλή και ζητείται αναβολή από κάποιους, οφείλουμε να την υιοθετήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 26 και 27 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2020 Νόμος του 2019» και «Οι περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Μεθοδολογία Υπολογισμού Ύψους Τέλους Κατανάλωσης) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 26 θέματος: Έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας για το έτος 2020.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 27 θέματος: Θέσπιση κανονισμών για τον καθορισμό του ύψους του τέλους κατανάλωσης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2020 Νόμος του 2019» και για τους κανονισμούς «Οι περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Μεθοδολογία Υπολογισμού Ύψους Τέλους Κατανάλωσης) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Ανδρέας Κυπριανού, πρόεδρος

Κώστας Κώστα

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Άγγελος Βότσης

Μαρίνος Μουσιούπτας

Ηλίας Μυριάνθους

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Μη μέλη της επιτροπής:

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε μία συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2019. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Οικονομικών, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου (ΕΤΕΚ), της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ), του Ενεργειακού Γραφείου Κυπρίων Πολιτών, της εργοδοτικής οργάνωσης ΟΕΒ, του Σύνδεσμου Εταιρειών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Κύπρου (ΣΕΑΠΕΚ), του Σύνδεσμου Αιολικής Ενέργειας Κύπρου (ΣΑΕΚ), του Σύνδεσμου Μεγάλων Καταναλωτών Ηλεκτρικής Ενέργειας, του Κυπριακού Σύνδεσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής. Το Γραφείο του Επιτρόπου Περιβάλλοντος, η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, η εργοδοτική οργάνωση ΚΕΒΕ, ο Σύνδεσμος Ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, η Ένωση Βιομηχάνων Ηλιακής Ενέργειας Κύπρου (ΕΒΗΕΚ), ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Παραγωγών Βιομάζας/Βιοαερίου, ο Σύνδεσμος Παραγωγών Βιοκαυσίμων Κύπρου, ο Σύνδεσμος Μικρών Ηλεκτροπαραγωγών από Φ/Β συστήματα δυναμικότητας μέχρι 150kw (ΣΜΗΑΦΩΣ), ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ελεύθερης Ανταγωνιστικής Αγοράς Ενέργειας Κύπρου και η Ένωση Βιομηχάνων Ηλιακής Ενέργειας Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι νομοσχέδιο που ρύθμιζε το ίδιο θέμα κατατέθηκε στη Βουλή σε ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας κατάθεσης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ήτοι στις 11 Οκτωβρίου 2019, και παραπέμφθηκε για συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Η επιτροπή μελέτησε το εν λόγω νομοσχέδιο σε μία συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Νοεμβρίου 2019, στην παρουσία κυβερνητικών αρμοδίων και εμπλεκόμενων φορέων.

Σημειώνεται επίσης ότι στην πιο πάνω αναφερόμενη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκε στη συζήτηση των προνοιών του νομοσχεδίου και ο βουλευτής κ. Νίκος Νουρής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή για το νομοσχέδιο που κατατέθηκε στις 11 Οκτωβρίου 2019 ο προϋπολογισμός του Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ταμείο) για το έτος 2020 προέβλεπε συνολικές δαπάνες ύψους €50.418.019 και συνολικά έσοδα ύψους €20.387.514.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία τα έσοδα του ταμείου συνοψίζονται μεταξύ άλλων στα ακόλουθα:

1. Τέλος ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) (€19.587.317).
2. Αντισταθμιστικά οφέλη (€800.167).

Οι κυριότερες δαπάνες του ταμείου αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Επιχορηγήσεις (€49.316.609).
2. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες (€301.233).
3. Αντισταθμιστικά οφέλη (€800.167).

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής το ταμείο αποτελεί το κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο της Δημοκρατίας για την προώθηση των ΑΠΕ και της εξοικονόμησης ενέργειας (ΕΞΕ), με σκοπό την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται με βάση ευρωπαϊκές Οδηγίες. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ οι στόχοι της Δημοκρατίας για το έτος 2020, όπως αναφέρεται και στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΑΠΕ, για τον τομέα του ηλεκτρισμού είναι 16%, για τη θέρμανση-ψύξη 23,5% και για τις μεταφορές 10%. Με βάση τα σημερινά δεδομένα όσον αφορά τον τομέα του ηλεκτρισμού το ποσοστό φτάνει στο 9%, ο στόχος για τη θέρμανση-ψύξη έχει καλυφθεί, ενώ ο στόχος για τις μεταφορές δεν έχει καλυφθεί ακόμη.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν στην επιτροπή ότι από το συνολικό ποσό των δαπανών του ταμείου ποσό ύψους €49.316.609 θα διατεθεί για την επιδότηση και χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που στοχεύουν στην ενθάρρυνση της χρήσης ΑΠΕ, καθώς και για την κάλυψη υποχρεώσεων προς αιτητές οι οποίες δε θα έχουν πληρωθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2019.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας επεξεργάζεται πέραν των υφιστάμενων σχεδίων χορηγιών, τα οποία αναμένεται να συνεχίσουν ή να επαναπροκηρυχθούν, νέα σχέδια χορηγιών, όπως είναι η χρηματοδότηση έργων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, η οικονομική ενίσχυση σε μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας τα οποία υλοποιούνται από υπόχρεα μέρη που δραστηριοποιούνται στη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας και η χρηματοδότηση έργων που προβλέπονται στην Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους.

Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων του ταμείου που χρηματοδοτούν τα πιο πάνω αναφερόμενα σχέδια χορηγιών προέρχονται από την επιβολή του τέλους κατανάλωσης (€19.587.317), το οποίο με βάση τις πρόνοιες των περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Καθορισμός Ύψους Τέλους Κατανάλωσης) Κανονισμών του 2016 υπολογίζεται σε 1 ευρώσέντ ανά κιλοβατώρα επί της αναγεγραμμένης στον σχετικό λογαριασμό ή τιμολόγιο κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που εκδίδεται από τον παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και ότι η ισχύς των εν λόγω κανονισμών λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019.

Συναφώς, στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή στις 11 Οκτωβρίου 2019 την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τα σχέδια χορηγιών που το υπουργείο προτίθεται να προκηρύξει για τη νέα χρονιά και η κατανομή των διαθέσιμων πόρων μεταξύ τους.
2. Το τέλος κατανάλωσης που επιβάλλεται σε αυτοπαραγωγούς από ΑΠΕ και η πιθανότητα διαφοροποίησής του.
3. Η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων.
4. Η μείωση στο τέλος κατανάλωσης που αναμένεται να προκύψει δυνάμει νέων κανονισμών και η διαχείριση του αποθεματικού του ταμείου, λόγω της συνακόλουθης μείωσης των εσόδων του ταμείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού ενημερώθηκε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους ότι το υπουργείο ετοίμασε προσχέδιο κανονισμών για ρύθμιση του υπολογισμού του τέλους κατανάλωσης το οποίο, αφού έτυχε δημόσιας διαβούλευσης, βρίσκεται ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο, ζήτησε όπως οι υπό αναφορά κανονισμοί κατατεθούν στη Βουλή το συντομότερο δυνατόν, ούτως ώστε να παρασχεθεί στην επιτροπή ο απαραίτητος χρόνος, για να μελετήσει τις πρόνοιες αυτών πριν από τη λήξη της ισχύος των υφιστάμενων κανονισμών.

Συναφώς, σε μεταγενέστερο στάδιο ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κατέθεσε στη Βουλή τους υπό αναφορά κανονισμούς, καθώς και νέο κείμενο νομοσχεδίου προς αντικατάσταση του νομοσχεδίου που κατατέθηκε στη Βουλή στις 11 Οκτωβρίου 2019 και το οποίο ως εκ τούτου αποσύρεται από τη Βουλή σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που λήφθηκε στη συνεδρία του ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2019.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 44(στ) του περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμου, είναι ο καθορισμός της μεθοδολογίας υπολογισμού του ύψους του τέλους κατανάλωσης επί της καταναλισκόμενης ηλεκτρικής ενέργειας που επιβάλλεται στους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, οι κανονισμοί, σε αντίθεση με τους υφιστάμενους κανονισμούς στους οποίους προβλέπεται σταθερό τέλος

κατανάλωσης, προβλέπουν τον υπολογισμό του τέλους κατανάλωσης ως συνάρτηση του συνολικού ποσού που πρέπει να εισπραχθεί από το τέλος κατανάλωσης (με βάση τον εκάστοτε εγκεκριμένο προϋπολογισμό του ταμείου) διά της αναμενόμενης συνολικής ετήσιας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για το έτος. Με τους κανονισμούς διασφαλίζεται ότι το ύψος του τέλους κατανάλωσης θα ανταποκρίνεται στις ετήσιες ανάγκες του ταμείου, μειώνοντας ταυτόχρονα το ρίσκο και την έκθεσή του σε εξωγενείς παράγοντες, όπως είναι οι τιμές των καυσίμων. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους και με βάση τα μέχρι στιγμής δεδομένα, το τέλος κατανάλωσης για το έτος 2020 αναμένεται να καθοριστεί στα 0,4 ευρώσέντ ανά κιλοβατώρα επί της αναγεγραμμένης στον σχετικό λογαριασμό ή τιμολόγιο κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που εκδίδεται από τον παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, στο κείμενο του νομοσχεδίου περιλήφθηκε πρόνοια η οποία προβλέπει τη δυνατότητα του υπουργού να εκδίδει διάταγμα για αναθεώρηση του ύψους του τέλους κατανάλωσης σε έκτακτες περιπτώσεις, όπως είναι η σημαντική μείωση του κόστους αποφυγής ή η απρόβλεπτη αύξηση παραγωγής από εγκαταστάσεις ΑΠΕ, όπου το συνολικό εισπραχθέν ποσό από το τέλος κατανάλωσης δεν επαρκεί, για να καλύψει συμβατικές υποχρεώσεις του ταμείου. Σημειώνεται ότι η εν λόγω πρόνοια αρχικά προτάθηκε όπως ενσωματωθεί στους κανονισμούς, αλλά έπειτα από υπόδειξη της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενσωματώθηκε στο νομοσχέδιο, γιατί δεν παρεχόταν η σχετική εξουσιοδότηση από το νόμο, ώστε να περιληφθεί στους κανονισμούς.

Συναφώς, το νέο νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή περιλαμβάνει πρόνοια αναφορικά με τη δυνατότητα του υπουργού για έκδοση διατάγματος σε έκτακτες περιπτώσεις για αναθεώρηση του τέλους κατανάλωσης, η οποία δεν περιλαμβανόταν στο νομοσχέδιο του οποίου αποφασίστηκε η απόσυρση από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω μελέτης των προνοιών τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η δυνατότητα του υπουργού να εκδίδει διάταγμα σε έκτακτες περιπτώσεις για αναθεώρηση του τέλους κατανάλωσης χωρίς την ενημέρωση της Βουλής, η οποία εγκρίνει τον προϋπολογισμό του ταμείου και ενημερώνεται κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου του προϋπολογισμού για τον αρχικό υπολογισμό του τέλους κατανάλωσης.
2. Ο υπολογισμός του τέλους κατανάλωσης στα 0,4 ευρώσέντ ανά κιλοβατώρα επί της αναγεγραμμένης στον σχετικό λογαριασμό ή τιμολόγιο κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που εκδίδεται από τον παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο είναι πολύ χαμηλότερο από το μέχρι στιγμής καθορισμένο σταθερό τέλος, γεγονός που θα μειώσει τα έσοδα του ταμείου και ενδέχεται να οδηγήσει σε πιθανή χρησιμοποίηση του αποθεματικού του ταμείου και μελλοντική κατακόρυφη αύξηση του τέλους κατανάλωσης τις επόμενες χρονιές, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες του ταμείου, ή θα είναι αναγκαία η στήριξη από το κράτος, για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά του.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κατατέθηκαν εισηγήσεις και υπομνήματα από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Συναφώς, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της τόσο από τους κυβερνητικούς αρμοδίους όσο και από τους παρευρισκόμενους φορείς, αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Να διαγράψει από το κείμενο του νομοσχεδίου τις πρόνοιες που προβλέπουν τη δυνατότητα του υπουργού να εκδίδει διάταγμα για διαφοροποίηση του τέλους κατανάλωσης σε έκτακτες περιστάσεις.
2. Να τροποποιήσει το κείμενο των κανονισμών, ώστε το τέλος κατανάλωσης να καθοριστεί σε σταθερό ποσό 0,5 ευρώσέντ ανά κιλοβατώρα επί της αναγεγραμμένης στον σχετικό λογαριασμό ή τιμολόγιο κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που εκδίδεται από τον παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού τροποποίησε τα υπό συζήτηση κείμενα σύμφωνα με τις πιο πάνω αποφάσεις της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Καθορισμός Ύψους Τέλους Κατανάλωσης) Κανονισμοί του 2019», και αφού προηγουμένως έτυχαν των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου θέλει να μιλήσει.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα υποστηρίξουμε το νομοσχέδιο, θα το ψηφίσουμε, αλλά υπάρχει μια σειρά από θέματα που αφορούν το θέμα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις επιχορηγήσεις, όλα αυτά τα οποία συμβαίνουν. Χρειάζεται πιο διαφανής τρόπος διαχείρισης των αιτήσεων, πρέπει να ξέρει ο κόσμος που κάνει αίτηση τη σειρά του, να καταλαβαίνει με ποια σειρά θα πιάσει τα λεφτά και τότε θα πιάσει τα λεφτά, ποιοι εγκρίνονται και ποιοι μένουν πίσω και τα λεφτά τα οποία δίδονται για την αγορά της ενέργειας, τα οποία θα

έπρεπε να αλλάζουν όσο προχωρά ο καιρός, γιατί συνέχεια φτηνίζει η παραγωγή ηλεκτρισμού από ΑΠΕ. Ήδη κατ' ακρίβειαν είναι πιο φτηνά τώρα να κάνεις ρεύμα με φωτοβολταϊκά απ' ό,τι είναι να κάνεις με πετρέλαιο. Και όμως οι επιδοτήσεις έμειναν πολύ υψηλά και μιλούμε για τα λεφτά που μαζεύουμε από τον κόσμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κώστας Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Όταν πριν τρία χρόνια το ταμείο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας αντιμετώπιζε σοβαρό πρόβλημα επιβίωσης, η Βουλή έβαλε την πλάτη της, όλα τα κόμματα, και αυξήσαμε το τέλος από το 0,5 σεντ στο 1 σεντ ανά κιλοβατώρα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Και ήθελε 1,5.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Και ήθελε, βέβαια, σωστά λέει ο Ζαχαρίας, η κυβέρνηση ζητούσε 1,5 σεντ.

Δώσαμε τρία χρόνια στην κυβέρνηση να έρθει να φέρει μια σωστή μεθοδολογία στη βάση του κόστους αποφυγής. Ήρθαν την τελευταία στιγμή, δυο-τρεις εβδομάδες πριν από αυτή τη συνεδρία, μας έφεραν μια μεθοδολογία, με την οποία σύμφωνα με τους πιο πρόχειρους υπολογισμούς τον επόμενο χρόνο θα ήταν μειωμένο το τέλος στο 0,4 σεντ, αλλά από το 2021-22 θα πηγαίναμε στο 1,20 σεντ και στο 1,50 σεντ, δηλαδή τριπλασιασμό.

Ομόφωνα η επιτροπή αποφάσισε όπως μη αποδεχθεί αυτή τη μεθοδολογία. Παράλληλα, μέσα στον προϋπολογισμό του ταμείου για πρώτη φορά προστέθηκαν τα άρθρα 8 και 9, σύμφωνα με τα οποία ο υπουργός, σε περίπτωση που τα λεφτά του ταμείου έχουν πρόβλημα, δηλαδή το ταμείο έχει οικονομικό πρόβλημα, να μπορεί από μόνος του να αποφασίζει με διάταγμα την αύξηση του τέλους, κάτι που επίσης μετά από δική μας εισήγηση ομόφωνα η επιτροπή -και θέλω να σταθώ δαμαί και στον πρόεδρο της επιτροπής και στα υπόλοιπα μέλη, γιατί αυτές οι αποφάσεις ήταν ομόφωνες- δεν είδαμε δηλαδή αν έρχεται από την άλφα ή βήτα κυβέρνηση. Αυτό που είδαμε ήταν το καλό του κόσμου.

Και προχωρήσαμε και σε μια άλλη απόφαση, την οποία έχετε ενώπιόν σας, να ψηφίσετε σε λίγο, το γεγονός ότι η Βουλή αποφάσισε το τέλος να το μειώσει κατά 50%. Δηλαδή, από το 1 σεντ το μειώνουμε στο 0,5 σεντ και λέμε στην κυβέρνηση, όποτε αποφασίσει πλέον να έρθει με μια σωστή, ολοκληρωμένη πρόταση όσον αφορά μια νέα μεθοδολογία υπολογισμού του τέλους, τότε να κοπιάσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να καυτηριάσουμε το γεγονός ότι, ενώ χρειάστηκε παρέμβαση της Βουλής, για να μειωθεί το τέλος που πληρώνουν οι καταναλωτές, η κυβέρνηση έσπευσε -και θα ψηφίσουμε μέσω αυτού του προϋπολογισμού- να εκμηδενίσει τη δική της εισφορά στο ταμείο. €4,8 εκατομ. αφαιρούνται από φέτος από το Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Σε εποχές που διατυμπανίζεται ότι «θα αναπτύξουμε πολιτική για την κλιματική αλλαγή και για απεξάρτηση από τους υδρογονάνθρακες», η ίδια η κυβέρνηση να αποσύρει αυτά τα εκατομμύρια από το ταμείο.

Την ίδια ώρα -και θα συνεχίσω αυτό που ανέφερε πριν ο κ. Κώστα- εκείνη την εποχή, αν θυμάστε που συζητούσαμε πώς θα ενισχύσουμε το ταμείο, έγινε και μία σοβαρή συζήτηση για τα συμβόλαια που είχαν υπογραφεί για τα αιολικά πάρκα. Να θυμίσω για όσους θυμούνται ότι κάποιοι είχαμε πρωτοστατήσει κάποτε στη δεκαετία του '90 και του 2000, προειδοποιώντας ότι αυτή η ιστορία με τα αιολικά πάρκα είναι μια μεγάλη απάτη. Μια μεγάλη απάτη που αποδεικνύεται εκ των υστέρων ότι είχαμε δίκαιο. Έγινε μια προσπάθεια να διαμορφωθούν τα συμβόλαια κατά τρόπο πιο συμφέροντα προς το δημόσιο, η οποία προσπάθεια αντιλαμβάνομαι ότι πλέον αναιρείται. Δεν υπάρχει πλέον η μείωση της ταρίφας για τα αιολικά πάρκα, για την παραγόμενη ενέργεια από τα αιολικά πάρκα. Μετά τις πρόσφατες αποκαλύψεις, τις χθεσινές, στην κοινοβουλευτική επιτροπή Ελέγχου, νομίζω ότι πρέπει να επανέλθουμε και να ασχοληθούμε με αυτά τα συμβόλαια για τα αιολικά πάρκα, τα οποία αποδεδειγμένα πλέον ουσιαστικά δημιουργούν μια αιμορραγία στο ταμείο, απομυζούν το ταμείο κατά τρόπο δυσανάλογο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ο πρώτος που μίλησε σε αυτή την ολομέλεια για τα «πράσινα συμφέροντα», κύριε Πρόεδρε, εάν θυμάστε, ήταν ο ομιλών και θεωρώ πως και στην Ευρωπαϊκή Ένωση γίνεται μια τεράστια συζήτηση για την οικονομική εκμετάλλευση πράσινων πολιτικών. Αυτή η επιτροπή έχει για πρώτη φορά συνεδριάσει με θέμα «χωροθέτηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας», προσπαθώντας να προστατεύσει και το περιβάλλον και να οδηγήσει αυτά τα πολύ σημαντικά συστήματα εκεί που υπάρχουν ήδη περιβαλλοντικά κατεστραμμένες περιοχές, δηλαδή σε βιομηχανικές ζώνες, στις οροφές κτιρίων, με το net metering πάνω σε κατοικίες, σε λατομεία κ.ο.κ. Δεν μπορούμε στην Κύπρο, με το ελάχιστο πράσινο που έχουμε και τα ελάχιστα βουνά που απέμειναν, την ελάχιστη φυσική βλάστηση να την καθαρίζουμε με εκσκαφείς και να κάνουμε σεληνιακά τοπία. Και έχουν δεσμευτεί όλοι οι εμπλεκόμενοι ότι θα καταθέσουν χωροταξικό σχέδιο επιτέλους για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Πρέπει να πω ότι αυτή η Βουλή, ψηφίζοντας τον σημερινό προϋπολογισμό, μειώνει το κόστος που πληρώνουν οι πολίτες για ηλεκτρικό ρεύμα, το τέλος των ΑΠΕ από 1 σεντ την κιλοβατώρα στο 0,5 σεντ την κιλοβατώρα. 50% μείωση δηλαδή και αυτό περίπου θα σημαίνει ένα 4% επί του λογαριασμού του ηλεκτρικού ρεύματος. Είναι γεγονός ότι η πρόταση που έφερε μέσω των κανονισμών η κυβέρνηση που αναμέναμε ότι θα συνέδεε το κόστος αποφυγής με το τέλος δεν ικανοποίησε την επιτροπή, γι' αυτό και ομόφωνα η επιτροπή αποφάσισε τη μείωση του τέλους στο 0,5% και αναμένουμε την ολοκληρωμένη πρόταση της κυβέρνησης.

Είναι επίσης εξαιρετικά σημαντικό να πούμε ότι με αυτόν τον προϋπολογισμό διατηρούνται όλα τα προγράμματα επιχορηγήσεων, είτε αυτά είναι το net metering για κατοικίες είτε αυτά είναι προγράμματα θερμομονώσεων σε οροφές, σε τοίχους, προγράμματα θερμοσίφωνων -που μάλιστα γίνονται από την κυπριακή βιομηχανία- αλλά και για πρώτη φορά €300.000 για τις ορεινές κοινότητες, σε σχέση με φωτοβολταϊκά προγράμματα, με προγράμματα εγκατάστασης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καλύτερα.

Όσον αφορά τα €5 εκατομ. τα οποία έβαλε η κυβέρνηση στον προηγούμενο προϋπολογισμό με βάση το έλλειμμα του ταμείου, σαφέστατα τώρα το ταμείο έχει πλεόνασμα. Η κυβέρνηση είναι εκεί, αν χρειαστεί σε κάποιο στάδιο να ξαναδιατηρήσουμε ισοσκελισμένο τον προϋπολογισμό του ταμείου, είμαι βέβαιος ότι η κυβέρνηση θα έρθει αρωγός, όπως το έχει πράξει και προηγουμένως. Αλλά, σε αυτή την περίπτωση, με €35 εκατομ. πλεόνασμα το ταμείο, δε θεωρώ ότι θα έπρεπε να επιβαρύνουμε το ταμείο των ρύπων προς αυτή την κατεύθυνση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άγγελος Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Πολύ σύντομα.

Το σημαντικό σε αυτόν τον προϋπολογισμό είναι πράγματι η μείωση του τέλους που θα πληρώνουν οι καταναλωτές από 1 σεντ την κιλοβατώρα σε 0,5. Εμείς έχουμε επιφυλαχθεί σε σχέση με τους κανονισμούς, που αναμέναμε ότι θα μας ικανοποιούσαν φέτος. Δε μας ικανοποίησε η φόρμουλα που έφερε η κυβέρνηση, οπότε είπαμε να πάμε στο 0,5 σεντ, υπάρχει απόθεμα στο ταμείο -που προέκυψε από τις εισφορές του κόσμου τον προηγούμενο χρόνο, όχι από οτιδήποτε άλλο- και είμαστε σε αναμονή να δούμε πώς θα βάλουμε στην εξίσωση και την κυβερνητική συνεισφορά από τους ρύπους, που ήταν €5 εκατομ. πέρσι, €4,8 την προηγούμενη χρονιά και €350.000 την προ προηγούμενη χρονιά, για να μπορέσουμε να λύσουμε το πρόβλημα του ταμείου, που ήταν ελλειμματικό.

Άρα, για τους νέους κανονισμούς με τη νέα χρονιά αναμένουμε να έρθουν ενώπιόν μας και να τοποθετηθούμε ανάλογα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο ποσού ύψους €50.418.019 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 3.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 4.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 5.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 6.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 έως 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε, τριάντα έξι παρόντες, τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το υπ' αριθμόν 26 νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέλει ο κ. Τζιοβάνης, νομίζω, τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Στην προηγούμενη ψηφοφορία εκ παραδρομής, κύριε Πρόεδρε, ψήφισα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχει πρόβλημα, να δηλωθεί στα πρακτικά.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

Είκοσι εννέα, είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εγκρίνονται και οι υπ' αριθμόν 27 κανονισμοί.

Το υπ' αριθμόν 28 θέμα είναι «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Θα ζητηθεί αναβολή μου είπαν από κάποιους.

Έχει κανένας ένσταση;

Αναβάλλεται.

Τα υπ' αριθμόν 29 και 30 θέματα έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών - Θέση Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 29 θέματος: Κατάρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Γραμματειακού Λειτουργού στον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 30 θέματος: Τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Τεχνικού στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών - Θέση Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουριτίδης

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστίνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, που αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 2019.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμου, είναι ο κατάρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Γραμματειακού Λειτουργού στον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, η οποία καθορίστηκε ως θέση προαγωγής [Συνδυασμένες κλίμακες Α8 και Α9⁽ⁱ⁾].

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή η υπό αναφορά νέα θέση δημιουργήθηκε με τον προϋπολογισμό του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών για το 2019, ώστε να δημιουργηθεί πυραμίδα ανέλιξης για το γραμματειακό προσωπικό και να ενισχυθεί το αρχείο του οργανισμού με προσωπικό, δεδομένης της αύξησης του όγκου εργασίας, λόγω της ανάγκης τήρησης πρόσθετων διαδικασιών σχετικά με την παραλαβή αιτήσεων για αναδιάρθρωση δανείων που προκύπτει από την υποχρέωση συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του ευρωπαϊκού κανονισμού για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ τον Μάιο του 2018.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στο προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας περιλήφθηκαν τα συνήθη καθήκοντα και προσόντα που περιλαμβάνονται στις θέσεις αυτού του επιπέδου στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Συγκεκριμένα, καθορίστηκε ως απαιτούμενο προσόν δεκαεξαετής υπηρεσία στη θέση Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού, από την οποία πενταετής τουλάχιστον υπηρεσία στην κλίμακα Α7. Επιπρόσθετα, περιλήφθηκε σημείωση σύμφωνα με την οποία, αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι που κατέχουν το εν λόγω απαιτούμενο προσόν, μπορούν να προάγονται και υπάλληλοι που έχουν δεκαοκταετή συνολική υπηρεσία στη θέση Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού, σύμφωνα με τη νέα πολιτική που έχει καθοριστεί για τα σχέδια υπηρεσίας αυτού του επιπέδου στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Τεχνικού στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, η οποία έχει καθοριστεί ως θέση προαγωγής [κλίμακα Α9⁽ⁱⁱ⁾].

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς εκσυγχρονισμού του σχεδίου υπηρεσίας για την εν λόγω θέση, ώστε αυτό να συνάδει με τη νέα γενική πολιτική του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, που αφορά τις ανελκτικές θέσεις των τεχνικών και βοηθητικών δομών της δημόσιας υπηρεσίας με συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α8 και Α9⁽ⁱⁱ⁾, οι οποίες συνιστούν τον πρώτο βαθμό προαγωγής από τις κατώτερες θέσεις στις συνδυασμένες κλίμακες Α2, Α5 και Α7⁽ⁱⁱⁱ⁾. Συγκεκριμένα, προτείνεται η εισαγωγή σημείωσης στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Τεχνικού σύμφωνα με την οποία, αν δεν υπάρχουν στην αμέσως κατώτερη θέση υποψήφιοι με δεκαεξαετή υπηρεσία από την οποία πενταετής υπηρεσία στην κλίμακα Α7, θα μπορούν να προάγονται υπάλληλοι με δεκαοκταετή συνολική υπηρεσία στη θέση Τεχνικού. Σκοπός της εν λόγω σημείωσης είναι η ρύθμιση διαχρονικών ζητημάτων ίσης μεταχείρισης των υπαλλήλων και η αντιμετώπιση διάφορων προβλημάτων που προέκυψαν στο παρελθόν σε σχέση με την αρχαιότητα και τη δυνατότητα διεκδίκησης θέσεων ανάλογα με την ημερομηνία διορισμού του υπαλλήλου ή/και με το κατά πόσο αυτός υπηρετούσε προηγουμένως στη δημόσια υπηρεσία είτε σε άλλη μόνιμη θέση είτε ως έκτακτος.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν

Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 2019, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ των προνοιών και των δύο υπό συζήτηση κανονισμών και εισηγούνται την έγκρισή τους από την ολομέλεια του σώματος.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το υπ' αριθμόν 29, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι υπ' αριθμόν 29 κανονισμοί εγκρίνονται.

Ψηφίστε για το υπ' αριθμόν 30, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι υπ' αριθμόν 30 κανονισμοί εγκρίνονται.

Πάμε τώρα στα θέματα με τους αριθμούς 31, 32 και 33, που τιτλοφορούνται «Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτιών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων - Θέση Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», «Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας - Θέσεις Ελεγκτή και Ελεγκτή Τεχνικού Ελέγχου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας - Θέσεις Λειτουργού Ελέγχου Α' και Τεχνικού Ελέγχου Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», αλλά δεν είναι έτοιμα.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 34 θέμα, το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019». Είναι πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Λουκαΐδη, Αδάμου Αδάμου, Ευανθίας Σάββα, Νίκου Κέττηρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμου, ώστε να ανασταλεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2020 η ισχύς της διάταξης αυτού που προβλέπει ότι το κόστος διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας για τις λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς αναλαμβάνεται από τους εισαγωγείς και τους κατασκευαστές.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για την πρόταση νόμου «Ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Αδάμος Αδάμου, πρόεδρος

Νίκος Κέττηρος

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Χρίστος Ορφανίδης

Γιώργος Κάρουλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Αδάμο Αδάμου, Ευανθία Σάββα και Νίκο Κέττηρο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 13 Νοεμβρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Επίτροπος Περιβάλλοντος, ο διευθυντής του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Παγκύπριου Συνδέσμου Υπεραγορών (ΠΑΣΥΠΕ), του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ, του Συνδέσμου Βιομηχάνων Πλαστικών και της Green Dot.

Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και το ΕΤΕΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν στη συζήτηση της πρότασης νόμου οι βουλευτές κ. Ελένη Σταύρου, Αννίτα Δημητρίου και Ευανθία Σάββα.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμου, ώστε να ανασταλεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2019 η ισχύς της διάταξης του που προβλέπει ότι το κόστος διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας για τις λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς αναλαμβάνεται από τους εισαγωγείς και τους κατασκευαστές.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία λόγω της αδυναμίας των οικονομικών παραγόντων (εισαγωγέων και κατασκευαστών) να αναλάβουν το κόστος διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας. Οι εισηγητές διευκρίνισαν επιπρόσθετα ότι η προτεινόμενη τροποποίηση δεν αφορά στη χρέωση των €0,05 σεντ συν ΦΠΑ που καταβάλλουν οι καταναλωτές για κάθε αγορά πλαστικής σακούλας στα σημεία πώλησης προϊόντων, αλλά στοχεύει στην άρση της στρέβλωσης που δημιούργησε η προηγούμενη τροποποίηση της νομοθεσίας, η οποία μετέφερε το κόστος διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας για τις λεπτές πλαστικές σακούλες από όσους διαθέτουν τις πλαστικές σακούλες στους εισαγωγείς και τους κατασκευαστές.

Ο διευθυντής του Τμήματος Περιβάλλοντος συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και παράλληλα ενημέρωσε την επιτροπή ότι το τμήμα του προωθεί τη διαβούλευση με το Υπουργείο Οικονομικών και το Γενικό Λογιστήριο για το ενδεχόμενο ίδρυσης ταμείου διαχείρισης των εσόδων από την πώληση της λεπτής πλαστικής σακούλας μεταφοράς.

Τέλος, ο ίδιος κυβερνητικός αρμόδιος εισηγήθηκε, ενόψει της πιο πάνω εξέλιξης, όπως η προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιηθεί, ώστε η ισχύς της υπό αναφορά διάταξης ανασταλεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2020 αντί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2019, που ήταν η αρχική εισήγηση.

Η επιτροπή, με επιφύλαξη των τελικών θέσεων της, υιοθέτησε την εισήγηση του διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος και αναθεώρησε το αρχικό κείμενο, ώστε να περιληφθεί σε αυτό η πιο πάνω εισήγησή του.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφωνήσαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου. Ωστόσο, ο εκπρόσωπος της Green Dot εισηγήθηκε την πλήρη κατάργηση της εν λόγω διάταξης, προκειμένου να μην επανέλθουν τα ίδια προβλήματα μετά την άρση της αναστολής της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί της αναθεωρημένης πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.
3. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών τάσσεται εναντίον της ψήφισης της εν λόγω πρότασης νόμου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η επιτροπή υποβάλλει στη Βουλή την παρούσα έκθεση για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές επί θέματος αρχής:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μέχρι τώρα οποιοσδήποτε βάζει ένα προϊόν στην αγορά τον υποχρεώνουμε να αναλάβει και τα έξοδα ανακύκλωσής του. Το ίδιο συμβαίνει για όλα τα προϊόντα. Να σας πω ένα παράδειγμα, τα ελαστικά. Δεν υποχρεώνουμε τον λαστιχάρη να πληρώσει το τέλος ανακύκλωσης. Υποχρεώνουμε τον εισαγωγέα να πληρώσει το τέλος ανακύκλωσης. Οποιοδήποτε συσκευασμένο προϊόν υπάρχει στην αγορά εισάγεται, κατασκευάζεται, υποχρεώνουμε τον εισαγωγέα και τον κατασκευαστή να πληρώσει το τέλος ανακύκλωσης. Με τούτη την πρόταση τώρα, ενώ έχουμε στον νόμο για τις πλαστικές τσάντες την υποχρέωση της ανακύκλωσης να την αναλάβει ο εισαγωγέας και ο κατασκευαστής, φεύγουμε την υποχρέωση. Και ποιος θα το αναλάβει; Όλα τα φαρμακεία, τα περίπτερα, οι υπεραγορές, θα μείνει σε αυτούς πλέον η ευθύνη, για να αναλάβουν το τέλος ανακύκλωσης. Και εγώ διερωτώμαι πώς θα μαζέψουμε αυτά τα λεφτά, για να πληρώσουμε το τέλος ανακύκλωσης από όλους αυτούς, όταν φύγουμε την υποχρέωση του κατασκευαστή; Θα πρέπει να τους κυνηγήσουμε όλους πλέον, για να πιάσουμε τα λεφτά μας;

Γι' αυτόν τον λόγο εμείς θα ψηφίσουμε εναντίον σε τούτη την πρόταση νόμου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Προφανώς, το πρώτο πράγμα που θέλω να πω είναι ότι όλοι οι παρευρισκόμενοι στην επιτροπή είχαν συμφωνήσει με τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, και η Επίτροπος Περιβάλλοντος και το Τμήμα Περιβάλλοντος, που ήρθαν με εισήγηση, για να την ενισχύσουμε περαιτέρω επεκτείνοντας το μεταβατικό στάδιο, για να καλύψει και το 2020. Και η Green Dot που συλλέγει τα λεφτά και θα έχει την υποχρέωση για τούτο το μεταβατικό διάστημα να συνεχίσει και όλοι ανεξαιρέτως. Όλοι ανεξαιρέτως.

Υπάρχει μία στρέβλωση. Δεν είναι για ελαστικά εδώ που μιλούμε. Το γεγονός ότι μπορεί μια σακούλα να χρησιμοποιηθεί και για άλλον σκοπό συσκευασίας, όχι μόνο για μεταφορά, δεν μπορεί να το ξέρει ο κατασκευαστής και να χρεώσει τον τελικό πωλητή. Ένα από τα ζητήματα. Και ασφαλώς δεν ισχύει ότι όλοι πληρώνουν. Τα tetra pak, τέθηκε εκεί, που πουλούν τα fast food ουδείς τα χρεώνει. Έχουμε και σε άλλους τομείς μια στρέβλωση. Και, επειδή υπάρχει και το μεγαλύτερο θέμα των 6 σεντ, που είναι μια στρέβλωση, τα οποία εισπράττουν σήμερα οι διάφοροι, υπεραγορές κ.λπ., και τα οποία πουθενά δεν τα καταβάλλουν, είναι και αυτό το ζήτημα, που είναι πολύ μεγαλύτερο σε σχέση με τη νομοθεσία που ψηφίσαμε πριν δύο χρόνια. Μιλούμε για δύο θέματα που είναι διαφορετικά, αλλά συνδέονται. Θα έρθει το Τμήμα Περιβάλλοντος με εισήγηση, για να τα ρυθμίσουμε με έναν λογικό και όχι στρεβλωτικό τρόπο. Περί αυτού πρόκειται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Η κ. Δημητρίου.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πολύ σύντομα, θα συμφωνήσω απόλυτα με τον κ. Λουκαΐδη, γιατί το ζήτημα μας έχει απασχολήσει και κυρίως μας έχει απασχολήσει το γεγονός όχι τόσο το ποιον θα βαραίνει το κόστος, αλλά πώς θα δρομολογηθούν αυτές οι δράσεις, οι οποίες θα οδηγήσουν σε περαιτέρω μείωση της χρήσης του πλαστικού. Αυτός ήταν ο σκοπός του νομοσχεδίου από την αρχή και της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Να πούμε και το θετικό, ότι πλέον έχουμε καθαρή μείωση, πολύ καθαρή μείωση της χρήσης της πλαστικής σακούλας και είναι κάτι το οποίο θα μας απασχολήσει και σε κατοπινό στάδιο, για να δούμε πώς ελαχιστοποιούμε ακριβώς περαιτέρω τη χρήση αυτής.

Το ζήτημα το οποίο σωστά έχει θίξει ο κ. Λουκαΐδης αφορά αυτό το ειδικό ταμείο που με βάση την απόφαση και της Νομικής Υπηρεσίας και του Υπουργείου Οικονομικών δεν μπορεί να συσταθεί και αυτά τα χρήματα μένουν εκεί και πρέπει να δούμε πώς καθαρά δρομολογούνται σε συγκεκριμένες δράσεις ακριβώς προς την κατεύθυνση που έχω αναφέρει.

Όμως, δεν μπορεί απλά και μόνο η αποκλειστική ευθύνη να βαραίνει τους κατασκευαστές ή τους εισαγωγείς. Αυτό δε θα ήταν δίκαιο και κυρίως δεν μπορεί να ελεγχθεί πόσες σακούλες και πότε χρησιμοποιούνται. Ο στόχος όμως -και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε- είναι σε κατοπινό στάδιο να μας απασχολήσει και σιγά σιγά να προχωρήσουμε με ενημέρωση του κοινού και, ναι, γιατί όχι, και σε καθολική απαγόρευση της χρήσης της πλαστικής σακούλας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αδάμου.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Πρόεδρέ μου, δεν ήθελα να μιλήσω, αλλά μια και αναφέρθηκε η πλαστική σακούλα, θέλω να πω δυο λόγια, για να καταλάβει και το σώμα πού βρισκόμαστε με την πλαστική σακούλα. Είπε η αγαπητή Αννίτα ότι μειώσαμε τη χρήση, βέβαια, 80%-85%. Ναι, αλλά, η αισχροκέρδεια που γίνεται για εκείνα τα 6 σεντ που κατακρατούν του κόσμου για την πλαστική σακούλα... Και είπαμε ότι θα πηγαίνουν σε περιβαλλοντικές εκδηλώσεις, σωστά; Και είπαμε στο Υπουργείο Οικονομικών «κάνε ένα ταμείο να μαζεύεις αυτά τα χρήματα, να τα διοχετεύσεις σε αυτούς που κάνουν εκδηλώσεις». Το Υπουργείο Οικονομικών δīs αρνήθηκε να κάνει αυτό το ταμείο. Την τελευταία φορά πριν από μια εβδομάδα. Οπότε, σε συνεννόηση με το Τμήμα Περιβάλλοντος του είπα «φέρε τη νομοθεσία για την πλήρη κατάργηση της πλαστικής σακούλας». Και έρχεται το Τμήμα Περιβάλλοντος, αυτές είναι οι τελευταίες εξελίξεις που σας λέω τώρα, και μου λέει «μαζί να συνεργαστούμε, κάνετε την εσείς ως Βουλή, ως Επιτροπή Περιβάλλοντος, και εμείς θα τη στηρίξουμε πλήρως». Γιατί αυτή η αισχροκέρδεια που γίνεται με τα έξι σεντ πρέπει να σταματήσει. Ελάχιστοι είναι αυτοί που κατακρατούν τα έξι σεντ και κάνουν εκδηλώσεις. Μεγάλες αγορές, αυτά. Όλοι οι άλλοι που κρατούν τα 6 σεντ πού τα παίρνουν; Στην τσέπη τους! Φορολογούν τον πολίτη!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν έχει σχέση.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Εντάξει, δεν είπα ότι έχει σχέση, απλώς κάνω μια ενημέρωση, για να ξέρετε πού βρίσκεται το θέμα της πλαστικής σακούλας. Είναι αισχροκέρδεια που γίνεται και αυτό το πράγμα πρέπει να σταματήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστος Ορφανίδης.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Στο ίδιο πνεύμα και εμείς. Αυτό το θέμα έχει συζητηθεί στην αρμόδια επιτροπή, δεν εκφράστηκε οποιαδήποτε αντίθετη άποψη. Οι προβληματισμοί ήταν ότι αυτά τα 5 σεντ τα οποία καρπώνονται όλοι στο τέλος δεν τα χρησιμοποιούν για τον σκοπό τον οποίο είχαμε ψηφίσει τότε. Άλλωστε, στο ίδιο πνεύμα είμαστε, ότι θα προχωρήσουμε και σε κατάθεση, ήδη μπορεί να κατατέθηκε, κύριε Αδάμου, για ολοκληρωτική κατάργηση της πλαστικής σακούλας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίας Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι απόλυτα σχετικό με την πρόταση των συναδέλφων, αλλά είναι για αυτό που έχει πει ο κ. Αδάμου. Είναι πολλές φορές που προβληματίζομαι -και ειδικότερα αν τύχει να πάω ή μόνος ή οικογενειακώς σε μια φρουταρία- και διερωτώμαι τι έχουμε ψηφίσει στο τέλος. Μπορεί να χρησιμοποιήσω δέκα-δώδεκα σακούλες πλαστικές να βάλω φρούτα, να βάλω λαχανικά, πάω με τες δώδεκα μου σακούλες στο ταμείο, πληρώνω και τρεις τζιαι φεύκω. Έντζιεν με τούτον τον τρόπο που εννά λύσουμε το πρόβλημα! Έπρεπε να υποχρεώσουν τες επιχειρήσεις εκεί που μπορούν να βάλουν χάρτινες σακούλες να βάλεις τα φρούτα σου. Γιατί είναι μια κοροϊδία στο τέλος της ημέρας. Επαναλαμβάνω, φεύκω με δεκαπέντε σακούλες, έχω πληρώσει τες τρεις τζιαι παίρνω σπίτι ακόμα δώδεκα. Τούτο έχουμε ψηφίσει! Τούτο έχουμε κάμει! Πρέπει να ξαναδούμε το θέμα, πώς πραγματικά... Έσιει τόπους που μπορεί να μην χρειάζεται πλαστική. Να δούμε. Όμως, σε πολλές χώρες του κόσμου το σακούλι το χάρτενο ειδικά στις φρουταρίες χρησιμοποιείται ευρέως. Εμάς... Έν' αστεία πράματα που κάμνουμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Επειδή ομολογώ ότι έχω συγχυστεί και προσπαθώ να καταλάβω τι ακριβώς προσπαθούμε να κάμουμε και, το ομολογώ, δεν το έχω πετύχει. Διαβάζοντας τον σκοπό λέμε ότι αναστέλλουμε για ένα χρόνο, μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2020, τη διάταξη, ώστε οι εισαγωγείς και οι κατασκευαστές να μην πληρώνουν το κόστος συσκευασίας. Ποιος θα το πληρώνει; Ας μας απαντήσει κάποιος, για να καταλάβουμε εμείς που δεν είμαστε στην επιτροπή. Ποιος θα πληρώνει αυτό το κόστος, αν δε θα το πληρώνουν αυτοί;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδικής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα το πληρώνει ο καταναλωτής, αλλά δε θα το εισπράττει κανένας και η κατάσταση θα γίνει πιο κακή από ό,τι είναι σήμερα, όπου όντως υπάρχει ένα θέμα με τις υπεραγορές κυρίως. Αλλά, κύριε Πρόεδρε -έντζιε ήθελα να μιλήσω, αλλά έν' καλή ευκαιρία να απαντήσω στον κ. Βότση- επειδή, όπως είπε πριν τζιαι ένας συνάδελφος τζιαι είναι τζιαι παλιός σε τούντο κοινοβούλιο, εγώ έζησα και το 2005 και το 2007 που την πρώτη φορά αυτό το κοινοβούλιο απέρριψε πρόταση νόμου του υποφαινόμενου για κατάργηση της σακούλας και το 2007 για τιμολόγηση της σακούλας. Επήρα δύο ψήφους, τη δική μου και του κ. Γεώργιου Βαρνάβα. Οι άλλοι εκαταψηφίσατε.

Διερωτώμα: Όταν ψηφίζετε μια πρόταση νόμου μετά από αίτημα -όι πίεσης, αίτημα θα πω- των βιομηχανιών που κατασκευάζουν σακούλες, θα φέρετε πρόταση νόμου που εννά τους κλείσετε τέλεια; Αφήνω το ερώτημα στους πολίτες που ακούουν: Ποιος θα φέρει την πρόταση νόμου που εννά τους κλείσει τέλεια, απαγορεύοντας την πλαστική σακούλα; Τζιεινοί που φέραν την πρόταση νόμου, μετά από αίτημα των βιομηχανιών; Ερώτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Λοιπόν, εν απαντήσαμε όλα τα ερωτήματα ολοκληρωμένα.

Αυξημένος αριθμός συμβεβλημένων με την Green Dot θα πρέπει να καταβάλλει στην Green Dot για το μεταβατικό στάδιο αυτό το κόστος συσκευασίας. Ήταν οκτακόσιοι συμβεβλημένοι και έχουν γίνει χίλιοι τρακόσιοι -επικαλούμαι και τη μνήμη των άλλων συναδέλφων, διότι εν έχω την έκθεση μπροστά μου- από τους οποίους θα επιδιώξει η Green Dot να εισπράττει, μέχρι να ρυθμιστεί αυτό το ζήτημα που αποτελεί μια στρέβλωση. Στρέβλωση είναι και το θέμα των έξι σεντ, αλλά έν' διαφορετικό θέμα, έννεν με τούτο τον νόμο που ρυθμίζεται! Τζιαι ήρτεν το Τμήμα Περιβάλλοντος και εσυμφωνήσαμε όλοι εκεί που ήμασταν, με εξαίρεση τον κ. Θεοπέμπτου, ότι θα επανέλθουν με μια ολοκληρωμένη πρόταση που εννά αντιμετωπίσει τες στρεβλώσεις. Διότι, ξαναλέω, δε γνωρίζει ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας ποιος χρησιμοποιεί αυτή τη τσάντα. Ακούσατε τον φίλο τον Ζαχαρία τωρά τι είπε: Πάεις τζιαι παίρνεις δέκα τσάντες πλαστικές τζιαι πληρώνεις τες δύο. Δεν ξέρεις αν θα χρησιμοποιηθούν ως σακούλες μεταφοράς ή συσκευασίας. Έχουμε φορολογήσει τις σακούλες μεταφοράς. Λοιπόν, είναι στρέβλωση και υπάρχει αυτό το πρόβλημα. Αυτά τα λεφτά, έν' αλήθεια, δεν εισπράχθηκαν από τους κατασκευαστές ή τους εισαγωγείς τζιαι δημιουργείται ένα σοβαρό θέμα. Έν' απλά τα πράγματα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Δκυό πράματα, κύριε Πρόεδρε. Δε συζητούμε τωρά τα έξι σεντ που πληρώνουμε για την αγορά της τσάντας, για να μεν υπάρχει σύγχυση. Αυτή τη στιγμή ποιον είναι το θέμα; Πηγαίνει κάποιος σε μια φρουαρία, όπως είπε και ο κ. Ζαχαρίας, πκιάννει πράματα, βάλλει μέσα τα φρούτα του, τζιεινή δεν την πληρώνει κανένας. Πκιάννει π.χ. τες τρεις τσάντες του τζιαι την ώρα που εννά φύει τζιεινες τες τρεις τσάντες βάλλει του τες σε μια. Εντάξει; Τζιεινή η μια θεωρείται ότι είναι συσκευασίας.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ναι, έν' η συσκευασίας για την οποία εννά πληρωθεί το τέλος ανακύκλωσης. Για την μία. Οι άλλες οι τρεις πού εννά παν; Ποιος θα αναλάβει το κόστος να ανακυκλωθούν και οι τέσσερις οι τσάντες; Ποιος θα έβρει τούτες ούλλες τες φρουαρίες, τα περιπτερα, τα φαρμακεία, όλο αυτόν τον κόσμο που διά τσάντες; Η απάντηση είναι απλή: Πηγαίνεις πάντα στο ποιος το έφερε στην Κύπρο, ποιος το κατασκεύασε και το έβαλε στην αγορά. Τούτο το σύστημα καθορίζει σου ότι ό,τι τσάντες τζιαι να πκιάσεις, όσες τζιαι να πκιάσεις, κάποιος αναλαμβάνει να πληρώσει για το κόστος της ανακύκλωσής τους.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Άμαν το αφαιρέσουμε τι θα γίνει;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Άμαν το αφαιρέσουμε, τότε δεν έχει κάποιον ο οποίος εννά πάει να πληρώσει το τέλος ανακύκλωσης. Εδώ είναι το πρόβλημα. Κανονικά έχουμε μέσα στον νόμο αναφορά που λέει ότι το τέλος ανακύκλωσης το αναλαμβάνουν όσοι το βάζουν στην αγορά, είτε κατασκευή είτε εισαγωγή. Έν' τούτη η τροπολογία που υπάρχει αυτή τη στιγμή, για να αφαιρεθεί αυτή η πρόνοια!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έθθα το εισπράξει η Green Dot τζιαι εννά το φορτώσει αλλού.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Εντάξει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ρε παιδιά, εμείναμε με τες σακούλες.

Κύριε Μυριάνθους και κύριε Ορφανίδη, θέλετε να μιλήσετε για τις σακούλες;

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε πει πάρα πολλές φορές σ' αυτό το σώμα ότι έπρεπε να 'μαστε πρακτικοί και διερωτώμαι τωρά: Μιλούμε για σακούλες συσκευασίας τζιαι σακούλες μεταφοράς. Και απορώ: Δε μολύνουν και οι δύο το περιβάλλον; Δεν εμπορούσαμε να 'μαστε πιο πρακτικοί τζιαι να πούμε ότι -από τη ρίζα του κακού, που ένι οι εισαγωγείς ή οι κατασκευαστές- φορολογούμε και τα δύο τζιαι τελειώνει; Αυτή έν' η ουσία. Όι να καταργήσουμε στο τέλος το τέλος και να προσπαθούμε ύστερα που ένα χρόνο που εννά αποφασίσουμε, αν το δεχτούν κάποιοι, να επιβάλουμε νέα ρύθμιση στο ζήτημα. Νομίζω ότι εκεί έπρεπε να αγγίζουμε, τη ρίζα του κακού, τζιαι να τελειώνει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ορφανίδης.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλα τα θέματα αναδειχθήκαν και εσυζητήθηκαν εις την επιτροπή με τη σύμφωνη γνώμη όλων των περιβαλλοντικών οργανώσεων και της επιτρόπου. Αυτά τα οποία ανέφερε ο κ. Θεοπέμπτου για τις υπόλοιπες τσάντες ήταν εξαίρεση ευθύς εξαρχής από τον νόμο τον οποίο εψηφίσαμε, δηλαδή η συσκευασία που εννά βάζει το κρέας του κ.λπ. Το λοιπόν, το όλο θέμα θα ρυθμιστεί -είπα το τζιαι προηγουμένως- με την ολική κατάργηση της πλαστικής τσάντας, η οποία θα έρθει ως κατεπείγον στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι έξι ψήφοι υπέρ και έξι ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, έξι εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, είκοσι επτά ψήφοι υπέρ και έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εφτά ψήφους υπέρ, έξι εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 35 και 36 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Εργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βεβαίωση Εγγραφής Υποστατικών, Εγκαταστάσεων, Επιχειρήσεων και Χώρων Εργασίας) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστούν οι σκοποί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 35 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Εργοστασίων Νόμου και η κατάργηση διατάξεων αυτού οι οποίες είτε μεταφέρθηκαν σε άλλη νομοθεσία είτε μεταφέρονται στους προτεινόμενους στο υπ' αριθμόν 36 θέμα κανονισμούς.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 36 θέματος είναι η θέσπιση δευτερογενούς νομοθεσίας, ώστε να ρυθμιστούν θέματα που αφορούν την εγγραφή υποστατικών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Εργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βεβαίωση Εγγραφής Υποστατικών, Εγκαταστάσεων, Επιχειρήσεων και Χώρων Εργασίας) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 19 Νοεμβρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, της ΠΟΒΕΚ και της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Ανεξαρτήτων Συντεχνιών. Το Επιστημονικό Τεχνολογικό Επιμελητήριο Κύπρου, καθώς και ο Σύνδεσμος Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Εργοστασίων Νόμου και η κατάργηση διατάξεων αυτού οι οποίες είτε μεταφέρθηκαν σε άλλη νομοθεσία είτε έχουν μεταφερθεί στους προτεινόμενους κανονισμούς.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 38 του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου, είναι η θέσπιση δευτερογενούς νομοθεσίας, ώστε να ρυθμιστούν θέματα που αφορούν την εγγραφή υποστατικών.

Στα κατατεθέντα ενώπιον της επιτροπής στοιχεία αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Με τον υφιστάμενο περί Εργοστασίων Νόμο (Κεφ. 134), που τέθηκε σε εφαρμογή την 1^η Ιανουαρίου 1957, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατέχει χώρο εργασίας ο οποίος πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως εργοστάσιο έχει υποχρέωση να εξασφαλίσει πιστοποιητικό εγγραφής εργοστασίου. Η διάταξη αυτή εφαρμοζόταν σε έναν μικρό αριθμό υποστατικών σύμφωνα με τις προσεγγίσεις και τα δεδομένα της εποχής. Η υποχρεωτική εγγραφή όλων των υποστατικών που εμπίπτουν στον ορισμό του όρου «εργοστάσιο» είναι εκ των πραγμάτων αδύνατη και δεν τυγχάνει εφαρμογής, αφού με τα σημερινά δεδομένα πρέπει να τυγχάνει εφαρμογής σε δεκάδες χιλιάδες υποστατικά, επιβάλλοντας υψηλό διοικητικό κόστος στους κατόχους των υποστατικών και στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.
2. Με τους προτεινόμενους κανονισμούς εκσυγχρονίζονται οι διαδικασίες εγγραφής υποστατικών επιβάλλοντας την υποχρεωτική εγγραφή μόνο συγκεκριμένων κατηγοριών υποστατικών, εγκαταστάσεων, επιχειρήσεων και χώρων εργασίας για τους οποίους συντρέχουν ιδιαίτεροι λόγοι, που αφορούν σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία. Επιπρόσθετα, η έκδοση κανονισμών δυνάμει των διατάξεων του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου κρίθηκε ως η καταλληλότερη

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΕΛΑΜ, Μαρίνος Μουσιούττας, Χρίστος Ορφανίδης (ΔΗΚΟ)
Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Άγγελος Βότσης, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου (ΔΗΚΟ)

επιλογή για τη ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν στην εγγραφή υποστατικών, διότι κατά τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η αποτελεσματική διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας, σύμφωνα με τις σύγχρονες αντιλήψεις για την εφαρμογή της πρόληψης και εκτίμησης των κινδύνων και το ευρωπαϊκό δίκαιο.

3. Η εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών αναμένεται να επιφέρει μικρή αύξηση του δημοσιονομικού κόστους, διότι ήδη εφαρμόζεται η απαίτηση της υφιστάμενης νομοθεσίας για εγγραφή των υποστατικών που εμπίπτουν στον ορισμό του όρου «εργοστάσιο». Το τέλος που οφείλουν να καταβάλουν οι αιτητές για εξασφάλιση βεβαίωσης εγγραφής καθορίστηκε από την Τεχνική Επιτροπή Καθορισμού και Αναθεώρησης Τελών και Δικαιωμάτων.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο:

1. καταργείται ο ορισμός του εγγράφου «Πιστοποιητικό Εγγραφής Εργοστασίου», καθώς και οι σχετικές πρόνοιες για την εγγραφή εργοστασίων στον νόμο αυτό,
2. καταργούνται οι διατάξεις που περιλαμβάνονται ήδη σε εναρμονιστικές νομοθεσίες που εισήχθησαν σε διάφορα στάδια και, πιο συγκεκριμένα, καταργούνται τα άρθρα που αναφέρονται στην καθαριότητα, στον συνωστισμό, στη θερμοκρασία των χώρων εργασίας, στα μέσα διαφυγής σε περίπτωση πυρκαγιάς, στους χώρους διευκολύνσεων καθαρισμού και εναπόθεσης ενδυμάτων, στις πρώτες βοήθειες, στην απομάκρυνση σκόνης ή καπνών, στη λήψη γευμάτων, καθώς και στα μέσα ατομικής προστασίας και
3. τροποποιούνται οι σχετικές διατάξεις, ώστε ο έλεγχος των αλυσίδων, των σχοινιών και των ιμάντων που χρησιμοποιούνται για την ανύψωση προσώπων, φορτίων ή υλικών να γίνεται από πρόσωπο το οποίο ορίζει ο κάτοχος του εργοστασίου και το οποίο κατέχει την απαιτούμενη πείρα και γνώσεις για την ασφαλή διεξαγωγή, έλεγχο και επιθεώρηση της υπό εκτέλεση εργασίας και όχι από πρόσωπο το οποίο ορίζει γραπτώς ο αρμόδιος υπουργός.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς:

1. θεσπίζονται η διαδικασία και οι όροι έκδοσης βεβαίωσης εγγραφής υποστατικού, εγκατάστασης, επιχείρησης ή χώρου εργασίας και
2. προβλέπεται μεταβατική διάταξη βάσει της οποίας το υποστατικό, η εγκατάσταση, η επιχείρηση ή ο χώρος εργασίας που έχει εγγραφεί ως εργοστάσιο σύμφωνα με τις διατάξεις του υφιστάμενου περί Εργοστασίων Νόμου και κατέχει πιστοποιητικό εγγραφής εργοστασίου σε ισχύ θεωρείται ότι κατέχει βεβαίωση εγγραφής για τρία έτη από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νομοθετημάτων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του προτεινόμενου νόμου όσο και των προτεινόμενων κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια της Βουλής την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 35 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση άρθρων του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 75 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 76 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 76Α του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Κατάργηση First Schedule και Second Schedule των Παραρτημάτων του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε παρόντες, είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 37 θέμα είναι «Ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019». Είναι πρόταση νόμου των κ. Αντρέα Φακοντή, Σκεύης Κούτρα Κουκουμά και Ευανθίας Σάββα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου, ώστε να παραταθεί η προθεσμία υποβολής αίτησης για εξασφάλιση επιδόματος χαμηλοσυνταξιούχου, το οποίο παρέχεται με βάση το Σχέδιο Ενίσχυσης των Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την πρόταση νόμου «Ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούπτας

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Ευανθία Σάββα

Ηλίας Μυριάνθους

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Πεردίκης

Μαριέλλα Αριστείδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε κατά προτεραιότητα την πιο πάνω πρόταση νόμου, κατ' εφαρμογήν του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους κ. Αντρέα Φακοντή, Σκεύη Κούτρα Κουκουμά και Ευανθία Σάββα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε

συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και εκπρόσωπος της Ένωσης Κυπρίων Συνταξιούχων (ΕΚΥΣΥ-ΠΕΟ). Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, η Παγκύπρια Ένωση Συνταξιούχων (ΠΕΣΥ-ΣΕΚ), ο Κλάδος Συνταξιούχων ΠΑΣΥΔΥ, η ΔΕΟΚ, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Χαμηλοσυνταξιούχων, το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ) και η Παγκύπρια Ομοσπονδία Συνδέσμων Ευημερίας Ηλικιωμένων (ΠΟΣΕΗ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου, ώστε να παραταθεί η προθεσμία υποβολής αίτησης για εξασφάλιση επιδόματος χαμηλοσυνταξιούχου, το οποίο παρέχεται με βάση το Σχέδιο Ενίσχυσης των Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα.

Ειδικότερα, γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της σχετικής διάταξης που προβλέπει για τη δυνατότητα υποβολής αίτησης για επίδομα χαμηλοσυνταξιούχου, ώστε η προβλεπόμενη προθεσμία υποβολής αίτησης να παραταθεί από την 31^η Δεκεμβρίου 2019, που ισχύει σήμερα, μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2020.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφεραν οι εισηγητές της πρότασης νόμου, η παράταση της ισχύουσας προθεσμίας υποβολής ένστασης θα βοηθήσει χιλιάδες χαμηλοσυνταξιούχους να ανακτήσουν το δικαίωμα σε επίδομα χαμηλοσυνταξιούχου (συμπληρωματική σύνταξη), εξασφαλίζοντάς τους πιο αξιοπρεπή διαβίωση.

Κληθείς να σχολιάσει την προτεινόμενη ρύθμιση, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι δόθηκε αρκετός χρόνος από την ψήφιση της οικείας νομοθεσίας κατά το έτος 2014 για υποβολή της σχετικής αίτησης και συναφώς η παράταση της σχετικής προθεσμίας που είχε δοθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του τρέχοντος έτους κρίνεται αρκούντως ικανοποιητική. Ωστόσο, το υπουργείο δε φέρει ένσταση στην ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο. Επιπρόσθετα, κατέθεσε στην επιτροπή αναλυτικά στοιχεία αναφορικά με τον αριθμό των ληπτών του επιδόματος χαμηλοσυνταξιούχων οι οποίοι έχουν υποβάλει εκ νέου αίτηση από την 1^η Ιανουαρίου 2018 μέχρι σήμερα.

Σε ερώτημα που τέθηκε από βουλευτές μέλη της επιτροπής κατά πόσο το αρμόδιο υπουργείο θα μπορούσε να ενημερώσει γραπτώς τους δικαιούχους για τη δυνατότητα υποβολής εκ νέου της εν λόγω αίτησης, ο ίδιος πιο πάνω κυβερνητικός αρμόδιος ανέφερε ότι δεν κρίνει αναγκαία την εν λόγω ενέργεια, σημειώνοντας ότι, αμέσως μετά την ψήφιση του βασικού νόμου, το 2014, όλοι οι δικαιούχοι ενημερώθηκαν δύο φορές με προσωπικές επιστολές για την υποχρέωση υποβολής εκ νέου της σχετικής αίτησης.

Ο εκπρόσωπος της ΕΚΥΣΥ-ΠΕΟ δήλωσε ότι συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα παρόντες, είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες, τριάντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε ομόφωνα σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 38 και 39 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019 και «Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 38 θέματος είναι τροποποίηση του περί Αλιείας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματικότερη διαχείριση της αλιευτικής δραστηριότητας, μείωση της αλιευτικής πίεσης στα αλιευτικά αποθέματα, απλούστευση της διαδικασίας αδειοδότησης των επαγγελματικών αδειών παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών και βελτίωση των μηχανισμών ελέγχου που διεξάγει το Τμήμα Αλιείας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 39 θέματος είναι τροποποίηση των περί Αλιείας Κανονισμών, ώστε να εκσυγχρονιστούν και να εναρμονιστούν με το κανονιστικό πλαίσιο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής της ΕΕ για αποτροπή και πάταξη της παράνομης και λαθραίας αλιείας, ιδιαίτερα σε σχέση με την παράνομη αλιεία με τη χρήση ψαροντούφεκου σε συνδυασμό με φωτεινές πηγές.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και τους κανονισμούς «Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Ευθύμιος Δίπλαρος

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Δημήτρης Δημητρίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πέντε συνεδριάσεις της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Μαρτίου, στις 29 Μαΐου, στις 5 και 26 Ιουνίου και στις 18 Σεπτεμβρίου 2018, και το πιο πάνω νομοσχέδιο μαζί με τους υπό αναφορά κανονισμούς σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 5 Μαρτίου έως τις 5 Νοεμβρίου 2019.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των υπό αναφορά νομοσχεδίου και κανονισμών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Φορολογίας του Υπουργείου Οικονομικών, των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Αλιέων Κύπρου, των Επαρχιακών Συνδέσμων Επαγγελματιών Αλιέων Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Αλιέων Κατηγορίας Γ', του Παγκύπριου Συνδέσμου Ερασιτεχνικής Αλιείας (ΠΑΣΥΕΡΑ), του Παγκύπριου Ομίλου Σκαφών Ανοικτής Θαλάσσης, της Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικής Αλιείας, του Συνδέσμου Εργοδοτών Αλιείας (Τρατάρηδες), του Συνδέσμου Ψαράδων Κατηγορίας Γ' Χωρίς τη Χρήση Σκάφους-με Δίχτυ στον Ώμο, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Υποβρύχιων Δραστηριοτήτων, του Ομίλου Ερασιτεχνικής Αλιείας με Σκάφος, του Ομίλου Φίλων Ελεύθερης Κατάδυσης (ΟΦΕΚ), του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cypria), της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ), της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, της Πράσινης Ασπίδας, της Επιτροπής Λεμεσού για το Φυσικό Περιβάλλον, του NIREAS International Water Research Center, του Enalia Physis Environmental Research Center, του Ινστιτούτου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης, του Ομίλου Χειμερινών Κολυμβητών και Φίλων Λεμεσού «Ακτή Ολυμπίων», του Οικοαγροτικού και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Νέα Αγροτική Κίνηση», «Παναγροτικός Σύνδεσμος» και «Ευρωαγροτικός».

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αλιείας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματικότερη διαχείριση της αλιευτικής δραστηριότητας, μείωση της αλιευτικής πίεσης στα αλιευτικά

αποθέματα, απλούστευση της διαδικασίας αδειοδότησης των επαγγελματικών αδειών παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών και βελτίωση των μηχανισμών ελέγχου που διεξάγει το Τμήμα Αλιείας.

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, διαλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

1. Διαφοροποίηση των κριτηρίων χορήγησης επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών για κάθε κατηγορία τέτοιας άδειας. Μεταξύ άλλων, προτείνεται η εισαγωγή εισοδηματικών κριτηρίων σε σχέση με τη χορήγηση ή την ανανέωση της εν λόγω άδειας.
2. Μείωση του μέγιστου αριθμού αδειών που δύναται να χορηγήσει ο διευθυντής του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών για κάθε κατηγορία επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών.
3. Επέκταση της μέγιστης διάρκειας ισχύος οποιασδήποτε άδειας χορηγείται από τον διευθυντή από τρία σε πέντε χρόνια.
4. Παροχή δυνατότητας σε εξουσιοδοτημένους λειτουργούς να διεξάγουν τους δυνάμει των διατάξεων του νόμου ελέγχους οποτεδήποτε και όχι μόνο κατά τη διάρκεια της ημέρας, όπως προβλέπεται στον υφιστάμενο νόμο.
5. Παροχή εξουσίας στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος να τροποποιεί τα παραρτήματα του νόμου και των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, για σκοπούς προσαρμογής τους με την τεχνική και επιστημονική πρόοδο, για σκοπούς συμμόρφωσής τους με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Δημοκρατίας ή για σκοπούς προσαρμογής της διοικητικής πρακτικής για εφαρμογή του σχετικού νομοθετικού πλαισίου.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 6 του περί Αλιείας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Αλιείας Κανονισμών, ώστε να εκσυγχρονιστούν και να εναρμονιστούν με το κανονιστικό πλαίσιο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής της ΕΕ για αποτροπή και πάταξη της παράνομης και λαθραίας αλιείας, ιδιαίτερα σε σχέση με την παράνομη αλιεία με τη χρήση ψαροντούφεκου σε συνδυασμό με φωτεινές πηγές.

Ειδικότερα, στους προτεινόμενους κανονισμούς διαλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Αύξηση του ελάχιστου μεγέθους ματιού των διχτύων που δύναται να χρησιμοποιούνται για αλιευτικούς σκοπούς, εξαιρουμένων των διχτύων τράτας, από τα τριάντα δύο στα τριάντα οκτώ χιλιοστόμετρα.
2. Απαγόρευση της μεταφοράς και τοποθέτησης διχτύων μέσα στη θάλασσα σε σημείο όπου ο βυθός της είναι σε βάθος μικρότερο των 5 μ. καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και όχι μόνο από την 1^η Ιουνίου έως την 30^η Σεπτεμβρίου εκάστου έτους, όπως προβλέπεται στους υφιστάμενους κανονισμούς.
3. Παροχή δυνατότητας χρήσης ψαροντούφεκου και σε πρόσωπα ηλικίας δεκαπέντε έως και δεκαεπτά ετών, αφού εξασφαλιστεί προηγουμένως η σχετική άδεια ερασιτεχνικής αλιείας, στην παρουσία κηδεμόνα των προσώπων αυτών, ο οποίος θα είναι και υπεύθυνος για την απαραίτητη συνοδεία του ανηλίκου από ενήλικο κάτοχο άδειας ερασιτεχνικής αλιείας με ψαροντούφεκο κατά τις αλιευτικές του εξορμήσεις.
4. Παροχή δυνατότητας υποβρύχιας κατάδυσης με βοηθητικές συσκευές υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή αρχικά εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς μαζί με άλλο αποσυρθέν νομοσχέδιο, με τίτλο «Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017», το οποίο είχε τους ίδιους σκοπούς και επιδιώξεις με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, σε πέντε συνεδριάσεις της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Μαρτίου, στις 29 Μαΐου, στις 5 και 26 Ιουνίου και στις 18 Σεπτεμβρίου 2018.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι, στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών, εκφράστηκαν έντονοι προβληματισμοί από μέλη της επιτροπής, καθώς και από εμπλεκόμενους φορείς και συνδέσμους αλιέων αναφορικά με τη φιλοσοφία των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Ειδικότερα, οι εν λόγω διαφωνίες και προβληματισμοί εστιάζονταν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Στην προτεινόμενη ενοποίηση των υφιστάμενων κατηγοριών αδειών παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών πλήρους απασχόλησης (Κατηγορία Α') και μερικής απασχόλησης (Κατηγορία Β') σε μια ενιαία κατηγορία επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών πλήρους απασχόλησης για τη χορήγηση της οποίας θα απαιτούνται υψηλά εισοδηματικά κριτήρια.
2. Στην προτεινόμενη δυνατότητα χρήσης ψαροντούφεκου και σε πρόσωπα ηλικίας 15 έως και 17 ετών.
3. Στον προτεινόμενο αποκλεισμό φυσικών προσώπων άνω των 70 ετών που ασκούν αλιευτική δραστηριότητα από τη λήψη οποιωνδήποτε σχετικών επιδομάτων.
4. Στο ύψος των τελών που θα επιβάλλονται ετησίως για χορήγηση ή ανανέωση αδειών αλιείας.

5. Στην ανάγκη μείωσης του μέγιστου μήκους δικτυών τα οποία οι κάτοχοι άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών περιοδικής απασχόλησης δυνατόν να χρησιμοποιούν, καθώς και στην ανάγκη αύξησης των ημερών κατά τη διάρκεια του έτους κατά τις οποίες τα εν λόγω πρόσωπα θα δύνανται να ασκούν αλιευτική δραστηριότητα.
6. Στην προτεινόμενη απαγόρευση μεταφοράς και τοποθέτησης δικτυών μέσα στη θάλασσα σε σημείο όπου ο βυθός της είναι σε βάθος μικρότερο των 5 μ.
7. Στην προτεινόμενη προϋπόθεση σύμφωνα με την οποία φυσικά πρόσωπα άνω των 65 ετών τα οποία κατέχουν επαγγελματική άδεια παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών πλήρους απασχόλησης δικαιούνται να συνεχίσουν να κατέχουν την εν λόγω άδεια, εφόσον κατείχαν τέτοια άδεια τουλάχιστον για δεκαπέντε χρόνια πριν να συμπληρώσουν το 65^ο έτος της ηλικίας τους.
8. Στην συνύπαρξη αρκετών και ουσιωδών συγκρουόμενων ρυθμίσεων στον υφιστάμενο νόμο, στο νομοσχέδιο και στους κανονισμούς, περιλαμβανομένης και της ρύθμισης της διαδικασίας χορήγησης επαγγελματικών αδειών παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών, λόγω της ειδικής διάταξης που είχε εισαχθεί στο παρελθόν στον υφιστάμενο νόμο και η οποία αντικαθιστά πρόνοιες των κανονισμών.
9. Στην έλλειψη συγκεκριμένων ρυθμίσεων αναφορικά με όρους και προϋποθέσεις χορήγησης επαγγελματικών ή ερασιτεχνικών αλιευτικών αδειών, εξαιρουμένων των επαγγελματικών αδειών παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών.

Λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πάνω διαφωνίες και προβληματισμούς το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος έκρινε σκόπιμο να αποσύρει το εν λόγω νομοσχέδιο και, αφού επαναδιαβουλευθεί με τους εμπλεκόμενους φορείς, να προβεί στην κατάθεση νέου νομοσχεδίου, με στόχο να επέλθει κατά το δυνατόν μεγαλύτερη σύγκλιση απόψεων μεταξύ όλων των μερών.

Σε μεταγενέστερο στάδιο και συγκεκριμένα στις 15 Φεβρουαρίου 2019 η εκτελεστική εξουσία κατέθεσε στη Βουλή το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, προκειμένου αυτό να προωθηθεί μαζί με τους προτεινόμενους κανονισμούς ως αυτοί αρχικά είχαν κατατεθεί.

Σημειώνεται ότι οι πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε σύγκριση με αυτές του αποσυρθέντος νομοσχεδίου διαφοροποιούνται μεταξύ άλλων ως προς τα πιο κάτω:

1. Κατηγοριοποίηση των επαγγελματικών αδειών παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών στη βάση των σχετικών προνοιών του υφιστάμενου νόμου ως ακολούθως:
  - α. Επαγγελματική άδεια παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών πλήρους απασχόλησης (Κατηγορία Α΄).
  - β. Επαγγελματική άδεια παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών μερικής απασχόλησης (Κατηγορία Β΄).
  - γ. Επαγγελματική άδεια παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών περιοδικής απασχόλησης (Κατηγορία Γ΄).
2. Διαφοροποίηση των εισοδηματικών κριτηρίων, έτσι ώστε για χορήγηση επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών πλήρους απασχόλησης (Κατηγορία Α΄) και για χορήγηση επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών μερικής απασχόλησης (Κατηγορία Β΄) ο μέσος όρος των εισοδημάτων των αιτητών τα οποία προέρχονται από την αλιεία ή από συναφή με την αλιεία επαγγέλματα για τα τελευταία δύο έτη πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησής τους, ο οποίος θα υπολογίζεται από την τελευταία διετή περίοδο υποβολής των φορολογικών δηλώσεων που έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά, πρέπει να αποτελεί τουλάχιστον το 50% και 30%, αντίστοιχα, των εισοδημάτων τους.
3. Μείωση από δεκαπέντε σε δέκα χρόνια της ελάχιστης χρονικής περιόδου εντός της οποίας ο κάτοχος άδειας Κατηγορίας Α΄ ή Κατηγορίας Β΄ πρέπει να κατείχε τέτοια άδεια, προκειμένου το πρόσωπο αυτό να δικαιούται να συνεχίσει να κατέχει τη σχετική άδεια και μετά τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας του.
4. Διασαφήνιση των προνοιών που αφορούν το μήκος του επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους, έτσι ώστε, προκειμένου να χορηγηθεί σε οποιοδήποτε πρόσωπο επαγγελματική άδεια παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών πλήρους απασχόλησης (Κατηγορία Α΄) ή επαγγελματική άδεια παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών μερικής απασχόλησης (Κατηγορία Β΄), πρέπει το πρόσωπο αυτό να είναι ιδιοκτήτης αδειούχου επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους μήκους από 6 έως 12 μ., ενώ, προκειμένου να χορηγηθεί επαγγελματική άδεια παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών περιοδικής απασχόλησης (Κατηγορία Γ΄), πρέπει το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται τέτοια να είναι ιδιοκτήτης αδειούχου επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους μήκους από 4 έως 12 μ.
5. Άρση του αποκλεισμού προσώπων άνω των 70 ετών που ασκούν αλιευτική δραστηριότητα από οποιαδήποτε σχετικά επιδόματα.

6. Εισαγωγή περιορισμού σε σχέση με τη δυνατότητα μεταβίβασης άδειας αλιείας, ώστε αυτή να δύναται να διενεργηθεί μόνο μια φορά κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας και πριν από το έτος λήξης της.

Στο πλαίσιο της από κοινού εξέτασης από την επιτροπή του προτεινόμενου νόμου και των κανονισμών, η Διευθύντρια του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών υποστήριξε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου για προστασία των αλιευτικών αποθεμάτων και στον εκσυγχρονισμό του νομικού πλαισίου που διέπει την αλιευτική δραστηριότητα, τη διαδικασία χορήγησης αδειών και ειδικότερα των επαγγελματικών αδειών παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών, καθώς και τους μηχανισμούς ελέγχου που διεξάγει το εν λόγω τμήμα για πάταξη της παράνομης αλιευτικής δραστηριότητας. Σύμφωνα με την ίδια, το εν λόγω τμήμα, αναγνωρίζοντας ότι, για να καταστούν αποτελεσματικές οποιοσδήποτε ρυθμίσεις, πρέπει αυτές να τυγχάνουν της κατά το δυνατόν μεγαλύτερης αποδοχής από τους εμπλεκόμενους φορείς και τους συνδέσμους αλιέων, προχώρησε σε εκτεταμένη διαβούλευση μαζί τους, ωστόσο, όπως δήλωσε η ίδια, οι οποιοσδήποτε συγκλίσεις επιτεύχθηκαν δεν παρεκκλίνουν από τους αρχικούς στόχους των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Αλιέων Κύπρου συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ωστόσο εξέφρασε την αντίθεσή του με την προτεινόμενη απαγόρευση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους της μεταφοράς και τοποθέτησης διχτύων μέσα στη θάλασσα σε σημείο όπου ο βυθός της είναι σε βάθος μικρότερο των 5 μ. και εισηγήθηκε όπως η απαγόρευση αυτή συνεχίσει να ισχύει μόνο για την περίοδο από την 1^η Ιουνίου έως την 30^η Σεπτεμβρίου εκάστου έτους, σύμφωνα με τις διατάξεις του υφιστάμενου νόμου.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Αλιέων Κατηγορίας Γ' υποστήριξαν ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα συμβάλουν στην άσκηση αποτελεσματικότερου ελέγχου και γενικά στην καλύτερη εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας από το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών. Ωστόσο, υπέβαλαν εισηγήσεις σε σχέση με επιμέρους ζητήματα, οι οποίες μεταξύ άλλων αφορούν τα ακόλουθα:

1. Αύξηση από 600 σε 800 μ. του μέγιστου μήκους διχτύων τα οποία οι κάτοχοι άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών περιοδικής απασχόλησης (Κατηγορία Γ') δύναται να χρησιμοποιούν.
2. Παροχή δυνατότητας στους κατόχους επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών περιοδικής απασχόλησης (Κατηγορία Γ') να πραγματοποιούν εξορμήσεις και κατά τον Ιανουάριο (Σάββατο και Κυριακή) και τον Μάιο (Σάββατο και Κυριακή), πέραν των ημερών που καθορίζονται στις σχετικές πρόνοιες του νομοσχεδίου.
3. Μείωση των ετήσιων τελών για χορήγηση ή ανανέωση της επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών περιοδικής απασχόλησης (Κατηγορία Γ') με τη χρήση σκάφους και της επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών περιοδικής απασχόλησης (Κατηγορία Γ') με τη χρήση σκάφους για συνταξιούχους από €102 σε €35 και από €85 σε €17, αντίστοιχα.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Ψαράδων Κατηγορίας Γ' Χωρίς τη Χρήση Σκάφους- με Δίχτυ στον Όμο συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου και κανονισμών, ωστόσο εξέφρασε τη διαφωνία του αναφορικά με την προτεινόμενη απαγόρευση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους της μεταφοράς και τοποθέτησης διχτύων μέσα στη θάλασσα σε σημείο όπου ο βυθός της είναι σε βάθος μικρότερο των 5 μ., υποστηρίζοντας ότι η χρήση δικτύων μέσα στη θάλασσα σε σημείο όπου ο βυθός είναι σε βάθος μεγαλύτερο των 5 μ. είναι επικίνδυνη για την ασφάλεια των αλιέων της εν λόγω κατηγορίας, γι' αυτό η πιο πάνω απαγόρευση θα επηρεάσει δυσμενώς την αλιευτική δραστηριότητά τους. Ως εκ τούτου, ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε όπως εισαχθεί στο νομοσχέδιο σχετική πρόνοια με βάση την οποία οι κάτοχοι άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών περιοδικής απασχόλησης χωρίς τη χρήση σκάφους να εξαιρούνται από την προτεινόμενη απαγόρευση.

Ο εκπρόσωπος του Enalia Physis Environmental Research Center υποστήριξε ότι τα τέλη για χορήγηση ή ανανέωση άδειας αλιείας χρήζουν αναθεώρησης, έτσι ώστε το ύψος τους να αντικατοπτρίζει τις επιπτώσεις που επιφέρει η εκάστοτε αλιευτική δραστηριότητα στο αλιευτικό απόθεμα. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο η προτεινόμενη απόδοση προτεραιότητας σε υφιστάμενους κατόχους άδειας αλιείας ενδεχομένως να αποτελεί αντικίνητρο για την ενασχόληση νέων αλιέων με το επάγγελμα. Αναφορικά με τους προτεινόμενους περιορισμούς σε σχέση με τη νυκτερινή υποβρύχια κατάδυση ο πιο πάνω εκπρόσωπος εξέφρασε την άποψη ότι το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών πρέπει να επικεντρωθεί στον περιορισμό των καταδύσεων και της παράνομης αλιείας και όχι στον έλεγχο της δραστηριότητας καταδύσεων για σκοπούς αναψυχής.

Η εκπρόσωπος του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cypria) συμφώνησε με την προτεινόμενη απαγόρευση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους της μεταφοράς και τοποθέτησης διχτύων μέσα στη θάλασσα σε σημείο όπου ο βυθός της είναι σε βάθος μικρότερο των 5 μ. καθώς, όπως υποστήριξε, η εν λόγω ρύθμιση θα συμβάλει στην επίτευξη του στόχου της αειφορίας των αλιευτικών αποθεμάτων. Ωστόσο, εξέφρασε τη διαφωνία της με την προτεινόμενη δυνατότητα χρήσης ψαροντούφεκου από πρόσωπα ηλικίας 15 έως και 17 ετών, καθώς το ψαροντούφεκο αποτελεί είδος όπλου, το οποίο δεν πρέπει να χρησιμοποιείται από ανήλικα πρόσωπα και ως εκ τούτου εισηγήθηκε τη διαγραφή της σχετικής πρόνοιας.

Ο εκπρόσωπος του ΟΦΕΚ, αφού εξέφρασε την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι αρκετές εισηγήσεις του ομίλου έχουν ενσωματωθεί στις προτεινόμενες ρυθμίσεις, επισήμανε σε σχέση με τις ρυθμίσεις του προτεινόμενου νόμου και κανονισμών μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η προτεινόμενη απαγόρευση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους της μεταφοράς και τοποθέτησης διχτυών μέσα στη θάλασσα σε σημείο όπου ο βυθός της είναι σε βάθος μικρότερο των 5 μ. θα συμβάλει στην ασφάλεια των λουομένων και την προστασία των ρηχών υποθαλάσσιων ειδών, ωστόσο το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών πρέπει να μελετήσει το εν λόγω ζήτημα, αφού διαβουλευτεί με όλους τους εμπλεκόμενους.
2. Η προτεινόμενη δυνατότητα χρήσης ψαροντούφεκου από ανήλικα πρόσωπα ηλικίας 15 έως και 17 ετών θα συμβάλει στην προαγωγή της αλιευτικής παιδείας και ασφάλειας της εν λόγω δραστηριότητας. Συναφώς, διαπιστώνεται ότι η υφιστάμενη διαδικασία χορήγησης άδειας ερασιτεχνικής αλιείας με ψαροντούφεκο δεν προϋποθέτει επιμόρφωση ή εξέταση πριν από την απόκτησή της, γι' αυτό κρίνεται σκόπιμο όπως το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών προχωρήσει σε καθορισμό κριτηρίων και προϋποθέσεων για τη χορήγηση ερασιτεχνικής άδειας αλιείας με ψαροντούφεκο, ώστε να διασφαλιστούν ζητήματα ασφάλειας και υγείας σε σχέση με την εν λόγω δραστηριότητα.
3. Το ύψος των προτεινόμενων τελών για χορήγηση ή ανανέωση άδειας αλιείας χρήζει αναθεώρησης, ώστε η ερασιτεχνική αλιευτική δραστηριότητα να μην επιβαρύνεται με δυσανάλογα υψηλά τέλη σε σχέση με την επαγγελματική δραστηριότητα.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Νέα Αγροτική Κίνηση», «Παναγροτικός Σύνδεσμος» και «Ευρωαγροτικός» αναγνώρισαν την ανάγκη βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την αλιευτική δραστηριότητα, ωστόσο υποστήριξαν ότι είναι εξίσου αναγκαία η επιβολή αυστηρότερων κυρώσεων σε όσους παραβαίνουν τις διατάξεις του νόμου, καθώς και ο αποτελεσματικός έλεγχος της εφαρμογής του εν λόγω νομοθετικού πλαισίου. Περαιτέρω, οι πιο πάνω εκπρόσωποι σε σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εισηγήθηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Αύξηση του μέγιστου μήκους διχτυών τα οποία οι κάτοχοι άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών περιοδικής απασχόλησης (Κατηγορία Γ') δύνανται να χρησιμοποιούν από 600 σε 800 μ.
2. Διατήρηση της ρύθμισης του υφιστάμενου νόμου σύμφωνα με την οποία η απαγόρευση της μεταφοράς και τοποθέτησης διχτυών μέσα στη θάλασσα σε σημείο όπου ο βυθός της είναι σε βάθος μικρότερο των 5 μ. αφορά την περίοδο από την 1^η Ιουνίου έως την 30^η Σεπτεμβρίου εκάστου έτους και όχι ολόκληρο το έτος, όπως προτείνεται.

Ο εκπρόσωπος του Οικοαγροτικού συμφώνησε με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, καθώς αυτές θα συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου για προστασία των αλιευτικών αποθεμάτων.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου και των κανονισμών η επιτροπή, χωρίς να παραγνωρίζει την προσπάθεια που καταβλήθηκε από το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών προς επίτευξη κατά το δυνατόν μεγαλύτερης σύγκλισης απόψεων μεταξύ όλων των μερών, εξέφρασε τον προβληματισμό της για το γεγονός ότι ορισμένες εισηγήσεις και επισημάνσεις στις οποίες προέβη η ίδια, αλλά και εμπλεκόμενοι φορείς και σύνδεσμοι αλιέων δεν υιοθετήθηκαν από το εν λόγω τμήμα, όπως οι εισηγήσεις και επισημάνσεις που αφορούν τα ακόλουθα:

1. Ανάγκη αναθεώρησης των τελών που επιβάλλονται ετησίως για χορήγηση ή ανανέωση αδειών αλιείας.
2. Ανάγκη αύξησης από 600 σε 800 μ. του μέγιστου μήκους διχτυών τα οποία οι κάτοχοι επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών περιοδικής απασχόλησης (Κατηγορία Γ') δύνανται να χρησιμοποιούν.
3. Απαγόρευση της μεταφοράς και τοποθέτησης διχτυών μέσα στη θάλασσα σε σημείο όπου ο βυθός της είναι σε βάθος μικρότερο των 5 μ.
4. Έλλειψη συγκεκριμένων ρυθμίσεων αναφορικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης επαγγελματικών ή ερασιτεχνικών αλιευτικών αδειών, πέραν των σχετικών ρυθμίσεων που αφορούν τις επαγγελματικές άδειες παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών.
5. Συνύπαρξη αρκετών και ουσιωδών συγκρουόμενων ρυθμίσεων στον υφιστάμενο νόμο, στο νομοσχέδιο και στους δυνάμει του νόμου εκδιδόμενους κανονισμούς, περιλαμβανομένης και της ρύθμισης της διαδικασίας χορήγησης επαγγελματικών αδειών παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών, λόγω εκτενούς ειδικής διάταξης που ενυπάρχει προ πολλού στον υφιστάμενο νόμο και η οποία στην ουσία αντικαθιστά πρόνοιες των υφιστάμενων κανονισμών, χωρίς ωστόσο το ζήτημα αυτό να επιλύεται, ως έπρεπε, μέσω των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Ως αποτέλεσμα της παραδοξότητας αυτής διατάξεις του νόμου θα συνεχίσουν να ρυθμίζουν θέματα που ρυθμίζονται παράλληλα και στους κανονισμούς, κατά τρόπο μάλιστα ασαφή και ενίοτε μη συνάδοντα με τις παράλληλες ρυθμίσεις του εξουσιοδοτικού νόμου.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, κρίνοντας ως σοβαρή στρέβλωση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου την προαναφερθείσα διαπίστωση συνύπαρξης σ' αυτό ασαφών και συγκρουόμενων ρυθμίσεων και θεωρώντας ότι η στρέβλωση αυτή χρήζει δίχως άλλο διόρθωσης για σκοπούς ασφάλειας δικαίου και εύρυθμης εφαρμογής του εν λόγω νομοθετικού πλαισίου, ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία όπως σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας επιληφθούν του εν λόγω ζητήματος, παρέχοντας προς τούτο τον αναγκαίο χρόνο, προκειμένου να γίνουν οι αναγκαίες διορθωτικές ρυθμίσεις για την εξάλειψη της διαπιστωθείσας παραδοξότητας, που, πέραν της αντινομίας της, δυσχεραίνει το έργο της επιτροπής.

Σε μεταγενέστερο στάδιο, ανταποκρινόμενη στο πιο πάνω αίτημα της επιτροπής, η διευθύντρια του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών αναγνώρισε ότι το εν λόγω ζήτημα συνιστά σοβαρή στρέβλωση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου, η οποία υφίσταται διαχρονικά στις πρόνοιές του, ωστόσο υποστήριξε ότι ουδέποτε παρουσιάστηκε οποιοδήποτε πρόβλημα στην εφαρμογή του. Παράλληλα, επισήμανε το γεγονός ότι λόγω της πολυπλοκότητας των αναγκαίων ρυθμίσεων για διόρθωση της στρέβλωσης αυτής οποιαδήποτε προσπάθεια προς τον σκοπό αυτό στο παρόν στάδιο θα προκαλούσε μεγάλη καθυστέρηση στην προώθηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς και αυξημένο κίνδυνο παρείσφρησης περαιτέρω λαθών και παραλείψεων. Συναφώς, εξέφρασε την άποψη όπως στο παρόν στάδιο το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί προωθηθούν χωρίς οποιαδήποτε σχετική διόρθωση, δηλώνοντας ότι το όλο ζήτημα θα τύχει χειρισμού από το εν λόγω τμήμα, το οποίο δεσμεύεται να το επανεξετάσει σε μελλοντική τροποποίηση του σχετικού νόμου και των κανονισμών.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, κληθείσα να τοποθετηθεί επί του πιο πάνω ζητήματος, επίσης αναγνώρισε ότι αυτό συνιστά σοβαρή στρέβλωση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου, ωστόσο υποστήριξε ότι στο στάδιο της υποβολής του νομοσχεδίου και των κανονισμών στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας δε ζητήθηκε από το αρμόδιο υπουργείο η διόρθωση της εν λόγω στρέβλωσης και ως εκ τούτου η σχετική νομική και νομοτεχνική επεξεργασία περιορίστηκε αποκλειστικά στα κείμενα των προτεινόμενων σχεδίων νόμου και κανονισμών. Περαιτέρω, η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε ότι δεν προκύπτει θέμα ασφάλειας δικαίου, καθώς σε κάθε περίπτωση οι διατάξεις του νόμου υπερισχύουν των προνοιών των κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων των κυβερνητικών αρμοδίων και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, η επιτροπή αποφάσισε τη συνέχιση της συζήτησης των προτεινόμενων νομοθετημάτων χωρίς την επίλυση του προαναφερθέντος ζητήματος, καθώς κρίνει αναγκαία την προώθηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων το συντομότερο δυνατόν. Ωστόσο, η επιτροπή εκφράζει την έντονη δυσαρέσκειά της για τον μη ικανοποιητικό χειρισμό του οποίου έτυχε το εν λόγω ζήτημα από το αρμόδιο υπουργείο και τη Νομική Υπηρεσία και αναμένει ότι η εκτελεστική εξουσία θα επανέλθει με τη διόρθωση της προαναφερθείσας στρέβλωσης εν ευθέτω χρόνω.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης των προτεινόμενων ρυθμίσεων, πέραν των ζητημάτων που ηγήθησαν κατά το προηγούμενο στάδιο της συζήτησής τους, επιπρόσθετα την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός των εισοδημάτων τα οποία λαμβάνονται υπόψη ως κριτήριο για τη χορήγηση άδειας επαγγελματικής αλιείας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών πλήρους απασχόλησης (Κατηγορία Α') και επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών μερικής απασχόλησης (Κατηγορία Β') και ειδικότερα κατά πόσο είναι ορθό στα εισοδήματα αυτά να περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και οι επιδοτήσεις που το ενδιαφερόμενο πρόσωπο λαμβάνει από τον ΚΟΑΠ.
2. Η προτεινόμενη δυνατότητα τροποποίησης των παραρτημάτων του νόμου και των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού και κατά πόσο η δυνατότητα επεκτείνεται στην τροποποίηση του ύψους των προβλεπόμενων τελών για χορήγηση ή ανανέωση άδειας αλιείας.
3. Η διαπίστωση ότι επαγγελματίες αλιείς στους οποίους έχει χορηγηθεί με βάση τις προϋποθέσεις του υφιστάμενου νόμου επαγγελματική άδεια παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών πλήρους απασχόλησης (Κατηγορία Α') και επαγγελματική άδεια παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών μερικής απασχόλησης (Κατηγορία Β') και οι οποίοι είναι ιδιοκτήτες αδειοδοτημένου σκάφους μήκους μικρότερου των 6 μ. δε θα έχουν τη δυνατότητα να διατηρήσουν την άδειά τους σύμφωνα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Συναφώς, μέλη της επιτροπής ζήτησαν από το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών να εξετάσει το ενδεχόμενο εξαιρέσης των εν λόγω υφιστάμενων κατόχων άδειας από το προτεινόμενο κριτήριο που αφορά την ιδιοκτησία αδειούχου σκάφους μήκους από 6 έως 12 μ.
4. Η ανάγκη εισαγωγής ρύθμισης σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση μεταβίβασης επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών πλήρους απασχόλησης (Κατηγορία Α'), το πρόσωπο στο οποίο μεταβιβάζεται η εν λόγω άδεια να θεωρείται κάτοχος επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών μερικής απασχόλησης (Κατηγορία Β') για σκοπούς ίσης μεταχείρισης και αποφυγής καταχρήσεων.
5. Η προτεινόμενη ρύθμιση σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που ο αριθμός των αιτήσεων υπερβαίνει τον αριθμό των αδειών προς χορήγηση, ειδική επιτροπή, η οποία ορίζεται από τον διευθυντή, δύναται να εισηγείται επιπλέον κριτήρια για τη χορήγηση των εν λόγω αδειών. Συναφώς,

επισημάνθηκε η ανάγκη όπως τα εν λόγω κριτήρια κοινοποιούνται εκ των προτέρων στους αιτητές για σκοπούς διαφάνειας και χρηστής διοίκησης.

6. Το ύψος των προτεινόμενων τελών που θα επιβάλλονται για τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας, τα οποία όπως προτείνεται θα καταβάλλονται ετησίως και, σε περίπτωση που η χρονική διάρκεια της ισχύος της άδειας είναι μεγαλύτερη του ενός έτους, τα τέλη αυτά θα διαμορφώνονται ανάλογα. Ειδικότερα, μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν να εξεταστεί αρμοδίως το ενδεχόμενο αναθεώρησης του ύψους των εν λόγω τελών, καθώς και το ενδεχόμενο το ύψος τους να μην εξαρτάται από τη χρονική διάρκεια της άδειας, αφού το σχετικό διοικητικό κόστος προκύπτει μόνο κατά το στάδιο της χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας και όχι επί ετήσιας βάσης.

Η διευθύντρια του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών και η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, σχολιάζοντας τις απόψεις, εισηγήσεις και προβληματισμούς που εκφράστηκαν από μέλη της επιτροπής και από εμπλεκόμενους φορείς, ανέφεραν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι αποφάσεις αναφορικά με την προτεινόμενη απαγόρευση της μεταφοράς και τοποθέτησης διχτύων μέσα στη θάλασσα σε σημείο όπου ο βυθός της είναι σε βάθος μικρότερο των 5 μ. και τον προτεινόμενο καθορισμό του μέγιστου μήκους διχτύων που οι κάτοχοι επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών περιοδικής απασχόλησης (Κατηγορία Γ') δύναται να χρησιμοποιούν, καθώς και τον προτεινόμενο περιορισμό των ημερών κατά τη διάρκεια του έτους που τα εν λόγω πρόσωπα δύναται να ασκούν αλιευτική δραστηριότητα έχουν ληφθεί με γνώμονα τη λήψη μέτρων για προστασία και μείωση της πίεσης των αλιευτικών αποθεμάτων κατόπιν σχετικής έρευνας του τμήματος. Ωστόσο, η διευθύντρια του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών στο πλαίσιο της προσπάθειας για την κατά το δυνατόν μεγαλύτερη σύγκλιση απόψεων μεταξύ όλων των μερών εξέφρασε την πρόθεση του εν λόγω τμήματος να επανεξετάσει την προτεινόμενη απαγόρευση.
2. Το προτεινόμενο ύψος των τελών που επιβάλλονται για τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας αντικατοπτρίζει το διοικητικό κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών και έχει τύχει της σχετικής έγκρισης από την αρμόδια τεχνική επιτροπή για καθορισμό και αναθεώρηση τελών. Περαιτέρω, στο διοικητικό κόστος δεν περιλαμβάνεται μόνο το κόστος που προκύπτει κατά το στάδιο της χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας, αλλά και το κόστος που προκύπτει καθ' όλη τη διάρκεια της ισχύος της άδειας, το οποίο, μεταξύ άλλων, σχετίζεται με τους διοικητικούς ελέγχους που διεξάγει το αρμόδιο τμήμα αναφορικά με την τήρηση των σχετικών κριτηρίων.
3. Η εισαγωγή συγκεκριμένων ρυθμίσεων αναφορικά με όρους και προϋποθέσεις χορήγησης επαγγελματικών ή ερασιτεχνικών αλιευτικών αδειών, πέραν των προτεινόμενων προϋποθέσεων υπό τις οποίες θα χορηγούνται οι επαγγελματικές άδειες παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών, θα εξεταστεί σε στάδιο μεταγενέστερο της ψήφισης του νομοσχεδίου και έγκρισης των υπό συζήτηση κανονισμών, αφού προηγηθεί διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και συνδέσμους αλιείων.
4. Η προτεινόμενη δυνατότητα τροποποίησης με διάταγμα του αρμόδιου υπουργού των παραρτημάτων του νόμου και των κανονισμών περιορίζεται σε ζητήματα τεχνικής φύσεως και σε καμιά περίπτωση η εν λόγω δυνατότητα δεν επεκτείνεται σε οποιεσδήποτε τροποποιήσεις του ύψους των τελών για χορήγηση ή ανανέωση άδειας.

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών, λαμβάνοντας υπόψη τους προβληματισμούς που εκφράστηκαν ενώπιον της επιτροπής, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας υπέβαλε αναθεωρημένα κείμενα των προτεινόμενων νομοθετημάτων, τα οποία έτυχαν ενδελεχούς μελέτης από την επιτροπή.

Ειδικότερα, στο τελευταίο κείμενο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου που τέθηκε ενώπιον της επιτροπής περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Επαναδιατύπωση του ορισμού του όρου «εισοδήμα» κατόπιν σχετικής εισηγήσης του Τμήματος Φορολογίας, την οποία υιοθέτησε το Τμήμα Αλιείας, ώστε στον όρο αυτό μεταξύ άλλων να περιλαμβάνονται μόνο οι εισοδηματικές φύσεως επιδοτήσεις από τον ΚΟΑΠ, ενώ θα εξαιρούνται οι αντίστοιχες επιδοτήσεις κεφαλαιουχικής φύσεως.
2. Προσθήκη πρόνοιας με βάση την οποία οι υφιστάμενοι κάτοχοι επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών πλήρους απασχόλησης (Κατηγορία Α') και επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών μερικής απασχόλησης (Κατηγορία Β') εξαιρούνται από το κριτήριο που αφορά την ιδιοκτησία αδειούχου σκάφους μήκους από 6 έως 12 μ., νοουμένου ότι τα πρόσωπα αυτά παραμένουν ιδιοκτήτες αδειούχου σκάφους μήκους μικρότερου μήκους των 6 μ. σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του υφιστάμενου νόμου.
3. Εισαγωγή ρύθμισης σύμφωνα με την οποία σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών πλήρους απασχόλησης (Κατηγορία Α') ή επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών μερικής απασχόλησης (Κατηγορία Β') το πρόσωπο στο οποίο μεταβιβάζεται η άδεια θα θεωρείται κάτοχος επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών μερικής απασχόλησης (Κατηγορία Β').

4. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που ο αριθμός των αιτήσεων υπερβαίνει τον καθορισμένο αριθμό των αδειών προς χορήγηση, τα κριτήρια που δυνατόν να εισηγηθεί η επιτροπή που ορίζεται από τον διευθυντή θα καθορίζονται εκ των προτέρων με απόφαση του ίδιου, που θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Περαιτέρω, στο τελευταίο κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων τροποποίηση της προτεινόμενης απαγόρευσης μεταφοράς και τοποθέτησης διχτυών, ώστε η απαγόρευση αυτή να αφορά οποιαδήποτε δίχτυα από σκάφος μέσα στη θάλασσα από την ακτή μέχρι την ισοβαθή των 5 μ. κατά την περίοδο που αρχίζει την 1^η Απριλίου και τελειώνει την 31^η Οκτωβρίου κάθε έτους.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου της και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, αποφάσισε να επιφέρει στο τελευταίο κείμενο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου πρόσθετες τροποποιήσεις, οι οποίες διαλαμβάνουν τα πιο κάτω:

1. Αύξηση από 600 σε 800 μ. του μέγιστου μήκους διχτυών που οι κάτοχοι άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών περιοδικής απασχόλησης (Κατηγορία Γ') δύναται να χρησιμοποιούν.
2. Μείωση των ετήσιων τελών χορήγησης ή ανανέωσης επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών περιοδικής απασχόλησης (Κατηγορία Γ') με τη χρήση σκάφους και επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρών σκαφών περιοδικής απασχόλησης (Κατηγορία Γ') με τη χρήση σκάφους για συνταξιούχους από €102 σε €50 και από €85 σε €35, αντίστοιχα.

Περαιτέρω, η επιτροπή αποφάσισε, κατά πλειοψηφία των μελών της, να επιφέρει στο τελευταίο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών πρόσθετη τροποποίηση, σύμφωνα με την οποία μειώνεται η χρονική περίοδος κατά την οποία θα ισχύει η προτεινόμενη απαγόρευση μεταφοράς και τοποθέτησης διχτυών, έτσι ώστε η περίοδος αυτή να αρχίζει από την 1^η Μαΐου και όχι από την 1^η Απριλίου.

Σημειώνεται ότι, επιπροσθέτως των πιο πάνω, η επιτροπή σε συνεργασία με το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου και των κανονισμών εκτενείς τροποποιήσεις με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών τους, όπως και τη βελτίωσή τους από νομοτεχνικής άποψης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, κατά πλειοψηφία του προέδρου της και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτά έχουν τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Σιγή ιχθύος.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 38 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση όρων στον βασικό νόμο. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 7Α του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 7Β του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 13.

Αντικατάσταση των Παραρτημάτων I και II του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες, τριάντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, τριάντα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ παρόντες, είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 40 θέμα είναι «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019». Είναι πρόταση νόμου του κ. Μάριου Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου, ώστε να μην απαιτείται κατάθεση χρηματικής ή τραπεζικής εγγύησης στις περιπτώσεις έκδοσης, τροποποίησης ή ανανέωσης ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στη Δημοκρατία και στις περιπτώσεις εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών ως εποχιακών εργαζομένων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Λίνος Παπαγιάννης

Νίκος Νουρής

Γιώργος Κάρουλλας

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Μαυρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4, 11 και 18 Νοεμβρίου 2019. Στις δύο πρώτες συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του ίδιου υπουργείου και της Αστυνομίας Κύπρου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις εν λόγω συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου, ώστε για σκοπούς έκδοσης σε υπήκοο τρίτης χώρας άδειας διαμονής και εργασίας στη Δημοκρατία να μην απαιτείται η κατάθεση χρηματικής ή τραπεζικής εγγύησης από τον εργοδότη αυτού για την κάλυψη τυχόν εξόδων επαναπατρισμού του.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου προβλέπεται ότι για σκοπούς έκδοσης σε υπήκοο τρίτης χώρας άδειας διαμονής και εργασίας στη Δημοκρατία θα υποβάλλεται από τον εργοδότη αυτού υπεύθυνη δήλωση στην οποία να αναφέρεται ότι δεσμεύεται να επιβαρυνθεί με τα έξοδα επαναπατρισμού του υπηκόου τρίτης χώρας σε περίπτωση που αυτός κριθεί αναγκαίος, νοουμένου ότι το εν λόγω πρόσωπο εντοπιστεί από τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας για τον σκοπό αυτό.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση νόμου, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, επειδή η υφιστάμενη διαδικασία επιστροφής και αποδέσμευσης της εγγύησης που καταθέτει ο εργοδότης αλλοδαπού στον διευθυντή του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης δυνάμει της ισχύουσας νομοθεσίας, σε περίπτωση που ο εργοδοτούμενος παραβιάζει τη σχετική σύμβαση απασχόλησης που έχει συναφθεί, είναι ιδιαίτερα πολύπλοκη.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης ενημέρωσαν την επιτροπή ότι ήδη από πλευράς Υπουργείου Εσωτερικών προωθείται η αναθεώρηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου που διέπει την κατάθεση χρηματικών και τραπεζικών εγγυήσεων για σκοπούς έκδοσης αδειών διαμονής και εργασίας υπηκόων τρίτων χωρών στη Δημοκρατία και κάλυψης τυχόν εξόδων επαναπατρισμού των εν λόγω προσώπων. Όπως οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν, έχει ετοιμαστεί σχετικό προσχέδιο νομοσχεδίου, το οποίο αναμένεται σύντομα να τύχει της δέουσας νομοτεχνικής επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και να προωθηθεί στη Βουλή. Συναφώς, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν μεταξύ άλλων στην επιτροπή ότι πρόθεση του Υπουργείου Εσωτερικών είναι όπως το όλο ζήτημα ρυθμιστεί κατά τρόπο που να επαφίεται στη διοίκηση η απόφαση για την απαίτηση κατάθεσης χρηματικής ή τραπεζικής εγγύησης με βάση τις ειδικές ή γενικές οδηγίες του αρμόδιου υπουργού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε να διασαφηνιστεί ότι δε θα απαιτείται κατάθεση χρηματικής ή τραπεζικής εγγύησης μόνο στις περιπτώσεις έκδοσης, τροποποίησης ή ανανέωσης ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στη Δημοκρατία και στις περιπτώσεις εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών ως εποχιακών εργαζομένων.

Επιπρόσθετα, η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η προβλεπόμενη με βάση την ισχύουσα νομοθεσία υποχρέωση των εργοδοτών να καταβάλουν εγγύηση για σκοπούς εργοδότησης υπηκόων τρίτων χωρών δημιουργεί οικονομικές δυσκολίες εις βάρος τους λόγω των προϋποθέσεων που απαιτείται να πληρούνται για την επιστροφή της εγγύησης που κατέβαλαν και ιδιαίτερα το γεγονός ότι οι εργοδότες περιέρχονται σε δυσμενή θέση άνευ υπαιτιότητάς τους, αποφάσισε όπως το αναθεωρημένο σύμφωνα με τα πιο πάνω κείμενο της πρότασης νόμου διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Επιστροφή τυχόν χρηματικής ή τραπεζικής εγγύησης που έχει καταβληθεί με βάση την ισχύουσα σήμερα διαδικασία και στην περίπτωση που ο υπήκοος τρίτης χώρας έχει εγκαταλείψει τον εργοδότη με τον οποίο είχε συνάψει σύμβαση απασχόλησης και δεν έχει εντοπιστεί από τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας, νοουμένου ότι ο εργοδότης αυτός υποβάλει υπεύθυνη δήλωση σε τύπο που θα καθορίζεται από τον διευθυντή του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, στην οποία να αναφέρεται ότι δεσμεύεται να επιβαρυνθεί με το κόστος επαναπατρισμού του εν λόγω προσώπου, όταν αυτό εντοπιστεί από τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας.
2. Λήψη δικαστικών μέτρων από τον διευθυντή του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης για την είσπραξη του οφειλόμενου ποσού ως αστικού χρέους οφειλόμενου στη Δημοκρατία σε περίπτωση άρνησης ή παράλειψης του εργοδότη να επιβαρυνθεί με τα έξοδα επαναπατρισμού του υπηκόου τρίτης χώρας.

3. Πέρα από την πιο πάνω αναφερόμενη λήψη δικαστικών μέτρων, μη ολοκλήρωση της εξέτασης οποιασδήποτε νέας αίτησης εργοδότη αναφορικά με άλλο υπήκοο τρίτης χώρας ο οποίος αρνείται ή παραλείπει να επιβαρυνθεί με τα έξοδα επαναπατρισμού υπηκόου τρίτης χώρας σύμφωνα με την υποβληθείσα από μέρους του υπεύθυνη δήλωση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου όπως αυτή αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τις πιο πάνω αποφάσεις της και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 18ΥΣΤ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 18ΧΔ του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 41 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για το έτος 2020.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Κάρουλλας

Ευανθία Σάββα

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Νουρής

Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 18 Νοεμβρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για το έτος 2020 προβλέπει έσοδα ύψους €1.852.150 και δαπάνες ύψους €1.795.253.

Τα έσοδα της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου προέρχονται κυρίως από τα τέλη που εισπράττει η Αρχή για την εξέταση αιτήσεων παραχώρησης άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών, από τα τέλη επί των εσόδων των εν λόγω οργανισμών που εισπράττονται από τις διαφημίσεις, καθώς και από τα διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται για παραβάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών.

Οι δαπάνες της Αρχής αφορούν κυρίως αποδοχές προσωπικού, λειτουργικά έξοδα, αποζημίωση του προέδρου και των μελών της Αρχής, αγορά εξοπλισμού, έξοδα για υπηρεσιακά ταξίδια, συνδρομές σε διεθνείς και τοπικούς οργανισμούς, δικηγορικά έξοδα, μίσθωση υπηρεσιών συμβούλων και εμπειρογνομόνων, μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, ο προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2020 είναι πλεονασματικός, δεδομένου ότι τα έσοδα υπερβαίνουν τις δαπάνες κατά €56.897. Περαιτέρω, ο εν λόγω προϋπολογισμός παρουσιάζει συνολική μείωση των εσόδων της Αρχής κατά €98.800 σε σχέση με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό της για το έτος 2019. Ειδικότερα, τα έσοδα της Αρχής προβλέπονται μειωμένα κυρίως λόγω της μείωσης των εσόδων της από τα πιο πάνω αναφερόμενα τέλη για την παραχώρηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ο προϋπολογισμός παρουσιάζει συνολική αύξηση των δαπανών της Αρχής κατά €64.472 σε σχέση με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό της για το έτος 2019 κυρίως λόγω της αύξησης των αποδοχών του προσωπικού της Αρχής.

Στο στάδιο της εξέτασης του προϋπολογισμού από την επιτροπή οι εκπρόσωποι της Αρχής ενημέρωσαν την επιτροπή για διάφορα ζητήματα που άπτονται της λειτουργίας της. Παράλληλα, κατέθεσαν γραπτό υπόμνημα στο οποίο μεταξύ άλλων αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Η Αρχή, ως ανεξάρτητο θεσμικό όργανο της Κυπριακής Δημοκρατίας αρμόδιο για την αδειοδότηση και την εποπτεία των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών, αυτοσυντηρείται οικονομικά και ο ετήσιος προϋπολογισμός της δεν επιβαρύνει τον εκάστοτε κρατικό προϋπολογισμό.
2. Η Αρχή υλοποιεί στη βάση του στρατηγικού της σχεδιασμού το οράμά της να καταστεί το ραδιοτηλεοπτικό πεδίο, μέσω της υιοθέτησης καθεστώτος συρρύθμισης και αυτορρύθμισης, χώρος στον οποίο εξισορροπείται με το δημόσιο συμφέρον η ελευθερία της έκφρασης, η πολυφωνία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και η υψηλού επιπέδου ενημέρωση και ψυχαγωγία των πολιτών.
3. Ειδικότερα, οι στρατηγικοί στόχοι της Αρχής αφορούν τα ακόλουθα:
  - α. Ψηφιοποίηση των αρχείων της Αρχής.
  - β. Επιμόρφωση του προσωπικού στη βάση των εξελίξεων που έχουν επέλθει στην τεχνολογία των οπτικοακουστικών μέσων.
  - γ. Ενίσχυση της συνεργασίας με αντίστοιχες ευρωπαϊκές ρυθμιστικές αρχές, συναρμόδιους φορείς, ακαδημαϊκά ινστιτούτα και οργανωμένα σύνολα της κοινωνίας.
  - δ. Αναβάθμιση της επίσημης ιστοσελίδας της Αρχής.
  - ε. Αναβάθμιση της επικοινωνιακής στρατηγικής και πολιτικής της Αρχής, με απώτερο στόχο την ουσιαστική ενημέρωση των πολιτών, καθώς και την ανάπτυξη κοινωνικής ευαισθητοποίησης και ευθύνης εν γένει.
  - στ. Δημιουργία πρότυπου κέντρου για την παιδεία στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, στο οποίο οργανωμένα σύνολα μαθητών θα εκπαιδεύονται σε θέματα που αφορούν τα οπτικοακουστικά μέσα και την ασφάλεια στο διαδίκτυο.
  - ζ. Εκσυγχρονισμό της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει τη ραδιοτηλεόραση, με απώτερο στόχο να καλυφθεί νομοθετικά ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που αφορούν τη λειτουργία των ραδιοτηλεοπτικών μέσων και να εναρμονιστεί η εθνική νομοθεσία στον τομέα αυτό με το ενωσιακό κεκτημένο.

Συναφώς, η επιτροπή ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις σε σχέση με ορισμένες πρόνοιες του προϋπολογισμού, καθώς και πληρέστερη ενημέρωση για τη λειτουργία της Αρχής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για το έτος 2020.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του προϋπολογισμού κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής ποσού που δεν υπερβαίνει το €1.795.253 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 8.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 9.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 10.

Απασχόληση συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 11.

Μισθοί αξιωματούχων και εργοδοτούμενων και συντάξεις συνταξιούχων. Άρθρο 12.

Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία. Άρθρο 13.

Τρόπος υπολογισμού υπερωριακής αποζημίωσης. Άρθρο 14.

Αγορά μηχανοκίνητου οχήματος από υπάλληλο, αξιωματούχο ή ωρομίσθιο προσωπικό. Άρθρο 15.

Χρησιμοποίηση μηχανοκίνητων οχημάτων. Άρθρο 16.

Πρόσληψη ωρομίσθιου προσωπικού. Άρθρο 17.

Απαγόρευση αντικατάστασης υπαλλήλων και ωρομίσθιου προσωπικού. Άρθρο 18.

Αναθεώρηση επιδομάτων. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 19 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 42 θέμα. Είναι «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019». Είναι πρόταση νόμου του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υποχρέωση ανάρτησης στην ιστοσελίδα της οικείας τοπικής αρχής των σχεδίων χρήσης της παραλίας, δημοσίευση της γνωστοποίησης που αναφέρει ότι σχέδιο χρήσης της παραλίας κατατέθηκε στην οικεία τοπική αρχή για επιθεώρηση από κάθε ενδιαφερόμενο σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες και αναφορά στη σχετική γνωστοποίηση για το ότι το εν λόγω σχέδιο έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της οικείας τοπικής αρχής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Λίνος Παπαγιάννης

Νίκος Νουρής

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Κάρουλλας

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και στις 18 Νοεμβρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών και της Ένωσης Δήμων Κύπρου.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου, ώστε τα σχέδια χρήσης της παραλίας να δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου προβλέπεται ότι κάθε εγκεκριμένο ή αναθεωρημένο σχέδιο χρήσης της παραλίας το οποίο κατέστη τελικό θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας εντός δεκαπέντε ημερών από την Κεντρική Επιτροπή Παραλιών.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, ώστε κάθε ενδιαφερόμενος να λαμβάνει γνώση του περιεχομένου των σχεδίων χρήσης της παραλίας.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών δήλωσαν στην επιτροπή ότι με την υιοθέτηση της προτεινόμενης ρύθμισης θα δημιουργηθούν πρακτικές δυσκολίες όσον αφορά τη δημοσίευση των σχεδίων χρήσης της παραλίας στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, κυρίως όσον αφορά τη συμπερίληψη του περιεχομένου τους σε οποιοδήποτε μέρος βάσει της υφιστάμενης δομής της. Συναφώς, όπως οι ίδιοι επισήμαναν, ο σκοπός της εν λόγω ρύθμισης δύναται να επιτευχθεί με την εισαγωγή προνοιών στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία σύμφωνα με τις οποίες το περιεχόμενο των σχεδίων χρήσης της παραλίας θα αναρτάται σε σχετική ιστοσελίδα της οικείας τοπικής αρχής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε αυτό να διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Απάλειψη των προνοιών της πρότασης νόμου που προβλέπουν τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας από την Κεντρική Επιτροπή Παραλιών των εγκεκριμένων και αναθεωρημένων σχεδίων χρήσης της παραλίας.
2. Υποχρέωση ανάρτησης στην ιστοσελίδα της οικείας τοπικής αρχής των σχεδίων χρήσης της παραλίας που εγκρίθηκαν από την Κεντρική Επιτροπή Παραλιών και κατατέθηκαν στην εν λόγω αρχή για επιθεώρηση από κάθε ενδιαφερόμενο, καθώς και των σχεδίων χρήσης της παραλίας τα οποία έχουν καταστεί τελικά.
3. Δημοσίευση της γνωστοποίησης που αναφέρει ότι σχέδιο χρήσης της παραλίας κατατέθηκε στην οικεία τοπική αρχή για επιθεώρηση από κάθε ενδιαφερόμενο, πέρα από την Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας που ισχύει σήμερα, σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες.
4. Αναφορά στη σχετική γνωστοποίηση η οποία αναφέρει ότι σχέδιο χρήσης της παραλίας κατατέθηκε στην οικεία τοπική αρχή για επιθεώρηση από κάθε ενδιαφερόμενο για το γεγονός ότι το εν λόγω σχέδιο έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της οικείας τοπικής αρχής.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, όπως αυτή αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019».

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Απλώς, είναι ένα θέμα για το οποίο πρέπει να ευχαριστήσω όλα τα μέλη της επιτροπής. Είναι ένα θέμα το οποίο κατέληξε ομόφωνα, αλλά να θυμίσω ότι τα σχέδια παραλίας έπρεπε να στέλνονται στη Βουλή και δεν στέλνονται εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Το τι περιέχει είναι το σχέδιο το οποίο καθορίζει πού μπαίνουν οι ομπρέλες, πού μένει τόπος για άτομα που θα πάρουν δική τους ομπρέλα τζαι πού πηγαίνουν οι διευκολύνσεις τζαι τα sports.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5Z του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι παρόντες. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο παρόντες. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 43 θέμα είναι «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2019». Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών, ώστε ο χρόνος εργασίας των μελών της αστυνομίας να εναρμονιστεί σταδιακά με αυτόν των δημοσίων υπαλλήλων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Κώστας Κωνσταντίνου

Κωστής Ευσταθίου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε κατά προτεραιότητα τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2019. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Αστυνομίας Κύπρου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου και του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 13 και 17 του περί Αστυνομίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών, ώστε ο χρόνος εργασίας των μελών της αστυνομίας να εναρμονιστεί σταδιακά με αυτόν των δημοσίων υπαλλήλων.

Ειδικότερα, στους κανονισμούς προβλέπεται μείωση της εβδομαδιαίας περιόδου καθήκοντος των μελών της αστυνομίας κατά τριάντα (30) λεπτά κατά το έτος 2020, περαιτέρω μείωση της εν λόγω περιόδου κατά εξήντα (60) λεπτά κατά το έτος 2021 και τέλος περαιτέρω μείωσή της κατά εξήντα (60) λεπτά κατά το έτος 2022.

Σημειώνεται ότι με βάση τους ισχύοντες κανονισμούς η κανονική εβδομαδιαία περίοδος καθήκοντος των μελών της αστυνομίας είναι διάρκειας σαράντα (40) ωρών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η προτεινόμενη μείωση σταδιακά της περιόδου καθήκοντος των μελών της αστυνομίας εγκρίθηκε με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2019, με σκοπό τη σταδιακή εξομοίωση των ωρών εργασίας των μελών της αστυνομίας με τις ώρες εργασίας των υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

Με βάση τα ίδια στοιχεία, οι κανονισμοί πρέπει να τεθούν σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2020, ώστε να καταστεί δυνατό να εφαρμοστεί η σκοπούμενη μείωση από την εν λόγω ημερομηνία ως η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω αναφορικά με την ανάγκη έναρξης της ισχύος των κανονισμών από την 1^η Ιανουαρίου 2019 και δεδομένου ότι οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 22 Νοεμβρίου 2019 και ενόψει της διακοπής των εργασιών του σώματος για την περίοδο των Χριστουγέννων δεν παρέχεται επαρκής χρόνος για τη συζήτησή τους στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας συζήτησης σχεδίου νόμου, αποφάσισε να προχωρήσει στην εξέταση των κανονισμών κατά προτεραιότητα σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Κατά τη συζήτηση των κανονισμών ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού ανέλυσε τις πρόνοιες των κανονισμών, επανέλαβε τους λόγους που επιβάλλουν την άμεση προώθησή τους για έγκριση στην ολομέλεια του σώματος.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της αστυνομίας, του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου και του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου συμφώνησαν με τη σκοπούμενη ρύθμιση, η οποία ικανοποιεί σχετικό διαχρονικό αίτημα των μελών της αστυνομίας, και η οποία συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού Αστυνομίας.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς της αστυνομίας.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 44 θέμα, που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για έγκριση κυβερνητικής εγγύησης προς την εταιρεία "Alfa Mediterranean Enterprises Ltd" ύψους €60.185.628 για χρηματοδότηση έργου από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στα πλαίσια του ευρωπαϊκού χρηματοδοτικού προγράμματος NER300 (έργα επίδειξης καινοτόμων τεχνολογιών ενέργειας)». Για αυτό ζητείται αναβολή.

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

Όχι.

Το υπ' αριθμόν 45 θέμα είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Ιανουάριο του 2020».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Ιανουάριο του 2020

Παρόντες:

Μαρίνος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ονούφριος Κουλλά

Μιχάλης Γιωργάλλας

Στέφανος Στεφάνου

Γιώργος Πεردίκης

Άριστος Δαμιανού

Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 2019.

Με την εν λόγω απόφαση της Βουλής παρέχεται σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου των οποίων δεν έχουν ακόμα εγκριθεί οι προϋπολογισμοί για το έτος 2020 εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης για τον μήνα Ιανουάριο του 2020 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2019, το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στον μήνα Ιανουάριο του 2019.

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρι να εγκριθούν από τη Βουλή και να πάρουν την τελική τους μορφή οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου για το έτος 2020.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονικά περιθώρια στα οποία υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός.

Ωστόσο, αριθμός προϋπολογισμών νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου δεν έχει ακόμη κατατεθεί ή εγκριθεί από τη Βουλή, γεγονός που καθιστά αναγκαία την παροχή εξουσιοδότησης για τη διενέργεια δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω απόφαση της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με βάση τα πιο πάνω, χωρίς να δεσμεύεται ως προς τις τελικές της θέσεις, που θα προκύψουν μετά τη μελέτη κάθε προϋπολογισμού ξεχωριστά, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό αναφορά απόφασης για τη διενέργεια δαπάνης σύμφωνα με τα πιο πάνω για τον μήνα Ιανουάριο του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να διαβαστεί η απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Ιανουάριο του 2020

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση της διενέργειας των δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτούς,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων ή η μελέτη και έγκριση των προϋπολογισμών αυτών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2019,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου,

Γι' αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για τον μήνα Ιανουάριο του έτους 2020 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του έτους 2019 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
2. Η εξουσιοδότηση αυτή δίνεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, η απόφαση εγκρίνεται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 46 θέμα είναι σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων. Πάμε παρακάτω, αναβάλαμε το. Το υπ' αριθμόν 47 θέμα είναι σχέδιο ψηφίσματος, που επίσης αναβάλαμε. Τα υπ' αριθμόν 48 μέχρι 92 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Κύριε Δημητρίου, βλέπω πολλές αποσύρσεις τζιαι πρέπει να αναλάβεις λλίον δράση παραπάνω, αν έν' δικά σου. Από το 48 μέχρι το 92. Όχι τώρα, να το δούμε.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είμαστε καθαροί!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, θέλω να έχω αναφορά για τούτο, διότι τούτες οι αποσύρσεις δεν είναι πολύ καλές.

Ερχόμαστε τώρα στα θέματα που έχουμε κηρύξει επείγοντα. Τα πρώτα δύο θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2019» και «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2019». Θα ζητηθεί αναβολή, αντιλαμβάνομαι. Ζητά αναβολή ποιος;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Όχι, έχω σημείωμα εδώ ότι κάποιο κόμμα θα ζητήσει αναβολή και οι πληροφορίες μου, η επαγρύπνησή μου εμένα εν κάμνει πολλά λάθη.

Κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητούμε αναβολή μέχρι την επόμενη συνεδρία της ολομέλειας. Είναι ένα ζήτημα το οποίο και με τη δική σας άδεια, και δεν έχουμε ζήτημα με αυτό, τέθηκε με τη μορφή του κατεπείγοντος πριν καν κατατεθεί, έγινε μια συζήτηση, αλλά θεωρούμε ότι υπάρχουν ζητήματα που δεν έχουν εξαντληθεί, πρέπει να τα ξαναδούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

Ο κ. Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ενιστάμεθα στο αίτημα των συναδέλφων για αναβολή του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των κανονισμών. Όντως, την περασμένη Τετάρτη με τη διαδικασία του κατεπείγοντος συζητήθηκε εξαντλητικά το θέμα αυτό. Πέραν των όσων εισηγήσεων και πληροφόρησης είχαν γίνει από την αστυνομία και από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, δεν πιστεύω ότι υπάρχει τίποτε άλλο το οποίο να προσθέσει στο θέμα. Έχει εξαντληθεί η συζήτηση εν πάση περιπτώσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

...γι' αυτό και ενιστάμεθα.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα συμφωνήσω με τον κ. Γεωργίου. Πιστεύω ότι υπό τας συνθήκας θα πρέπει να προχωρήσουμε, είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιες είναι οι συνθήκες, κύριε Λεωνίδου;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Οι συνθήκες; Πρώτα απ' όλα, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μια διαδικασία η οποία προϋπήρχε. Απλώς, η μόνη ειδοποιός διαφορά είναι η αύξηση του χρόνου. Και αυτή τη δυνατότητα δεν είναι το Δημοκρατικό Κόμμα που την επέβαλε, είναι άλλα κόμματα κατά την άσκηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

...της εξουσίας της δικής τους. Επομένως, δε διαμορφώνουμε κάτι καινούριο, απλώς παρατείνουμε ένα υφιστάμενο καθεστώς, το οποίο ψήφισαν άλλοι. Και εμείς εισηγούμαστε να προχωρήσουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ηλεκτρονικά ψηφίστε υπέρ ή εναντίον της αναβολής. Και για τα δύο.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαπέντε άτομα έχουν τοποθετηθεί υπέρ της αναβολής, δεκαοκτώ άτομα εναντίον της αναβολής και έχουμε και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, δεν εγκρίνεται η αναβολή. Να το ψηφίσουμε τώρα, να προχωρήσουμε τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο σκοπός που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αστυνομίας Νόμου, ώστε στις καθοριζόμενες σε κανονισμούς περιπτώσεις η μέγιστη διάρκεια αναπληρωματικού διορισμού μέλους της αστυνομίας σε θέση βαθμού αμέσως ανώτερου του βαθμού που κατέχει να δύναται να επεκταθεί από τον Αρχηγό Αστυνομίας από δύο έτη, που ισχύει σήμερα, σε τέσσερα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2019» και τους κανονισμούς «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστίανα Ερωτοκρίτου

Κώστας Κωνσταντίνου

Κωστής Ευσταθίου

Άριστος Δαμιανού

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή σε σημερινή συνεδρία του σώματος με τη διαδικασία του επείγοντος. Σημειώνεται ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, ενώπιον της οποίας τα εν λόγω σχέδια νόμου παρατέμφθηκαν, είχε προχωρήσει σε μελέτη τους πριν από την θεσμική κατάθεσή τους στη Βουλή σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2019. Η διαδικασία αυτή κρίθηκε αναγκαία, λόγω των στενών χρονικών περιθωρίων που παρέχονται ενόψει των γιορτών των Χριστουγέννων. Στην υπό αναφορά συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου και του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αστυνομίας Νόμου, ώστε, στις καθοριζόμενες σε κανονισμούς περιπτώσεις, η μέγιστη διάρκεια αναπληρωματικού διορισμού μέλους της αστυνομίας σε θέση βαθμού αμέσως ανώτερου του βαθμού που κατέχει να δύναται να επεκταθεί από τον Αρχηγό Αστυνομίας από δύο έτη, που ισχύει σήμερα, σε τέσσερα.

Σημειώνεται ότι, με βάση τις σχετικές διατάξεις του υφιστάμενου νόμου και των κανονισμών, αναπληρωματικός διορισμός δύναται να διενεργηθεί από τον Αρχηγό Αστυνομίας για χρονική περίοδο μέχρι δύο έτη, σε περίπτωση που θέση στην αστυνομία κενούται για οποιονδήποτε λόγο ή όταν ο κάτοχος αυτής απουσιάζει με άδεια ή τελεί σε ανικανότητα ή όταν οι ανάγκες της υπηρεσίας το απαιτούν και νοουμένου ότι το μέλος της αστυνομίας που διορίζεται ως αναπληρωτής κατέχει τα προσόντα που απαιτούνται για προαγωγή στη θέση αυτή. Στην περίπτωση που ο αναπληρωματικός διορισμός αφορά θέση βαθμού Ανώτερου Αξιωματικού, απαιτείται η προς τούτο έγκριση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου παρέχεται δυνατότητα στον Αρχηγό Αστυνομίας, πριν, κατά ή μετά τη λήξη της αναφερόμενης πιο πάνω χρονικής περιόδου των δύο ετών και εφόσον οι λόγοι για τους οποίους διενεργήθηκε ο αναπληρωματικός διορισμός εξακολουθούν να υφίστανται, να παρατείνει τη χρονική διάρκεια του αναπληρωματικού διορισμού ή να επαναδιορίσει το ίδιο μέλος της αστυνομίας, για να ενεργεί αναπληρωματικά στην ίδια θέση, για ακόμα μία μόνο φορά για περιορισμένη χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο χρόνια, νοουμένου ότι η συνολική χρονική διάρκεια του αναπληρωματικού διορισμού στην ίδια θέση δε θα υπερβαίνει για το ίδιο μέλος τα τέσσερα χρόνια. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι ο αναπληρωματικός διορισμός ή η παράταση αναπληρωματικού διορισμού ή ο αναπληρωματικός επαναδιορισμός σε θέση βαθμού Ανώτερου Αξιωματικού θα διενεργείται μετά από έγκριση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 5 και 13 του περί Αστυνομίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών, ώστε η μέγιστη διάρκεια αναπληρωματικού διορισμού μέλους της αστυνομίας σε θέση βαθμού ανώτερου του βαθμού που κατέχει να δύναται να επεκταθεί από τον Αρχηγό Αστυνομίας από δύο έτη, που ισχύει σήμερα, σε τέσσερα έτη.

Ειδικότερα, με τις τροποποιήσεις που προτείνονται με τους κανονισμούς επιδιώκεται η προσαρμογή των προνοιών των βασικών κανονισμών που αφορούν αναπληρωματικούς διορισμούς στην αστυνομία με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις του νομοσχεδίου.

Σημειώνεται ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019, επεξηγεί τους λόγους για τους οποίους επιβάλλεται η κατάθεση

του νομοσχεδίου και των κανονισμών και η συζήτησή τους με τη διαδικασία του επείγοντος. Ειδικότερα, στην εν λόγω επιστολή αναφέρεται ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αποσκοπούν στη συμπλήρωση κενών που παρατηρούνται στην ιεραρχία της αστυνομίας, ώστε να διασφαλιστεί η εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της. Συναφώς, επισημαίνεται ότι τα πιο πάνω κενά αναμένεται να αυξηθούν λόγω της επικείμενης λήξης των υφιστάμενων αναπληρωματικών διορισμών εντός του τρέχοντος έτους.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου και των κανονισμών ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέλυσε τις πρόνοιές τους και επανέλαβε τους λόγους για τους οποίους τα προτεινόμενα νομοθετήματα επιβάλλεται να τεθούν σε ισχύ πριν από τη λήξη του τρέχοντος έτους.

Ο εκπρόσωπος της αστυνομίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι στο παρόν στάδιο βρίσκονται σε ισχύ σαράντα οκτώ αναπληρωματικοί διορισμοί, εκ των οποίων οι είκοσι δύο θα λήξουν στις 22 Δεκεμβρίου 2019, τονίζοντας ότι, σε περίπτωση μη ψήφισης του προτεινόμενου νόμου και έγκρισης των κανονισμών μέχρι την ημερομηνία αυτή, θα δημιουργηθεί σημαντικό κενό στην ιεραρχία του σώματος. Συναφώς, επισήμανε ότι ο αναπληρωματικός διορισμός συνιστά αναγνώριση των ικανοτήτων του μέλους που διορίζεται παρά οικονομική ανταμοιβή, δεδομένου ότι το επίδομα για την αναπληρωματική άσκηση καθηκόντων σε θέση προαγωγής είναι πολύ χαμηλό και συγκεκριμένα ανέρχεται στο ποσό των €24 το μήνα. Παράλληλα, διευκρίνισε ότι ο αναπληρωματικός διορισμός σε θέση προαγωγής δεν προσδίδει οποιοδήποτε προβάδισμα στο μέλος που διορίζεται έναντι των άλλων προσοντούχων μελών για σκοπούς προαγωγής στη θέση στην οποία ο εν λόγω διορισμός αφορά.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου και του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και των κανονισμών, αφού με αυτές εξυπηρετούνται οι υπηρεσιακές ανάγκες της αστυνομίας, χωρίς να παρέχεται σε μέλος της αστυνομίας που διορίζεται ως αναπληρωτής οποιοδήποτε πλεονέκτημα για προαγωγή στη θέση στην οποία ενεργεί ως αναπληρωτής.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο ο τίτλος του θα τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά που είχαμε τη συζήτηση στην τελευταία συνεδρία της επιτροπής Νομικών, αφενός μεν αυτό αφορά το θέμα της μείωσης του χρόνου υπηρεσίας των αστυνομικών, για να εξομοιωθεί με τον χρόνο υπηρεσίας της λοιπής δημόσιας υπηρεσίας, όμως, όσον αφορά την παράταση και επέκταση του χρόνου του διορισμού των αναπληρωτών, είχαμε διαβεβαιώσεις μέσα στην επιτροπή -και είναι καταγεγραμμένα στα πρακτικά, απλώς για μελλοντική αναφορά, όταν, εφόσον και εάν χρειαστεί αυτό- ότι αυτό δε διαφοροποιεί και δεν αλλάζει τίποτε όσον αφορά τους διορισμούς των αξιωματικών στην αστυνομία. Επίσης, διαβεβαιωθήκαμε και από τον σύνδεσμο των αξιωματικών, αλλά και από την αστυνομία ότι αυτοί οι οποίοι υπηρετούν ως αναπληρωτές σε θέσεις αξιωματικών δεν έχουν προβάδισμα, είτε σε θέση προσόντων είτε λόγω αρχαιότητας, έναντι εκείνων των συναδέλφων τους που ενδεχομένως να αιτηθούν την ίδια θέση.

Την ίδια στιγμή, μέσα στους κανονισμούς, κύριε Πρόεδρε, καθορίζεται ότι αυτοί οι οποίοι διορίζονται ως αναπληρωτές είναι άτομα τα οποία ήδη κατέχουν τα προσόντα, για να έχουν αυτήν τη θέση, και θα μπορούσαν να αιτηθούν με την κανονική διαδικασία, εάν υπήρχε η θέση να μπουν σε αυτήν τη βαθμίδα, πλην όμως λόγω παγώματος των θέσεων δεν υπήρχε αυτή η δυνατότητα.

Με αυτή την επιφύλαξη και, επαναλαμβάνω, τες διαβεβαιώσεις που έδωσε το ίδιο το υπουργείο και η ίδια η αστυνομία ενώπιον της επιτροπής Νομικών, εμείς θα υπερψηφίσουμε. Είμαι σίγουρη ή ελπίζω ότι δε θα διαψευστούν αυτές οι διαβεβαιώσεις στην πορεία του χρόνου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ο κ. Δαμιανού έχει τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δαμιανού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Δαμιανού...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποφασίστε μεταξύ σας ποιος θα μιλήσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πούμε δυο λόγια, για να καταλάβουν όσοι μας παρακολουθούν, ενδεχομένως και πάρα πολλοί συνάδελφοι που δε γνωρίζουν το θέμα, τι πρόκειται να ψηφιστεί σε λίγο. Υπάρχουν διαδικασίες και διορισμών και προαγωγών. Είναι αλήθεια ότι για πάρα πολλά χρόνια υπήρχε παγοποίηση σε θέσεις. Είναι επίσης αλήθεια ότι οποιαδήποτε -μέχρι και την τελευταία- θέση μάς εξήγησε η αστυνομία την έχουμε αποπαγοποιήσει. Και, αντί να προχωρήσουν αξιοκρατικά σε διαδικασίες πλήρωσης θέσεων ή πρώτου διορισμού είτε προαγωγής, βολεύονται -αλήθεια, γιατί βολεύονται;- στις αναπληρώσεις και υπό μορφή διαφήμισης. Αυτό που ζητούν σήμερα είναι δύο συν δύο.

Λοιπόν, έχει τη δυνατότητα ο εκάστοτε Αρχηγός -βλέπετε στο φόντο «ο εκάστοτε υπουργός», βλέπετε «η κυβέρνηση Αναστασιάδη»- να επιλέγει για αναπληρώσεις σε θέσεις λοχιών και ανώτερων και ανώτατων αξιωματικών της αστυνομίας. Και σημειώνω και θεωρώ αξιοσημείωτο ότι αυτή τη σκοπιμότητα δεν την εντοπίζουν οι συνάδελφοι άλλων κομμάτων και θέλουν να δώσουν μία δεύτερη παράταση ακόμα δύο χρόνια, δηλαδή οι όποιοι ημέτεροι να παραμείνουν όχι με διαδικασίες αξιοκρατικές και διαφανείς μέσα από προαγωγές και διαδικασίες που περνούν από εξετάσεις κ.λπ., αλλά με αυτόματο διορισμό από τον Αρχηγό ή σε κάποιες περιπτώσεις από τον ίδιο τον υπουργό.

Εμείς αυτό θεωρούμε ότι δεν είναι αξιοκρατία, δεν είναι χρηστή διοίκηση και δεν μπορούμε να το στηρίξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η αλήθεια είναι πως οι διαβεβαιώσεις που προηγουμένως ανέφερε η κ. Ερωτοκρίτου ότι ζητήσαμε και πήραμε είναι διαβεβαιώσεις και ανησυχίες που και εμείς εκφράσαμε στην επιτροπή. Υπάρχουν όμως μερικά ζητήματα για τα οποία εξητήσαμε και διευκρινίσεις και επήραμε, όπως για παράδειγμα ότι αυτή τη στιγμή οι αναπληρωματικοί διορισμοί που είναι σε ισχύ είναι οι λιγότεροι που υπήρχαν τις τελευταίες δεκαετίες στην αστυνομία. Και δεν είναι τυχαίο αυτό με τις προαγωγές που έγιναν τα τελευταία χρόνια.

Και ξέρετε; Δε θέλουμε να είναι πεδίο αντιπαράθεσης και τα σώματα ασφαλείας. Και ούτε θέλουμε να πάμε πίσω στο παρελθόν και να δούμε πόσες θέσεις προαγωγής έχουν πέσει από τα δικαστήρια, που είχαν γίνει προηγούμενα χρόνια. Δεν είναι αυτός ο σκοπός. Έχει ζητήσει η αστυνομία κάποια παράταση στον αναπληρωματικό διορισμό για λόγους ιεραρχίας, για λόγους ορθής διαχείρισης και διοίκησης των σωμάτων ασφαλείας και αυτό πάμε να κάνουμε. Τίποτα πέραν τούτου.

Θα υπερψηφίσουμε τους κανονισμούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριοι συνάδελφοι, αυτό για το οποίο είχαμε τύχει διαβεβαίωσης είναι ότι ο μοναδικός λόγος για τον οποίο γίνεται αυτή η στρέβλωση, γιατί περί στρέβλωσης πρόκειται, είναι, προκειμένου να καλυφθούν τα κενά τα οποία παρουσιάζονται στην ιεραρχία λόγω του παγώματος των προαγωγών στην αστυνομία. Εάν ισχύει όντως αυτή η δήλωση και όντως υπάρχει πάγωμα, κατανοούμε την υπερψήφιση. Αν δεν υπάρχει όμως

πάγωμα, κάτι το οποίο εγώ δεν μπορώ να ελέγξω δυστυχώς, δεν ξέρω κάποιοι συνάδελφοι αν μπορούν να μας βοηθήσουν, τότε αντιλαμβάνεστε ότι αυτή η στρέβλωση δεν πρέπει να συνεχίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ, δεκατρείς εναντίον και τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και τέσσερις αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαέξι ψήφοι υπέρ, δεκατρείς εναντίον και τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δεκαέξι ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και τέσσερις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Να ψηφίσουμε για τους κανονισμούς τώρα.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, δεκατέσσερις ψήφοι υπέρ, δεκατρείς εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δεκατέσσερις ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και τρεις αποχές οι κανονισμοί εγκρίνονται με μία ψήφο**.

Τα ακόλουθα θέματα που κηρύξαμε ως επείγοντα έχουν κοινή έκθεση και τιλοφορούνται «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019», «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνου του 2020 Νόμος του 2019», «Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2020 Νόμος του 2019»

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Αλληλεγγύη.

Αποχή: ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Αποχή: ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

και «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής του 2020 Νόμος του 2019».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος:

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μαρίνος Μουσιούτσας	Μαρίνος Σιζόπουλος
Αβέρωφ Νεοφύτου	Γιώργος Λιλλήκας
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Άριστος Δαμιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος, τα οποία κατατέθηκαν στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκαν επείγοντα.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή για σκοπούς καλύτερης διεκπεραίωσης των εργασιών της εξέτασε τα εν λόγω νομοσχέδια πριν από την κατάθεσή τους στη Βουλή σε αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 2 και 5 Δεκεμβρίου 2019.

Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά νομοσχεδίων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής οι πρόεδροι των διοικητικών συμβουλίων, οι γενικοί διευθυντές και άλλοι εκπρόσωποι των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου στους οποίους οι εν λόγω προϋπολογισμοί αφορούν. Παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργείων.

Σκοπός των νόμων που προτείνονται είναι η κατά νόμο έγκριση των προϋπολογισμών των υπό αναφορά νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου για το οικονομικό έτος 2020.

Οι προϋπολογισμοί των οργανισμών με τη σειρά που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα προβλέπουν ειδικότερα για το έτος 2020 τα ακόλουθα:

1. Προϋπολογισμός του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου

Έσοδα ύψους €7.001.629, τα οποία προέρχονται κυρίως από Χορηγίες και Συνεισφορές (€6.140.000) και Παραστάσεις και Περιοδείες (€667.429), ενώ οι δαπάνες του οργανισμού ανέρχονται στο ίδιο ύψος.

Συνεπώς, ο προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος και οι δαπάνες αυτού αναλύονται ως ακολούθως:

- α. Διαχειριστικά Έξοδα (€1.043.533).
- β. Λειτουργία δαπανών (€4.109.270).
- γ. Θεατρική Ανάπτυξη (€1.543.505).
- δ. Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό (€305.321).

2. Προϋπολογισμός της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο

Έσοδα ύψους €23.952.286, τα οποία προέρχονται κυρίως από Φόρο Καζίνο (€15.000.000), Ετήσιο Τέλος Άδειας (€5.000.000) και Κρατική Χορηγία (€3.104.186), ενώ οι δαπάνες της Αρχής ανέρχονται στο ίδιο ύψος.

Συνεπώς, ο προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος και οι κυριότερες δαπάνες αυτού αναλύονται ως ακολούθως:

- α. Μισθοδοσία (€1.268.686).
- β. Επιστροφές Τελών και Άλλων Προσόδων (€20.698.100).

Το ποσό αυτό αφορά επιστροφές τελών και άλλων προσόδων στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας και αποτελείται από φόρους, τέλη αδειοδότησης, τέλη αίτησης και χρηματικές ποινές που οφείλονται από τον διαχειριστή καζίνο ή από άλλον αιτητή άδειας ή αδειούχο σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας.

- γ. Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/Έρευνες (€1.212.000).

δ. Λειτουργικές δαπάνες (€315.500).

3. Προϋπολογισμός του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης

Έσοδα ύψους €1.017.477, τα οποία προέρχονται κυρίως από την πάγια ετήσια εισφορά χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων (€534.468), κρατική χορηγία (€141.058) και επιβαρύνσεις (€150.000), ενώ οι δαπάνες ανέρχονται σε (€1.176.626).

Συνεπώς, ο προϋπολογισμός είναι ελλειμματικός και οι κυριότερες δαπάνες αυτού αναλύονται ως ακολούθως:

α. Μισθοδοσία Αξιωματούχων (€115.501).

β. Αποδοχές Προσωπικού (€371.100).

γ. Άλλες Δαπάνες (€601.360).

4. Προϋπολογισμός του Συμβουλίου της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής

Έσοδα ύψους €141.790, τα οποία προέρχονται κυρίως από Κρατική Χορηγία (€139.790), και συνολικές δαπάνες του ίδιου ύψους.

Συνεπώς, ο προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος και οι κυριότερες δαπάνες αυτού αφορούν τα ακόλουθα:

α. Λειτουργικές Δαπάνες (€39.290).

β. Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/Ερευνες (€55.000).

γ. Σύμβαση Υπηρεσιών (€50.000).

δ. Αγορά Σταθερών και Κινητών Μηχανημάτων (€40.000).

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για την κατά νόμο έγκριση όλων των προϋπολογισμών που περιλαμβάνονται στο επισυνημμένο παράρτημα, επιφυλάσσοντας τις θέσεις των μελών της ως προς έναν έκαστο των εν λόγω προϋπολογισμών κατά το στάδιο της συζήτησής τους στην ολομέλεια της Βουλής.

Ταυτόχρονα, η επιτροπή εκφράζει ευαρέσκεια για την υποβολή και κατάθεση στη Βουλή μεγάλου αριθμού προϋπολογισμών νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αυτοί αφορούν, ώστε να καταστεί δυνατή η επιτέλεση της λειτουργίας τους από την έναρξη του αντίστοιχου οικονομικού έτους. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται εν πολλοίς στις συντονισμένες προσπάθειες τόσο του Προέδρου της Βουλής όσο και της επιτροπής για εξορθολογισμό της παγιωθείσας κατάστασης που είχε δημιουργηθεί με την κατάθεση των εν λόγω προϋπολογισμών στη Βουλή και έγκρισή τους πολλές φορές μετά τη λήξη της περιόδου νόμιμης λειτουργίας των εν λόγω προσώπων δημόσιου δικαίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019.
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνου του 2020 Νόμος του 2019.
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2020 Νόμος του 2019.
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεύτερη ανάγνωση...

Συγγνώμη. Υπάρχουν ομιλητές;

Ναι.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Για τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Πάτα το κουμπί.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Κύριε Δίπλαρε, και ελπίζω να μην εξεγερθείτε και αυτή τη φορά, διότι θα σταθούμε στο γεγονός ότι τα κονδύλια τα διαθέσιμα προς τον ΘΟΚ για την ανάπτυξη της θεατρικής δημιουργίας και ειδικότερα για το ελεύθερο θέατρο είναι ανεπαρκέστατα. Την ίδια στιγμή τα κονδύλια ρέουν ανεξέλεγκτα για τις χορηγίες των χολιγουντιανών παραγωγών, γιατί εξυπηρετούμε ανιδιοτελείς καταστάσεις και συμφέροντα και θα ήταν καλό να ενημερωθούμε για τις τελικές αποφάσεις και τις θέσεις σας επί τούτου.

Το δεύτερο που θέλω να σημειώσω είναι ότι έχουμε κάμει συγκεκριμένες εισηγήσεις ως κόμμα προς την κυβέρνηση, για να αυξήσει το συγκεκριμένο κονδύλι...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ηρεμήστε, διότι άκουσα ότι θα έρθουν ακόμα δέκα θέματα καινούργια. Ηρεμήστε! Και για τα τρία θα γίνει η συζήτηση συνολικά, νομίζω, και, αν μπορούμε να περιοριστούμε έτσι στον χρόνο, όσο πιο σύντομα μπορείτε, σας παρακαλώ.

(Γέλια)

Τώρα που συνηθίσατε.

Συνέχισε, Αντρέα.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Έχουμε κάνει συγκεκριμένη εισηγήση προς την κυβέρνηση για αύξηση του κονδυλίου κατά €1 εκατομ., όμως εμάς δε μας εισακούσατε, δεν μας εισάκουσε η κυβέρνηση, όπως έχει γίνει με το Δημοκρατικό Κόμμα με τις εισηγήσεις που είχε καταθέσει το τελευταίο διάστημα. Πρόσφατες αποφάσεις και της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού και επιβολή σχετικών προστίμων προς τον ΘΟΚ δυσκολεύουν την κατάσταση και πιέζουν ακόμα περισσότερο τον ΘΟΚ. Αναμένουμε την αντίδραση και του ΘΟΚ, αναμένουμε και ενέργειες από την κυβέρνηση, ούτως ώστε να δοθούν λύσεις και σ' αυτό το ζήτημα και διερωτούμαστε αλήθεια πού βρίσκεται και η εξαγγελία του Προέδρου της Δημοκρατίας -βρίσκεται στο προεκλογικό του πρόγραμμα- για ενιαία αρχή πολιτισμού.

Η επιχορήγηση, κύριε Πρόεδρε -ακόμα ένα σημείο και ολοκληρώνω- των €700 για κάθε ερασιτεχνική ομάδα και €300 για κάθε σχολική ομάδα είναι εξαιρετικά χαμηλή. Και εδώ είναι ένα άλλο σημείο που χρειάζεται να ενισχύσουμε τον ΘΟΚ, για να κάνει καλύτερα τη δουλειά του. Και τέλος έχουμε επισημάνει την ανάγκη ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου να κάνει μεγαλύτερα ανοίγματα προς την κοινωνία με θεατρικές παραγωγές πέρα από τη Λευκωσία σε άλλες πόλεις, αλλά και στην επαρχία.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα περίμενα, χωρίς να θέλω να πω κάτι για τον κ. Καυκαλιά, να άκουγα τον κ. Δαμιανού να μιλά για τον ΘΟΚ, τον κ. Στεφάνου, που δεν είναι εδώ, αλλά τους βλέπω συχνά στο θέατρο και στις παραγωγές του ΘΟΚ και βλέπουμε...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν σας επιτρέπει ο ομιλητής, ναι.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Μόλις έχετε παίξει και έχετε χάσει, κύριε Δημητρίου. Τώρα δε θα ανταγωνιστούμε ποιος έχει μεγαλύτερη παρουσία σε θεατρικές παραστάσεις. Πραγματικά, κύριε Δημητρίου, αλλά σας διαβεβαιώνω ότι μόλις έχετε παίξει και έχετε χάσει, διότι η παρουσία μας σε θεατρικές παραστάσεις είμαι βέβαιος ότι βρίσκεται πολύ, πολύ πιο ψηλά από την παρουσία πολλών συναδέλφων σου και τη δική σας.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ε, τότε, κύριε Καυκαλιά, θα έπρεπε να γνωρίζατε για τις περιοδείες του ΘΟΚ και στη Λεμεσό! Και στην ελεύθερη Αμμόχωστο και στην Πάφο! Γιατί στο πρόγραμμα που βλέπουμε αναφέρονται και τότε πάνε και πού πάνε περιοδεία οι παραστάσεις του ΘΟΚ. Αυτό που εγώ ήθελα να πω είναι πως το επίπεδο των παραστάσεων είναι ανεβασμένο αισθητά. Σε σύγκριση όχι με την προηγούμενη χρονιά ή με την προηγούμενη

πενταετία, διαχρονικά. Το άλλο που θέλω να πω είναι πως όντως υπάρχουν ζητήματα στον ΘΟΚ που πρέπει να δούμε και τελευταίως είδαμε τι έγινε και με τη Θυμέλη και με τα προγράμματα στήριξης.

Πέραν τούτου όμως είναι ζητήματα που αφορούν τον πολιτισμό και δεν μπορούν να τίθενται υπό τον φακό μιας συζήτησης τέτοιας μερικών λεπτών και θα τα πούμε και στους προϋπολογισμούς την ερχόμενη βδομάδα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ. Δε νομίζω να είναι από το κατά πόσο παρακολουθούμε εμείς το θέατρο που θα κρίνουμε και θα αξιολογήσουμε το έργο ενός οργανισμού ο οποίος τόσα χρόνια έχει προσφέρει πάρα πολλά και στη θεατρική παιδεία και στο θέατρο και στον πολιτισμό. Επομένως, είναι σημαντικό να δούμε πώς μπορούμε να βελτιώσουμε το έργο που προσφέρει ο οργανισμός και να δούμε πώς ενισχύεται και το ελεύθερο θέατρο ακόμα περισσότερο. Δηλαδή, με σύνεση και με έναν ορθολογισμό να βάλουμε τα πράγματα ενώπιον ενωπίω και επιτέλους θα πρέπει να αποφασιστεί να γίνει το υφυπουργείο πολιτισμού, που έχει εξαγγελθεί κατ' επανάληψη, ελπίζοντας ότι κάποια θέματα και κάποιοι προγραμματισμοί που γίνονται από τον Θεατρικό Οργανισμό να μπουν σε άλλο επίπεδο, έτσι που να δημιουργηθεί μια συνεχής παιδεία και ένας πολιτισμός ο οποίος θα ανταποκρίνεται πραγματικά στις επιθυμίες και στους στόχους αυτού του κράτους και αυτής της κοινωνίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση για τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ποσού ύψους €7.001.629 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Εμβάσματα και εισπράξεις κονδυλίων. Άρθρο 5.

Υπερωριακή αποζημίωση. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 8.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 9.

Προκαταβολή για την αγορά μηχανοκίνητου οχήματος. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή. Άρθρο 12.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 13.

Απαγόρευση πρόσληψης έκτακτου προσωπικού. Άρθρο 14.

Απασχόληση συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 15.

Υπηρεσιακά οχήματα. Άρθρο 16.

Απασχόληση ωρομίσθιου προσωπικού. Άρθρο 17.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 18.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ και μία ψήφο εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.

Πάμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ και μία ψήφο εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση για την Εθνική Αρχή Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνου, τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνου ποσού ύψους €23.952.286 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Απασχόληση προσωπικού. Άρθρο 5.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνου του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Ψηφίστε, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης ποσού ύψους €1.233.294 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

Απαγόρευση πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού, προαγωγής και πρώτου διορισμού και προαγωγής. Άρθρο 6.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 7.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Αποχή: Άριστος Δαμιανού (ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).

Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση για το νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Συμβουλίου της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής ποσού ύψους €141.790 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 6.

Επιδόματα που υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής του 2020 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε, τριάντα έξι παρόντες, τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο τελευταίο νομοσχέδιο που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2019».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούτσας

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μάριος Μαυρίδης

Ονούφριος Κουλλά

Στέφανος Στεφάνου

Αντρέας Καυκαλιάς

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιώργος Λιλλήκας

Μιχάλης Γιωργάλλας

Γιώργος Περδίκης

Άννα Θεολόγου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος και κηρύχθηκε επείγον.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή για σκοπούς καλύτερης διεκπεραίωσης των εργασιών της εξέτασε το εν λόγω νομοσχέδιο πριν από την κατάθεσή του στη Βουλή, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Δεκεμβρίου 2019. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €25 εκατομ. και η χρήση τους για την κάλυψη επιπρόσθετης εφάπαξ πληρωμής της ΑΤΗΚ προς το Ταμείο Συντάξεως.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, η προτεινόμενη αύξηση αφορά στην κάλυψη μέρους του αναλογιστικού ελλείμματος του Ταμείου Συντάξεως, μετά από σχετική συμφωνία της διαχειριστικής επιτροπής του εν λόγω ταμείου και της ΑΤΗΚ.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με βάση την πρόσφατη αναλογιστική μελέτη χρηματοδότησης, που διενεργήθηκε για σκοπούς αξιολόγησης της οικονομικής κατάστασης του Ταμείου Συντάξεως, διαπιστώθηκε, το 2018, αναλογιστικό έλλειμμα χρηματοδότησης ύψους €141,3 εκατομ. έναντι ελλείμματος €140,7 εκατομ. το 2017.

Ως εκ τούτου, η διαχειριστική επιτροπή και η ΑΤΗΚ έχουν συμφωνήσει όπως για τη χρηματοδότηση του ελλείμματος:

1. οι πρόσθετες εισφορές, οι οποίες αφορούν ετήσιες εισφορές πέραν εκείνων που απαιτούνται για την κάλυψη παροχών που συσσωρεύονται από έτος σε έτος, διατηρηθούν στα ίδια επίπεδα που ίσχυαν κατά τα δύο προηγούμενα έτη, ήτοι στα €19,6 εκατομ. ετησίως, και
2. καταβληθεί πρόσθετο εφάπαξ ποσό ύψους €25 εκατομ. έναντι του αναλογιστικού ελλείμματος του Ταμείου Συντάξεως.

Συναφώς, με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί προς όφελος της ΑΤΗΚ εξοικονόμηση δαπανών για τόκους και μείωση της περιόδου αποπληρωμής του ελλείμματος από τα 7,5 έτη στα 6,25 έτη, με αποτέλεσμα να καθίσταται δυνατή η χάραξη νέας επενδυτικής πολιτικής για το ταμείο, η οποία να στοχεύει σε πιο συντηρητικούς, ως προς την αναμενόμενη απόδοση, στόχους χαμηλότερου ρίσκου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση για την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ποσού ύψους €25.000.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργίοι που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Έχει ήδη γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.219, ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την ψυχολογική στήριξη των οικογενειών των εγκλωβισμένων και των αγνοουμένων της τουρκικής εισβολής. Αυτές οι ομάδες παθόντων πολιτών της Δημοκρατίας λόγω των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της στέρησης των βασικών ελευθεριών τους, καθώς και των δυσάρεστων γεγονότων που έχουν βιώσει εξαιτίας της τουρκικής εισβολής, έχουν ανάγκη ακόμα και σήμερα για ψυχολογική στήριξη. Την ψυχολογική αυτή στήριξη εξακολουθούν να έχουν ακόμη ανάγκη πολύ περισσότερο τα παιδιά των εγκλωβισμένων. Η ερώτησή μου αυτή δεν αφορά οικονομική στήριξη παρά μόνο την ψυχολογική στήριξη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.220, ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Με αφορμή τη συζήτηση για τον φάκελο του χαλλουμιού, θα θέλαμε να μας ενημερώσει ο αρμόδιος υπουργός πόσα λεφτά δόθηκαν μέχρι σήμερα σε δικηγορικά γραφεία για κατοχύρωση εμπορικών σημάτων, ποια είναι αυτά τα δικηγορικά γραφεία και ποιο ήταν το αποτέλεσμα των δικαστικών διαδικασιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.221, ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους προγραμματισμούς του υπουργείου του για τα πιο κάτω:

1. Για την ανέγερση της αίθουσας πολλαπλής χρήσης του Παγκυπρίου Λυκείου Λάρνακας.
2. Για τη νέα τεχνική σχολή στη Λάρνακα.
3. Για τη λειτουργία της σχολής γαλακτοκομίας/τυροκομίας στην Αθηνού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.222, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και το Αρχηγείο Αστυνομίας αποφάσισαν να τερματίσουν τη λειτουργία του Κλιμακίου Πάταξης Λαθροθηρίας. Σύμφωνα με τις πληροφορίες, η απόφαση για τερματισμό της λειτουργίας του κλιμακίου πάρθηκε μετά την καταγγελία σεσημασμένων λαθροθηρών. Εάν ισχύει η υπό αναφορά πληροφόρηση, η εν λόγω απόφαση κρίνεται άκρως επικίνδυνη και οι επιπτώσεις στην κυπριακή πανίδα ενδεχομένως να είναι ανεπανόρθωτες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ισχύει η πιο πάνω πληροφόρηση και, εάν ναι, ποιοι λόγοι οδήγησαν στην απόφαση για τερματισμό της λειτουργίας του κλιμακίου. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει το σώμα αν σκοπεύει να αντικαταστήσει το κλιμάκιο με κάποια άλλη δύναμη και με ποιο τρόπο θα διασφαλιστεί η προστασία της κυπριακής πανίδας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.223, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι κοινότητες οι οποίες έχουν εντός των ορίων τους τουρκοκυπριακές (Τ/Κ) περιουσίες οι οποίες είναι εκμισθωμένες σε διάφορα άτομα δεν μπορούν να έχουν πληροφόρηση από την Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών ποια είναι τα άτομα που εκμεταλλεύονται τις περιουσίες αυτές, ώστε να μπορούν να εκδίδουν τις διάφορες φορολογίες που προνοούν οι νομοθεσίες.

Παρ' όλον ότι έχουν επανειλημμένως αποταθεί, για να πάρουν την πληροφόρηση αυτή, η απάντηση που παίρνουν από την αρμόδια υπηρεσία είναι ότι αποτελούν προσωπικά δεδομένα, με αποτέλεσμα οι κοινότητες να χάνουν σημαντικά έσοδα.

Ως εκ τούτου, ή πρέπει η Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών να αναλάβει να εισπράττει από τα πρόσωπα στα οποία εκμισθώνονται οι περιουσίες αυτές και να καταβάλλει τις φορολογίες στις κοινότητες ή πρέπει να εξευρεθεί κάποια άλλη ρύθμιση.

Με βάση αυτά, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει αυτό το ζήτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.224, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Πόσα άτομα εργοδοτήθηκαν συνολικά στη δημόσια υπηρεσία υπό το καθεστώς της αγοράς ή μίσθωσης υπηρεσιών και στη συνέχεια μετατράπηκαν σε εργοδοτούμενους αορίστου χρόνου; Ειδικότερα, παρακαλώ όπως κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικός κατάλογος, ο οποίος να παρουσιάζει αναλυτικά πόσα άτομα έχουν μετατραπεί σε εργαζομένους αορίστου χρόνου, ενώ είχαν εργοδοτηθεί μέσω σύμβασης υπηρεσιών την περίοδο 2010-2019, σε ποιες υπηρεσίες εργάζονται, ποια τα καθήκοντά τους και ποιος ο ετήσιος μισθός τους.
2. Εφόσον υπήρχαν ανάγκες σε προσωπικό, γιατί δεν ακολουθήθηκε η θεσμοθετημένη διαδικασία για προκήρυξη σχετικών θέσεων και επιλέχθηκε η διαδικασία της αγοράς υπηρεσιών, με αποτέλεσμα να καταστούν δημόσιοι υπάλληλοι αορίστου χρόνου πρόσωπα τα οποία δεν πέρασαν από τις προβλεπόμενες διαδικασίες πρόσληψης στο δημόσιο, όπως είναι για παράδειγμα η γραπτή εξέταση;
3. Ποιος ελέγχει αν πληρούν τα ελάχιστα προσόντα για τις θέσεις που καταλαμβάνουν;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.225, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Διοικητικό Δικαστήριο στην υπόθεση "Ιφιγένεια Αντρέα Πολυδώρου και Δημήτρης Χατζηγεωργίου αρ. 1288/15" αποφάσισε ότι η παρακράτηση έκτακτης εισφοράς επί τόκων για αποζημίωση απαλλοτρίωσης ακίνητης ιδιοκτησίας προσκρούει στο άρθρο 23(4)(γ) του συντάγματος. Συνεπώς, το εισόδημα από τόκους αποζημίωσης για απαλλοτρίωση ακίνητης ιδιοκτησίας δεν υπόκειται σε φορολογία μέσα στα πλαίσια του άρθρου 3(2)(β) του περί Έκτακτης Αμυντικής Εισφοράς Νόμου. Όπως πληροφορήθηκα από επιστολή του Τμήματος Φορολογίας, κατόπιν γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα, θα επιστραφούν όλα τα ποσά παρακρατηθείσας έκτακτης αμυντικής εισφοράς σε όλα τα φορολογούμενα πρόσωπα από τα οποία εκκρεμούσε ένσταση ενώπιον του Εφόρου Φορολογίας ή προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσες υποθέσεις ενστάσεων υπάρχουν ενώπιον του Εφόρου Φορολογίας ή προσφυγές ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου τέτοιας μορφής. Ποιο είναι το αναμενόμενο ποσό που αναμένεται να καταβάλει η Δημοκρατία ως επιστροφή; Πότε αναμένεται να επιστραφούν τα εν λόγω ποσά; Υπάρχει το ενδεχόμενο να επιστραφούν λεφτά και σε άτομα τα οποία δεν υπέβαλαν ένσταση ή δεν προσέφυγαν στο δικαστήριο;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.226, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το κτίριο του παλιού δημοτικού σχολείου Παλαιχωρίου Μόρφου, στην τοποθεσία "Παραδόχωμα", βρίσκεται σε πολύ άσχημη κατάσταση και κινδυνεύει να καταρρεύσει. Το κτίριο θα μπορούσε ενδεχομένως να αξιοποιηθεί ως πολιτιστικό κέντρο ή για άλλους σκοπούς της κοινότητας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να πάρει τα κατάλληλα μέτρα για την αποκατάσταση και αξιοποίηση του κτιρίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.227, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το ίδρυμα για παιδιά με ειδικές ανάγκες "Άγιος Γεώργιος-Χριστάκη Χασάπη", που λειτουργεί στη Λάρνακα, είναι γνωστό για την προσφορά του σε μια κατηγορία παιδιών που πρέπει να τυγχάνουν φροντίδας που το εν λόγω ίδρυμα παρέχει. Παράλληλα, είναι γνωστό ότι, για να μπορεί το ίδρυμα να λειτουργεί και να προσφέρει με αξιοπρέπεια, χρειάζεται οικονομική στήριξη μέσω διάφορων εκδηλώσεων που πραγματοποιεί το ίδρυμα και που διοργανώνει το διοικητικό του συμβούλιο. Βασίζεται δε και στην κρατική χορηγία, που δίνεται πάντα καθυστερημένα και αυτό δημιουργεί προβλήματα στη λειτουργικότητα του ιδρύματος. Για το 2019 -βρισκόμαστε ήδη στα τέλη Νοεμβρίου- αυτό το ποσό που έπρεπε να δοθεί μέχρι σήμερα δεν κατέστη δυνατό να δοθεί ως κρατική χορηγία, ενώ ο προϋπολογισμός έχει εγκριθεί.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το τι προτίθεται να πράξει για το πιο πάνω ζήτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.228, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Στις 12 και 15 Οκτωβρίου 2019 δημοσιεύθηκαν άρθρα στην εφημερίδα “Χαραυγή” και κυκλοφόρησε βίντεο που καταγράφουν και παρουσιάζουν να γίνεται οργανωμένη μεγάλης κλίμακας παγίδευση πουλιών με δίκτυα σε περιοχή της επαρχίας Λάρνακας.

Παρακαλώ τους αρμόδιους υπουργούς να πληροφορήσουν τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες που έχουν λάβει οι διωκτικές αρχές (Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας και Αστυνομία Κύπρου) μετά από τη δημοσίευση αυτών των άρθρων, καθώς και για τις ενέργειες που έχουν ληφθεί γενικά κατά των οργανωμένων και μεγάλων παγιδευτών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.229, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Μια από τις σοβαρές αλλαγές που έγιναν στον περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων νόμο αφορούσε την έκδοση εξωδίκων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με την πρόοδο εφαρμογής της νέας νομοθεσίας, τον αριθμό των εξωδίκων που έχουν εκδοθεί και το συνολικό ποσό που εισπράχθηκε, καθώς και τον αριθμό εκείνων που έχουν πληρωθεί ή εκκρεμεί η πληρωμή τους.

Παρακαλώ επίσης όπως μας ενημερώσει για τον αριθμό των περιπτώσεων που έχουν οδηγηθεί στο δικαστήριο λόγω μη εξόφλησης των εξωδίκων, καθώς και τις δικαστικές ποινές που επιβλήθηκαν έναντι του αρχικού ποσού τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.230, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι, ενώ έχει ολοκληρωθεί η ανέγερση της Περιφερειακής Στέγης Ηλικιωμένων στο Παλαιχώρι εδώ και δύο χρόνια, ακόμα δεν έχει τεθεί σε λειτουργία. Σε δηλώσεις του Υπουργού Εσωτερικών το 2015 αναφέρεται ότι η κυβέρνηση είχε εγκρίνει κονδύλι της τάξης του συνολικού κόστους των €2.788.000, με στόχο την εξυπηρέτηση όλων των κοινοτήτων της περιοχής.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους που ακόμα δεν έχει τεθεί σε λειτουργία η Στέγη Ηλικιωμένων και τι προτίθεται να κάνει για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.231, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει δέκτης παραπόνων σχετικά με την παραγωγή λαδιού από ελαιοτριβεία. Ειδικότερα, άτομα διαμαρτύρονται ότι παλαιότερα με συγκεκριμένη ποσότητα ελιών έβγαζαν συγκεκριμένη ποσότητα ελαιόλαδου, ενώ φέτος δε συμβαίνει κάτι τέτοιο, αφού από τις ίδιες ποσότητες ελιών παίρνουν μειωμένη ποσότητα λαδιού. Ενδεικτικά αναφέρω περίπτωση στην οποία, ενώ τα τελευταία χρόνια από 4,5- 6 κιλά ελιές έπαιρνε ένα λίτρο ελαιόλαδου, φέτος η παραγωγή ήταν 1 λίτρο ελαιόλαδου ανά 8 κιλά καρπού ελιών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει λάβει καταγγελίες σχετικά με την παραγωγή ελαιόλαδου από ελαιοτριβεία. Επίσης παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει το σώμα αν διενεργούνται σχετικοί έλεγχοι στα ελαιοτριβεία, ιδιαίτερα κατά την περίοδο παραγωγής λαδιού, ώστε να μην παρατηρούνται φαινόμενα νοθείας ή παραπλάνησης των παραγωγών. Ελέγχει κάποιος αρμόδιος φορέας τη λειτουργία των ελαιοτριβείων; Ποιος καθορίζει την αναλογία κιλών καρπού με παραγωγή λαδιού; Πώς εξασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει παραπλάνηση των παραγωγών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.232, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει δέκτης παραπόνων σχετικά με την παροχή φοιτητικής μέριμνας σε άτομα που φοιτούν σε κολέγια. Όπως με πληροφόρησαν, άτομα τα οποία φοιτούν σε κολέγια δε δικαιούνται φοιτητική μέριμνα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ισχύουν οι υπό αναφορά καταγγελίες και, εάν ναι, αν υπάρχει πρόθεση για τροποποίηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, ώστε να μπορούν και άτομα που φοιτούν σε σχολές ανώτερης εκπαίδευσης να είναι δικαιούχοι φοιτητικής μέριμνας, αναλόγως των σπουδών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.233, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) σε δήλωσή της ανέφερε ότι το φυτοφάρμακο “χλωροπυριφός” (chlorpyrifos) δεν πληρεί τα κριτήρια που απαιτούνται από την

ευρωπαϊκή νομοθεσία για την ανανέωση της έγκρισής του από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η EFSA ετοίμασε τη σχετική δήλωση κατόπιν σχετικού αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία ήθελε να ενημερωθεί σχετικά με τα δημοσιευμένα αποτελέσματα που αφορούν στη χρήση του “χλωροπυριφός”, αφού η περίοδος έγκρισής του λήγει τον Ιανουάριο του 2020 και η αίτηση ανανέωσης των παρασκευαστών αξιολογείται επί του παρόντος στο πλαίσιο του συστήματος αξιολόγησης από τους αρμόδιους φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η EFSA στη δήλωσή της εκφράζει ανησυχίες σχετικά με πιθανές γονοτοξικές επιδράσεις που έχει η χρήση του φυτοφαρμάκου, καθώς και με τις νευρολογικές επιδράσεις του κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης, αναφέροντας επιδημιολογικά δεδομένα που δείχνουν επιδράσεις στα παιδιά.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι η θέση του υπουργείου σε σχέση με την πιο πάνω δήλωση, αν έχει διενεργήσει το ίδιο μελέτη όσον αφορά στη χρήση του υπό αναφορά φυτοφαρμάκου και αν προτίθεται να προχωρήσει στην απαγόρευση της χρήσης του στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Υπάρχουν στοιχεία που να δείχνουν σε ποιο εύρος χρησιμοποιείται στην Κύπρο;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.234, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Το περιστατικό που συνέβη πριν λίγες μέρες στην επαρχία Λευκωσίας, όταν ένοπλος κλειδώθηκε στο διαμέρισμά του απειλώντας τους περαστικούς με τη χρήση όπλου, έφερε ξανά στο προσκήνιο το θέμα της οπλοκατοχής και ανέδειξε κενά τα οποία ενδεχομένως να υπάρχουν σε σχέση με το ποια άτομα έχουν άδεια κατοχής όπλων, τη διαδικασία έγκρισης και έκδοσης των αδειών κ.τ.λ. Επίσης, στην υπόθεση των παρακολουθήσεων διαπιστώθηκε ότι ένας εκ των Ισραηλινών βαφτίστηκε “ειδικός αστυνομικός”, για να νομιμοποιείται να οπλοφορεί.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Πόσες άδειες οπλοφορίας υπάρχουν εν ισχύ που να αφορούν πυροβόλα όπλα, εκτός από αυτές των κυνηγετικών όπλων, οι οποίες αποκαλούνται “ειδικές” (“special”);
2. Πόσες από αυτές τις άδειες έχουν καταστεί ουσιαστικά μόνιμες λόγω συνεχών ανανεώσεων;
3. Πόσες έχουν εγκριθεί συνολικά τα τελευταία πέντε χρόνια;
4. Πόσες αφορούν άμεσα ή έμμεσα πολιτικά πρόσωπα;
5. Υπάρχουν οποιεσδήποτε σκέψεις για τροποποίηση της νομοθεσίας που αφορά στην οπλοκατοχή;
6. Πόσες άδειες οπλοφορίας έχουν εκδοθεί φέτος για τα κυνηγετικά τουφέκια;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.235, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Με βάση πληροφορίες που έχουμε λάβει, η Κυπριακή Δημοκρατία και οι τοπικές αρχές εισπράττουν ελάχιστα από τα εκδιδόμενα πρόστιμα σε Τουρκοκυπρίους που έχουν καταγγεληθεί στις ελεύθερες περιοχές.

Καλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει για τα ακόλουθα:

1. Πόσα είναι τα ανείσπρακτα πρόστιμα από Τουρκοκυπρίους οδηγούς ανά έτος;
2. Τι προτίθεται να κάνει η κυβέρνηση για την επίλυση του προβλήματος;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.236, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με τα καθήκοντα-υπηρεσίες των Συμβασιούχων Οπλιτών της Δημοκρατίας (ΣΥΟΠ) όπως αναφέρονται στην ιστοσελίδα του Γενικού Επιτελείου της Εθνικής Φρουράς, οι ΣΥΟΠ “δε δικαιούνται να ασκούν άμεσα ή έμμεσα οποιοδήποτε επάγγελμα ή επιτηδεύμα ή ασχολούνται ή μετέχουν σε οποιαδήποτε ιδιωτική εργασία ή επιχείρηση”.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιο λόγο δε δίνεται η δυνατότητα στους ΣΥΟΠ να ζητούν ειδική άδεια από τον Υπουργό Άμυνας, εάν επιθυμούν να εργαστούν, όπως συμβαίνει με μέλη άλλων σωμάτων ασφαλείας ή δημόσιων υπαλλήλων, οι οποίοι μάλιστα έχουν και μόνιμη επαγγελματική σχέση με το δημόσιο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.237, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί σχετικά με την εισήγηση της ΠΟΒΕΚ το σχέδιο απόσυρσης παλαιών αυτοκινήτων να μην ισχύει μόνο για την αγορά καινούριων οχημάτων, αλλά να καλύπτει και την εισαγωγή μεταχειρισμένων μικρών υβριδικών οχημάτων ευροδ και άνω, ηλικίας κάτω των πέντε ετών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς εξετάζει την εισήγηση της ΠΟΒΕΚ και αν υπάρχει πρόθεση να την ενσωματώσει σε ένα μελλοντικό σχέδιο απόσυρσης παλαιών αυτοκινήτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.238, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη

«Παρακαλούμε όπως ερωτηθεί ο αρμόδιος υπουργός και ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με την τοποθέτηση ανελκυστήρα στο Περιφερειακό Γυμνάσιο Κιτίου.

Πρόκειται για έργο το οποίο είναι απολύτως απαραίτητο στη διακίνηση παιδιών με κινητικά προβλήματα, τα οποία δεν έχουν πρόσβαση στις αίθουσες που βρίσκονται στον όροφο του σχολείου. Βάσει της πληροφόρησης που έχουμε λάβει, το έργο αυτό έχει εγκριθεί και συμπεριλαμβάνεται στο ΜΔΠ 2020-2022, αλλά επείγει η έναρξη και ολοκλήρωση των έργων το 2020.

Ζητούμε όπως πληροφορηθούμε για το πότε προγραμματίζεται η έναρξη εργασιών για την τοποθέτηση του ανελκυστήρα, καθώς και για το χρονοδιάγραμμα των εργασιών για την ολοκλήρωσή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.239, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τον εξοπλισμό που έχει αγοραστεί για χρήση στις Κεντρικές Φυλακές και ο οποίος διακόπτει την όποια λειτουργία κινητών τηλεφώνων εντός των συγκεκριμένων εγκαταστάσεων.

Συγκεκριμένα, παρακαλούμε να ενημερωθούμε για τις δυνατότητες αυτού του εξοπλισμού, αν υπάρχει η δυνατότητα άλλης χρήσης πέραν της διακοπής των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, αν η εμβέλειά του εκτείνεται πέραν των εγκαταστάσεων των Κεντρικών Φυλακών, καθώς και για τις δαπάνες που διενεργήθηκαν για τη σχετική αγορά και τον προμηθευτή του μηχανήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.240, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Σε συνέχεια της ερώτησής μου με αριθμό 23.06.011.03.033 και ημερομηνία 10 Αυγούστου 2018, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει ο προγραμματισμός για το 2020 να δημιουργηθούν στάσεις-σταθμοί με κλιματιζόμενη αίθουσα επιβατών έξω από όλα τα νοσοκομεία σε όλες τις επαρχίες, δηλαδή κάτι ανάλογο με τον σταθμό του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Επίσης να ενημερωθεί το σώμα πότε λειτούργησε ο κλιματιζόμενος χώρος επιβατών στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και ποιο είναι το κόστος του.

Όπως έχω αναφέρει στην ερώτησή μου, η δημιουργία κλιματιζόμενων χώρων επιβάλλεται λόγω του κλίματος μας, αλλά και γιατί θα εξυπηρετηθούν ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, ειδικότερα οι συμπολίτες μας που αντιμετωπίζουν χρόνια προβλήματα υγείας και επηρεάζονται από τις υψηλές θερμοκρασίες. Επισυνάπτονται η ερώτηση και η σχετική απάντηση.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.241, ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό, προς χάριν της διαφάνειας και με γνώμονα πάντα την πάταξη της διαφθοράς, να μας αποστείλει σχετικό κατάλογο με τα δικηγορικά ή ελεγκτικά γραφεία που μεσολάβησαν για την έκδοση των διαβατηρίων που θα ανακληθούν, αλλά και τις επενδύσεις που έγιναν, καθώς και πού έγιναν αυτές οι επενδύσεις από πλευράς των ξένων που πήραν διαβατήριο και τις εταιρείες με τις οποίες είχαν συναλλαγές.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Γιώργου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.023, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.375, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην αποστολή της απάντησής μας, να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

- (α) Οι φορείς εκμετάλλευσης που έχουν αναλάβει την έρευνα για κοιτάσματα υδρογονανθράκων στην Κυπριακή ΑΟΖ ακολουθούν την εθνική νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος και με βάση τον περί της εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον από ορισμένα έργα νόμο 127(Ι)/2018, υποβάλλουν Μελέτη Περιβαλλοντικής Αναφοράς (Environmental Baseline Survey - EBS) και Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ). Οι μελέτες αυτές αξιολογούνται από την Περιβαλλοντική Αρχή και εκδίδεται Περιβαλλοντική Έγκριση με όρους, οι οποίοι διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη τα ευρήματα της Μελέτης Περιβαλλοντικής Αναφοράς και της Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον.
- (β) Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο για την Προστασία της Μεσογείου από Ρύπανση που Προέρχεται από την Εξερεύνηση και Εκμετάλλευση της Υφαλοκρηπίδος και του Βυθού και του Υπεδάφους του, της Σύμβασης της Βαρκελώνης (Υπεράκτιο Πρωτόκολλο), το οποίο κυρώθηκε με το Νόμο 2001 [Ν.20(ΙΙΙ)/01], όλες οι δραστηριότητες στην περιοχή όπου εφαρμόζεται, πρέπει να λαμβάνουν εκ των προτέρων γραπτή άδεια εξερεύνησης ή εκμετάλλευσης από την αρμόδια αρχή, που είναι ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. Πριν από την αδειοδότηση, η αρμόδια αρχή βεβαιώνεται ότι η εγκατάσταση έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και πρακτικές και ότι ο φορέας εκμετάλλευσης διαθέτει την αναγκαία τεχνική ικανότητα και οικονομική επιφάνεια για την άσκηση των σχετικών δραστηριοτήτων. Για οποιαδήποτε αίτηση για χορήγηση άδειας πρέπει να κατατίθεται σχέδιο από τον υποψήφιο φορέα εκμετάλλευσης προς την αρμόδια αρχή, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και μέτρα προστασίας που προβλέπονται για τον Σχεδιασμό Εκτάκτων Περιστατικών. Επιπλέον, σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, τα Μέρη της Σύμβασης εφαρμόζουν, τηρουμένων των αναλογιών, τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου για τη συνεργασία στην καταπολέμηση της ρύπανσης της Μεσογείου Θαλάσσης από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες σε περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης (Emergency Protocol). Πέραν αυτών, το Υπεράκτιο Πρωτόκολλο περιλαμβάνει πρόνοιες συνεργασίας μεταξύ των Μερών για αμοιβαία ενημέρωση και λαμβανόμενα μέτρα σε περίπτωση διασυνοριακής ρύπανσης. Σημειώνεται ότι, παρόλο που το Υπεράκτιο Πρωτόκολλο τέθηκε σε εφαρμογή από το 2011, γειτονικές χώρες όπως η Ελλάδα, η Αίγυπτος, το Ισραήλ και ο Λίβανος δεν το έχουν ακόμη κυρώσει. Όσον αφορά το Emergency Protocol, αυτό είναι σε ισχύ και έχει κυρωθεί από όλες τις γειτονικές χώρες της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- (γ) Για την εναρμόνιση με την Οδηγία 2013/30/ΕΕ για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου, μεταξύ άλλων, έχει εκδοθεί ο Περί των Εξωτερικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Καταστάσεων Εκτάκτου Ανάγκης στις Υπεράκτιες Εργασίες Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου Νόμος [Ν.59(Ι)/2016], για την εφαρμογή του οποίου αρμόδια αρχή είναι ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. Σύμφωνα με τον εν λόγω Νόμο, οι ρυθμίσεις που περιέχονται στα εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης περιλαμβάνουν διατάξεις για την ανταπόκριση σε σοβαρό ατύχημα, το οποίο πιθανόν να υπερβαίνει τις δυνατότητες αντίδρασης της Κυπριακής Δημοκρατίας ή τα όρια της, μέσω:
- (i) Ανταλλαγής εξωτερικών σχεδίων αντιμετώπισης καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης με γειτονικά κράτη μέλη και την Επιτροπή,
  - (ii) συγκέντρωσης σε διασυνοριακό επίπεδο των καταλόγων των μέσων παρέμβασης που βρίσκονται στην κατοχή του κλάδου ή των δημόσιων αρχών, ώστε ο εξοπλισμός και οι διαδικασίες να είναι συμβατά μεταξύ όμορων χωρών και κρατών μελών,
  - (iii) διαδικασιών για την επίκληση του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
  - (iv) διοργάνωσης διασυνοριακών ασκήσεων, όσον αφορά τα εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης.
- Για την εφαρμογή της πιο πάνω οδηγίας έχει συσταθεί το European Offshore Authority Group, σε εργασίες του οποίου συμμετέχουν και γειτονικές μη Ευρωπαϊκές χώρες, όπως ο Λίβανος και το Ισραήλ, όπου ανταλλάσσονται απόψεις, εμπειρίες και τεχνογνωσία επί των σχετικών θεμάτων.
- (δ) Αναφορικά με τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), πληροφορείστε ότι αυτή εκπονήθηκε και αξιολογήθηκε το 2008. Δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής ή/και έγκρισης της εν λόγω μελέτης από την Ε. Ένωση. Το Τμήμα Περιβάλλοντος ως η Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Σχέδια και/ή Προγράμματα Νόμου, θεωρεί απαραίτητο όπως γίνει αναθεώρηση, επαναυποβολή και επαναξιολόγηση της Στρατηγικής Μελέτης για τις δραστηριότητες έρευνας, εξερεύνησης και εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων εντός της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης της Κυπριακής Δημοκρατίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις στον τομέα και της μελλοντικής εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων στην Κυπριακή ΑΟΖ.
- (ε) Όσον αφορά το κατά πόσο έχουν υπογραφεί συμφωνίες ή έχουν αναληφθεί δεσμεύσεις από τις γειτονικές χώρες (Λίβανο, Ισραήλ και Αίγυπτο) σχετικά με την τήρηση αυστηρών προδιαγραφών και απαιτήσεων της ΕΕ για την ασφάλεια και την προστασία του περιβάλλοντος κατά τη διεξαγωγή των

δικών τους ερευνητικών και εξορυκτικών δραστηριοτήτων και γενικά σε όλα τα έργα και τις διεργασίες που θα γίνουν για την αξιοποίηση των δικών τους κοιτασμάτων, πληροφορηθείτε τα πιο κάτω:

- (ζ) Στο πλαίσιο της Τριμερούς συνάντησης μεταξύ των Υπουργών Περιβάλλοντος Κύπρου-Ελλάδας-Αιγύπτου, στις 28-29 Μαΐου 2017, στο Κάιρο, συμφωνήθηκε Κοινή Δήλωση στον Τομέα του Περιβάλλοντος, με βάση την οποία οι τρεις Υπουργοί, συμφώνησαν να υλοποιήσουν συγκεκριμένα μέτρα για την ενίσχυση της συνεργασίας των τριών χωρών σε πέντε τομείς προτεραιότητας που αφορούν την προστασία του Περιβάλλοντος συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας και ανταπόκρισης σε μεγάλα ατυχήματα στη Μεσόγειο Θάλασσα (Preparedness & response to major marine pollution incidents in the Mediterranean Sea).
- (η) Στο πλαίσιο της τριμερούς συνεργασίας Κύπρου-Ελλάδας-Ισραήλ, υπογράφηκε Κοινή Διακήρυξη για Συνεργασία μεταξύ των τριών χωρών στον τομέα της προστασίας του Περιβάλλοντος και πιο συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και παράκτιων περιοχών της Μεσογείου, με στόχο την ετοιμότητα και ανταπόκριση σε μεγάλη θαλάσσια ρύπανση που ενδεχομένως προκύψει λόγω της δραστηριότητας για εξόρυξη υδρογονανθράκων και αγωγών υδρογονανθράκων, για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων.
2. Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.526, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Λειτουργία συγκεκριμένης κτηνοτροφικής μονάδας στην κοινότητα Ποταμίου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα, τα οποία προέκυψαν μετά από πληροφόρηση που είχαμε από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας και άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εσωτερικών:

2. Οι εγκαταστάσεις του βουστασίου, καθώς επίσης και μία κατοικία που βρίσκονται εντός του τεμαχίου με αρ. 805, Φ./Σχ. 29/18 στο Ποτάμι είναι παράνομα και ουδέποτε έχει υποβληθεί αίτηση στον Κλάδο Οικοδομών της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας για εξέταση του ενδεχόμενου έκδοσης Άδειας Οικοδομής, κατά παράβαση των άρθρων 3(1)(B) και 20 του περί Ρυθμίσεων Οδών και Οικοδομών Νόμου.
3. Η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας έχει προωθήσει τη λήψη δικαστικών μέτρων για την ανέγερση των αυθαίρετων οικοδομών εναντίον των Γεωργοκτηνοτροφική Εταιρεία ΣΑΚ Λτδ, Ανδρέα Σάββα Κυριάκου και Παναγιώτας Κτωρή και το Επαρχιακό Δικαστήριο εξέδωσε διάταγμα εναντίον των κατηγορούμενων με το οποίο τους διέταξε να κατεδαφίσουν τις οικοδομές (βουστάσιο και κατοικία) που βρίσκονται εντός του υπό αναφορά τεμαχίου και επιπρόσθετα επέβαλε χρηματική ποινή €50 σε κάθε κατηγορία (1-5) και στους τρεις κατηγορούμενους.
4. Επειδή οι κατηγορούμενοι δε συμμορφώθηκαν με το Διάταγμα του Δικαστηρίου, η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας προχώρησε εκ νέου στη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον τους για παρακοή Διατάγματος Δικαστηρίου. Η ποινική υπόθεση, η οποία αφορά στην παρακοή του Διατάγματος κατεδάφισης είναι ορισμένη για ακρόαση στις 09.12.2019.
5. Επισημαίνεται ότι στους κατηγορούμενους έχουν εκμισθωθεί τέσσερα κτηνοτροφικά οικόπεδα από το Τμήμα Γεωργίας στην κοινότητα Αστρομερίτη με σκοπό την απομάκρυνση και επανεγκατάσταση του βουστασίου εντός την κτηνοτροφικής περιοχής Αστρομερίτη. Για το σκοπό αυτό έχουν υποβάλει αίτηση στην Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας για έκδοση Άδειας Οικοδομής για ανέγερση βουστασίου, η οποία, ωστόσο, μέχρι και σήμερα, δεν έχει εκδοθεί, επειδή οι αιτητές δεν έχουν προσκομίσει τα απαραίτητα έγγραφα, παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις του Γραφείου του Επάρχου.
6. Με την ευκαιρία, το Υπουργείο Εσωτερικών εκφράζει απολογίες για την καθυστέρηση που μεσολάβησε μέχρι την απάντηση στην ερώτηση του έντιμου κ. βουλευτή.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.578, ημερομηνίας 8 Απριλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Οι απαντήσεις στα ερωτήματα που εγείρονται στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.578 από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας σας διαβιβάζονται αυτούσιες.

2. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.

“ΟΚΥΠΥ-Διεύθυνση Λευκωσίας

Παραθέτω τις απαντήσεις για το πιο πάνω θέμα που αφορούν τις Κλινικές Θαλασσαιμίας Παγκύπρια.

Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι απαντήσεις για τις Κλινικές Θαλασσαιμίας Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου δόθηκαν βάσει των απαντήσεων των υπευθύνων γιατρών της κάθε κλινικής.

Παρακάτω παρατίθενται αναλυτικά οι απαντήσεις στις ερωτήσεις της βουλευτού κυρίας Αννίτας Δημητρίου.

Ερώτηση 1

Ποιες είναι οι ώρες λειτουργίας των Κέντρων Θαλασσαιμίας τα τελευταία δέκα χρόνια; Έχει τροποποιηθεί μέχρι σήμερα;

1.1. Κλινική Θαλασσαιμίας Λευκωσίας

Η ΚΘΛ λειτουργεί καθημερινά από τις 7.00-20.00, ενώ Τετάρτη το νοσηλευτικό προσωπικό αρχίζει την εργασία του στις 6.30 π.μ., για καλύτερη εξυπηρέτηση των θαλασσαιμικών. Το πρωί από τις 6.30 και 7.30 π.μ. γίνονται μόνο οι αιμοληψίες ενώ οι μεταγγίσεις αίματος ξεκινούν στις 7.30 π.μ., όταν αρχίζουν την εργασία τους οι γιατροί της κλινικής, για την ασφάλεια των μεταγγίσεων αίματος.

Μέχρι προ δμηνου το ωράριο λειτουργίας της κλινικής ήταν από τις 7.00-19.00 και οι μεταγγίσεις άρχιζαν με την προσέλευση του νοσηλευτικού προσωπικού, δηλαδή από τις 7.00 και την Τετάρτη στις 6.30 μέχρι τις 19.00, όμως για την ασφάλεια των ασθενών αποφασίστηκε, κατόπιν οδηγιών του Επιστημονικού Διευθυντή του νοσοκομείου, οι μεταγγίσεις αίματος να γίνονται μόνο στην παρουσία γιατρού και έτσι οι μεταγγίσεις αίματος ξεκινούν στις 7.30 και έχει παραταθεί το βραδινό ωράριο μέχρι τις 20.00, για καλύτερη εξυπηρέτηση των θαλασσαιμικών.

1.2. Κλινική Θαλασσαιμίας Λεμεσού

Οι ώρες λειτουργίας του τμήματος είναι 7.00-19.30 καθημερινά, εκτός Πέμπτης, που είναι 7.00-17.30. Το ωράριο αυτό καθιερώθηκε το 2014 μετά από αίτημα των ασθενών, ώστε οι μεταγγίσεις την Πέμπτη να αρχίζουν στις 10.00 το πρωί. Μέχρι τότε το ωράριο για την Πέμπτη ήταν 7.00-22.00 και οι μεταγγίσεις ξεκινούσαν στις 13.00.

1.3. Κλινική Θαλασσαιμίας Λάρνακας

Η κλινική λειτουργεί καθημερινά από τις 7 π.μ. μέχρι τις 7 μ.μ., ώρες κατά την διάρκεια των οποίων διεκπεραιώνονται οι αιμοληψίες για τον αιματολογικό έλεγχο των πασχόντων, διάφορες θεραπείες, δοκιμασίες γλυκόζης κτλ καθώς και οι μεταγγίσεις αίματος. Το ωράριο λειτουργίας δεν έχει τροποποιηθεί εδώ και 26 χρόνια, αντίθετα έχουν επεκταθεί οι ώρες των μεταγγίσεων με το διορισμό 2^{ου} ιατρού από τον Μάρτιο 2018. Με τον διορισμό της πρώτης γιατρού οι μεταγγίσεις γίνονταν μόνο απογεύματα κατόπιν απαίτησης των πασχόντων. Επειδή ένας αριθμός θαλασσαιμικών προτιμούσε πρωινές μεταγγίσεις και κατόπιν συνεννόησης με την τράπεζα αίματος έγινε διευθέτηση ώστε κάθε Πέμπτη να γίνονται μεταγγίσεις το πρωί. Φυσικά δεν ήταν δυνατό να γίνονται πρωινές και απογευματινές μεταγγίσεις την ίδια μέρα, αφού ήταν μόνο μια ιατρός.

Η κλινική λειτουργεί με 3 νοσηλεύτριες και όταν η μια είναι με άδεια και σε περίπτωση που η διοίκηση δεν μπορεί να στείλει άλλη νοσηλεύτρια για βοήθεια τις Πέμπτες που μόνο πρωινές μεταγγίσεις γίνονται η κλινική κλείνει στις 3 μ.μ.

1.4. Κλινική Θαλασσαιμίας Πάφου

Η κλινική λειτουργεί από τις 7.00 π.μ. μέχρι 7.00 μ.μ. Δεν τροποποιήθηκε καμιά φορά.

Ερώτηση 2

Ποιες ώρες στελεχώνονται τα Κέντρα Θαλασσαιμίας από το ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό ανά επαρχία;

2.1. Κλινική Θαλασσαιμίας Λευκωσίας

B.2.1. Η Κλινική στελεχώνεται από 3 γιατρούς και 9 νοσηλεύτριες.

Οι τρεις γιατροί είναι με διάφορες ειδικότητες (1 αιματολόγος, 1 Παθολόγος, 1 Γενικός Γιατρός).

Δυστυχώς παρόλο που εργαζόμαστε στην κλινική για μέχρι και 29 χρόνια, δεν υπάρχει οργανική δομή για τους γιατρούς, ούτε δυνατότητα ανέλιξης. Απλά έχει ανατεθεί στην Δρ Χρίστου, η επιστημονική και διοικητική υπευθυνότητα της κλινικής. Η θέση αυτή δεν προνοεί καμιά βαθμίδα αναβάθμισης ή οργανική ή διοικητική θέση, απλά εκτέλεση των αντίστοιχων καθηκόντων. Οι 3 γιατροί καλύπτουν 2 βάρδιες, πρωινή (7.30-15.00) και απογευματινή (12.30-20.00). Καθημερινά δύο γιατροί καλύπτουν την πρωινή βάρδια και ένας την απογευματινή.

Το νοσηλευτικό προσωπικό αποτελείται από 1 πρώτη νοσηλευτική λειτουργό και 8 νοσηλευτικές λειτουργούς. Το νοσηλευτικό προσωπικό καλύπτει επίσης δύο βάρδιες, πρωινή (7.00-14.30) και απογευματινή (12.30-20.00).

2.2. Κλινική Θαλασσαιμίας Λεμεσού

Το νοσηλευτικό προσωπικό καλύπτει όλο το ωράριο λειτουργίας. Ο μοναδικός ιατρός του τμήματος καλύπτει τις ώρες από 13.00-19.30 εκτός Πέμπτης που καλύπτει τις ώρες από 10.00-17.30.

2.3. Κλινική Θαλασσαιμίας Λάρνακας

Η κλινική στελεχώνεται από το νοσηλευτικό προσωπικό κατά τις πιο πάνω ώρες και από το ιατρικό προσωπικό την Δευτέρα και την Τετάρτη μόνο απόγευμα, Τρίτη και Παρασκευή και πρωί και απόγευμα και Πέμπτη μόνο πρωί. Ουδέποτε γίνονται μεταγγίσεις αίματος χωρίς την παρουσία ιατρού.

2.4. Κλινική Θαλασσαιμίας Πάφου

Η στελέχωση από το νοσηλευτικό προσωπικό είναι από 7.00 π.μ. μέχρι 7.00 μ.μ. Και από την γιατρό από 7.00 π.μ. μέχρι 8.30 μ.μ.

Ερώτηση 3

Από ποια μέχρι ποια ώρα πρέπει να προσέλθει στο κέντρο ο ασθενής, για να προβεί σε μετάγγιση;

3.1. Κλινική Θαλασσαιμίας Λευκωσίας

Για μετάγγιση αίματος οι θαλασσαιμικοί μπορούν να προσέλθουν στην κλινική από τις 7.30-17.00, όταν θα πάρουν μία μονάδα αίματος και 7.30-15.30, όταν θα πάρουν 2 μονάδες αίματος. Το ωράριο αυτό καθορίστηκε για μεγαλύτερη ασφάλεια των μεταγγίσεων αίματος, αλλά και για να υπάρχει δυνατότητα και χρόνος για αντιμετώπιση τυχόν παρενεργειών της μετάγγισης αίματος.

3.2. Κλινική Θαλασσαιμίας Λεμεσού

Ο ασθενής πρέπει να προσέλθει για μετάγγιση από 13.00 μέχρι 17.00, εκτός Πέμπτης, που πρέπει να προσέλθει από 10.00 μέχρι 15.00. Οι μεταγγίσεις τελειώνουν στις 19.00-19.30, και την Πέμπτη στις 17.00-17.30.

3.3. Κλινική Θαλασσαιμίας Λάρνακας

Οι πάσχοντες πρέπει να προσέρχονται για μετάγγιση τουλάχιστον μέχρι τις 3 μ.μ. ούτως ώστε οι μεταγγίσεις να τελειώνουν μέχρι τις 7.00 μ.μ. Όμως ένας, ευτυχώς, μικρός αριθμός πασχόντων δεν το τηρεί με αποτέλεσμα να τελειώνει την μετάγγιση μετά τις 7.00 μ.μ., αναγκάζοντας το προσωπικό να παραμείνει στην κλινική μετά τις 7 μ.μ. Αξίζει να σημειωθεί ότι ούτε το ιατρικό ούτε το νοσηλευτικό προσωπικό δικαιούται απολαβές για υπερωριακή απασχόληση.

3.4. Κλινική Θαλασσαιμίας Πάφου

Οι πάσχοντες πρέπει να προσέρχονται για μετάγγιση από τις 1 μ.μ. μέχρι τις 5 μ.μ.

Ερώτηση 4

Έχει πραγματοποιηθεί ποτέ διαβούλευση με τους ασθενείς για τις ώρες και μέρες λειτουργίας των κέντρων, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η προσωπική ζωή τους και η καθημερινότητά τους;

4.1. Κλινική Θαλασσαιμίας Λευκωσίας

Διαβουλεύσεις με τους ασθενείς γίνονται συνεχώς. Μάλιστα προ 2ετίας έγινε έρευνα μέσω προσωπικών ερωτηματολογίων και οι απόψεις και οι προτιμήσεις των θαλασσαιμικών λήφθηκαν σοβαρά υπόψη. Επίσης σε προσωπικό επίπεδο για τον κάθε ασθενή, γίνονται διευκολύνσεις και ρυθμίζεται το ωράριο, όπου οι διαδικασίες και οι κανονισμοί λειτουργίας του νοσοκομείου και της κλινικής το επιτρέπουν.

4.2. Κλινική Θαλασσαιμίας Λεμεσού

Διαβουλεύσεις με τους ασθενείς πραγματοποιούνται συνεχώς και η πλειοψηφία των ασθενών εξυπηρετείται με τα υφιστάμενα ωράρια. Η ικανοποίηση όλων των αιτημάτων θα μπορούσε να γίνει μόνο με την εικοσιτετράωρη λειτουργία του τμήματος.

4.3. Κλινική Θαλασσαιμίας Λάρνακας

Το απογευματινό ωράριο των μεταγγίσεων ήταν απαίτηση του Παγκύπριου Αντιαναιμικού Συνδέσμου (ΠΑΣ). Ένας αριθμός πασχόντων προτιμούσε πρωινό ωράριο και τις οποίες καθιερώσαμε κάθε Πέμπτη. Παρόλο που ο αριθμός των πασχόντων οι οποίοι προτιμούσαν πρωινές μεταγγίσεις αυξήθηκε και προσπαθήσαμε να αυξήσουμε από μία σε δύο μέρες τις πρωινές.

4.4. Κλινική Θαλασσαιμίας Πάφου

Η διαβούλευση με τους ασθενείς γίνεται συχνά και οι απόψεις τους λαμβάνονται σοβαρά υπόψη.

Ερώτηση 5

Το προσωπικό που στελεχώνει τα Κέντρα Θαλασσαιμίας απασχολείται και σε άλλα τμήματα παράλληλα, με αποτέλεσμα να υπάρχουν καθυστερήσεις στις μεταγγίσεις;

5.1. Κλινική Θαλασσαιμίας Λευκωσίας

Το προσωπικό που στελεχώνει την ΚΘΛ, ιατρικό και παραϊατρικό δεν απασχολείται σε άλλα τμήματα. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του ΓΕΣΥ, το ιατρικό προσωπικό ήταν υπεύθυνο και παρακολουθούσε το προσωπικό του νοσοκομείου NAMIII, συνεπώς η παρακολούθηση γινόταν στην ΚΘΛ. Με την έναρξη του ΓΕΣΥ πλέον το προσωπικό του νοσοκομείου παρακολουθείται από τον προσωπικό του γιατρό και έτσι στην κλινική παρακολουθούνται μόνο άτομα με αιμοσφαιρινοπάθειες. Τα μόνα άτομα εκτός θαλασσαιμίας που εξυπηρετούνται στη κλινική είναι τρεις ασθενείς με συγγενή ανοσοποιητική ανεπάρκεια, που χορηγούνται ανοσοσφαιρίνες.

Επίσης πολύ σπάνια στην κλινική αντιμετωπίζονται κάποια επείγοντα περιστατικά υγείας, που παρουσιάζονται στο προσωπικό του NAMIII.

5.2. Κλινική Θαλασσαιμίας Λεμεσού

Το νοσηλευτικό προσωπικό του τμήματος απασχολείται με τις θεραπείες βιολογικών παραγόντων που γίνονται καθημερινά στο τμήμα, εκτός Πέμπτης. Οι θεραπείες αυτές αφορούν ασθενείς με ρευματολογικές, γαστρεντερικές και δερματολογικές παθήσεις, που παρακολουθούνται στα αντίστοιχα ιατρεία, οι οποίες όμως δεν προκαλούν καθυστερήσεις στις μεταγγίσεις αίματος των θαλασσαιμικών.

Σε περίπτωση όμως διορισμού δεύτερου γιατρού, με την προοπτική επέκτασης του ωραρίου των μεταγγίσεων, πιθανόν να δημιουργηθούν προβλήματα, αφού θα συμπίπτουν οι μεταγγίσεις με τις βιολογικές θεραπείες.

5.3. Κλινική Θαλασσαιμίας Λάρνακας

Το νοσηλευτικό προσωπικό μέχρι πρότινος εξυπηρετούσε ασθενείς των γαστρεντερολόγων και της Ρευματολόγου.

Με την μακροχρόνια άδεια ασθένειας μίας νοσηλεύτριας και την παραίτηση της προϊσταμένης της κλινικής μας έχει διακοπεί η συνεργασία με τους εν λόγω ιατρούς και οι νοσηλεύτριες εξυπηρετούν μόνο τους πάσχοντες με θαλασσαιμία.

5.4. Κλινική Θαλασσαιμίας Πάφου

Μια νοσοκόμα από την κλινική στις 11 π.μ. μεταφέρεται σε άλλα τμήματα, παρόλο που υπάρχει ανάγκη να παραμένει στην κλινική θαλασσαιμίας το απόγευμα αντί το πρωί για την εξυπηρέτηση των μεταγγίσεων αίματος των θαλασσαιμικών.

Ερώτηση 6

Να κατατεθούν τα στοιχεία στελέχωσης ξεχωριστά του κάθε Κέντρου Θαλασσαιμίας (αριθμοί ιατρών, νοσηλευτικού προσωπικού και άλλου προσωπικού)

6.1. Κλινική Θαλασσαιμίας Λευκωσίας

Όπως ανέφερα και πιο πάνω η ΚΘΛ στελεχώνεται από 3 γιατρούς, 9 νοσηλεύτριες, μία βοηθό θαλάμου και μία καθαρίστρια.

Οι τρεις γιατροί είναι με διάφορες ειδικότητες (αιματολόγος, Παθολόγος και Γενικός Γιατρός) και καλύπτουν δύο βάρδιες, πρωινή και απογευματινή.

Το νοσηλευτικό προσωπικό αποτελείται από 1 πρώτη νοσηλευτική λειτουργό και 8 νοσηλευτικές λειτουργούς.

6.2. Κλινική Θαλασσαιμίας Λεμεσού

Το κέντρο της Λεμεσού στελεχώνεται από ένα γιατρό με ειδικότητα Παθολογίας και 7 νοσηλεύτριες.

6.3. Κλινική Θαλασσαιμίας Λάρνακας

Η κλινική στελεχώνεται με 3 νοσηλεύτριες ενώ πιο πριν με 4. Η διοίκηση του Γ.Ν. Λάρνακας αδυνατεί να αντικαταστήσει την 4^η νοσηλεύτρια λόγω έλλειψης προσωπικού. Όσον αφορά το ιατρικό προσωπικό, όπως ανέφερα πιο πάνω, από τον Μάρτιο του 2018 είμαστε δύο ενώ για 26 χρόνια ήταν μόνο μία γιατρός. Η Δρ Κυριακή Πέτεβη είναι Αιματολόγος όμως δεν μπορεί να εξασκήσει παράλληλα και την ειδικότητα της, η οποία απουσιάζει όχι μόνο από το Γ.Ν. Λάρνακας αλλά και από τη επαρχία Λάρνακας, αφού δεν υπάρχει διαθέσιμο γραφείο στεγάζονται δύο γιατροί στο ίδιο γραφείο. Έχει επανειλημμένα ζητηθεί ακόμη ένα γραφείο για την Δρ Πέτεβη όμως δεν υπάρχουν διαθέσιμοι χώροι στο Γ.Ν. Λάρνακας.

Όλοι οι γιατροί θαλασσαιμίας εργαζόμαστε εδώ και 26 χρόνια περίπου χωρίς δομή σε αντίθεση με όλους τους υπόλοιπους δημοσίου υπαλλήλους, άρα και χωρίς καμία δυνατότητα ανέλιξης.

Η κάθε κλινική υπάγεται στο Γ.Ν. της επαρχίας της και ο κάθε ιατρός στον εκάστοτε διευθυντή του αντίστοιχου νοσοκομείου.

Τα λειτουργικά προβλήματα της κλινικής μας έχουν γίνει χρόνια και δυστυχώς παρόλα τα διαβήματα μας προς τις αρμόδιες αρχές δεν επιλύονται.

6.4. Κλινική Θαλασσαιμίας Πάφου

Ένας μοναδικός γιατρός.

Τρεις νοσηλεύτριες εκ των οποίων η μια καλύπτει κενά τις 11.30 π.μ. σε άλλες κλινικές ή ιατρεία του νοσοκομείου.

Κανένα άλλο προσωπικό και η μοναδική γιατρός εκτελεί καθήκοντα γραμματέα αντί του γιατρού. Αυτό αποτελεί σοβαρό κίνδυνο για τους ασθενείς.

Οι αιτήσεις για γραφειακή υποστήριξη δεν είχαν θετική ανταπόκριση από την Διεύθυνση του Νοσοκομείου.

Είμαι στην διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνησή και συνεργασία.”.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.585, ημερομηνίας 16 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση με αρ. φακ. 23.06.011.03.585 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με το άρθρο 35 των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων του 2010-2019, πρόσωπο δικαιούται θεσμοθετημένη σύνταξη, εάν κατά τη συμπλήρωση της ηλικίας των 63 ετών δικαιούταν σύνταξη ανικανότητας ή εάν είναι ηλικίας μεταξύ 63 και 65 ετών και θα δικαιούταν σύνταξη ανικανότητας, εάν δεν είχε συμπληρώσει την ηλικία των 63 ετών.
3. Ως εκ τούτου, άτομο το οποίο είναι ανίκανο να εργαστεί και είναι δικαιούχος σύνταξης ανικανότητας κατά τη συμπλήρωση της ηλικίας των 63 ετών, δικαιούται, με βάση την περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων νομοθεσία, θεσμοθετημένη σύνταξη. Το ύψος της θεσμοθετημένης σύνταξης ισούται με το ύψος της σύνταξης ανικανότητας που θα ελάμβανε, εάν η απώλεια της προς το κερδίζει ικανότητάς του ήταν ολική. Σημειώνεται ότι, σε αυτή την περίπτωση, η θεσμοθετημένη σύνταξη δεν υπόκειται σε αναλογιστική μείωση.
4. Όσον αφορά στις περιπτώσεις ατόμων που κατά τον ουσιώδη χρόνο για καταβολή σύνταξης ανικανότητας δεν δικαιούνται τέτοια παροχή, επειδή είναι ηλικίας μεταξύ 63 και 65 ετών και, παράλληλα, δεν πληρούν τις ασφαλιστικές προϋποθέσεις για καταβολή θεσμοθετημένης σύνταξης, η θεσμοθετημένη σύνταξη καταβάλλεται σε αυτούς, λαμβάνοντας υπόψη τις ασφαλιστικές προϋποθέσεις που απαιτούνται για καταβολή σύνταξης ανικανότητας και χωρίς η θεσμοθετημένη σύνταξη να υπόκειται σε αναλογιστική μείωση. Κατά τα έτη 2016, 2017 και 2018 υπήρξαν, αντίστοιχα, 13, 15 και 7 τέτοιες περιπτώσεις.
5. Με βάση τα πιο πάνω, πρόσωπα που λαμβάνουν ή θα ελάμβαναν, εάν δεν είχαν συμπληρώσει την ηλικία των 63 ετών, σύνταξη ανικανότητας, δικαιούνται, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, θεσμοθετημένη σύνταξη στα 63 τους χρόνια ακόμη και εάν δεν πληρούν τις ασφαλιστικές προϋποθέσεις που θέτει η νομοθεσία για την καταβολή της καταβολής της εν λόγω παροχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.612, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.612 και σας πληροφορώ ότι η απάντηση αυτή καλύπτει και τα θέματα που μπορεί να εμπήτουν στις αρμοδιότητες των Υπουργείων Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, από τα οποία ζητήθηκε και εξασφαλίστηκε εκ των προτέρων η θέση τους.

2. Σε απάντηση των ερωτημάτων που έχετε θέσει σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:
  - (α) Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα καταβάλλεται προσπάθεια μετακίνησης του εργοστασίου στη βάση της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 87.430 και ημερομηνία 6/5/2019. Με την εν λόγω Απόφαση συστάθηκε Επιτροπή, η οποία συντονίζεται από τον Έπαρχο Λάρνακας και αποτελείται από εκπροσώπους των Υπουργείων Εσωτερικών, Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών, καθώς και της Υπηρεσίας Μεταλλείων και του Τμήματος

Επιθεώρησης Εργασίας, η οποία μετά από μελέτη και διαπραγμάτευση με την εταιρεία, θα υποβάλει εμπειριστατωμένη εισήγηση στη βάση τριών επιλογών:

- (i) παραμονή του εργοστασίου στην υφιστάμενη τοποθεσία, με μείωση των αποθεμάτων του σε πυρίτιδα μέχρι τους πέντε τόνους, είτε
- (ii) μετακίνηση του εργοστασίου σε μια άκρη της Βιομηχανικής Περιοχής Λάρνακας, δηλαδή στην ίδια περιοχή πιο μακριά από τις κατοικίες, είτε
- (iii) μετακίνηση του εργοστασίου στη Βιομηχανική και Εμπορική Περιοχή Αραδίππου (Πρώην Ελεύθερη Ζώνη Λάρνακας), με ποσότητα αποθήκευσης πυρίτιδας μέχρι πέντε τόνους.

Αναφορικά με αναπτύξεις σε Βιομηχανικές/Βιοτεχνικές Μονάδες κ.ο.κ. στις οποίες η συγκέντρωση επικίνδυνων ουσιών δεν εμπίπτει στα κατώτατα όρια που περιλαμβάνονται στην Οδηγία Seveso, κατά την εξέταση της αίτησης για εξασφάλιση Πολεοδομικής Άδειας ακολουθούνται οι σχετικές χωροθετικές πολιτικές που προβλέπονται στις πρόνοιες πολιτικής των εν ισχύ Σχεδίων Ανάπτυξης, και άλλες που αναφέρονται σε σχετικές Εγκυκλίους, Διατάγματα κλπ του Υπουργείου Εσωτερικών.

Η Επιτροπή, διαπίστωσε ότι η επιλογή (i), δηλαδή η παραμονή του εργοστασίου στην υφιστάμενη του θέση στη Βιομηχανική Περιοχή Λάρνακας συνιστά σοβαρό και διαρκή κίνδυνο για τους κάτοικους στην παρακείμενη περιοχή λόγω μη ύπαρξης της απαιτούμενης ζώνης προστασίας, γι' αυτό και την απέρριψε. Η ασφάλεια των κατοίκων είναι ζήτημα που δεν επιδέχεται εκπτώσεων.

Περαιτέρω, η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι η προτεινόμενη επιλογή (ii), δηλαδή η μετακίνηση του εργοστασίου στην ίδια περιοχή πιο μακριά από τις κατοικίες, δεν μπορούσε να υλοποιηθεί επειδή δεν υπήρχαν διαθέσιμα τεμάχια.

Συνεπώς η επιλογή (iii) δηλαδή η μετακίνηση του εργοστασίου στη Βιομηχανική και Εμπορική Περιοχή Αραδίππου (Πρώην Ελεύθερη Ζώνη Λάρνακας), με ποσότητα αποθηκευμένης πυρίτιδας μέχρι πέντε τόνους είναι η καλύτερη υπό τις περιστάσεις λύση, επειδή η απόσταση των οικιστικών περιοχών από την προτεινόμενη νέα τοποθεσία ξεπερνά το 1 Km, παρεμβάλλεται ως φυσικό ανάχωμα ασφάλειας το μέρος του αυτοκινητόδρομου από τον αερολιμένα Λάρνακας προς τον κυκλοφοριακό κόμβο Καλού Χωριού, η παρακείμενη βιομηχανική ζώνη Βα3 ανατολικά του αυτοκινητόδρομου, καθώς και η πολεοδομική ζώνη προστασίας Δα3 ανατολικότερα.

Ο καθορισμός φυσικής και πολεοδομικής ζώνης προστασίας αποτελεί κοινή πρακτική γύρω από βιομηχανικές ζώνες. Έχει ληφθεί πρόνοια να παραχωρηθεί στην εταιρεία το συνολικό εμβαδό δύο βιομηχανικών οικοπέδων, ώστε να υπερκαλύπτονται και οι ανάγκες για πρόσθετη ζώνη ασφάλειας και συνεπώς έχει με αυτό τον τρόπο περιοριστεί ο επηρεασμός της παρακείμενης οικιστικής ανάπτυξης.

Στην Κόση, η μονάδα δεν θα συνιστούσε κίνδυνο για οποιεσδήποτε γεινιάζουσες οικιστικές, βιομηχανικές και άλλες αναπτύξεις. Το σενάριο αυτό υπερέχει σε πλεονεκτήματα, επειδή δεν επηρεάζει την ανάπτυξη, αποφεύγεται η μεταφορά της πυρίτιδας με οχήματα, υπάρχει μεγαλύτερη ευχέρεια για δημιουργία ζώνης προστασίας και ενδέχεται να περιοριστεί το κόστος των αποζημιώσεων, όμως η εταιρεία ενημέρωσε το Υπουργείο Εσωτερικών πριν την λήψη της σχετικής Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ότι δεν αποδέχεται τη μετακίνηση του εργοστασίου στην Κόση καθότι δεν διαθέτει επαρκείς υποδομές, καθώς και για δυσμενείς περιβαλλοντικά, υγειονομικά και από άποψη συνθηκών ασφάλειας λόγους που εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία του εργοστασίου.

Πιο συγκεκριμένα, η εταιρεία επικαλέστηκε μεταξύ άλλων την ύπαρξη οσμών από τη Μονάδα Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) Κόσης, το μεθάνιο που διαχέεται στην ατμόσφαιρα, τη σκόνη από σπαστήρα που χρησιμοποιεί η εταιρεία Σόλωνας Παναγή και Υιοί Λτδ που δραστηριοποιείται με Μονάδα Ανακύκλωσης Υλικών από Κατεδαφίσεις και Εκσκαφές (ΑΕΚΚ) στα παρακείμενα τεμάχια 272 και 315 και δυνατόν να επηρεάσει την ποιότητα των προϊόντων της, καθώς και τις οσμές από χημικές ουσίες με τις οποίες περιλούζονται οι πάσσαλοι που έχει εναποθέσει-αποθηκεύσει η ΑΗΚ στους παρακείμενους αποθηκευτικούς χώρους.

- (β) Σχετικά με το δεύτερο ερώτημα, πέραν των όσων αναφέρονται πιο πάνω σας πληροφορώ ότι έχουν ληφθεί μέτρα για την προστασία των κατοίκων με τη μετακίνηση της επιπλέον ποσότητας πέραν των οκτώ τόνων, ώστε η εγκατάσταση να μην χαρακτηρίζεται εγκατάσταση Seveso.
- (γ) Όσον αφορά το τρίτο ερώτημα, σύμφωνα με πληροφόρηση που λήφθηκε από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, όταν περιέλθει σε γνώση του ότι σε υποστατικό υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες που μπορεί να επηρεάσουν την ασφάλεια και υγεία των κατοίκων της γύρω περιοχής, ενημερώνει σχετικά όλες τις αρμόδιες αρχές (περιλαμβανομένων των τοπικών αρχών) και ταυτόχρονα απαιτεί από τον εργοδότη τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για εξάλειψη ή μείωση του κινδύνου στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.620, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο Δήμος Σωτήρας κοινοποίησε τις προθέσεις του προς το Τμήμα Περιβάλλοντος και στα πλαίσια διαβούλευσης ενημερώθηκε γραπτώς ότι με την υποβολή της πολεοδομικής αίτησης για το έργο, απαιτείται η υποβολή Μελέτης Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) και Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση, λόγω του καθεστώτος προστασίας μέρους της επηρεαζόμενης περιοχής. Συγκεκριμένα, μεγάλο μέρος του έργου χωροθετείται εντός της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) “Αγία Θέκλα-Λιοπέτρι” του Δικτύου Natura 2000 που αφορά την προστασία του ενδιαιτήματος του είδους *Charadrius leschenaultia* (βραχοπλουμίδι). Μέχρι στιγμής δεν έχει υποβληθεί καμιά αίτηση ή μελέτη στο Τμήμα Περιβάλλοντος.
  - (β) Για το έργο δεν απαιτείται η εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον καθώς τα έργα αυτά δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω νομοθεσίας.
  - (γ) Σχετικά με κατασκευές εντός του θαλάσσιου χώρου, δεν υπάρχει νομοθεσία που να διέπει την αδειοδότηση τους παρά μόνο απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου, για χρήση του θαλάσσιου χώρου.
2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.644, ημερομηνίας 22 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρετε στην επιστολή σας με αρ. ερ. 23.06.011.03.644 και ημερομηνίας 23/05/19, από το αρμόδιο Τμήμα, το Γενικό Χημείο του Κράτους, είναι η ακόλουθη:

2. Τα μέτρα που λήφθηκαν από τότε για να προστατευτεί ο πληθυσμός, περιλαμβάνουν:

α) Η Κύπρος έχει προβεί σε κύρωση της Σύμβασης Μιναμάτα των Ηνωμένων Εθνών για τον Υδράργυρο [Ο περί της Σύμβασης της Μιναμάτα για τον Υδράργυρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2018 (Ν. 19(III)/2018].

β) Σε εθνικά προγράμματα ελέγχου παρακολουθούνται τα επίπεδα υδραργύρου στο πόσιμο νερό, σε διάφορα είδη τροφίμων (ψάρια και ψαρικά, δημητριακά και προϊόντα τους, γάλα και γαλακτοκομικά, κρέας και προϊόντα, παιδικές τροφές κ.ά.) και σε περιβαλλοντικά δείγματα όπως επιφανειακό, υπόγειο, θαλάσσιο και ανακυκλωμένο νερό και ιζήματα καθώς επίσης και σε φίλτρα αέρα. Από την διαχρονική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα δείγματα πόσιμου, επιφανειακού και υπόγειου νερού καθώς και σε φίλτρα αέρα δεν ανιχνεύθηκε υδράργυρος. Στα θαλάσσια νερά και ιζήματα τα αποτελέσματα καταδεικνύουν επίπεδα υδραργύρου που γενικά δεν υπερβαίνουν το νομοθετικό όριο (0,07ppb, Οδηγία 2013/39/ΕΕ). Θετικά δείγματα, πάνω από το όριο, εντοπίστηκαν περιστασιακά, μόνο σε θαλάσσια νερά τα οποία προέρχονταν από σημεία κοντά σε λιμάνια όπου υπάρχουν πιθανές πηγές ρύπανσης, όπως τα διυλιστήρια στην Λάρνακα και το Βασιλικό. Για όλα τα αποτελέσματα ενημερώνεται η Αρμόδια Αρχή, το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών. Επίσης όσον αφορά, στο ανακυκλωμένο νερό τριτοβάθμιας επεξεργασίας προσδιορίζονται θετικά δείγματα σε χαμηλά επίπεδα κάτω από το όριο λειτουργίας των σταθμών 5ppb. Για τα αποτελέσματα αυτά ενημερώνεται η Αρμόδια Αρχή, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

γ) Το Γενικό Χημείο του Κράτους συμμετείχε στο Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφάλειας Τροφίμων (EFSA EU-Menu) για την εναρμονισμένη πανευρωπαϊκά καταγραφή των διατροφικών συνηθειών του πληθυσμού. Τα αποτελέσματα θα δημιουργήσουν βάση δεδομένων, που σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων στα τρόφιμα.

3. Το έργο DEMOCOPHES, στο οποίο γίνεται αναφορά και στο οποίο συμμετείχε το Γενικό Χημείο του Κράτους, ολοκληρώθηκε το 2012. Η επίσημη πρώτη ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του έργου έγινε σε διεθνές συνέδριο που διοργάνωσε το Γενικό Χημείο του Κράτους στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε. τον Οκτώβρη του 2012.

Το Υπουργείο Υγείας, μέσω του Γενικού Χημείου του Κράτους, συνεχίζει να συμμετέχει στην Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία για τη Βιοπαρακολούθηση του Ανθρώπου (www.hbm4eu.eu, Ορίζοντας 2020, 2017-2021), στην οποία εξετάζεται η έκθεση του Ευρωπαϊκού πληθυσμού στον υδράργυρο και άλλες ουσίες προτεραιότητας.

Το Γενικό Χημείο του Κράτους, κατόπιν εκλογικής επιλογής από τις 29 συμμετέχουσες χώρες, έχει αναλάβει τον ρόλο του “Chemical Leader for Mercury and Methylmercury”, όπου γίνεται καθορισμός και παρακολούθηση των δράσεων του έργου HBM4EU, από τις οποίες θα προκύψουν επιστημονικά δεδομένα για υποστήριξη των Ευρωπαϊκών πολιτικών για τον υδράργυρο.

4. Γίνονται αναλύσεις για τον προσδιορισμό υδραργύρου σε ψάρια και ψαρικά της θάλασσας καθώς επίσης και των ιχθυοτροφείων της Κύπρου και τα αποτελέσματα σε ψάρια μικρού μεγέθους καταδεικνύουν

χαμηλά επίπεδα υδραργύρου (όρια ανίχνευσης). Στα μεγάλα ψάρια (π.χ. ξιφίας, τόνος κ.ά.) προσδιορίζονται θετικά δείγματα αλλά χαμηλότερα του ανώτατου επιτρεπτού επιπέδου (MI= 1 mg/kg για μεγάλα ψάρια βάσει του Κανονισμού ΕΚ/1881/2006).

5. Στο πλαίσιο του έργου ΗΒΜ4ΕΥ, το ΓΧΚ συμμετέχει ως εταίρος στη δέσμη εργασίας για την επικοινωνία, όπου προβλέπεται η ετοιμασία υλικού ενημέρωσης του γενικού πληθυσμού για τις ουσίες προτεραιότητας που μελετούνται στο έργο, μεταξύ των οποίων και ο υδράργυρος.

6. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.653, ημερομηνίας 31^{ης} Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ καταρχάς για την καθυστέρηση στην απάντησή μας, να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα σε ό,τι αφορά τα ερωτήματα του κ. Θεοπέμπτου:

1. Πόσοι μαθητές εγκατέλειψαν το σχολείο πριν από την ηλικία της υποχρεωτικής φοίτησης ανά επαρχία τα τελευταία πέντε χρόνια;

Στη Δημοτική Εκπαίδευση δεν έχουμε μαθητές/μαθήτριες που να εγκαταλείπουν το σχολείο. Έχουμε, όμως, μικρό αριθμό μαθητών/μαθητριών που παρουσιάζουν ελλιπή φοίτηση ή που φεύγουν από την Κύπρο χωρίς να ενημερώσουν το σχολείο. Οι μαθητές/μαθήτριες που παρουσίασαν ελλιπή φοίτηση, τα τελευταία πέντε χρόνια, παρουσιάζονται στο **Παράρτημα Α**. Όπως φαίνεται από τα αριθμητικά δεδομένα που παρουσιάζονται στο Παράρτημα Α, το μεγαλύτερο ποσοστό των μαθητών/μαθητριών που παρουσιάζουν ελλιπή φοίτηση είναι μαθητές/μαθήτριες με μεταναστευτική βιογραφία.

Οι αριθμοί των μαθητών και μαθητριών που δεν ολοκληρώνουν τη φοίτησή τους στα Γυμνάσια, συμπεριλαμβανομένων και των αλλοδαπών μαθητών/μαθητριών (μαθητών/μαθητριών με μεταναστευτική βιογραφία), περιλαμβάνονται στο **Παράρτημα Β**.

2. Ποια είναι η διαδικασία η οποία ακολουθείται σε κάθε περίπτωση μαθητή ο οποίος εγκαταλείπει το σχολείο;

Με στόχο τη διασφάλιση της φοίτησης όλων των παιδιών στο σχολείο, ενεργούμε στη βάση των περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης Νόμων (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) του 1993 έως 2019 που προνοούν ότι:

“3.-(1) Η φοίτηση στην υποχρεωτική προδημοτική εκπαίδευση, στο δημοτικό σχολείο και στο γυμνάσιο είναι υποχρεωτική, μέχρις ότου ο μαθητής συμπληρώσει το γυμνασιακό κύκλο ή το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του, οποιοδήποτε από τα δύο επισυμβεί πρώτο...” και

“Όποιος έχει την επιμέλεια του προσώπου του μαθητή και παραλείπει την εγγραφή ή την εποπτεία του ως προς τη φοίτηση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3, διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο με ποινή φυλάκισης μέχρι τρεις μήνες ή με χρηματική ποινή μέχρι 1.000 ευρώ ή και με τις δύο αυτές ποινές”. (Παράρτημα Γ)

Καθώς επίσης, και σύμφωνα με τους Κανονισμούς Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης του 2008 έως 2017 όπου αναφέρονται τα εξής:

“Κάθε απουσία παιδιού από το σχολείο πρέπει να δικαιολογείται με γραπτή βεβαίωση του γονιού ή του κηδεμόνα που να ικανοποιεί το διευθυντή –

(α) *Για απουσίες πάνω από πέντε μέρες για λόγους υγείας απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού του γιατρού που παρακολούθησε το παιδί, εκτός αν ο διευθυντής ικανοποιηθεί με άλλο τρόπο.*

(β) *Για συνεχόμενες απουσίες πάνω από έξι μέρες χωρίς να υπάρχει λόγος που να αξιολογείται από το διευθυντή του σχολείου ως σοβαρός λόγος, ο διευθυντής του σχολείου ειδοποιεί αμέσως το Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης, μέσω του οικείου επιθεωρητή. Η ειδοποίηση περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο του παιδιού, την τάξη του, την ημερομηνία γέννησής του, τον αριθμό των συμπληρωμένων ετών που έχει φοιτήσει στο σχολείο, την ημερομηνία που διέκοψε τη φοίτησή του, το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του γονιού ή του κηδεμόνα του, λεπτομέρειες σχετικά με τυχόν παραβάσεις των προνοιών του νόμου σχετικά με την υποχρεωτική εκπαίδευση κατά το παρελθόν και πιθανούς λόγους για εξαίρεση του γονιού ή του κηδεμόνα από τις πρόνοιες του νόμου αυτού. Το παιδί συνεχίζει να είναι γραμμένο στον Κατάλογο Φοίτησης και απέναντι στο όνομά του σημειώνονται απουσίες για όλη την περίοδο απουσίας του.»*

Με βάση τα πιο πάνω, στις περιπτώσεις που ένας/μία μαθητής/μαθήτρια Υποχρεωτικής Προδημοτικής Εκπαίδευσης (4 8/12 χρονών και άνω), Δημοτικού ή Ειδικού Σχολείου απουσιάζει πάνω από έξι συνεχόμενες ημέρες ή απουσιάζει λιγότερες ημέρες, κάθε φορά, αλλά σε τακτά διαστήματα, χωρίς να υπάρχει ικανοποιητική δικαιολογία, η Διεύθυνση κάθε σχολικής μονάδας έχει οδηγίες να ενημερώνει αμέσως και με κάθε λεπτομέρεια, το οικείο Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας, καταγράφοντας όλα τα απαραίτητα προσωπικά στοιχεία του/της μαθητή/μαθήτριας και των γονέων/κηδεμόνων του, καθώς επίσης οποιοσδήποτε άλλες σημαντικές πληροφορίες για τον/τη μαθητή/μαθήτρια και την οικογένειά του/της.

Στη συνέχεια, για όλες τις περιπτώσεις αδικαιολόγητων απουσιών, τα Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας ενημερώνουν την Αστυνομία ή και το Γραφείο Ευημερίας, ανάλογα, για να προβούν σε περαιτέρω ενέργειες, ώστε να διασφαλιστεί το δικαίωμα των παιδιών στην εκπαίδευση.

Οι ίδιες διαδικασίες ακολουθούνται και για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Μέσης Εκπαίδευσης κάτω των 15 ετών, όπως αναφέρεται στις σχετικές οδηγίες που έχουν δοθεί με εγκύκλιο του γραφείου της τότε Γενικής Διευθύντριας στις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, τον Μάιο του 2010, με στόχο τη διασφάλιση της φοίτησης των παιδιών **(Βλ. Παράρτημα Δ)**.

Σημειώνεται ότι, μαθητές/μαθήτριες που εγκαταλείπουν το εκπαιδευτικό μας σύστημα για λόγους μετανάστευσης σε άλλη χώρα συνυπολογίζονται ως μαθητές/μαθήτριες που εγκαταλείπουν το σχολείο, σύμφωνα με τον ορισμό της σχολικής εγκατάλειψης που ορίζεται από την EUROSTAT και τον οποίο ακολουθούμε. Το φαινόμενο ήταν ιδιαίτερα αυξητικό από το 2013 μέχρι και το 2017, λόγω της οικονομικής ύφεσης.

Κατά τη σχολική χρονιά 2019 -2020 θα προωθηθεί εγκύκλιος και στα Ιδιωτικά Σχολεία με την οποία να ενημερώνονται για τους περί Υποχρεωτικής Φοίτησης Νόμους και να καλούνται, σε περίπτωση αδικαιολόγητων απουσιών μαθητών/τριών τους, πέραν των έξι συνεχόμενων ημερών ή λιγότερων ημερών αλλά σε τακτά διαστήματα, να ενημερώνουν σχετικά το οικείο Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας, συμπληρώνοντας παρόμοιο έντυπο με αυτό που συμπληρώνουν και τα δημόσια σχολεία. Τα Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας Δημοτικής ή Μέσης Εκπαίδευσης, ανάλογα, θα ενημερώνουν με τη σειρά τους την Αστυνομία ή και το Γραφείο Ευημερίας για τις δικές τους ενέργειες.

Επιπρόσθετα, σε σύσκεψη με εκπροσώπους των Διευθύνσεων Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, της Νομικής Υπηρεσίας, του Αρχηγείου Αστυνομίας και του Γραφείου Ευημερίας λήφθηκαν οι εξής αποφάσεις:

- Έχει καθοριστεί συγκεκριμένη διαδικασία για καλύτερη παρακολούθηση και διασφάλιση της φοίτησης των μαθητών/μαθητριών οι οποίοι φοιτούν σε Δημόσιο δημοτικό και συνεχίζουν τη φοίτησή τους σε ιδιωτικό γυμνάσιο.
- Να μεριμνήσουν όλες οι υπηρεσίες για επίσπευση των διαδικασιών εξέτασης των θεμάτων που σχετίζονται με τη φοίτηση των παιδιών στο σχολείο.
- Όλες οι υπηρεσίες να τηρούν πιο αυστηρή στάση με τους γονείς που δεν μεριμνούν για την τακτική και ομαλή φοίτηση των παιδιών τους και να διώκονται ποινικά όταν δεν συμμορφώνονται.
- Τα σχολεία, παράλληλα με την ενημέρωση του οικείου Επαρχιακού Γραφείου Παιδείας, για ελλιπή φοίτηση μαθητών/μαθητριών, να ενημερώνουν και τον/την Αστυνομικό της Γειτονιάς για αμεσότερη εξέταση/διερεύνηση του θέματος της απουσίας του παιδιού.
- Τα Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας, αμέσως μόλις ενημερωθούν από το σχολείο για ελλιπή φοίτηση μαθητή/μαθήτριας, να προωθούν σχετική επιστολή στην Αστυνομία. Όταν πρόκειται για οικογένεια που παρακολουθείται από τις Κοινωνικές Υπηρεσίες να ενημερώνουν με σχετική επιστολή και το οικείο Γραφείο Ευημερίας.

3. Τηρείται κατάλογος των ατόμων αυτών με βάση τον τρόπο που προσεγγίζονται για παροχή στήριξης;

Όλες οι σχολικές μονάδες και τα Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας καταγράφουν κάθε περίπτωση μαθητή/μαθήτριας που απουσιάζει και με την επάνοδο του παιδιού στο σχολείο, γίνονται συντονισμένες ενέργειες με το σχολείο, το Γραφείο Ευημερίας, την Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και άλλες υπηρεσίες, ανάλογα με την περίπτωση, για στήριξη του παιδιού και διασφάλιση της συνέχισης της φοίτησής του στο σχολείο.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινίσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.711, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019,

των βουλευτών κ. Χρίστου Χρίστου και Λίνου Παπαγιάννη εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας και Αμμοχώστου, αντίστοιχα

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Λόγω της ιδιόμορφης κατάστασης που επικρατεί στα τεμάχια που καλλιεργούν Ελληνοκύπριοι γεωργοί στη νεκρή ζώνη και στις περιοχές που εφάπτονται αυτής, στις Κοινότητες Δένειας και Μάμμαρη, υπάρχουν δυσκολίες στη διαδικασία του επακριβούς καθορισμού, με τις παραδοσιακές μεθόδους εκτίμησης, της απώλειας εισοδήματος των Ελληνοκύπριων γεωργών από την εκμετάλλευση της παραγωγής τους από άλλους γεωργούς.
- (β) Στο παρόν στάδιο, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια σε συνεργασία με τις τοπικές Αρχές και τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών, για την επακριβή καταγραφή των επηρεαζόμενων τεμαχίων και των καλλιεργητών τους. Ανάλογα με την έκβαση αυτής της διαδικασίας, θα γίνει προσπάθεια εξεύρεσης τρόπων για καταβολή αντιστάθμισης για την απώλεια εισοδήματος που έχουν υποστεί.
- (γ) Για όλες τις εξελίξεις θα τηρείστε ενήμεροι.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.714, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα, τα οποία προέκυψαν μετά από πληροφόρηση που είχαμε από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας:

- 2. Την 1^η Αυγούστου 2019 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στα γραφεία του Κοινοτικού Συμβουλίου Πέρα Χωρίου παρουσία του κ. Περδίκη και του Δημάρχου Ιδαλίου, καθότι μερικά από τα κτηνοτροφικά υποστατικά υφίστανται στην Κτηνοτροφική Ζώνη Ιδαλίου και μερικά στην Κτηνοτροφική Ζώνη Νήσου, που εφάπτεται της αντίστοιχης στο Δάλι.
- 3. Για θέματα πρόκλησης οχληρίας στις υπό αναφορά Κτηνοτροφικές Ζώνες αρμόδιες αρχές είναι οι δύο Τοπικές Αρχές, αντίστοιχα. Εντούτοις, ένεκα του ότι η προκληθείσα οχληρία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην απόρριψη αποβλήτων των κτηνοτροφικών υποστατικών, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα από το Τμήμα Περιβάλλοντος, το οποίο ήδη ενημερώθηκε από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας για το θέμα.
- 4. Περισσότερες πληροφορίες θα σας δοθούν από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, στο οποίο επίσης στάληκε η υπό η υπό αναφορά ερώτηση για διερεύνηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.718, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Γυρίσματα της ταινίας “Jiu Jitsu” σε περιοχές του Δικτύου Natura 2000

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για τη σημειωθείσα καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Το Τμήμα Περιβάλλοντος (ΤΠ) του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως αρμόδιο για τη Διαχείριση και Προστασία των Ειδικών Ζωνών Διατήρησης (ΕΖΔ) του Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000, έχει προβεί σε αξιολόγηση της αίτησης για γυρίσματα της ταινίας “Jiu Jitsu”, στην ΕΖΔ “Μάμμαρι-Δένεια”. Για την πραγματοποίησή της πιο πάνω ταινίας, δόθηκε έγκριση από το ΤΠ και τέθηκαν συγκεκριμένοι όροι για την προστασία της περιοχής, των ειδών και των οικοτόπων.
- β. Όπως αναφέρεται στην επιστολή/έγκριση του ΤΠ, η προετοιμασία και τα γυρίσματα θα πραγματοποιούνταν σε 5 ημέρες, όπως είχαν αρχικά υπολογίσει οι παραγωγοί, αλλά στην πορεία, το ΤΠ ενημερώθηκε ότι το τελικό πρόγραμμα των γυρισμάτων στο Μάμμαρι θα ήταν τελικά περίπου 2 εβδομάδες.
- γ. Πολύ τακτικά, τις μέρες ή/και νύχτες της προετοιμασίας αλλά και των γυρισμάτων, Λειτουργός του ΤΠ βρισκόταν στην περιοχή και διενεργούσε τους απαραίτητους ελέγχους, για την τήρηση των όρων που είχαν τεθεί. Δεν υπήρχε καμία παραβίαση των όρων και υπήρχε πλήρης συνεργασία με τους υπεύθυνους της ταινίας. Αμέσως μετά το τέλος των γυρισμάτων και όχι σε περισσότερο χρόνο από μιας μέρας, τα σκηνικά και ότι άλλο μεταφέρθηκε στον χώρο των σπηλιών απομακρύνθηκε και η περιοχή επανήλθε στην πρότερη της κατάσταση.
- δ. Για τις υπόλοιπες περιοχές, η παραγωγή ήρθε σε επαφή με τις αρμόδιες υπηρεσίες για τις ανάλογες εγκρίσεις/άδειες, δηλαδή το Τμήμα Δασών και την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.732, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Ο εγγεγραμμένος δρόμος Κρήτου Μαρότπου-Αγίου Δημητρίου μήκους 2,5 χλμ περίπου, εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου και κατασκευάστηκε πριν από το 1984. Ο εν λόγω δρόμος διέρχεται από εξαιρετικά ασταθές έδαφος και λόγω της μορφολογίας του έχουν κατά καιρούς παρατηρηθεί κατολισθήσεις και διάβρωση. Η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, αποφάσισαν την κατασκευή αποστραγγιστικών έργων και εξομαλύνσεων ως μέτρο προστασίας του.
3. Εντός του 2019 δαπανήθηκε ήδη ποσό €33.000 για συντήρηση των έργων προστασίας του δρόμου, όπως καθαρισμοί από κατολισθήσεις και επιδιόρθωση τεσσάρων σημείων στα οποία σημειώθηκαν καθιζήσεις. Αναμένεται ότι μέχρι το τέλος του χρόνου θα γίνει επάλειψη με πρέμιξ των σημείων στα οποία υπήρξαν καθιζήσεις, όσο και άλλων τμημάτων του δρόμου με συνολικό κόστος €40.000 περίπου.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.741, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπτου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω ερώτημα για τα κτίρια του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος που έχουν ανεγερθεί από το 2004 μέχρι σήμερα και σας ενημερώνω αναλυτικά ως εξής.

- Το κτίριο της Κεντρικής Διοίκησης του Υπουργείου Γεωργίας, έχει ανεγερθεί από τον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας πριν το 2004 και με τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων του Οργανισμού το 2014 στο Τμήμα Γεωργίας, αυτό έχει περιέλθει στα περιουσιακά στοιχεία του Κράτους.
- Το Τμήμα Περιβάλλοντος στεγάζεται σε ενοικιαζόμενα κτίρια, πλην στην Επαρχία Πάφου που στεγάζετε στα Νέα Κυβερνητικά Κτίρια, για τα οποία όμως δεν είχε κεφαλαιουχική συνεισφορά, αφού έχουν ανεγερθεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.
- Το Τμήμα Γεωργίας έχει ανεγείρει το 2005 το Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο Λεμεσού, με κόστος €3.123.066, στο οποίο στεγάζονται και το Επαρχιακό Κτηνιατρικό Γραφείο Λεμεσού αλλά και το Επαρχιακό Γραφείο του ΚΟΑΠ. Επίσης, το Τμήμα Γεωργίας έχει ανεγείρει το 2018 το Κέντρο Επίδειξης και Εκπαίδευσης στην Αχέλια, με κόστος €75.839. Σημειώστε ότι το Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο Πάφου στεγάζεται στα Νέα Κυβερνητικά Κτίρια από το 2007, για τα οποία το Τμήμα δεν είχε κεφαλαιουχική συνεισφορά, αφού έχουν ανεγερθεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.
- Το Τμήμα Δασών έχει ανεγείρει στην περίοδο 2009-2010 το Δασικό Σταθμό Παναγιάς, κόστους €353.000 και στην περίοδο 2017-2018 τα Γραφεία Μονάδας Πτητικών Μέσων στον Αερολιμένα Λάρνακας, κόστους €462.000.
- Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, το Τμήμα Μετεωρολογίας, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, η Υπηρεσία Μεταλλείων και το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών δεν έχουν ανεγείρει κτίρια από το 2004 και μετά.
- Το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών έχει ανεγείρει το 2012 το κτίριο που στεγάζεται το Ερευνητικό Κέντρο Θαλάσσιας Υδατοκαλλιέργειας Κύπρου (ΕΚΘΥΚ) που βρίσκεται στο Μενεού της Λάρνακας, με κόστος €2 εκ. περίπου.
- Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων στεγάζει τα Κεντρικά Γραφεία στη Λευκωσία, σε κτίριο το οποίο έχει αναγερθεί από ιδιώτη ως «ενοικιαγορά και/ή μακροπρόθεσμη ενοικίαση γραφείων μετά των συναφών ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων». Όσον αφορά στα Επαρχιακά Γραφεία, αυτά είναι με ενοίκιο.
- Ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών δεν έχει ανεγείρει οποιοδήποτε κτίριο.
- Ο πρώην Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης δεν έχει ανεγείρει οποιοδήποτε κτίριο από το 2004 και μετά. Έχει όμως αγοράσει το 2010 στο Δήμο Κάτω Πολεμιδιών στη Λεμεσό, διαμέρισμα στο οποίο στεγαζόταν το Επαρχιακό Γραφείο του, με κόστος αγοράς €482.000.

Είμαι στη διάθεσή σας για οποιανδήποτε πρόσθετη ενημέρωση κρίνετε αναγκαία.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.752, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αντρέα Καυκαλία

«Το πρόβλημα που δημιουργήθηκε σε σχέση με τις Μουσικές Σχολές στα Ελληνικά Πανεπιστήμια

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το πρόβλημα που προέκυψε αφορούσε στην εισαγωγή Κύπριων υποψηφίων στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου, στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
2. Η εισαγωγή στα ΑΑΕΙ Ελλάδας των κατόχων Απολυτηρίου Λυκείων της Κυπριακής Δημοκρατίας γίνεται μέσω της κατηγορίας Αλλοδαπών-Αλλογενών, Αποφοίτων Λυκείων ή αντίστοιχων σχολείων Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την αριθ. πρωτ. Φ.151/20049/Β6 (ΦΕΚ 272/Β/2007) Υπουργική Απόφαση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
3. Σύμφωνα με την ανακοίνωση του Ελληνικού Υπουργείου Παιδείας (Αρ. Πρωτ. Βαθμός Πρωτ. Φ.253/23170/Α5), ημερομηνίας 14/2/2019, η εισαγωγή στις τρεις (3) Μουσικές Σχολές γίνεται μόνο μέσω **εισαγωγικών εξετάσεων Πανελλαδικού επιπέδου** και διοργανώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν.4559/2018 (Α΄ 142), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 45 του ν.4589/2019 (Α΄ 13). Επίσης, απαραίτητη προϋπόθεση για την εισαγωγή στις πιο πάνω Σχολές είναι η συμμετοχή των υποψηφίων στο μάθημα “Νεοελληνική Γλώσσα” των Γενικών Λυκείων ή “Νέα Ελληνικά” των Επαγγελματικών Λυκείων της Ελλάδας.
Είναι αναγκαίο να τονιστεί ότι η πιο πάνω ανακοίνωση αφορούσε μόνον τους Έλληνες υποψηφίους που παρακάθονται στις Πανελλαδικές Εξετάσεις.
Επισημαίνεται, ότι οι Κύπριοι υποψήφιοι εισάγονται στα ΑΑΕΙ της Ελλάδας μέσω των Παγκύπριων Εξετάσεων που διοργανώνει το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΠΑΝ) της Κύπρου και όχι μέσω των Πανελλαδικών Εξετάσεων.
4. Η Υπηρεσία Εξετάσεων του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας της Κύπρου ουδέποτε έλαβε ενημέρωση από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας ότι αλλάζει η διαδικασία πρόσβασης για τους Κύπριους υποψηφίους στις τρεις (3) συγκεκριμένες Μουσικές Σχολές. Αντίθετα, ενώ στην αρχική έκδοση του μηχανογραφικού δελτίου που στάλθηκε από την Ελλάδα στις 12 Ιουλίου 2019, συμπεριλαμβάνονταν οι τρεις (3) Μουσικές Σχολές, στο τελικό μηχανογραφικό δελτίο που στάλθηκε από την Ελλάδα στις 18 Ιουλίου 2019, οι τρεις (3) πιο πάνω Μουσικές Σχολές είχαν αφαιρεθεί.
5. Οι υποψήφιοι οι οποίοι είχαν εξασφαλίσει βαθμό πρόσβασης και θα μπορούσαν να διεκδικήσουν θέση σε όλες τις Μουσικές Σχολές της Ελλάδας ανέρχονταν στους τριάντα έξι (36).
6. Μετά από παρέμβαση του ίδιου του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας της Κύπρου στην Ελληνίδα ομόλογό του, το θέμα επιλύθηκε για το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 και επιτράπη στους τριάντα έξι (36) επηρεαζόμενους υποψηφίους να υποβάλουν αίτηση για εισαγωγή στις προαναφερόμενες Σχολές.
7. Η συμφωνία που υπάρχει μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας και του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας της Κύπρου για εισαγωγή των Κύπριων υποψηφίων φοιτητών μέσω των Παγκύπριων Εξετάσεων, είναι προς όφελος των Κύπριων υποψηφίων. Τα ελάχιστα θέματα που αναφέρονται επιλύονται στις πλείστες των περιπτώσεων σε Υπουργικό επίπεδο.
8. Η ίδρυση Πανεπιστημιακής Μουσικής Σχολής στην Κύπρο είναι θέμα απόφασης των Δημόσιων Πανεπιστημίων της Κύπρου η οποία χρήζει ιδιαίτερης μελέτης και αξιολόγησης των Κυπριακών Πανεπιστημιακών δεδομένων και δεν πρέπει να είναι ανεξάρτητη των αναγκών της Κυπριακής αγοράς εργασίας. Ακολούθως, μια τέτοια απόφαση θα πρέπει να τεθεί στο ΥΠΠΑΝ, να τύχει έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου, να τεθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας για έγκριση και τέλος το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Σπουδών θα πρέπει να αξιολογηθεί/πιστοποιηθεί από τον Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.018, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρονται στην πιο πάνω ερώτηση, από το αρμόδιο Τμήμα, Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Το 2009 η κοινότητα Μάμμαρη αντιμετώπισε πρόβλημα στην ποιότητα της υδατοπρομήθειας της λόγω ανίχνευσης αυξημένων συγκεντρώσεων αρσενικού στις γεωτρήσεις που την υδροδοτούσαν. Για την διερεύνηση των αιτίων ρύπανσης των υδρογεωτρήσεων ο τότε Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος αποφάσισε την σύσταση επιστημονικής επιτροπής υπό την προεδρία του Τμήματος Περιβάλλοντος (ΤΠ). Στην Επιτροπή εκτός από το προεδρεύον ΤΠ συμμετείχαν το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ), οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, το Τμήμα Γεωργίας, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες, το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ) και η Επαρχιακή Διοίκηση.

Η Επιτροπή προς αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων που δημιουργήσε η ρύπανση, μεταξύ άλλων μέτρων εξέτασε το ενδεχόμενο η κοινότητα Μάμμαρη να σταματήσει να υδροδοτείται από τις προβληματικές γεωτρήσεις και εναλλακτικά να προμηθεύεται πόσιμο νερό από το σύστημα Λευκωσίας μέσω του αγωγού Λευκωσίας-Εγκωμης, το οποίο ήταν μικροβιολογικά και χημικά κατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση. Μετά από γνωμοδότηση του ΤΑΥ ότι το εγχείρημα αυτό ήταν από τεχνικής και οικονομικής πλευράς εφικτό, λήφθηκε η σχετική απόφαση ομόφωνα και το ΤΑΥ ανέλαβε την υλοποίησή της.

3. Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες διερεύνησαν το όλο θέμα σε συνεργασία με τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και κατά κύριο λόγο με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ), λόγω της ιδιότητας του ως Φορέα Ύδρευσης.

Σύμφωνα με ενημέρωση του ΤΑΥ η κοινότητα Μάμμαρη μετά από το 2009 υδροδοτείται από τον Αγωγό του Συστήματος Κοινοτήτων Δυτικής Λευκωσίας, για κάλυψη των συνολικών υδρευτικών αναγκών της.

Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια λόγω της οικιστικής ανάπτυξης και της αύξησης του πληθυσμού της Κοινότητας, υπήρξε επάλληλη αύξηση των υδρευτικών αναγκών της με αποτέλεσμα να μην μπορούν να καλυφθούν πλήρως οι ανάγκες της, από τις ποσότητες που παρέχονται από τον Αγωγό και οι αναγκαίες ποσότητες συμπληρώνονται από την γεώτρηση ΒΗ2004/016, η οποία σε μέγιστη απόδοση μπορεί να συνεισφέρει μέχρι 25% του συνολικού όγκου κατανάλωσης. Διευκρινίζεται ότι, το νερό της συγκεκριμένης γεώτρησης παρουσιάζει αυξημένες συγκεντρώσεις αρσενικού. Προς αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος το ΤΑΥ εγκατάστησε και λειτουργεί πλησίον της υδατοδεξαμενής της Κοινότητας μονάδα επεξεργασίας. Το νερό της γεώτρησης προτού διοχετευθεί στην υδατοδεξαμενή μαζί με αυτό που καταφθάνει από τον Αγωγό, υποβάλλεται σε επεξεργασία μέσω ειδικών φίλτρων προς ελαχιστοποίηση των συγκεντρώσεων αρσενικού. Βάσει των πιο πάνω δεδομένων, η υδατοπρομήθεια της Κοινότητας είναι αποτέλεσμα πρόσμιξης 1:4.

4. Σύμφωνα πάντα με το ΤΑΥ, τόσο το ακατέργαστο νερό της γεώτρησης όσο και το επεξεργασμένο υποβάλλονται σε εργαστηριακούς ελέγχους ανίχνευσης αρσενικού ώστε να τεκμηριώνεται η απόδοση του συστήματος επεξεργασίας για μείωση των συγκεντρώσεων του. Σύμφωνα με τις εκθέσεις αποτελεσμάτων των εργαστηριακών ελέγχων του επεξεργασμένου νερού, οι συγκεντρώσεις αρσενικού βρίσκονται εντός των παραμετρικών τιμών που καθορίζει η νομοθεσία.

Περαιτέρω, η Υγειονομική Υπηρεσία ως η αρμόδια υπηρεσία για έλεγχο του πόσιμου νερού στη βρύση του καταναλωτή διενεργεί μικροβιολογικούς και χημικούς ελέγχους (δοκιμαστική και ελεγκτική παρακολούθηση) από το δίκτυο της Κοινότητας, σε συχνότητα που καθορίζει η νομοθεσία. Σύμφωνα με τις εκθέσεις αποτελεσμάτων του ΓΧΚ για την περίοδο 2009-2019 αυτά συνάδουν με τις διατάξεις της νομοθεσίας. Ειδικότερα, η παράμετρος του αρσενικού ελέγχεται στα πλαίσια του χημικού ελέγχου (ελεγκτική παρακολούθηση) και σύμφωνα με τα αποτελέσματα για την περίοδο 2009-2019 βρίσκεται εντός της θεσμοθετημένης παραμετρικής τιμής.

5. Αξίζει να αναφερθεί ότι πρόθεση του ΤΑΥ είναι να καλυφθούν πλήρως οι υδρευτικές ανάγκες της Κοινότητας από τον Αγωγό και προς αυτή την κατεύθυνση εργάζεται, για αναβάθμιση του αντλιοστασίου και άλλου εξοπλισμού, ώστε να αυξηθούν οι διατιθέμενες ποσότητες μέχρι την νέα καλοκαιρινή περίοδο, όπου θα υπάρχει αύξηση της κατανάλωσης. Επίσης, το όλο θέμα της υδατοπρομήθειας των Κοινοτήτων της Δυτικής Λευκωσίας σύμφωνα πάντα με το ΤΑΥ, θα διευθετηθεί οριστικά με την ολοκλήρωση της κατασκευής του νέου αγωγού Χοιροκοιτίας-Λευκωσίας, στον οποίο θα συνδεθούν όλες οι Κοινότητες της περιοχής.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω και μέχρι την οριστική επίλυση του θέματος, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες θα συνεχίσουν να παρακολουθούν την ποιότητα του πόσιμου νερού μέσω της διενέργειας εργαστηριακών ελέγχων στο δίκτυο της Κοινότητας και εάν απαιτηθεί θα υποβάλουν εισηγήσεις για βελτίωση της διασφάλισης της ποιότητας του παρεχόμενου πόσιμου νερού προς το ΤΑΥ, λόγω αρμοδιότητας.

6. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στην διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.024, ημερομηνίας 22 Αυγούστου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.028, ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας ενημερώσω για τα ακόλουθα:

2. Σε ό,τι αφορά το ερώτημα 1 πληροφορείστε ότι η εξέταση των αιτημάτων για πολιτικό άσυλο εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Εσωτερικών.
3. Σε ό,τι αφορά το ερώτημα 2, και συγκεκριμένα την επιβολή ποινών για παράνομη εργοδότηση αλλοδαπών, πληροφορείστε ότι σύμφωνα με τον περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμο (Άρθρο 14B) αρμόδια Αρχή για τα θέματα αυτά είναι το Υπουργείο Εσωτερικών. Επειδή, όμως, για τα άτομα τα οποία απασχολούνται παράνομα και οι εργοδότες δεν καταβάλλουν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σύμφωνα με τον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικό) (Αρ. 2) Νόμο του 2017, όπου διαπιστωθεί περίπτωση αδήλωτης εργασίας μισθωτού, έστω και αν πρόκειται για παράνομη απασχόληση, επιβάλλεται στον εργοδότη διοικητικό πρόστιμο πεντακόσιων ευρώ (€500) για κάθε μισθωτό αναφορικά με το μήνα κατά τον οποίο διαπιστώθηκε η παράβαση, αυξανόμενο κατά πεντακόσια ευρώ (€500) για κάθε ημερολογιακό μήνα ή οποιοδήποτε μέρος του ημερολογιακού μήνα απασχόλησης, πριν από το μήνα μέσα στον οποίο διαπιστώθηκε η παράβαση. Περαιτέρω, η σχετική Νομοθεσία προβλέπει ότι "[Ο] μισθωτός, αναφορικά με τον οποίο διαπράχθηκε η [...] παράβαση, τεκμαίρεται ότι απασχολείτο συνεχώς από τον εργοδότη, στην υπηρεσία του οποίου βρισκόταν την ημέρα διαπίστωσης της παράβασης, για τους αμέσως προηγούμενους έξι (6) μήνες με αποδοχές ίσες με μιάμιση φορά το ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών που ισχύει κατά την ημέρα της παράβασης, εκτός αν ο εργοδότης αποδείξει ότι η περίοδος απασχόλησης ήταν βραχύτερη ή/και ότι το ποσό αποδοχών ήταν χαμηλότερο: Νοείται ότι όπου διαπιστώνεται ότι η πραγματική περίοδος απασχόλησης είναι μεγαλύτερη των έξι (6) μηνών ή και ότι το πραγματικό ποσό αποδοχών ήταν ψηλότερο του τεκμαιρόμενου, λαμβάνεται υπόψη η πραγματική περίοδος ή και το πραγματικό ποσό αποδοχών."
4. Αναφορικά με το ερώτημα 3, πληροφορείστε ότι στους αιτητές οι οποίοι διαμένουν στις ελεγχόμενες από την Κυπριακή Δημοκρατία περιοχές και δεν διαθέτουν εισοδήματα ή άλλους οικονομικούς πόρους, παρέχονται υλικές συνθήκες υποδοχής από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας σύμφωνα με σχετικές Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.
5. Σχετικά με το ερώτημα 4 σημειώνεται ότι το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στην προσπάθεια που έχει αναλάβει για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας έχει προχωρήσει στη σύσταση της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων, στη βάση σχετικής Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου. Η Υπηρεσία προβαίνει σε ελέγχους πέραν των 6 000 εργοδοτών και 13 000 εργοδοτούμενων ετησίως. Στο πλαίσιο των ελέγχων αυτών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2018, εντοπίστηκαν 1 556 αλλοδαποί από τρίτες χώρες εκ των οποίων οι 117 ήταν παράνομοι (7,52%). Πέραν τούτου, η Υπηρεσία έχει συμπεριλάβει στο ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων και τον τομέα Γεωργίας/Κτηνοτροφίας και κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου μήνα κάθε χρόνου διεξάγονται στοχευμένες επιθεωρήσεις στον τομέα αυτό. Για σκοπούς καλύτερου αποτελέσματος οι επιθεωρήσεις γίνονται και σε συνεργασία με την Αστυνομία, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών και το Τμήμα Τελωνείων.
6. Τέλος, σημειώνεται ότι γίνονται συχνά κοινές εκστρατείες για διερεύνηση της παράνομης εργασίας με τη συνεργασία της Αστυνομίας με βάση πληροφορίες/καταγγελίες που λαμβάνονται στη γραμμή 77778577 που λειτουργεί για το σκοπό αυτό στην Υπηρεσία Επιθεωρήσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.045, ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Η απάντηση του Υπουργείου Υγείας στα ερωτήματα που εγείρετε, όπως έχει ετοιμαστεί στη βάση της συνεισφοράς των αρμόδιων Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, είναι η ακόλουθη:

- α) Καταρχήν να σημειωθεί ότι το Υπουργείο Υγείας θεωρεί το θέμα της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας σημαντικό θέμα δημόσιας υγείας και το έχει συμπεριλάβει στον Στρατηγικό του σχεδιασμό. Στο πλαίσιο αυτό έχει ολοκληρωθεί και προωθείται η υλοποίηση Στρατηγικής για τη Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία των νέων στην Κύπρο (2018-2025) σε συνεργασία με τους διάφορους εμπλεκόμενους φορείς και με την εμπλοκή των ίδιων των νέων. Η υλοποίηση της εν λόγω Στρατηγικής περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν στους διάφορους εμπλεκόμενους, μία εκ των οποίων είναι και η δημιουργία Κέντρων για Σεξουαλικώς Μεταδιδόμενα Νοσήματα (ΣΜΝ).
- β) Όσον αφορά στην πρακτική που εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο με τη λειτουργία των STIs Clinics, σημειώνεται ότι στην Κύπρο εφαρμόζεται παρόμοιος τύπου πρακτική, βάσει Πρωτοκόλλου, για τον έλεγχο των οροθετικών ατόμων για τον ιό HIV και γίνεται επί συστηματικής βάσης κλινικοεργαστηριακή εξέταση για ΣΜΝ εφαρμόζοντας επιστημονικές προσεγγίσεις και διαφυλάσσοντας παράλληλα την ανωνυμία των ασθενών.

Ο ίδιος μηχανισμός εφαρμόζεται και στους πολίτες οι οποίοι προσέρχονται για έλεγχο στα πλαίσια post exposure prophylaxis για τον ιό HIV. Στις συγκεκριμένες περιπτώσεις, πέραν της προληπτικής αγωγής διενεργείται εργαστηριακή εξέταση για τα ΣΜΝ διαφυλάσσοντας παράλληλα την ανωνυμία των πολιτών όπως εφαρμόζεται και πιο πάνω στα οροθετικά άτομα.

Αντίστοιχη είναι και η πρακτική που εφαρμόζεται από τη Δερματολογική και Αφροδισιολογική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, ως Κλινική Αναφοράς για τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, όπου διατηρείται πλήρης εχεμύθεια και τηρείται ξεχωριστός ειδικός φάκελος για κάθε ασθενή με προσωπικό αριθμό.

- γ) Περαιτέρω σημειώνεται ότι, μέσα από τις δράσεις υλοποίησης της Στρατηγικής για τη Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία και στα πλαίσια της μεταρρύθμισης του τομέα της υγείας, το Υπουργείο Υγείας έχει μελετήσει τις σχετικές συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) καθώς επίσης και βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζονται σε άλλα κράτη, συμπεριλαμβανομένου και του Ηνωμένου Βασιλείου, όσον αφορά στην οργάνωση και λειτουργία κλινικών παροχής συμβουλευτικής για το θέμα της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας. Ως πρώτο βήμα επίτευξης του στόχου αυτού, προγραμματίζεται η προώθηση δημιουργίας “κλινικών εφήβων” φιλικών προς τους νέους, οι οποίοι θα παρέχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα υπηρεσίες προς τους νέους σχετικά με τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία. Συγκεκριμένα, οι υπηρεσίες θα προσφέρονται στο πλαίσιο λειτουργίας των Κέντρων τα οποία ήδη λειτουργούν στα Νοσοκομεία και Κέντρα Υγείας τόσο σε αστικές όσο και σε αγροτικές περιοχές, θα είναι κέντρα με εύκολη πρόσβαση (walk in centres) και θα παρέχονται δωρεάν σε όλους τους νέους της χώρας.
2. Εάν οι πιο πάνω απαντήσεις κρίνετε ότι δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.051, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Οδική σύνδεση/πρόσβαση τεμαχίου που προορίζεται για την επέκταση της Βιομηχανικής Περιοχής Τσερίου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη με την οποία ζητεί να πληροφορηθεί αν θα υλοποιηθεί και πότε το αίτημα του Δήμου Τσερίου για χρηματοδότηση έτσι ώστε να συνδεθεί οδικά και να αποκτήσει πρόσβαση σε δημόσιο δρόμο τεμάχιο που προορίζεται για την επέκταση της Βιομηχανικής Ζώνης και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Μετά από διερεύνηση του θέματος με τον Δήμαρχο Τσερίου συνάγεται ότι το ερώτημα πιθανόν να αφορά αίτημα του Δήμου προς το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ΥΕΕΒ, για χρηματοδότηση της δημιουργίας υποδομών οδικού δικτύου στη νέα Βιομηχανική / Βιοτεχνική Ζώνη που έχει καθορισθεί στα πλαίσια της εκπόνησης του Τοπικού σχεδίου Τσερίου το 2015.
2. Το αίτημα αυτό συζητήθηκε σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 19.6.2019 μεταξύ εκπροσώπων του Δήμου Τσερίου και του Υπουργείου στα πλαίσια της οποίας συμφωνήθηκε όπως το Δημαρχείο προβεί σε προκήρυξη διαγωνισμού για εξεύρεση μελετητή για εκπόνηση των κατασκευαστικών σχεδίων και εκτίμησης κόστους του έργου (πρόσβαση και εσωτερικό οδικό δίκτυο). Ο Δήμος ανέλαβε να ενημερώσει γραπτώς το ΥΕΕΒ για την πιο πάνω πρόθεσή του έτσι ώστε να ζητηθεί από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας εκτίμηση κόστους αποζημιώσεων απαλλοτριώσεως ιδιωτικής ακίνητης ιδιοκτησίας που καταλαμβάνει το προτεινόμενο οδικό δίκτυο καθώς και σχετικά σχέδια και πίνακες για την απαλλοτρίωση.
3. Ο χρόνος ολοκλήρωσής του θα εξαρτηθεί από τον χρόνο υποβολής των προαναφερόμενων στοιχείων που θα το καταστήσουν ώριμο για συμπερίληψη στους προϋπολογισμούς του ΥΕΕΒ.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.061, ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Προς το παρόν, δεν υπάρχουν προδιαγραφές και κανονισμοί ειδικά για την τοποθέτηση βυθιζόμενων κάδων απορριμμάτων βάσει των οποίων οι τοπικές αρχές τοποθετούν τους κάδους.
- β. Το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει τοποθετήσει ημιβυθιζόμενους κάδους ανακυκλώσιμων υλικών στο παραλιακό μέτωπο των Δήμων Αγίας Νάπας και βυθιζόμενους στο παραλιακό μέτωπο του Δήμου Λάρνακας στα πλαίσια υλοποίησης του έργου “Πρόγραμμα μείωσης δημοτικών στερεών αποβλήτων παραλιακών ξενοδοχειακών μονάδων και συναφών χώρων μαζικής παραγωγής αποβλήτων στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου”. Το συγκεκριμένο Έργο έχει σκοπό την προώθηση της χωριστής συλλογής και ορθολογικής διαχείρισης των δημοτικών στερεών αποβλήτων σε παραλιακές τουριστικές περιοχές όπου αναμένεται υψηλή παραγωγή δημοτικών αποβλήτων και συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής.
- γ. Οι ημιβυθιζόμενοι/βυθιζόμενοι κάδοι έχουν τοποθετηθεί με σκοπό την εξυπηρέτηση αριθμού υποστατικών με μεγάλη συνολική παραγωγή αποβλήτων. Οι χώροι όπου έχουν τοποθετηθεί, έχουν τύχει της θετικής συγκατάθεσης όλων των αρμοδίων Τμημάτων και Υπηρεσιών (Υγειονομικές

Υπηρεσίες, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Φορέας Κυκλοφοριακών Μελετών, Δήμος, Υπουργικό Συμβούλιο) στα πλαίσια εκχώρησής τους για ένταξη στο εν λόγω Έργο.

- δ. Σύμφωνα με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, οι εν λόγω αναπτύξεις εμπίπτουν στην Κατηγορία ΧΙ του Πρώτου Παραρτήματος του Γενικού Διατάγματος Ανάπτυξης του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, για την οποία δεν απαιτείται η εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας αλλά άδεια οικοδομής από την αρμόδια αρχή. Επιπλέον, όπου ιδιοκτήτης του έργου είναι το κράτος δεν απαιτείται άδεια οικοδομής σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία αλλά μόνο πολεοδομικές απόψεις. Ως εκ τούτου, για το συγκεκριμένο Έργο έχει σταλεί σχετική αίτηση στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για τις απόψεις του σχετικά με τη συγκεκριμένη κυβερνητική ανάπτυξη.
- ε. Κύριο κριτήριο για την τοποθέτησή τους είναι η ύπαρξη ανάγκης εξυπηρέτησης αριθμού υποστατικών με ανάλογες συνολικές ποσότητες παραγόμενων αποβλήτων. Επιπλέον, κατά την επιλογή των χώρων τοποθέτησης, λήφθηκαν υπόψη τεχνικά κριτήρια ώστε να είναι εφικτή η πρόσβαση και συλλογή τους από απορριματοφόρα οχήματα με γερανό. Ευθύνη για την επιτήρηση της λειτουργίας των κάδων, σε καθημερινή βάση, έχει η υπηρεσία αποκομιδής των σκουβάλων κάθε τοπικής αρχής αντίστοιχα που εμπλέκεται στο Έργο.
- στ. Τα σημεία όπου έχουν τοποθετηθεί οι ημιβυθιζόμενοι/βυθιζόμενοι κάδοι, θα παρακολουθούνται από επιθεωρητές του Τμήματος Περιβάλλοντος, στα πλαίσια παρακολούθησης της λειτουργίας και απόδοσης του Έργου.
- ζ. Για σκοπούς ενημέρωσης αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τη Μελέτη Σκοπιμότητας του πιο πάνω Έργου (επισυνάπτεται σχετικό απόσπασμα), η τοποθέτηση των ημιβυθιζόμενων/βυθιζόμενων κάδων ως πρακτική συλλογής απορριμμάτων θεωρείται βελτιωμένη σε σχέση με την πρακτική των υφιστάμενων τροχήλατων κάδων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Κώστα Χαμπιαούρη στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.011.04.062 και 23.06.011.04.153, ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 2019 και 17 Οκτωβρίου 2019 των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη και Χρίστου Ορφανίδη, αντίστοιχα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ) με επιστολή του, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 2018, υπέβαλε στο Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΠΑΝ) Σχέδιο Κανονισμών για ίδρυση Σχολής Επιστημής και Τεχνολογίας της Θαλάσσιας, στην οποία θα υπάγεται το Τμήμα Θαλάσσιας Τεχνολογίας και το Τμήμα Θαλάσσιου Περιβάλλοντος, στην Λάρνακα. Το εν λόγω Σχέδιο Κανονισμών προωθήθηκε στη Νομική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, με επιστολή του ΥΠΠΑΝ, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2019, και αναμένεται ο νομοτεχνικός έλεγχος του.
3. Όσον αφορά στις μελέτες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα, έχει ετοιμαστεί Έκθεση από Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων, η οποία επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1**. Το εκτιμώμενο κόστος ίδρυσης και λειτουργίας της Σχολής για τα έτη 2019-2029, σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε το ΠΚ στο ΥΠΠΑΝ, αναμένεται να ανέλθει στα €100.951.100,00. Στο εν λόγω ποσό δεν περιλαμβάνεται το ΦΠΑ, ούτε θέσεις οι οποίες αφορούν στην ενίσχυση της στελέχωσης υφιστάμενων υποστηρικτικών Τμημάτων και Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου. Σημειώνεται περαιτέρω, ότι τα έσοδα του ΠΚ από τη Σχολή για τα έτη 2019-2029 αναμένεται να ανέλθουν στα €3.366.251, νοουμένου ότι θα προσφερθεί προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στην Αγγλική γλώσσα και οι φοιτητές του εν λόγω Προγράμματος θα καταβάλλουν δίδατρα (Κύπριοι και αλλοδαποί). Επισημαίνεται, ότι οι σχετικοί Κανονισμοί που θα επιτρέπουν στο ΠΚ την προσφορά προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών σε ξένες γλώσσες εκκρεμούν ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων. Αναλυτικότερα στοιχεία για το αναμενόμενο κόστος καθώς και το χρονοδιάγραμμα προγραμματισμού υλοποίησης και λειτουργίας της Σχολής παρουσιάζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2**.
4. Όσον αφορά στο χώρο στέγασης της Σχολής, το ΠΚ βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με το Δήμο Λάρνακας για την εξεύρεση χώρου ο οποίος θα είναι κατάλληλος για την εν λόγω Σχολή.
5. Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω έχουν συζητηθεί στη Συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2019.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στους βουλευτές που υπέβαλαν την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.065, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό 23.06.011.04.065 και επιθυμώ να σας ενημερώσω για τα πιο κάτω:

1. Το όλο θέμα όσον αφορά την καταπολέμηση των τρωκτικών εντός και στις παρυφές των πόλεων και των κοινοτήτων είναι αρμοδιότητα άλλων Υπουργείων.
2. Στα πλαίσια ελέγχου του αριθμού των τρωκτικών στο ύπαιθρο, η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας (ΥΘΠ), με τη συνδρομή μελών κυνηγετικών συλλόγων που έχουν τύχει σχετικής εκπαίδευσης συμμετέχει ενεργά στις σχετικές εκστρατείες.
3. Παράλληλα από το 1995 έχει αρχίσει το πρόγραμμα βιολογικής καταπολέμησης των τρωκτικών με την τοποθέτηση τεχνητών φωλιών για ανθρωποπούλια των οποίων η κύρια τροφή τους είναι τα τρωκτικά. Μέχρι σήμερα η ΥΘΠ έχει τοποθετήσει και παρακολουθεί πέραν των 250 τεχνητών φωλιών παγκύπρια και επεκτείνει το εν λόγω δίκτυο σε γεωργικές περιοχές αλλά και κατά μήκος της Νεκράς Ζώνης, περιοχής ιδιαίτερα προσβεβλημένης με τρωκτικά.
4. Η συνεισφορά της εν λόγω μεθόδου εκεί και όπου εφαρμόστηκε θεωρείται πολύ σημαντική στον έλεγχο του πληθυσμού των τρωκτικών μέσω ενός φυσικού τους θηρευτή αλλά και στη ταυτόχρονη μείωση των τρωκτικοκτόνων τα οποία δυνητικά μπορεί να προκαλέσουν δευτερογενείς δηλητηριάσεις τόσο σε είδη μη στόχους (αρπαχτικά πουλιά ή και γάτους που τρέφονται με προσβεβλημένα τρωκτικά) αλλά και είδη τα οποία δυνατό να τραφούν με τρωκτικοκτόνο (κοινώς “σιταρούδι”) όπως περδίκια, κάτι που έχει καταγραφεί στο παρελθόν.
5. Η ΥΘΠ είναι στη διάθεση των κοινοτήτων που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα με τρωκτικά σε γεωργικές περιοχές εντός των ορίων τους, να συνδράμει, μέσω ενημέρωσης αυτών για τη χρήση του είδους ως βιολογικού “ελεγκτή” των τρωκτικών και να προβεί στη τοποθέτηση τεχνητών φωλιών για ανθρωποπούλια όπου κι αν αυτό ενδείκνυται, στον έλεγχο του πληθυσμού των τρωκτικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.069, ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρετε όσον αφορά στην υιοθέτηση του Πρωτοκόλλου για την παρουσία των γονέων κατά τη διενέργεια ιατρικών πράξεων σε ανήλικα τέκνα όπως έχει διαβιβαστεί από το αρμόδιο Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, του Υπουργείου Υγείας είναι η ακόλουθη:

- (α) Καταρχήν σημειώνεται ότι, λόγω των αλλαγών που έχουν επισυμβεί στον τομέα της υγείας και λαμβάνοντας υπόψιν ότι το υπό αναφορά Πρωτόκολλο θα πρέπει να διασφαλίζει την ασφάλεια του παιδιού, την παροχή επιστημονικά ορθής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης αλλά και ότι θα εφαρμόζεται πιστά από όλους τους εμπλεκόμενους, οι αρμόδιες Υπηρεσίες έκριναν ορθότερο αυτό να προωθηθεί εκ νέου για επιβεβαίωση της αποδοχής του από όλους τους εμπλεκόμενους ήτοι τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο (ΠΙΣ) και τον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ).
  - (β) Με την ολοκλήρωση της προαναφερόμενης διαδικασίας και αφού επιβεβαιώθηκε η συμφωνία των εμπλεκόμενων, το Πρωτόκολλο οριστικοποιήθηκε (επισυνάπτεται αντίγραφο) και προωθούνται από το Υπουργείο Υγείας ενέργειες διάχυσής του.
2. Εάν οι πιο πάνω απαντήσεις κρίνετε ότι δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.074, ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρετε, από το αρμόδιο Τμήμα, Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Οι έλεγχοι των σχολικών κυλικείων διεξάγονται με βάση τον περί Σχολικών Κυλικείων Νόμο του 2000 ως έχει τροποποιηθεί αρμοδιότητα του οποίου έχει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.
Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες με βάση τον πιο πάνω Νόμο συμμετέχουν στις πιο κάτω Επιτροπές:

- Την Επιστημονική Επιτροπή η οποία καθορίζει τις προδιαγραφές και τα πρότυπα για τα είδη και προϊόντα που προσφέρονται στα κυλικεία και υποβάλλει στην Κεντρική Επιτροπή Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων (Κ.Ε.Ε.Σ.Κ.) αιτιολογημένη εισήγηση αναφορικά με τα υπό έγκριση προϊόντα με σκοπό τη συμπερίληψή τους στον κατάλογο που εκδίδει η Κ.Ε.Ε.Σ.Κ.
  - Την Κ.Ε.Ε.Σ.Κ. η οποία εγκρίνει και εκδίδει τον κατάλογο με τα τρόφιμα και τις τιμές ο οποίος αναρτάται σε περίοπτο χώρο στο κυλικείο ώστε να ενημερώνονται οι μαθητές για τα είδη που προσφέρονται και τις τιμές και ετοιμάζει και υποβάλλει στη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσια γενική έκθεση που αφορά τα αποτελέσματα ελέγχου των σχολικών κυλικείων.
  - Την Τοπική Επιτροπή Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων (Τ.Ε.Ε.Σ.Κ.) η οποία επιθεωρεί δύο φορές το χρόνο τα σχολικά κυλικεία και ενημερώνει με εκθέσεις της την Κ.Ε.Ε.Σ.Κ.
  - Για παραβάσεις που παρατηρούνται με βάση τους πιο πάνω ελέγχους, ιδιαίτερα σε θέματα που αφορούν τον τιμοκατάλογο που γίνεται μνεία στα δημοσιεύματα, λαμβάνονται μέτρα επιβολής από τις οικείες Σχολικές Εφορείες και τον Γενικό Διευθυντή τα οποία περιλαμβάνουν πρόστιμο μέχρι δύο χιλιάδες λίρες, τερματισμό του συμβολαίου, κατακράτηση μέρους της εγγυητικής αν δεν πληρωθεί το πρόστιμο κ.ά.
3. Πέραν όμως των ελέγχων που διεξάγονται υπό τις πρόνοιες του προαναφερόμενου νόμου οι Υγειονομικές Υπηρεσίες προβαίνουν σε επίσημους ελέγχους των κυλικείων με βάση τις πρόνοιες του Κοινοτικού Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων και εξετάζουν κατά πόσον τηρούνται οι πρόνοιες του Κοινοτικού Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 για την υγιεινή των τροφίμων και γενικά όλη τη νομοθεσία που αφορά τον έλεγχο των τροφίμων. Με βάση την εν λόγω νομοθεσία τα κυλικεία και οι κάτοχοί τους καταχωρούνται στο μητρώο που τηρεί ο Διευθυντής των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας ως υποστατικά τροφίμων και επιθεωρούνται ως τέτοια.
  4. Σημειώνεται ότι ο έλεγχος με βάση την εν λόγω νομοθεσία περιλαμβάνει μόνο την υγιεινή των κυλικείων και δεν καταπιάνεται με θέματα τιμοκαταλόγου των τροφίμων που πωλούνται στα κυλικεία. Από τους ελέγχους αυτούς έχουν διεξαχθεί πέραν των 300 επιθεωρήσεων και στις περιπτώσεις που εντοπίστηκαν παραλήψεις λήφθηκαν τα απαιτούμενα μέτρα.
  5. Στο δημοσίευμα του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών αναφέρεται ότι: “δε φάνηκε να έγιναν εκπαιδεύσεις των υπεύθυνων των κυλικείων από το Υπουργείο Υγείας, όπως προνοείται στη νομοθεσία”. Η δήλωση αυτή δεν ευσταθεί. Στις προαναφερόμενες νομοθεσίες δεν υπάρχει τέτοια πρόνοια, αντιθέτως σύμφωνα με το Κεφάλαιο XII του Κοινοτικού Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 η ευθύνη για την εκπαίδευση του ιδίου και του προσωπικού του βαραινεί τους υπεύθυνους της επιχείρησης δηλαδή τους κυλικειάρχες.
  6. Ανεξάρτητα όμως με την πιο πάνω πρόνοια, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες σε συνεργασία με τις Σχολικές Εφορείες διοργανώνουν κάθε χρόνο σεμινάριο εκπαίδευσης. Πέραν του σεμιναρίου οι Υγειονομικές Υπηρεσίες έχουν εκδώσει Οδηγό Υγιεινής ειδικά για τα σχολικά κυλικεία ο οποίος δίνεται στις οικείες σχολικές εφορείες και στα κυλικεία. Επίσης ο εν λόγω οδηγός είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα των Υγειονομικών Υπηρεσιών και ο κάθε ενδιαφερόμενος έχει ελεύθερα πρόσβαση στην πιο κάτω ηλεκτρονική διεύθυνση:
https://www.moh.gov.cy/moh/mphs/phs.nsf/DMLguides_gr/DMLguides_gr?opendocument
  7. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στην διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Γιώργου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.075, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτησή σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

2. Το ναυάγιο “ΖΗΝΟΒΙΑ”, βυθίστηκε στη λιμενική περιοχή Λάρνακας στις 7/6/1980, σε απόσταση 2 ναυτικών μιλίων περίπου, νότια του λιμανιού Λάρνακας. Τον Απρίλη του 1998, το ναυτοδικείο αποδέχτηκε προσφορά από την εταιρεία “AAK Larnaca - Ay. Napa Sea Cruises Ltd”, για αγορά του ναυαγίου και από τις 28/5/1998 το ναυάγιο “ΖΗΝΟΒΙΑ” περιήλθε στην ιδιοκτησία και διαχείριση της εν λόγω εταιρείας. Έκτοτε, έχουν δημιουργηθεί πολλά προβλήματα, ιδιαίτερα αμφισβητήσεις ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τον τρόπο διαχείρισης, των οποίων επιλαμβάνονται άλλες Υπηρεσίες/Τμήματα. Σημειώνεται ότι, κάποια μέλη του Συνδέσμου Καταδυτικών Κέντρων αποφάσισαν να προσφύγουν στο Δικαστήριο, σε σχέση με την απόφαση του Ναυτοδικείου, να περιέλθει το ναυάγιο “ΖΗΝΟΒΙΑ” στην κατοχή της πιο πάνω εταιρείας. Η εκδίκαση της εν λόγω προσφυγής, αναμένεται να ολοκληρωθεί τέλη Νοεμβρίου 2019.

3. Το θέμα ασφάλειας του ναυαγίου, αφορά την Αρχή Λιμένων Κύπρου και επ' αυτού αναμένεται ότι θα τοποθετηθεί το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.
4. Όσον αφορά τις ενέργειες της Αστυνομίας, η Λιμενική και Ναυτική Αστυνομία διεξάγει όλους τους ελέγχους που αφορούν τα ακτοπλοϊκά σκάφη, τα οποία μεταφέρουν επιβάτες για κατάδυση στο ναυάγιο "ZHNOBIA". Ο έλεγχος γίνεται σε ετήσια βάση και διατηρείται αρχείο για κάθε σκάφος. Από τον ετήσιο έλεγχο, διαπιστώθηκε ότι όλα τα σκάφη διαθέτουν τις απαραίτητες άδειες/πιστοποιητικά ασφαλείας, για μεταφορά επιβατών. Για κάθε ακτοπλοϊκό σκάφος διατηρείται φάκελος στο Λιμενικό Σταθμό της Μαρίνας Λάρνακας, στον οποίο καταγράφονται όλα τα στοιχεία για όλες τις πλώδες των σκαφών αυτών, και των καταδύσεων που διεξάγονται στο ναυάγιο.
5. Επίσης, κατά τη διενέργεια των καθημερινών θαλασσιών περιπολιών από τη Λιμενική και Ναυτική Αστυνομία, τόσο κατά τη διάρκεια της ημέρας όσο και της νύκτας, γίνεται α) περιπολική κάλυψη και έλεγχος της θαλάσσιας περιοχής του ναυαγίου, β) καταγραφή των σκαφών που μεταφέρουν επιβάτες για καταδύσεις στο ναυάγιο και γ) σχετική καταχώρηση στο Ημερολόγιο Συμβάντων του Ναυτικού Σταθμού Λάρνακας. Σημειώνεται ότι μέχρι σήμερα έχουν γίνει τέσσερις (4) καταγγελίες και δημιουργήθηκαν φάκελοι σε σχέση με την "Απαγόρευση διεξαγωγής θαλάσσιων σπορ στην περιοχή της Αρχής Λιμένων", οι οποίοι διαβιβάστηκαν στην Αρχή Λιμένων για να ασκήσει τις αρμοδιότητες της.
5. Η Λιμενική και Ναυτική Αστυνομία Λάρνακας, έχει αποστείλει επιστολή, ημερομηνίας 8/8/2019, προς την Αρχή Λιμένων, από την οποία ζητήθηκε όπως ελέγξει κατά πόσο τα αναγραφόμενα στην επιστολή σκάφη, τα οποία μεταφέρουν επιβάτες, οι οποίοι καταδύονται στο ναυάγιο "ZHNOBIA", έχουν εξασφαλίσει άδεια για την εκτέλεση καταδυτικών δραστηριοτήτων, εντός της λιμενικής περιοχής Λάρνακας και ανάλογα να λάβει τα αναγκαία μέτρα.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.011.04.076 και 23.06.011.04.116, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2019 και 7 Οκτωβρίου 2019, των βουλευτών κ. Γιώργου Περδίκη και Χρίστου Ορφανίδη εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας και Λάρνακας, αντίστοιχα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (ΚΥ), ως η αρμόδια αρχή για την υγιεινή των κρεάτων, δεν έχουν λάβει επίσημη ενημέρωση από οποιαδήποτε αρμόδια αρχή άλλου κράτους ή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σχετικά με το περιστατικό που καταγράφηκε σε δημοσίευμα της εφημερίδας και κάνει λόγο για βοδινά κρέατα που έφτασαν στην Αλβανία και στα οποία εντοπίστηκε η απαγορευμένη ουσία "ρακτοπαμίνη".

Η εν λόγω ουσία περιλαμβάνεται στην ομάδα των αναβολικών ουσιών η χρήση των οποίων απαγορεύεται στην Ε.Ε. Οι ΚΥ εφαρμόζουν Εθνικό Πρόγραμμα Επιτήρησης Καταλοίπων, στόχος του οποίου, ανάμεσα σε άλλα, είναι και ο εντοπισμός χρήσης απαγορευμένων ουσιών και ο έλεγχος συμμόρφωσης με τα ανώτατα όρια υπολειμμάτων. Οι μέχρι σήμερα έλεγχοι που διενεργούνται στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος, δεν κατέδειξαν χρήση της εν λόγω ουσίας στην Κύπρο.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.078, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Άννας Θεολόγου

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτησή σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- I. Η Αναθέτουσα Αρχή για τον Διαγωνισμό για τη δημιουργία των εθνικών υποδομών για την εισαγωγή Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου στην Κύπρο είναι η Εταιρεία Υποδομών Φυσικού Αερίου (ΕΤΥΦΑ).
  - II. Στις 22/8/2019 η ΕΤΥΦΑ ολοκλήρωσε τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών για το έργο κατασκευής των απαραίτητων υποδομών για την εισαγωγή του φυσικού αερίου στην Κύπρο. Η κοινοπραξία που κατατάχθηκε πρώτη στην αξιολόγηση είναι η διεθνής κοινοπραξία JV China Petroleum Pipeline Engineering Co Ltd, AKTOR S.A. and METRON S.A., με τις Hudong-Zhonghua Shipbuilding Co. Ltd and Wilhelmsen Ship Management Limited. Η σχετική ανακοίνωση ημερομηνίας 23 Αυγούστου 2019 βρίσκεται στον σύνδεσμο <https://www.defa.com.cy/announcements>.
2. Η Αναθέτουσα Αρχή δεν έχει ακόμα προχωρήσει με κατακύρωση του διαγωνισμού.
  3. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για να σας δώσουμε οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινήσεις χρειαστείτε σχετικά με τα πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2019 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.079, ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση παραθέτω τα ακόλουθα που αφορούν το τιμητικό επίδομα στους αιχμαλώτους πολέμου του 1974 και τα οποία άπτονται αρμοδιότητας του Υπουργείου Άμυνας.

- α. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του περί Αναγνώρισης της Προσφοράς, Καθιέρωσης Ημέρας Μνήμης και Τιμής και Παροχής Ωφελημάτων προς τους Αιχμαλώτους Πολέμου του 1974 και τους Εξαρτωμένους τους Νόμου του 2008 [Νόμος αρ.120(Ι)/2008], Αιχμάλωτος Πολέμου, σημαίνει κάθε Ελληνοκύπριο και Ελλαδίτη συλληφθέντα από τις τουρκικές κατοχικές δυνάμεις κατά την διάρκεια της τουρκικής εισβολής του 1974 ο οποίος ήταν κληρωτός ή έφεδρος στρατευμένος και είναι κάτοχος πιστοποιητικού αιχμαλώτου πολέμου του Διεθνούς ή του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού ή της Εθνικής Φρουράς.
  - β. Σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του πιο πάνω Νόμου, ο Υπουργός Άμυνας τηρεί Μητρώο, στο οποίο αναγράφονται τα ονόματα όλων των κληρωτών και εφέδρων στρατευσίμων προσώπων που διετέλεσαν Αιχμάλωτοι Πολέμου.
2. Το Υπουργείο Άμυνας προχώρησε στον καταρτισμό του Μητρώου στο οποίο περιλαμβάνονται όσοι είχαν την ιδιότητα του κληρωτού ή εφέδρου Αιχμάλωτου Πολέμου και το διαβίβασε στο Υπουργείο Εργασίας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων το οποίο έχει την αρμοδιότητα για την εξέταση των αιτήσεων για την καταβολή του τιμητικού επιδόματος στους δικαιούχους. Σημειώνεται ότι στο Μητρώο μπορεί να προστεθεί στη συνέχεια οποιοσδήποτε κληρωτός ή έφεδρος ο οποίος πληροί τις προϋποθέσεις του Νόμου.
  3. Όμηρος Πολέμου σύμφωνα με το άρθρο 2 του πιο πάνω Νόμου, σημαίνει τον ελληνοκύπριο που συνελήφθη και κρατήθηκε από τις τουρκικές κατοχικές δυνάμεις κατά ή μετά την τουρκική εισβολή του 1974 και είναι κάτοχος πιστοποιητικού αιχμαλώτου πολέμου του Διεθνούς ή του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού ή της Εθνικής Φρουράς.
  4. Το Υπουργείο Άμυνας δεν έχει αρμοδιότητα για τήρηση οποιουδήποτε αρχείου των Ομήρων Πολέμου αφού σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του Νόμου ο Υπουργός Εσωτερικών τηρεί το Μητρώο των προσώπων που διετέλεσαν Όμηροι Πολέμου.
  5. Είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.087, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ευανθίας Σάββα

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.087 και σας πληροφορώ ότι η απάντηση αυτή καλύπτει και τα θέματα που μπορεί να εμπíπτουν στις αρμοδιότητες των Υπουργείων Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, από τα οποία ζητήθηκε και εξασφαλίστηκε εκ των προτέρων η θέση τους.

2. Σε απάντηση των ερωτημάτων που έχετε θέσει σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

- (α) Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα η Υπηρεσία Μεταλλείων επιβεβαιώνει ότι από τις 18/07/2019 έχουν απομακρυνθεί από το υφιστάμενο εργοστάσιο της εταιρείας οι ποσότητες πυρίτιδας πέραν των οκτώ τόνων και έχουν αποθηκευτεί σε άλλους κατάλληλους χώρους, ώστε οι παραμένουσες ποσότητες να βρίσκονται κάτω από το όριο Seveso μέχρι να κατασκευαστεί η νέα αποθήκη στη βιομηχανική περιοχή Κόσιης.
- (β) Σχετικά με το δεύτερο ερώτημα παρόλο που στο χώρο του εργοστασίου οι αποθηκευμένες ποσότητες πυρίτιδας διατηρούνται κάτω από το όριο Seveso, για να μπορέσει να αποχαρακτηριστεί η περιοχή από το ΤΕΕ, θα πρέπει η άδεια αποθήκευσης να τροποποιηθεί από την Υπηρεσία Μεταλλείων όταν θα ολοκληρωθεί η κατασκευή της νέας αποθήκης στη βιομηχανική περιοχή Κόσιης.

Το ΤΕΕ για να μπορέσει να προχωρήσει σε αποχαρακτηρισμό της περιοχής που επηρεάζεται από το εν λόγω εργοστάσιο, από ζώνη Seveso, θα πρέπει:

- (i) Οι ποσότητες των αποθηκευμένων εκρηκτικών ουσιών να μειωθούν κάτω από τις οριακές τιμές που προβλέπουν οι κανονισμοί για τα ατυχήματα μεγάλης κλίμακας (Seveso), και
- (ii) Να τροποποιηθεί η Άδεια αποθήκευσης εκρηκτικών ουσιών που διαθέτει η εταιρεία Προκόπτης Γ. Γαβριηλίδης Λτδ και εκδίδεται από την Υπηρεσία Μεταλλείων, έτσι ώστε οι αδειοδοτημένες ποσότητες των εκρηκτικών ουσιών να μειωθούν κάτω από τις οριακές τιμές που προβλέπουν οι κανονισμοί Seveso.

Για το σκοπό αυτό το ΤΕΕ διαβίβασε σχετική επιστολή προς το Δήμο Αραδίππου και την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή (Υπηρεσία Μεταλλείων) η οποία κοινοποιήθηκε και στον Έπαρχο Λάρνακας. Το ΤΕΕ επιβεβαίωσε, κατόπιν ελέγχου που διενήργησε, ότι οι ποσότητες εκρηκτικών ουσιών (πυρίτιδας, καψυλλίων, άδειων και γεμάτων φυσιγγίων) στο εργοστάσιο της εταιρείας δεν ξεπερνούν τις οριακές τιμές που προβλέπουν οι Κανονισμοί για τα ατυχήματα μεγάλης κλίμακας (Seveso). Ωστόσο, αν δεν τροποποιηθεί η υφιστάμενη άδεια αποθήκευσης εκρηκτικών ουσιών, το εργοστάσιο θα θεωρείται μονάδα Seveso.

Η εταιρεία επιθυμώντας να διασφαλίσει τα νόμιμα δικαιώματα της αποδέχεται μόνο συμφωνημένη πρόταση (πακέτο) με την οποία θα διευθετείται τελεσίδικα το θέμα της μετακίνησης του εργοστασίου κατασκευής κυνηγητικών φυσιγγίων από τη Βιομηχανική Περιοχή Λάρνακας και όχι αποσπασματική, επειδή επηρεάζει αρνητικά τις εμπορικές και άλλες δραστηριότητες της για τις οποίες κατέχει όλες τις κατά Νόμο σχετικές άδειες.

(γ) Αναφορικά με το τρίτο ερώτημα καταβάλλεται προσπάθεια μετακίνησης του εργοστασίου στη βάση της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 87.430 και ημερομηνία 6/5/2019. Με την εν λόγω Απόφαση συστάθηκε Επιτροπή, η οποία συντονίζεται από τον Έπαρχο Λάρνακας και αποτελείται από εκπροσώπους των Υπουργείων Εσωτερικών, Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών, καθώς και της Υπηρεσίας Μεταλλείων και του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, η οποία μετά από μελέτη και διαπραγμάτευση με την εταιρεία, θα υποβάλει εμπεριστατωμένη εισήγηση στη βάση τριών επιλογών:

- (i) παραμονή του εργοστασίου στην υφιστάμενη τοποθεσία, με μείωση των αποθεμάτων του σε πυρίτιδα μέχρι τους πέντε τόνους, είτε
- (ii) μετακίνηση του εργοστασίου σε μια άκρη της Βιομηχανικής Περιοχής Λάρνακας, δηλαδή στην ίδια περιοχή πιο μακριά από τις κατοικίες, είτε
- (iii) μετακίνηση του εργοστασίου στη Βιομηχανική και Εμπορική Περιοχή Αραδίππου (Πρώην Ελεύθερη Ζώνη Λάρνακας), με ποσότητα αποθηκευμένης πυρίτιδας μέχρι πέντε τόνους.

Η Επιτροπή, διαπίστωσε ότι η επιλογή (i), δηλαδή η παραμονή του εργοστασίου στην υφιστάμενη του θέση στη Βιομηχανική Περιοχή Λάρνακας συνιστά σοβαρό και διαρκή κίνδυνο για τους κάτοικους στην παρακείμενη περιοχή λόγω μη ύπαρξης της απαιτούμενης ζώνης προστασίας, γι' αυτό και την απέρριψε. Η ασφάλεια των κατοίκων είναι ζήτημα που δεν δέχεται εκπτώσεων.

Περαιτέρω, η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι η επιλογή (ii), δηλαδή η μετακίνηση του εργοστασίου στην ίδια περιοχή πιο μακριά από τις κατοικίες, δεν μπορούσε να υλοποιηθεί επειδή δεν υπήρχαν διαθέσιμα τεμάχια.

Συνεπώς η επιλογή (iii) δηλαδή η μετακίνηση του εργοστασίου στη Βιομηχανική και Εμπορική Περιοχή Αραδίππου (Πρώην Ελεύθερη Ζώνη Λάρνακας), με ποσότητα αποθήκευσης πυρίτιδας μέχρι πέντε τόνους είναι η καλύτερη υπό τις περιστάσεις λύση, επειδή η απόσταση των οικιστικών περιοχών από την προτεινόμενη τοποθεσία ξεπερνά το 1 Km, παρεμβάλλεται ως φυσικό ανάχωμα ασφάλειας το μέρος του αυτοκινητόδρομου από τον αερολιμένα Λάρνακας προς τον κυκλοφοριακό κόμβο Καλού Χωριού, η παρακείμενη βιομηχανική ζώνη Βα3 ανατολικά του αυτοκινητόδρομου, καθώς και η πολεοδομική ζώνη προστασίας Δα3 ανατολικότερα.

Ο καθορισμός φυσικής και πολεοδομικής ζώνης προστασίας αποτελεί κοινή πρακτική γύρω από βιομηχανικές ζώνες. Έχει ληφθεί πρόνοια να παραχωρηθεί στην εταιρεία το συνολικό εμβαδό δύο βιομηχανικών οικοπέδων, ώστε να υπερκαλύπτονται και οι ανάγκες για πρόσθετη ζώνη ασφάλειας και συνεπώς έχει με αυτό τον τρόπο περιοριστεί ο επηρεασμός της παρακείμενης οικιστικής ανάπτυξης.

Στην Κόσιη, η μονάδα δεν θα συνιστούσε κίνδυνο για οποιεσδήποτε γειτνιάζουσες οικιστικές, βιομηχανικές και άλλες αναπτύξεις. Το σενάριο αυτό υπερέρχει σε πλεονεκτήματα, επειδή δεν επηρεάζει την ανάπτυξη, αποφεύγεται η μεταφορά της πυρίτιδας με οχήματα, υπάρχει μεγαλύτερη ευχέρεια για δημιουργία ζώνης προστασίας και ενδέχεται να περιοριστεί το κόστος των αποζημιώσεων, όμως η εταιρεία ενημέρωσε το Υπουργείο Εσωτερικών πριν την λήψη της σχετικής Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ότι δεν αποδέχεται τη μετακίνηση του εργοστασίου στην Κόσιη καθότι δεν διαθέτει επαρκείς υποδομές, καθώς και για δυσμενείς περιβαλλοντικά, υγειονομικά και από άποψη συνθηκών ασφάλειας λόγους που εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία του εργοστασίου.

Πιο συγκεκριμένα, η εταιρεία επικαλέστηκε μεταξύ άλλων την ύπαρξη οσμών από τη Μονάδα Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) Κόσιης, το μεθάνιο που διαχέεται στην ατμόσφαιρα, τη σκόνη από σπαστήρα που χρησιμοποιεί η εταιρεία Σόλωνας Παναγή και Υιοί Λτδ που δραστηριοποιείται με Μονάδα Ανακύκλωσης Υλικών από Κατεδαφίσεις και Εκσκαφές (ΑΕΚΚ) στα παρακείμενα τεμάχια 272 και 315 και δυνατόν να επηρεάσει την ποιότητα των προϊόντων παραγωγής της, καθώς και τις οσμές από χημικές ουσίες με τις οποίες περιλούζονται οι πάσσαλοι που έχει εναποθέσει-αποθηκεύσει η ΑΗΚ στους παρακείμενους αποθηκευτικούς χώρους.

Η επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τις ενώπιόν της επιλογές που περιλαμβάνονται στη σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποφάσισε ομόφωνα να εξετάσει την επιλογή (iii) μέσω διαπραγματεύσεων και συζητήσεων με την εταιρεία. Αν υπάρξει κατάληξη, θα προωθήσει αυτή την εισήγηση στο Υπουργικό Συμβούλιο για υιοθέτηση με συγκεκριμένους όρους.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Γιώργου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.107, ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα, τα οποία αποτελούν θέση της Αστυνομίας και υιοθετούνται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως:

- (α) Τα μέλη της Αστυνομίας, ως γενική αρχή, φέρουν κονκάρδα με τον βαθμό, αριθμό και ονοματεπώνυμο τους, για σκοπούς διαφάνειας καλύτερης επικοινωνίας και εμπέδωσης εμπιστοσύνης μεταξύ της Αστυνομίας και του κοινού.
- (β) Τα μέλη της Αστυνομίας, των οποίων τα καθήκοντα επιβάλλουν καθημερινή ενασχόληση με εγκληματίες και επικίνδυνα πρόσωπα ή συμμετοχή σε υπό κάλυψη επιχειρήσεις, φέρουν πολιτική περιβολή και διατηρούν την ανωνυμία τους, τόσο για τη δική τους προστασία, όσο και για την επιτυχή ολοκλήρωση των επιχειρήσεων/καθηκόντων αυτών, με τη σύλληψη και προσαγωγή των παρανομούμενων ενώπιον της δικαιοσύνης.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.116, ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρετε στην πιο πάνω ερώτηση, από το αρμόδιο Τμήμα, το Γενικό Χημείο του Κράτους, είναι η ακόλουθη:

2. Τα σχετικά ερωτήματα που υποβάλλονται από τον έντιμο Βουλευτή, εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, ως Αρμόδια Αρχή.
3. Το Γενικό Χημείο του Κράτους σε συνεργασία με την Αρμόδια Αρχή, Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, εφαρμόζει Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Υπολειμμάτων Κτηνιατρικών Φαρμάκων σε προϊόντα ζωικής προέλευσης, βάσει Ευρωπαϊκών Νομοθεσιών (Οδηγία 96/23/ΕΚ και 96/22/ΕΚ). Στα πλαίσια αυτού του προγράμματος τα προϊόντα ζωικής προέλευσης ελέγχονται και για την ουσία Ρακτοπαμίνη. Μέχρι σήμερα σε κανένα από τα δείγματα τα οποία έχουν ελεγχθεί, (κυπριακής παραγωγής, εισαγωγής, ενδοκοινοτικού εμπορίου) δεν έχει εντοπιστεί η ουσία Ρακτοπαμίνη.
4. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.139, ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και μετά από σχετική ενημέρωση που έλαβα από το αρμόδιο τμήμα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Το θέμα είναι σε γνώση του Τμήματος Αρχαιοτήτων, αφού τέθηκε προς συζήτηση σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε με τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και το Σύνδεσμο Ξεναγών Κύπρου πριν, περίπου, δύο χρόνια. Κατά τη συγκεκριμένη συνάντηση, το Τμήμα Αρχαιοτήτων ενημερώθηκε ότι όντως ένα από τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ξεναγοί είναι η προσφορά υπηρεσιών ξενάγησης από μη αδειούχους ξεναγούς.

(β) Για τον λόγο αυτό, αποφασίστηκαν και προωθήθηκαν επιμέρους κοινές δράσεις, προς καταστολή του φαινομένου, οι οποίες εφαρμόζονται. Συγκεκριμένα, το Τμήμα Αρχαιοτήτων κυκλοφόρησε εγκύκλιο προς το προσωπικό φύλαξης αρχαιολογικών χώρων, μουσείων και μνημείων, επισημαίνοντας ότι, σύμφωνα με τη νομοθεσία, δικαίωμα παροχής υπηρεσιών ξενάγησης έχουν μόνο οι αδειούχοι από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού ξεναγοί, οι οποίοι καταγράφονται σε ειδικό μητρώο και κατέχουν διακριτικό σήμα/ταυτότητα, το οποίο υποχρεούνται να φέρουν κατά τη διάρκεια της ξενάγησης. Από το προσωπικό φύλαξης, ζητήθηκε όπως, κατά την είσοδο των ξεναγών στους χώρους για τους οποίους είναι υπεύθυνοι, ελέγχουν το διακριτικό σήμα ή ταυτότητα του ξεναγού προς επιβεβαίωση ότι είναι αδειούχοι. Σε περίπτωση που δεν φέρουν την υπό αναφορά ταυτότητα, δόθηκαν οδηγίες να μην τους επιτρέπεται η είσοδος στους χώρους και σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους, το περιστατικό να καταγγέλλεται.

(γ) Επιπλέον, σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, κατασκευάστηκαν ενημερωτικές πινακίδες, οι οποίες τοποθετήθηκαν σε όλα τα εκδοτήρια και εισόδους αρχαιολογικών χώρων, μουσείων και μνημείων. Οι εν λόγω πινακίδες τοποθετήθηκαν σε εμφανείς θέσεις και αναφέρουν ρητά, σε τέσσερις γλώσσες, ότι η ξενάγηση επιτρέπεται μόνο σε αδειούχους ξεναγούς.

2. Η εφαρμογή των εν λόγω μέτρων φαίνεται να έχει συμβάλει στον περιορισμό του εν λόγω φαινομένου, καθώς στις περιπτώσεις που εντοπίστηκαν άτομα να μη φέρουν την απαραίτητη άδεια, τους απαγορεύτηκε η είσοδος στους χώρους, πολιτική η οποία θα συνεχίσει να εφαρμόζεται.

3. Παραμένω στη διάθεσή σας για τυχόν άλλες διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.140, ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας ενημερώνω ότι, όπως μας έχει πληροφορήσει ο Γενικός Διευθυντής ΡΙΚ με επιστολή του με αρ. φακ. Γ.Δ.17/2019 και ημερ. 12/11/2019, το αρμόδιο Τμήμα Ειδήσεων και Επικαιρών του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου φιλοξενεί πολιτικά πρόσωπα στις ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές που εποπτεύει (κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων, Από Μέρα σε Μέρα, Πρόσωπο με Πρόσωπο και Πρωινό Δρομολόγιο) στη βάση κριτηρίων που χρησιμοποιούν οι εκάστοτε παρουσιαστές/παρουσιάστριες των εν λόγω εκπομπών, σε συνεννόηση με τη Διεύθυνση του Τμήματος.

2. Συγκεκριμένα, όπως σημειώνει ο Γενικός Διευθυντής ΡΙΚ στην επιστολή του, βασικότερα κριτήρια είναι η δυνατότητα να εκπροσωπηθούν διαφορετικές απόψεις στοχεύοντας σε δυναμική συζήτηση, η γνώση του αντικειμένου της επικαιρότητας, η απήχηση που έχει η άποψη του φιλοξενούμενου και η διαθεσιμότητα των φιλοξενούμενων. Οι παρουσιαστές ή και οι παραγωγοί των εκπομπών επικοινωνούν με τα πολιτικά κόμματα είτε όταν δυσκολεύονται να εξεύρουν φιλοξενούμενο του κόμματος και η εκπροσώπηση του είναι απαραίτητη για τη διεξαγωγή της συζήτησης είτε όταν κατά τη διάρκεια προεκλογικών περιόδων -σε συνεννόηση με τα κόμματα- τίθενται σε ισχύ προεκλογικοί κώδικες.

3. Παράλληλα, όπως έχουμε ενημερωθεί, το ΡΙΚ διαβιβάζει στη Βουλή των Αντιπροσώπων κάθε μήνα κατάλογο των φιλοξενούμενων του, ενημερώνοντας παράλληλα την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, σε συμμόρφωση με την πρόνοια της οικείας νομοθεσίας για ισότιμη μεταχείριση πολιτικών κομμάτων. Σημειώνεται ότι στις ετήσιες εκθέσεις της Αρχής, κρίνεται σε γενικές γραμμές ικανοποιητική η εφαρμογή της συγκεκριμένης πρόνοιας από το ΡΙΚ.

4. Σας επισυνάπτουμε με την παρούσα, για εύκολη αναφορά, τον τελευταίο κατάλογο φιλοξενούμενων του ΡΙΚ για τον μήνα Σεπτέμβριο 2019, όπως μας διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή ΡΙΚ με αρ. φακ. Γ.Δ. 60/19 και ημερ. 21/10/2019.

5. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή/και διευκρινίσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.142, ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Αναφέρομαι στην ερώτηση 23.06.011.04.142 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν διεξάγει ελέγχους/βαθμονομήσεις στους ταχογράφους και κόφτες ταχύτητας σε λεωφορεία και φορητά. Οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται από εξουσιοδοτημένα συνεργεία του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών και από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.
3. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, σε συνεργασία με την Αστυνομία Κύπρου και το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, διενεργεί ελέγχους προς διαπίστωση της ορθής λειτουργίας και χρήσης των ταχογράφων από τους οδηγούς, ώστε να καταγράφονται ορθά οι δραστηριότητες των οδηγών (“Άλλη Εργασία”, “Διαλείμματα/Ανάπαυση”, “Αναμονή”) πέραν της “Οδήγησης”, η οποία καταγράφεται αυτόματα. Κατά τους ελέγχους αυτούς επιτηρείται και η εφαρμογή της περί Ελέγχου των Ωρών Οδήγησης νομοθεσίας (χρόνος οδήγησης, διαλείμματα, ημερήσια ανάπαυση, εβδομαδιαία ανάπαυση, χρόνος εργασίας, νυκτερινή εργασία, κ.ά.).
4. Οι πιο πάνω έλεγχοι πραγματοποιούνται σε αυτοκινητόδρομους, εθνικές οδούς, δευτερεύοντες δρόμους, στα λιμάνια, στα αεροδρόμια, εκδρομικούς χώρους, πλησίον λατομείων, σε σχολεία και γενικότερα σε σημεία όπου μπορούν να ανακοπούν με ασφάλεια φορητά και λεωφορεία.
5. Κατά την περίοδο από 1.1.2014 μέχρι 31.12.2018, ο ρυθμός εντοπισμού παραβάσεων που καταγράφηκε ανά επιχείρηση ανέρχεται σε 19,46 σε σύγκριση με 36,57 που αποτελεί τον μέσο όρο για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Έκθεση διετίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα έτη 2015 και 2016). Κατά τους ελέγχους στον δρόμο που διενεργήθηκαν κατά την ίδια περίοδο εντοπίστηκαν 16 παραβάσεις ανά 1000 εργάσιμες ημέρες που ελέγχθηκαν σε σύγκριση με 21 παραβάσεις ανά 1000 εργάσιμες ημέρες που ελέγχθηκαν που αποτελεί τον μέσο όρο για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Έκθεση διετίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα έτη 2015 και 2016).
6. Όσον αφορά στη λήψη μέτρων για τη συμμόρφωση με τις πιο πάνω παραβάσεις που εντοπίστηκαν, παρατηρείται ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα συμμόρφωσης με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας σε μεγαλύτερο βαθμό από τις πιο μικρές επιχειρήσεις.

7. Κατά τους ελέγχους που διενεργήθηκαν κατά την περίοδο από 1.1.2014 μέχρι 31.12.2018, οι Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας με εκθέσεις τους προς την Αστυνομία Κύπρου ή το Τμήμα Οδικών Μεταφορών εισηγήθηκαν την ποινική δίωξη 65 οδηγών και των εργοδοτών τους. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας δε διαθέτει πληροφορίες για τις ποινές που επιβλήθηκαν, στοιχεία τα οποία τηρούνται από την Αστυνομία Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.144, ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΠΑΝ) παρακολουθεί την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στο Γυμνάσιο Παραλιμνίου με την αύξηση του μαθητικού πληθυσμού που φοιτά σε αυτό. Για το λόγο αυτό, εξετάζει διάφορα σενάρια για ανακατανομή του μαθητικού πληθυσμού της περιοχής λαμβάνοντας υπόψη και την οικονομική πτυχή του θέματος.

Ένα από τα σενάρια είναι και η μετατροπή υφιστάμενων σχολικών μονάδων της περιοχής σε εξατάξια σχολεία στα οποία θα λειτουργεί γυμνασιακός και λυκειακός κύκλος όπως συμβαίνει και σε άλλα σχολεία. Προωθήθηκε ήδη πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για μετατροπή του Γυμνασίου “Ειρήνης και Ελευθερίας” Δερύνειας σε εξατάξιο σχολείο στο λυκειακό κύκλο του οποίου, από τη νέα σχολική χρονιά 2020-21, θα φοιτούν μαθητές που προέρχονται από τους Δήμους Δερύνειας και Σωτήρας που τώρα φοιτούν στο Λύκειο Παραλιμνίου και Λύκειο Κοκκινοχωριών “Φώτη Πίττα”.

Σας διαβεβαιώνω δε ότι το ΥΠΠΑΝ θα λάβει, σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, όλα τα ενδεικνύμενα μέτρα για μείωση του αριθμού των μαθητών που φοιτούν στο Γυμνάσιο Παραλιμνίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.176, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα όσον αφορά το διαχωρισμό οικοπέδων στον Συνοικισμό ΑΗΚ Ορμήδειας:

2. Σε διαθέσιμους χώρους του Συνοικισμού Αυτοστέγασης ΑΗΚ Ορμήδειας έχουν διαχωριστεί εντός του 2011, εννέα (9) νέα οικόπεδα. Κατά τη χωρομετρική εργασία που έχει διεξαχθεί, διαπιστώθηκε ότι σε τμήματα των διαχωρισθέντων οικοπέδων υπάρχουν επεμβάσεις με κτίρια και περιφράξεις για τις οποίες ο Έπαρχος Λάρνακας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για άρση των σχετικών επεμβάσεων.
3. Εν τω μεταξύ, το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση του ημερομηνίας 29/4/2013 αποφάσισε μεταξύ άλλων την κατάργηση του Σχεδίου Παραχώρησης Κρατικών Οικοπέδων Αυτοστέγασης και στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει πρόθεση επαναφοράς του εν λόγω Σχεδίου.
4. Οι εκτοπισθέντες κάτοικοι της Κοινότητας Ορμήδειας έχουν τη δυνατότητα να αποταθούν στην Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων για παραχώρηση στεγαστικής βοήθειας μέσω των Στεγαστικών Σχεδίων που ισχύουν σήμερα.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Γιώργου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.196, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.196 και σας πληροφορώ ότι η κατάσταση του κτιρίου του Πυροσβεστικού Σταθμού Πάχνας είναι εις γνώση του Υπουργείου.

2. Επισημαίνεται ότι η Πυροσβεστική Υπηρεσία αξιολογεί συνεχώς τις στεγαστικές της ανάγκες με γνώμονα τόσο την εξυπηρέτηση των πραγματικών επιχειρησιακών αναγκών, όσο και την ασφάλεια του προσωπικού, και προβαίνει σε προγραμματισμό των απαραίτητων έργων, τα οποία εντάσσονται στον Προϋπολογισμό του Κράτους.
3. Η Πυροσβεστική Υπηρεσία κρίνει ότι οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις, με βελτιωτικές εργασίες, μπορούν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της επί του παρόντος. Ως εκ τούτου, σε συνεργασία με το αρμόδιο Τμήμα Δημοσίων Έργων, θα γίνουν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την εκτέλεση των εργασιών το συντομότερο δυνατό.
4. Σημειώνεται ότι οι αναφορές σε σχέση με το προσωπικό που υπηρετεί στο Σταθμό είναι σε μεγάλο βαθμό ανακριβείς.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δεν έχουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για τη Δευτέρα, 9 Δεκεμβρίου 2019, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

Ο περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμος του 2019.

(Αρ. Φακ. 23.01.060.200-2019).

(Εναρξη της συζήτησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κηρύττω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 4.05 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κωνσταντίνου Κώστας
Γεωργίου Γεώργιος	Κωνσταντίνου Ξένια
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Ορφανίδου Σάβια
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σοφοκλέους Μιχάλης
Κάρουλλας Γιώργος	Σταύρου Ελένη
Κουλλά Ονούφριος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Ανδρέας	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Σάββα Ευανθία
Κέττηρος Νίκος	Στεφάνου Στέφανος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κώστα Κώστας	

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης

(Πρόεδρος Βουλής)

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Διαβεβαίωση των νέων βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Σάβιας Ορφανίδου και Ξένιας Κωνσταντίνου, καθώς και του κ. Μιχάλη Σοφοκλέους πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους.
2. Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2020.
3. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής προ ημερησίας διατάξεως στην Ημέρα Μνήμης της Δημοκρατικής Αντίστασης και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη όσων αγωνίστηκαν για τη δημοκρατία.
4. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στον θάνατο του πρώην βουλευτή Κυριάκου Τσιέπη και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
5. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφθοράς και στην επέτειο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.
6. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Φιλοξενία από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της 13^{ης} Διάσκεψης Προέδρων των Κοινοβουλίων Μικρών Κρατών Ευρώπης, στην οποία συμμετείχαν πέραν της Κύπρου οι Πρόεδροι των κοινοβουλίων της Ισλανδίας, του Λουξεμβούργου, του Λιχτενστάιν, του Μονακό και του Μαυροβουνίου.
  - β. Συμμετοχή του κ. Κωστή Ευσταθίου, εκπροσωπώντας την Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ), σε συνεδρία της Υπουργικής Επιτροπής των Συμβαλλόμενων Μερών στην Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Παρίσι και στις εργασίες της Μόνιμης Επιτροπής της ΚΣΣΕ στο Στρασβούργο.
  - γ. Συμμετοχή κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας (Στέφανος Στεφάνου και Γεώργιος Κ. Γεωργίου) σε συντονιστική συνάντηση της Ειδικής Επιτροπής της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στη Ρώμη.
  - δ. Συμμετοχή κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας (Αγγελος Βότσης, Ελένη Σταύρου, Ανδρέας Πασιουρτίδης και Ηλίας Μυριάνθους) στην 62^η Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των Κοινοβουλίων των Χωρών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COSAC) στο Ελσίνκι.
  - ε. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, ως προέδρου της Επιτροπής για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ανθρωπιστικά Θέματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ), σε συνάντηση του προεδρείου της Συνέλευσης στην Μπρατισλάβα και, ως μέλους του προεδρείου της ΚΣ ΟΑΣΕ, στις εργασίες της 26^{ης} Συνάντησης του Συμβουλίου Υπουργών του ΟΑΣΕ, που φιλοξένησε η σλοβακική προεδρία του οργανισμού.
7. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω συμμετοχής τους σε άλλες δραστηριότητες της Βουλής.

8. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
9. Συζήτηση (Άγγελος Βότσης, Πρόεδρος, Γιώργος Πεردίκης) για την κατάθεση και συζήτηση των προϋπολογισμών των ημικρατικών οργανισμών.
10. Συζήτηση (Νίκος Τορναρίτης, Πανίκος Λεωνίδου, Γιώργος Πεردίκης, Γιώργος Λουκαΐδης, Πρόεδρος, Χρίστος Χρίστου, Μαρίνος Σιζόπουλος) για:
  - α. την κατάθεση και κήρυξη ως επείγοντος του σχεδίου ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με το Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ Τουρκίας και Κυβέρνησης Σαράτζ της Λιβύης σχετικά με την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας,
  - β. την κατάθεση και κήρυξη ως επείγοντος του σχεδίου ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με τις πρόσφατες πυρκαγιές του Κρατικού Δάσους Ακάμα και την ανάγκη προστασίας του εθνικού πλούτου της χώρας,
  - γ. τη συζήτηση του σχεδίου ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων όσον αφορά τις πρόσφατες κακόβουλες πυρκαγιές στην περιοχή του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα,
  - δ. τη συζήτηση του σχεδίου ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων όσον αφορά τη δήλωση των ΗΠΑ σχετικά με τους παράνομους ισραηλινούς εποικισμούς στα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη,

απόφαση για κατάθεση και μη κήρυξη ως επειγόντων του πρώτου και του δεύτερου και για αναβολή του τρίτου και του τέταρτου.
11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019» και ψήφισή της σε νόμο.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2013» και για την πρόταση νόμου «Ο περί της Δέκατης Έβδομης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2017», αγορεύσεις και συζήτηση (Άριστος Δαμιανού, Άγγελος Βότσης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Γιώργος Πεردίκης, Δημήτρης Δημητρίου, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Γεώργιος Γεωργίου, Γιώργος Λιλλήκας, Ανδρέας Κυπριανού, Ζαχαρίας Κουλίας, Παύλος Μυλωνάς), ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Δέκατης Τρίτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019» και καταψήφιση της πρότασης νόμου.
13. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Δέκατης Τέταρτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2016», συζήτηση (Γιώργος Πεردίκης, Άννα Θεολόγου, Γεώργιος Γεωργίου, Άριστος Δαμιανού, Νίκος Τορναρίτης, Ανδρέας Κυπριανού, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Γεώργιος Προκοπίου, Γιώργος Λιλλήκας, Γιώργος Λουκαΐδης, Ηλίας Μυριάνθους, Άντρος Κυπριανού) και ψήφισή της σε νόμο.
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2019», συζήτηση (Χρίστος Χρίστου, Ηλίας Μυριάνθους, Άγγελος Βότσης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Λίνος Παπαγιάννης, Γιώργος Πεردίκης, Αβέρωφ Νεοφύτου, Αντρέας Καυκαλιάς) και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 6).
15. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
  - α. «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2020 Νόμος του 2019»,
  - β. «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019»,
  - γ. «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2020 Νόμος του 2019»,
  - δ. «Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία του 2020 Νόμος του 2019»,
  - ε. «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2020 Νόμος του 2019»,
  - στ. «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2020 Νόμος του 2019», συζήτηση (Άγγελος Βότσης, Στέφανος Στεφάνου, Γιώργος Πεردίκης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Ονούφριος Κουλλά, Παύλος Μυλωνάς, Αντρέας Καυκαλιάς, Νίκος Τορναρίτης, Γεώργιος Προκοπίου, Άννα Θεολόγου, Μάριος Μαυρίδης, Ζαχαρίας Κουλίας) και ψήφισή τους σε νόμους.
16. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
  - α. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2019 Νόμος του 2019»,
  - β. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2019»,

γ. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2019»

και ψήφισή τους σε νόμους, του πρώτου με τον τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας Νόμος (Αρ. 1) του 2019».

17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
18. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2020 Νόμος του 2019», συζήτηση (Αντρέας Καυκαλιάς, Δημήτρης Δημητρίου, Άριστος Δαμιανού, Ευθύμιος Δίπλαρος, Γιώργος Λουκαΐδης, Ονούφριος Κουλλά, Ζαχαρίας Κουλιάς, Γιώργος Λιλλήκας, Μάριος Μαυρίδης, Ανδρέας Κυπριανού, Ζαχαρίας Ζαχαρίου) και ψήφισή του σε νόμο.
19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος (Αρ. 2) του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Γιώργος Τ. Γεωργίου, Μαρίνος Σιζόπουλος, Δημήτρης Δημητρίου, Ζαχαρίας Κουλιάς) και ψήφισή του σε νόμο.
20. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2020 Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Κωστής Ευσταθίου, Σκευή Κούτρα Κουκουμά, Μαριέλλα Αριστείδου, Άννα Θεολόγου, Μάριος Μαυρίδης, Ζαχαρίας Κουλιάς) και ψήφισή του σε νόμο.
22. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Κωστής Ευσταθίου, Μαριέλλα Αριστείδου, Σκευή Κούτρα Κουκουμά) και ψήφισή τους σε ενιαίο κείμενο νόμου με τον τίτλο «Ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
23. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Πανίκος Λεωνίδου, Κώστας Κώστα, Ανδρέας Κυπριανού, Ηλίας Μυριάνθους) και ψήφισή της σε νόμο.
24. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2020 Νόμος του 2019» και για τους κανονισμούς «Οι περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Μεθοδολογία Υπολογισμού Ύψους Τέλους Κατανάλωσης) Κανονισμοί του 2019», συζήτηση (Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Κώστας Κώστα, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Γιώργος Περδίκης, Ανδρέας Κυπριανού, Άγγελος Βότσης), ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών με τίτλο «Οι περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Καθορισμός Ύψους Τέλους Κατανάλωσης) Κανονισμοί του 2019».
25. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών - Θέση Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
26. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», συζήτηση (Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Γιώργος Λουκαΐδης, Αννίτα Δημητρίου, Αδάμος Αδάμου, Χρίστος Ορφανίδης, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Άγγελος Βότσης, Γιώργος Περδίκης, Ηλίας Μυριάνθους) και ψήφισή της σε νόμο.
27. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βεβαίωση Εγγραφής Υποστατικών, Εγκαταστάσεων, Επιχειρήσεων και Χώρων Εργασίας) Κανονισμοί του 2019», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
28. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019» και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
29. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και για τους κανονισμούς «Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
30. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019» και ψήφισή της σε νόμο.

31. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
32. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019», παρατηρήσεις του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 3).
33. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
34. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Ιανουάριο του 2020, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
35. α. Εισήγηση του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για αναβολή του νομοσχεδίου «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2019» και των κανονισμών «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2019», παρατηρήσεις των κ. Γεώργιου Γεωργίου και Πανίκου Λεωνίδου και απόφαση για μη αναβολή του.
- β. Έκθεση για το προαναφερόμενο νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς, συζήτηση (Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Άριστος Δαμιανού, Δημήτρης Δημητρίου, Κωστής Ευσταθίου), ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο (με αρ. 3) και έγκριση των κανονισμών.
36. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
- α. «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019»,
- β. «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνου του 2020 Νόμος του 2019»,
- γ. «Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2020 Νόμος του 2019»,
- δ. «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής του 2020 Νόμος του 2019», συζήτηση (Αντρέας Καυκαλιάς, Δημήτρης Δημητρίου, Πανίκος Λεωνίδου) και ψήφισή τους σε νόμους.
37. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
38. Ερωτήσεις βουλευτών:
- Η παροχή από την πολιτεία ψυχολογικής στήριξης σε οικογένειες εγκλωβισμένων και αγνοουμένων - Νομικά έξοδα και δικαστικές διαδικασίες κατοχύρωσης εμπορικών σημάτων του χαλλουμιού - Ερωτήματα για θέματα εκπαιδευτικών υποδομών στην επαρχία Λάρνακας - Πληροφορίες για τερματισμό του Κλιμακίου Πάταξης Λαθροθηρίας - Εκμίσθωση τουρκοκυπριακών περιουσιών και δυσκολία στη συλλογή φορολογιών από τις κοινότητες αρχές - Δημόσιοι υπάλληλοι με αγορά ή μίσθωση υπηρεσιών και μετατροπή τους σε εργοδοτούμενους αορίστου χρόνου - Οι ενστάσεις στον Έφορο Φορολογίας και στο Διοικητικό Δικαστήριο για υποθέσεις παρακράτησης έκτακτης εισφοράς για την άμυνα - Αποκατάσταση και αξιοποίηση του παλιού δημοτικού σχολείου του Παλαιχωρίου Μόρφου - Καθυστέρηση στην καταβολή κρατικής χορηγίας στο ίδρυμα «Άγιος Γεώργιος-Χριστάκη Χασάπη» - Δημοσιοποίηση ντοκουμέντων παγίδευσης πουλιών με δίχτυα στην επαρχία Λάρνακας - Η έκδοση, η είσπραξη και η μη εξόφληση σχετικά με παραβιάσεις του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου - Η μη λειτουργία της Περιφερειακής Στέγης Ηλικιωμένων στο Παλαιχώρι - Παράπονα σχετικά με την παραγωγή ελαιόλαδου και τη λειτουργία των ελαιοτριβείων - Φοιτητική μέριμνα σε φοιτητές κολεγίων - Το ενδεχόμενο μη ανανέωσης της έγκρισης του φυτοφαρμάκου «χλωροπυριφός» από την Ευρωπαϊκή Ένωση - Άδειες οπλοφορίας και οπλοκατοχής - Ανείσπρακτα πρόστιμα από Τουρκοκυπρίους οδηγούς - Άδεια στους ΣΥΟΠ να εργάζονται και αλλού - Εισήγηση ΠΟΒΕΚ για σχέδιο απόσυρσης παλαιών αυτοκινήτων - Τοποθέτηση ανελκυστήρα στο Περιφερειακό Γυμνάσιο Κίτιου - Ο εξοπλισμός διακοπής λειτουργίας κινητών τηλεφώνων στις κεντρικές φυλακές - Ανάγκη δημιουργίας κλιματιζόμενων στάσεων-σταθμών έξω από τα νοσοκομεία - Ερωτήματα σχετικά με την ανάκληση διαβατηρίων.
39. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
- Καταγγελίες για μείωση των διώξεων των λαθροθηρών (εμπιστευτική απάντηση) - Τήρηση των ευρωπαϊκών προδιαγραφών περιβαλλοντικής ασφάλειας στις ερευνητικές και εξορυκτικές δραστηριότητες γειτονικών χωρών - Παράνομες δραστηριότητες κτηνοτροφικής μονάδας στο Ποτάμι και οι ενέργειες των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών - Ωράριο και στελέχωση Κέντρων Θαλασσαιμίας - Τροποποίηση της νομοθεσίας για τη σύνταξη ανικανότητας - Υποστατικό με ποσότητα πυρίτιδας στη Βιομηχανική Περιοχή Αραδίππου - Μελέτες για το σχέδιο ανάπτυξης της παραλίας στην περιοχή

Σωτήρας - Υψηλά επίπεδα υδραργύρου σύμφωνα με ευρωπαϊκή έρευνα του 2012, σχετικές δράσεις και ενημέρωση του κοινού - Εγκατάλειψη σχολείου πριν από την ηλικία υποχρεωτικής φοίτησης - Παρέμβαση Τούρκων γεωργών σε τεμάχια με ελληνοκυπριακή σοδειά και οι οικονομικές συνέπειες - Οχληρία από κτηνοτροφικές μονάδες στην ευρύτερη περιοχή Νήσου - Γυρίσματα κινηματογραφικής ταινίας σε περιοχές του δικτύου «Natura 2000» - Συντήρηση δρόμου Κρίτου Μαρότπου-Αγίου Δημητρίου - Κόστος δημόσιων κτιρίων που έχουν ανεγερθεί μετά το 2004 - Ακύρωση θέσεων εισδοχής Κυπρίων υποψηφίων σε μουσικές σχολές στην Ελλάδα - Ανίχνευση αρσενικού στο νερό για ύδρευση στο Μάμμαρη - Αποτελέσματα έρευνας σχετικά με έκρηξη στον Πενταδάχτυλο (εμπιστευτική απάντηση) - Αιτητές πολιτικού ασύλου και παράνομη εργασία - Μεθοδολογία διενέργειας εξέτασης STDs - Χρηματοδότηση για οδική σύνδεση τεμαχίου στον δήμο Τσερίου - Βυθιζόμενοι κάδοι απορριμμάτων στα αστικά κέντρα - Ίδρυση Σχολής Επιστημών και Τεχνολογίας της Θάλασσας του Πανεπιστημίου Κύπρου στη Λάρνακα - Η εξαγγελία για τη λειτουργία νέων τμημάτων του Πανεπιστημίου Κύπρου στη Λάρνακα και η υλοποίησή της - Ανάγκη καταπολέμησης του προβλήματος της ποντικής στην ελεύθερη Αμμόχωστο - Μη κοινοποίηση στα νοσοκομεία πρωτοκόλλου για ιατρικές εξετάσεις παιδιών παρουσία γονέων - Έλεγχοι για τις τιμές στα σχολικά κυλικεία - Καταδυτικό ατύχημα στον θαλάσσιο χώρο του ναυαγίου «Ζηνοβία» - Απαγόρευση από την Αλβανία εισαγωγής κρέατος από την Κύπρο - Ακατάλληλα κρέατα - Η διαδικασία κατοχύρωσης προσφοράς για εισαγωγή υδροποιημένου φυσικού αερίου και οι συμμετέχουσες εταιρείες - Η διαδικασία καταβολής τιμητικών επιδομάτων στους ομήρους πολέμου του 1974 - Η επικίνδυνη φύλαξη τόνων πυρίτιδας σε υποστατικό στον δήμο Αραδίππου - Διασφάλιση της σωματικής ακεραιότητας των αστυνομικών και των μελών των οικογενειών τους - Μη αδειούχοι ξεναγοί σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία - Τρόπος διαχείρισης του χρόνου προς τα πολιτικά κόμματα από το ΡΙΚ - Εφαρμογή της νομοθεσίας για έλεγχο σε κόφτες ταχύτητας και ταχογράφους - Ανέγερση δεύτερου γυμνασίου στην περιοχή Παραλιμνίου - Οικόπεδα για τους πρόσφυγες του Κυβερνητικού Οικισμού ΑΗΚ στη Δεκέλεια - Προβλήματα των εγκαταστάσεων του πυροσβεστικού σταθμού Πάχνας και ανάγκη μεταστέγασής του.